ετος Γ'

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Αρ. 43
268

1931

Τραγούδι του Π. [illegible]
[illegible] ιστορία [illegible]
κινέζικη σοφία

SQUIBB
Dental
Cream
The antacid dentifrice
Contains over 50% Squibb Milk of Magnesia
E. R. SQUIBB & SONS
Manufacturing Chemists to the Medical Profession since 1858
NEW YORK
DENTAL
ΔΕΟ

ΣΚΟΥΪΜΠ

Στὸ χορό, στὸ τσάϊ,
στὸ θέατρο...

Παρατηρήσατε τὴν γυναῖκα ποῦ ἔχει τοὺς περισσοτέρους θαυμαστὰς σὲ κάθε κοσμικὴ συγκέντρωσι: τὸ χαμόγελό της, τὰ μαργαριταρένια ἄσπρα δόντια της, αὐτὰ τῆς δίδουν τὴν μεγαλύτερη χάρι. Ὅλοι - καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες - ἐξασφαλίζουν τὴν ὑγείαν καὶ ὡραιότητα τῶν ὀδόντων των ἐὰν χρησιμοποιοῦν τὴν ἀμερικανικὴν ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑΝ

SQUIBB

Περιέχει ἄνω τῶν 50 % Γάλα Μαγνησίας.

Ἡ ΣΚΟΥ·Ι·ΜΠ δὲν περιέχει σάπωνα οὔτε ἄλλας ἐπιβλαβεῖς καὶ δριμείας οὐσίας.

Γεῦσις καὶ ἄρωμα ἰδεώδη.

ΜΟΝΟΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ: Ι. Χ. ΠΑΠΑΤΖΗΜΑΣ & ΣΙΑ
ΣΤΑΔΙΟΥ 4. ΑΘΗΝΑΙ

ΤΣΑΪ ΜΕΛΡΟΖ

Προτιμᾶτε πάντοτε τὸ Τσάϊ Μελρόζ, εἰς κυτία καὶ πακέτα σφραγισμένα. Ὑπερέχει ἀσυγκρίτως ἀπὸ κάθε ἄλλο Τσάϊ. Χάρις εἰς τὸ ἐπιστημονικό του χαρμάνισμα, εἶνε τονωτικὸν τῆς καρδιᾶς, ἄριστον ἀντισηπτικὸν τοῦ στομάχου, ἰδίως κατὰ τὸ θέρος, καὶ ἀποτελεῖ τὸ ὑγιεινότερο καὶ ἀπολαυστικώτερο ρόφημα.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α. Ε.
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΡ. 425.915.011.—
43 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ
ΠΟΛΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΩΣ ΚΑΙ ΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ
ΥΠΟ ΟΡΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ

Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ
ΣΟΒΑΡΩΤΑΤΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

ILON **ΙΛΟΝ**
ONGUENT ABCÉS
ΑΛΟΙΦΗ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΗΜΑΤΩΝ

Νέα εἰδικὴ μέθοδος θεραπείας ριζικῆς ὅλων τῶν ἐμπυήσεων ἄνευ τομῆς ἢ ἐγχειρίσεως. Εἶνε ἡ τελευταία λέξις τῆς Γερμανικῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης, προϊὸν μακροχρονίων ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν.

Τὸ «Ἰλὸν» ΘΕΡΑΠΕΥΕΙ ριζικῶς, ἀνωδύνως, τάχιστα καὶ οἰκονομικὰ οἱονδήποτε ἀπόστημα ἀπὸ ἁπλοῦν μέχρι τοιούτου πυαιμίας. Δοθιῆνας (καλογήρους), Ἄνθρακας, Ψευδάνθρακας, Φλέγμονας, Ἄτονα κιρσώδη Ἕλκη, Περιοστιτίδας, Ἐκζέματα, Στρεπτοκοκκικὰς μολύνσεις, μεμολυσμένα τραύματα, χρόνια καὶ μή, Συρίγγια καὶ μὲ δυὸ λόγια κάθε ἐξωτερικὴν πληγήν.

Εἶνε ἐν χρήσει εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ αἱ παγκόσμιαι πολυάριθμοι ἰατρικαὶ γνωματεύσεις Καθηγητῶν, Ἰνστιτούτων, Κλινικῶν κλπ. (εἰς τὴν διάθεσιν πάντοτε τῶν ἐνδιαφερομένων) εἶνε ἡ ἐπισφράγισις τῶν ἀνωτέρω.

Εἶνε τὸ «Φάρμακον Φαινόμενον» ὡς ἀποκαλεῖται εἰς γνωματεύσεις παρ' ἐνίων κ.κ. Ἰατρῶν Ἡμετέρων καὶ Ξένων: Ἡ ἀποφυγὴ τοῦ νιστεριοῦ καὶ ἡ ἀχρήστευσις τῶν παλαιῶν δαπανηρῶν μεθόδων θεραπείας τῶν ἄνω παθήσεων, ἄνευ ἀποτελέσματος πολλάκις. Εἶνε ἀπαραίτητον διὰ κάθε οἰκογένειαν διὰ τὰς μικροπληγὰς κλπ., καθὼς ἀναφέρουν εἰς γνωματεύσεις των οἱ κ.κ. ἰατροί, Ε. Τζανετῆς, Β. Βιδαλάκις κ. ἄ., ἐνῷ διὰ τὰς σοβαρωτέρας χρήζει ἰδιαιτέρα ἐντολὴ τοῦ θεράποντος ἰατροῦ.

Ἐγκεκριμένη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ ὅλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν, πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ Φαρμακεῖα καὶ Φαρμακεμπορεῖα, μὲ ὁδηγίαν χρήσεως ἐντὸς ἑκάστου κυτίου—σωληναρίου.

Οἱ ἀπογοητευθέντες ἰδίως ἐξ ἄλλων φαρμάκων ἢ μεθόδων, μεταχειρισθῆτε την ἀμέσως, θὰ θεραπευθῆτε 1000 ο)ο καὶ συστήσατέ την ἔπειτα εἰς πάντας, εἶνε καθῆκον σας ἱερόν.

Βιβλιογραφία καὶ δείγματα δωρεὰν διὰ τοὺς κ.κ. Ἰατρούς.

Γεν. Ἀντιπρ. ΒΑΧΛΑΣ, Ἀθῆναι, Ρόμβης 18: Ὑπαντ)ποι Ἐπαρχιῶν: κ.κ. Γ. Χ. Πέντζος, Θεσσαλονίκη, Πλατεῖα Ἐμπορίου, Ἀθ. Κωνσταντοπούλου, Πάτραι, Ἁγ. Ἀνδρέου 62, Κ. Γ. Τζωρτζάκης, Χανιὰ—Κρήτης, Κ. Ἀλλαμανῆς, Καρδίτσα, Φ. Λογιοτατόπουλος, Ζάκυνθος.

Κατωτέρω παραθέτομεν καὶ μερικὰς γνωματεύσεις:

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΘΗΝΩΝ — Ἀθῆναι τῇ 7)10)1930.
Ἀθῆναι

Κύριε Βάχλα,

Ἡ ἀλοιφὴ ΙΛΟΝ μᾶς ἔδωσε ἄριστα ἀποτελέσματα εἰς περιπτώσεις ψευδανθράκων τῆς κάτω σιαγόνος καὶ τοῦ αὐχένος, καθὼς καὶ εἰς μίαν περίπτωσιν διατυπωθέντος λυμφατικοῦ ἀδένος τῆς μασχάλης.

Εἴμεθα λίαν ἱκανοποιημένοι ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ φαρμάκου τούτου καὶ νομίζομεν ὅτι κατέχομεν ἓν ἄριστον θεραπευτικὸν μέσον κατὰ τῶν ἐν γένει διαπυήσεων ἄνευ διανοίξεως.

Ὑπογραφὴ Α. Π. κλπ.

Κύριε Βάχλα,

Δοκιμάσας τὸ ἀποσταλέν μοι δεῖγμα ἀλοιφῆς ΙΛΟΝ ἐπὶ ἐκτεταμένου τραύματος τῆς κεφαλῆς (15 ἑκ.) κατόπιν πλύσεως δι' ὀξυγονούχου ὕδατος, παρετήρησα ἐκπληκτικὰ ἀποτελέσματα. Ἐντὸς τῆς πρώτης ἑβδομάδος ἡ ἴασις ἐπῆλθε πλήρης, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιπλοκῆς. Ἐπίσης ἄμεσα καὶ ταχέα ἦσαν τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς εἰς ἄλλα μικροτραύματα, εἰς τὸν ἐπιχείλιον ἕρπητα καὶ εἰς μίαν περίπτωσιν δαμαλισμοῦ μολυνθεῖσαν καὶ χρονολογουμένην ἀπὸ μηνός. Φρονῶ ὅτι ἡ ἀλοιφὴ αὕτη εἶνε ἀπαραίτητος εἰς ἑκάστην οἰκογένειαν μᾶλλον, ἢ τὸ βάμμα ἰωδίου.

Μετὰ τιμῆς
Γ. Βιδαλάκις, ἰατρὸς
Ἀμυγδαλοκεφάλι—Κρήτης 10)7)1930

Α. Φ. ΠΡΑΝΤΟΥΝΑΣ
Ἀντιστράτηγος
Ἀθῆναι τῇ 25 Ἰουνίου 1931
Ὁδὸς Φυλῆς, 167

Ἀξ. Κ. Βάχλα,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς συγχαρῶ εἰλικρινῶς διὰ τὸ θαυμάσιον φάρμακόν σας ΙΛΟΝ κατὰ τῶν ἀποστημάτων, ἀλλὰ καὶ νὰ σᾶς ὑποβάλω τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην μου, διότι παρ' ὅλους τοὺς δισταγμοὺς καὶ ἐμοῦ καὶ τοῦ εἰδικοῦ χειρούργου μου κ. Σ... Στρ. ἰατροῦ, Διευθυντοῦ τοῦ χειρουργικοῦ τμήματος τοῦ Β΄ Στρατιωτικοῦ Νοσοκομείου, εἰπόντος μοι, ὅτι δὲν ἔχει μεγάλας ἐλπίδας ἀλλ' ἂς τὸ φυλάξω... ἐγὼ ἐν τούτοις, πάσχων δεινῶς ἐπὶ 4 μῆνας κατόπιν πολλαπλῶν καὶ πολυωδύνων ἐγχειρίσεων ἐκ ψευδανθράκων μεγάλης ἐκτάσεως καὶ βάθους (8χ 8 ἑκατοστομέτρων καὶ βάθους 4 ἑκ.) ἐπὶ τοῦ τραχήλου μου, ἐπιμόνως ἀναφανέντων μοι δὶς ἐντὸς 10 μηνῶν κλπ. ἀπελπισθεὶς προέβην εἰς θεραπείαν διὰ τοῦ ΙΛΟΝ σας. Καὶ μακρὰν πάσης κολακείας σας ἢ καὶ διαφημίσεώς σας κερδοσκοπικῆς ἥτις θὰ μὲ ἐταπείνωνεν οἰκτρῶς, καὶ ὅπερ συνεπῶς μετὰ βδελυγμίας ἀποκρούω, ἀφοῦ μάλιστα οὔτε τὴν τιμὴν τῆς προσωπικῆς ὑμῶν γνωριμίας δὲν ἔχω, ὁμολογῶ, ὅτι μετὰ 4—5 τὸ πολὺ ἡμερῶν ἐπιθέματα τοῦ ΙΛΟΝ σας ἐπὶ τῶν χαινουσῶν αὐτῶν καὶ μὴ ἐπουλωμένων ἕως τότε μεγάλων πληγῶν μου, καθ' ὃν τρόπον μᾶς συνιστᾶτε εἰς τὰς πολυτίμους ὁδηγίας σας, οὐ μόνον οἱ φοβεροὶ πόνοι των μοι κατέπαυσαν ἐντὸς ὀλίγων ὡρῶν, οὐ μόνον ἀπὸ τῆς δευτέρας ἢ τρίτης ἡμέρας κατέπαυσεν ὁ θυμὸς καὶ ὁ ὀργιάζων πυρετὸς καὶ ἡ τρομερὰ ὀδύνη τῶν περὶ αὐτὰς ἀναφυομένων ἀνενδότως ἄλλων δοθιήνων, οἵτινες ἔχρῃζον νέων ἀλγεινῶν ἐγχειρίσεων, ἀλλὰ καταπεσόντων ἁπάντων τούτων εἰς τὸ φυσικὸν ἐπίπεδον τοῦ ἄλλου ὑγιοῦς δέρματός μου καὶ ἀπορροφηθείσης τελείως καὶ πανταχόθεν ἁπάσης τῆς ὕλης αὐτῶν ἀληθῶς θαυματουργικῆς, τὴν 6ην—7ην ἡμέραν ἡ σύζυγός μου μὲ ἐβεβαίωσεν ὅτι ὅλη αὐτὴ ἡ τρομερὰ ἐπὶ μῆνας ἀναστάτωσίς μου ἐσβέσθη καὶ ἐπουλώθη τελείως καὶ δὲν μοὶ ἐπέθηκεν ἄλλην δόσιν ἀλοιφῆς Ἰλὸν μετὰ γάζης. Εἶχον ἰαθῆ τελείως. Παρῆλθον ἔκτοτε ἕως σήμερον 3 ὁλοιμῆνες καὶ ἔκτοτε πλύνομαι ἀγρίως διὰ λευκοῦ σάπωνος μπουγάδας δὶς τῆς ἡμέρας καθ' ἑκάστην ἰδίᾳ ἐκεῖ εἰς τὸν πολυπαθῆ τράχηλόν μου. Θὰ σᾶς εἶμαι ὅθεν αἰωνίως εὐγνώμων.

Μετὰ τιμῆς
Α. Φ. Πραντούνας
Ἀντιστράτηγος ἐ. ἀ.

«ΔΕΟ»

ΕΤΟΣ ΣΤ΄. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄.—ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 43 (268) *ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 3.—*

Οἰκογένεια

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ	ΔΡΧ.	150
» ΕΞΑΜΗΝΟΣ	»	80
» ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	$	6
» ΑΜΕΡΙΚΗΣ	$	6
» ΑΦΡΙΚΗΣ	ΣΕΛΙΝΙΑ	30
» ΒΕΛΓΙΚ. ΚΟΓΚΟ	»	30

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ, 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1931.

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7
ΤΥΠΟΓΡ.: ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ 5
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 21—419

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»:
Ἐν Ἀμερικῇ Mr **D. Stroumbos** 261 w. 85th Str New-York U. S. A.
Ἐν Αἰγύπτῳ ὁ κ. ***Χρ. Σαράφης*** 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie.
Ἐν Βελγικῷ Κογκὸ ὁ κ. ***Γ. Ἀντωνιάδης*** B. P. 445 Elisabethville Congo-Belge

ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ
Ἐν Ἀμερικῇ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τῆς «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»
NEW YORK NEWS AGENCY
General P. O. Box 497 NEW YORK, CITY
Ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙ

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

ΦΑΝΗ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ: «Διονύσιος Σολωμός».

Ἡ κριτικὲς καὶ βιογραφικὲς ἐργασίες γύρω ἀπ' τὸν μεγαλείτερο καὶ τὸν μοναδικὸ ἴσως, Ἕλληνα ποιητὴ τῆς τελευταίας ἑκατονταετίας, ἀποτελοῦν ἀσφαλῶς τὴν καλύτερη καὶ σοβαρώτερη πνευματικὴ ἐκδήλωσι τῆς ἐποχῆς μας. Ὁ Σολωμὸς εἶχε ἐπιβληθεῖ ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνος μας ὡς ὁ ἀναμφισβήτητα «μέγας» ποιητής, μά, ἐκτὸς ἀπὸ μερικὰ ἄρθρα σκορπισμένα στὰ φιλολογικὰ περιοδικά, καμμιὰ σχετικὴ μελέτη, ἀξία προσοχῆς, δὲν εἶχε ἐκδοθεῖ μέχρι πρὸ τεσσάρων-πέντε ἐτῶν. Ὑπῆρχαν βέβαια ἡ μελέτες τῶν Ἑπτανησίων καὶ τοῦ Παλαμᾶ, ἀλλά, μετὰ τὸν πόλεμο, ἡ ἀντιλήψεις περὶ ποιήσεως ἄλλαξαν, νέες θεωρίες ἐπικράτησαν κι' ἔτσι ὁ Σολωμός, ὁ κατ' ἐξοχὴν σύγχρονος ποιητής, ἐσχολιάζετο κι' ἐκρίνετο μὲ τὶς ἀντιλήψεις τῶν γενεῶν ποὺ πέρασαν. Κι' ἔτσι, ἐνῶ ὁ Σολωμὸς μετὰ τὸν πόλεμο ἀνέβαινε διαρκῶς περισσότερο κι' ἡ «ποιητική» του παρουσιαζόταν ὡς ἐντελῶς σημερινή, αὐτοὶ ποὺ ἤθελαν νὰ τὸν γνωρίσουν, ἀναγκαζόντουσαν νὰ καταφεύγουν σὲ κείμενα παληωμένα πειά.

Ἔξαφνα ὅμως, πρὸ τριῶν-τεσσάρων ἐτῶν, ἐκδηλώθηκε μιὰ ὁμαδικὴ μπορεῖ νὰ πῇ κανείς, κίνησι, γύρω ἀπ' τὸ Σολωμό.

Ἡ ἐργασίες τῶν κ.κ. Καιροφύλα, Βάρναλη, τοῦ ἀνωνύμου ποὺ ἐξέδωσε τὸ ἀξιόλογο τευχίδιο μὲ τὸν τίτλο: «Ἡ σμίκρυνσις τοῦ Σολωμοῦ» καὶ ἄλλες ἀκόμα εἶνε ἡ καλύτερες ἀποδείξεις τῆς κινήσεως αὐτῆς. Εἶν' ἀλήθεια ὅτι χρειάζεται ἀκόμα μεγάλη κριτικὴ ἐργασία γύρω ἀπ' τὸ Σολωμὸ γιὰ νὰ «τοποθετηθῇ» πλήρως, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἐργασία αὐτὴ θὰ γίνῃ πολὺ σύντομα ἂν δὲν γίνεται ἤδη. Τὸ πρὸ ἡμερῶν ἐκδοθὲν ὀγκῶδες καὶ πολυτελέστατο βιβλίο τοῦ κ. Μιχαλοπούλου «Ὁ Διονύσιος Σολωμὸς» ἀποτελεῖ γιὰ τοὺς μελετητὰς τοῦ σολωμικοῦ ἔργου—κι' αὐτοὶ πρέπει νὰ εἶνε ὅλοι οἱ σκεπτόμενοι Ἕλληνες—μιὰ ἀκόμα σπουδαία καὶ σημαντικὴ πηγὴ γιὰ τὴν κατανόησί του.

Γιατὶ ὁ Σολωμός, ὅπως καὶ ὅλοι οἱ μεγάλοι ποιηταὶ—δὲν εἶνε καθόλου εὐκολοπροσέγγιστος. Γιὰ νὰ τὸν κατανοήσῃ κανεὶς ἔστω κι' ἐν μέρει χρειάζεται βοηθήματα ποὺ θὰ τὸν διαφωτίσουν καὶ θὰ τὸν καθοδηγήσουν. Τέτοιο βοήθημα ἀπαραίτητο εἶνε καὶ τὸ βιβλίο τοῦ κ. Μιχαλοπούλου. Ὁ κ. Μιχαλόπουλος, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς πολύτιμες βιογραφικὲς καὶ βιβλιογραφικὲς πληροφορίες ποὺ μᾶς παρέχει, κρίνει τὸν Σολωμὸ σὰν σύγχρονος ἄνθρωπος καὶ διανοούμενος. Τὸν κρίνει ὡς κριτικός, στὸν ὁποῖον δὲν εἶνε καθόλου ἄγνωστα τὰ μυστήρια τῆς «καθαρᾶς ποιήσεως» καὶ τοῦ «ἀδόλου λυρισμοῦ» κι' ὁ ἐνθουσιασμός του γι' αὐτὸν εἶνε δικαιολογημένος καὶ δίκαιος, γιατὶ τὸν ἀντιλαμβάνεται ἀπὸ τὴ σπουδαιότερη πλευρά του, ἀπὸ τὴν ὁποία κανεὶς ὡς τώρα δὲν μᾶς τὸν παρουσίασε. Κι' οἱ πρὸ τοῦ 1900 κριτικοὶ τοῦ Σολωμοῦ ἔγραψαν βέβαια γι' αὐτὸν μ' ἐνθουσιασμό, ἀλλὰ ὁ ἐνθουσιασμός τους αὐτὸς ἦταν κάπως στεγνὸς καὶ ξερός, γιατὶ τὸν ἔκριναν περιθωριακῶς κι' ὄχι μπαίνοντας κατ' εὐθεῖαν μέσα στὴν κεντρικὴ ἔννοια τῆς ποιήσεώς του. Ξέπεφταν σὲ ἀτελείωτες ἀκαδημαϊκὲς μὰ καὶ πεζοδρομιακὲς συζητήσεις γύρω ἀπ' τὶς λεπτομέρειες, ἐνῶ τοὺς διέφευγε ἡ κεντρικὴ ἰδέα. Ἀσφαλῶς δὲ ἐκεῖνος ποὺ βοήθησε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον τοὺς συγχρόνους μας διανοουμένους, γιὰ νὰ καταλάβουν τὸ Σολωμὸ καὶ νὰ μποῦν πειὰ μέσα στὸ νόημα τῆς τέχνης του ποὺ διέφευγε ἐπὶ ἑκατὸ ὁλόκληρα χρόνια, εἶνε ὁ μεγάλος Γάλλος ποιητὴς Πὼλ Βαλερύ. Μέσ' στὴ «Φιλολογία» τοῦ Βαλερὺ (τομίδιο στὸ ὁποῖο ἐκθέτει τὴν ποιητική του) τὰ περισσότερα ἀξιώματα, ἅμα τὰ διαβάζει κανείς, νομίζει πὼς ἔχουν γραφεῖ ὡς σχόλια στὸ Σολωμό.

Ὁ Διονύσιος Σολωμὸς

Ἀλλ' ἂς γυρίσουμε στὸν κ. Μιχαλόπουλο. Τὸ βιβλίο του ὅπως κι' ἡ προηγούμενες ἐργασίες του—μᾶς τὸν παρουσιάζει ὡς ἕνα κριτικό, ἀπὸ τὸν ὁποῖο δὲν διαφεύγει κανένα ἀπὸ τὰ μεγάλα μυστικὰ τῆς τέχνης. Ξέρει τὸ μεγάλο, τὸν πρωτεύοντα ρόλο ποὺ παίζουν ἡ λέξεις στὴν ποίησι, ὅπως ἐπίσης ξέρει νὰ διαβάζῃ ἕνα ποίημα ἀνάμεσα ἢ μᾶλλον κάτω ἀπὸ τὶς λέξεις του. Ξέρει ἐπίσης ὅτι τὰ ποιήματα δὲν εἶνε ἡ θεματογραφία, τὴν ὁποία προσπάθησαν νὰ μᾶς παρουσιάσουν ὡς παράδοσι οἱ περισσότεροι ἀπ' τοὺς παλαιοὺς ποιητάς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴ μεγάλη παράδοσι τοῦ Σολωμοῦ. Ξέρει καὶ πολλὰ ἄλλα πράγματα ἀκόμα, ποὺ ἐλάχιστοι τὰ γνωρίζουν. Ἡ μουσικὴ καὶ ἡ πλαστικὴ κι' ἡ ἀρχιτεκτονικὴ στὴν ποίησι δὲν τοῦ εἶνε καθόλου ἄγνωστα. Ἔτσι δέ, μὲ τὴ γνῶσι τῶν χαρισμάτων αὐτῶν, τὰ ὁποῖα πραγματοποίησε πρῶτος καὶ τελευταῖος μέχρι σήμερα ὁ Σολωμός, ἀποβαίνει μοναδικὸς ἴσως ἑρμηνευτὴς τοῦ ἔργου του. Τὸ μόνο ἴσως ἐλάττωμα τῆς μελέτης του εἶνε, σὲ πολλὰ σημεῖα της, ἡ ἔλλειψις πυκνότητος κι' ἡ ἐπανάληψις μερικὲς φορὲς τῶν ἰδίων πραγμάτων μὲ ἄλλες φράσεις.

Ἐπίσης ἕν' ἄλλο ἐλάττωμα εἶνε ἡ ἔλλειψις γλωσσικῆς ὁμοιομορφίας ἀπὸ τὸ βιβλίο του. Τὸ ἐλάττωμα αὐτὸ ἀδικεῖ τρομερὰ τὸν κ. Μιχαλόπουλο, τὴ στιγμὴ μάλιστα ποὺ κρίνει τὸ Σολωμό, τὸ μεγαλείτερο διδάσκαλο τῆς δημοτικῆς μας γλώσσης.

ΕΥΠΑΛΙΝΟΣ

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΗΝ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ»
"Η ΚΑΣΣΙΑΝΗ"
Ὑπέροχο Βυζαντινὸ ρωμάντζο, γραμμένο ἀπὸ γνωστὸ λόγιο, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Βυζαντινῶν χρονικογράφων καὶ πάσης ἄλλης σχετικῆς πηγῆς.

Η ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ εἰκὼν τοῦ ἐξωφύλλου μας εἶνε ἔργον τοῦ ζωγράφου Ζελάρ, μὲ τὸν τίτλο «Τοπεῖο».

ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ Α. ΤΣΕΧΩΦ

Η ΠΡΩΤΗ ΑΔΙΚΙΑ

Ὁ Νικολάϊ Ἴλιτς Μπελιάεφ, ἕνας νέος καμμιὰ τριανταριὰ χρόνων, πλούσιος καὶ γλεντζές, εἶχε πάει ἕνα βράδυ στὸ σπίτι τῆς φίλης του Ὄλγας Ἰβάνοβνας. Ὅπως ἔλεγε ὁ ἴδιος, οἱ δυὸ ἐρωτευμένοι εἶχαν κουραστεῖ πειά, συνεχίζοντας ἕνα μεγάλο καὶ πληκτικὸ μυθιστόρημα. Καὶ πράγματι, ἡ πρῶτες σελίδες αὐτοῦ τοῦ μυθιστορήματος, ἡ μόνες ποὺ εἶχαν ἐνδιαφέρον καὶ πάθος, εἶχαν διαβαστεῖ πειά. Ἡ ἄλλες ποὺ ἀκολουθοῦσαν ἦσαν μονότονες, χωρὶς ἐνδιαφέρον κι' ἀπρόοπτα ἐπεισόδια.

Ἐπειδὴ ἡ Ὄλγα Ἰβάνοβνα εἶχε βγεῖ ἔξω, ὁ ἥρως μας ξαπλώθηκε γιὰ νὰ τὴν περιμένη σ' ἕναν ἀπ' τοὺς καναπέδες τοῦ σαλονιοῦ.

—Καλησπέρα, κύριε Ἴλιτς, ἀκούστηκε ἔξαφνα μιὰ παιδιάστικη φωνή. Ἡ μαμὰ θὰ ξαναγυρίση. Ἔχει πάει στὴ μοδίστρα μὲ τὴ Σόνια.

Σ' ἕναν ἄλλο καναπὲ ἦταν ξαπλωμένος ὁ γυιὸς τῆς Ὄλγας Ἰβάνοβνας, ἕνα παιδὶ ὀχτὼ χρόνων, ἀδύνατο καὶ λεπτό. Φοροῦσε βελουδένιο σακκάκι καὶ μακρυὲς μαῦρες κάλτσες. Ξαπλωμένος σ' ἕνα μεταξωτὸ μαξιλάρι, σήκωνε πότε τὸ ἕνα πόδι, πότε τὸ ἄλλο, μιμούμενος ἕναν ἀκροβάτη ποὔχε δεῖ τελευταῖα στὸ ἱπποδρόμιο.

—Ἄ! καλημέρα, μικρέ μου φίλε! τοῦ ἀπάντησε ὁ Μπελιάεφ. Ἐδῶ ἤσουν; Δὲν σὲ εἶχα προσέξει. Τί κάνει ἡ μαμά σου;

Ὁ Ἀλιόσας ἅρπαξε μὲ τὸ δεξί του χέρι τὴν ἄκρη τοῦ ἀριστεροῦ του ποδιοῦ, στριφογύρισε λίγο σ' αὐτὴ τὴ στάσι κι' ἔπειτα ἀπάντησε:

—Τί νὰ σᾶς πῶ; Ἡ μαμὰ δὲν εἶνε ποτὲ καλά. Ἡ μαμά, Νικολάϊ Ἴλιτς, εἶνε κυρία κι' ἡ κυρίες ὑποφέρουν πάντα ἀπὸ κάτι.

Ὁ Μπελιάεφ, μὴν ἔχοντας τί ἄλλο νὰ κάνη, ἄρχισε νὰ ἐξετάζη τὸ κεφάλι τοῦ παιδιοῦ. Ὡς τότε δὲν τὸ εἶχε προσέξει ποτέ. Ἔβλεπε βέβαια ἕνα μικρὸ παιδὶ νὰ στριφογυρίζη στὸ σπίτι, ἀλλὰ ποτὲ δὲν εἶχε ρωτήσει τί ἔκανε αὐτὸ τὸ παιδί.

Μέσ' στὸ ἡμίφως, τὸ χλωμὸ πρόσωπο τοῦ παιδιοῦ μὲ τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια του τοῦ ἔφερε ἔξαφνα στὸ μυαλὸ τὴν εἰκόνα τῆς Ὄλγας Ἰβάνοβνας, ἔτσι ὅπως ἦταν στὸν καιρὸ τῶν πρώτων τους ἐρώτων. Καὶ ὁ Μπελιάεφ ἔννοιωσε ἔξαφνα τὴν ἐπιθυμία νὰ κουβεντιάση μὲ τὸ παιδάκι

—Πλησίασε, μικρέ! τοῦ εἶπε. Ἔλα νὰ σὲ ἰδῶ ἀπὸ κοντά.

Τὸ παιδάκι πήδηξε ἀμέσως ἀπ' τὸν καναπὲ καὶ πλησίασε τὸ Μπελιάεφ. Κάθησε κοντά του κι' ἄρχισε νὰ παίζη μὲ τὴν καδένα τοῦ ρολογιοῦ του.

—Ὅταν θὰ πάω στὸ Λύκειο, εἶπε, ἡ μαμὰ θὰ μοῦ ἀγοράση ἕνα ρολόϊ. Θὰ τὴ βάλω ὅμως νὰ μοῦ ἀγοράση καὶ μιὰ καδένα σὰν τὴ δική σας... Ἔχει κι' ὁ μπαμπᾶς μου καδένα, μὰ ὄχι μὲ κρίκους σὰν τὴ δική σας, ἀλλὰ πλατειὰ σὰν κορδέλλα.

—Ποῦ τὸ ξέρεις; ρώτησε ὁ Μπελιάεφ. Βλέπεις λοιπὸν τὸν πατέρα σου;

—Ὄχι; Μμμ... Ὄχι!...

Καί, λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, ὁ Ἀλιόσας κοκκίνησε, γιατὶ εἶχε πεῖ ψέμματα. Ὁ Μπελιάεφ τὸν κύτταξε κατάματα καὶ ρώτησε πάλι:

—Βλέπεις λοιπὸν τὸν πατέρα σου;

—Ὄ... ὄχι!...

— Ὄχι!... Ἀπάντησέ μου μ' εἰλικρίνεια! Βλέπω πὼς δὲν μοῦ λὲς τὴν ἀλήθεια. Πές μου τὸν βλέπεις συχνά;...

Ὁ Ἀλιόσας ἔγινε σκεφτικὸς καὶ εἶπε:

—Δὲν θὰ τὸ πῆτε στὴ μαμά;

—Τί λόγος! Μίλα...

—Μοῦ δίνετε τὸ λόγο σας;

—Σοῦ τὸν δίνω...

Ὁ Ἀλιόσας γύρισε γιὰ νὰ δῆ μήπως τὸν ἔβλεπε κανείς, ἄνοιξε τὰ μεγάλα μάτια του κι' εἶπε μὲ σιγανὴ φωνή:

—Μονάχα, σᾶς ἱκετεύω νὰ μὴν πῆτε τίποτε στὴ μαμά... Μὴν πῆτε σὲ κανένα τίποτε... Ἂν τὸ μάθει ἡ μαμά, θὰ βροῦμε ὅλοι τὸ μπελᾶ μας, κι' ἐγὼ κι' ἡ Πελαγία κι' ἡ Σόνια... Ἀκοῦστε λοιπόν. Ἡ Σόνια κι' ἐγώ, βλέπουμε τὸ μπαμπὰ κάθε Τρίτη καὶ Παρασκευή... Ὅταν ἡ Πελαγία μᾶς βγάζει περίπατο μετὰ τὸ φαγητό, πηγαίνουμε στὸ ζαχαροπλαστεῖο τοῦ Ἄπφελ, ὅπου μᾶς περιμένει ὁ μπαμπᾶς... Μᾶς περιμένει πάντοτε μέσ' στὸ μικρὸ ἰδιαίτερο σαλόνι... Τὸ ξέρετε;

—Ναί... Καὶ τί κάνετε ἐκεῖ;

—Τίποτε. Ἀρχίζουμε μὲ τὴν καλημέρα, ἔπειτα καθόμαστε στὸ τραπέζι κι' ὁ μπαμπᾶς μᾶς σερβίρει καφὲ καὶ γλυκίσματα... Ἡ Σόνια παίρνει πάντοτε κρεατόπητες, μὰ ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ τὶς ὑποφέρω...

—Καὶ γιατὶ μιλᾶτε μὲ τὸν μπαμπᾶ σας;

— Μὰ γιὰ ὅλα... Μᾶς χαϊδεύει, μᾶς φιλάει, μᾶς διηγεῖται εὔθυμες ἱστορίες... Μᾶς λέει ἀκόμα πώς, ἅμα μεγαλώσουμε, θὰ μᾶς πάρη κοντά του... Ἡ Σόνια δὲν θέλει, μὰ ἐγώ, τὸ θέλω... Βέβαια, θὰ στενοχωριόμαστε χωρὶς τὴ μαμά, ἀλλὰ θὰ τῆς γράφουμε... Θὰ μποροῦμε μάλιστα νὰ τὴν ἐπισκεπτόμαστε τὶς ἡμέρες τῶν ἑορτῶν, δὲν εἶν' ἔτσι; Ὁ μπαμπᾶς μοῦ εἶπε ἀκόμα πὼς θὰ μοῦ ἀγοράση ἕν' ἄλογο... Εἶνε πολὺ καλὸς ἄνθρωπος ὁ μπαμπᾶς... Δὲν καταλαβαίνω γιατὶ ἡ μαμὰ δὲν θέλει νἄρθη νὰ κατοικήση κι' αὐτὸς μαζύ μας καὶ μᾶς ἀπαγορεύει νὰ τὸν βλέπουμε... Καὶ ὅμως ἀγαπάει πολὺ τὴ μαμά... Μᾶς ρωτάει πάντα τί γίνεται, τί κάνει... Μᾶς λέει νὰ τὴν ὑπακούουμε καὶ νὰ τὴ σεβόμαστε... Πέστε μου κι' ἐσεῖς, εἶν' ἀλήθεια πὼς εἴμαστε δυστυχισμένοι...

—Χμ!... Γιατί;

—Γιατὶ ὁ μπαμπᾶς τὸ λέει... Ναί, μᾶς λέει συχνά: «Εἴσαστε δυστυχισμένα παιδιά». Κι' ἐγὼ τὸ βρίσκω αὐτὸ παράδοξο... Μᾶς λέει: «Σεῖς εἴσαστε δυστυχισμένα· ἐγὼ εἶμαι δυστυχισμένος κι' ἡ μαμά σας εἶνε δυστυχισμένη. Προσεύχεστε στὸ Θεὸ γι' αὐτὴν καὶ γιὰ μένα....»

Ὁ Ἀλιόσας στάθηκε κι' ἄρχισε νὰ συλλογίζεται καρφώνοντας τὸ βλέμμα του σ' ἕνα βαλσαμωμένο πουλί.

—Χμ! ἔκανε ὁ Μπελιάεφ. Ὡραῖα! Ὥστε διοργανώνετε συγκεντρώσεις μέσ' στὰ ζαχαροπλαστεῖα κι' ἡ μαμά σας δὲν τὸ ξέρει...

—Ὄ... ὄχι... Πῶς μπορεῖ νὰ τὸ ξέρη; Ἡ Πελαγία θὰ προτιμοῦσε νὰ σκοτωθῆ παρὰ νὰ τῆς τὸ πῆ... Προχθές, ὁ μπαμπᾶς μᾶς προσέφερε ἀχλάδια... Ἦσαν γλυκὰ σὰν γλυκίσματα... Ἔφαγα πέντε...

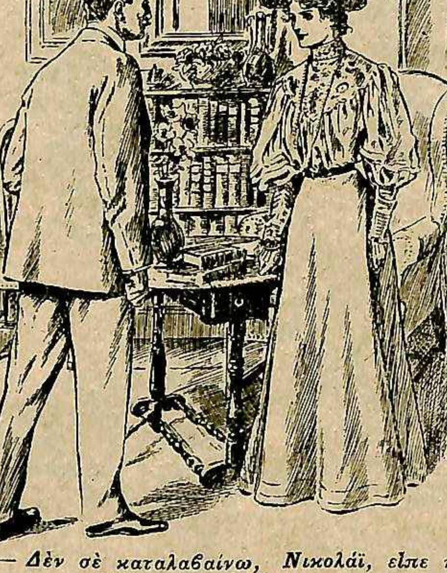

— Δὲν σὲ καταλαβαίνω, Νικολάϊ, εἶπε ἡ Ὄλγα. Τί συμβαίνει ;...

—Χμ... Μὰ πές μου... Δὲν μιλάει ποτὲ γιὰ μένα ὁ μπαμπᾶς σας;

—Γιὰ σᾶς; Πῶς νὰ σᾶς τὸ πῶ;

Ὁ Ἀλιόσας κύτταξε προσεχτικὰ τὸ πρόσωπο τοῦ Μπελιάεφ κι' ὕψωσε τοὺς ὤμους του. Ἔπειτα ρώτησε:

—Ἂν σᾶς τὸ πῶ, δὲν θὰ θυμώσετε;

—Μίλα λοιπόν!... Μήπως μὲ βρίζει...

—Δὲν σᾶς βρίζει, μά, ξέρετε, εἶνε θυμωμένος μαζύ σας... Λέει ὅτι σεῖς ἐκάνατε τὴ μαμὰ δυστυχισμένη, ὅτι ἐσεῖς τὴν καταστρέψατε... Περίεργο! Ἐγὼ τοῦ λέω πὼς εἶστε πολὺ καλός, μὰ αὐτὸς κουνάει τὸ κεφάλι του...

—Ὥστε τὸ λέει καθαρὰ πὼς ἐγὼ κατέστρεψα τὴ μαμά σας...

—Ναί. Μὰ μὴ θυμώνετε...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὸ κουδοῦνι ἀντήχησε. Ἀμέσως ὁ Ἀλιόσας πετάχτηκε ἀπ' τὴ θέσι του κι' ἐξαφανίστηκε πίσω ἀπ' τὴν πόρτα. Ἔπειτ' ἀπὸ δυὸ στιγμές, μιὰ κυρία μπῆκε μέσα συνοδευομένη ἀπὸ μιὰ μικρὴ κόρη. Ἦταν ἡ Ὄλγα Ἰβάνοβνα, ἡ μητέρα τοῦ Ἀλιόσα κι' ἡ ἀδελφή του ἡ Σόνια. Πίσω τῆς μπῆκε ὁ γυιός της κουτσαίνοντας, τραγουδῶντας καὶ σαλεύοντας τὰ χέρια του.

Ὁ Μπελιάεφ τοὺς χαιρέτησε μ' ἕνα κίνημα τοῦ κεφαλιοῦ του καὶ εἶπε μονολογῶντας:

—Φυσικά, ποιὸν ἄλλον μπορεῖ νὰ κατηγορῆ ἐκτὸς ἀπὸ μένα;... Ἔχει δίκηο... Εἶνε ὁ προσβεβλημένος σύζυγος.

—Μὲ ποιὸν τὰ ἔχεις λοιπόν; τὸν ρώτησε ἡ Ὄλγα Ἰβάνοβνα.

—Μὲ ποιόν;... Ἄκουσε λοιπὸν τί λέει στὸν κόσμο ὁ προσφιλής σου σύζυγος. Εἶμ' ἕνας ἄθλιος, ἕνας παλιάνθρωπος καὶ κατέστρεψα ἐσένα καὶ τὰ παιδιά σου... Εἴσαστε ὅλοι δυστυχισμένοι κι' ἐγὼ εἶμαι ὁ τρισευτυχισμένος... Ὁ τρισευτυχισμένος... Χά! χά!...

—Δὲν σὲ καταλαβαίνω, Νικολάϊ... εἶπε ἡ Ὄλγα. Τί συμβαίνει;

—Ρώτησε αὐτὸ τὸ νεαρὸ κύριο! εἶπε ὁ Μπελιάεφ, δείχνοντας τὸν Ἀλιόσα.

Ὁ Ἀλιόσας κοκκίνισε, ἔπειτα χλώμιασε καὶ τὸ πρόσωπό του παραμορφώθηκε ἀπὸ τρόμο.

—Νικολάϊ Ἴλιτς! εἶπε μὲ σιγανὴ φωνή. Σωπάστε!

Ἡ Ὄλγα Ἰβάνοβνα κύτταξε μὲ κατάπληξι τὸν Ἀλιόσα, ἔπειτα τὸν Μπελιάεφ κι' ἔπειτα πάλι τὸν Ἀλιόσα.

— Ρώτησέ τον! ἐξακολουθοῦσε ὁ Μπελιάεφ. Αὐτὴ ἡ ἠλιθία ἡ Πελαγία τοὺς πηγαίνει στὰ ζαχαροπλαστεῖα, ὅπου τοὺς κανονίζει συναντήσεις μὲ τὸν πατέρα τους... Μὰ δὲν πρόκειται γι' αὐτό... Πρόκειται γιὰ τὸ ὅτι ὁ πατέρας τους εἶνε ὁ πιὸ δυστυχισμένος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου κι' ἐγὼ ἕνας ἄθλιος, ἕνας παλιάνθρωπος, ποὺ κατέστρεψα τὴ ζωὴ ὅλων σας...

—Νικολάϊ Ἴλιτς! στέναξε ὁ Ἀλιόσας. Μοῦ δώσατε τὸ λόγο τῆς τιμῆς σας...

—Ἄφησέ με ἥσυχο! εἶπε ὁ Μπελιάεφ, στενοχωρημένος. Αὐτὴ ἡ ὑποκρισία, αὐτὰ τὰ ψέμματα μ' ἐξοργίζουν...

—Δὲν καταλαβαίνω, εἶπε ἡ Ὄλγα Ἰβάνοβνα, μὲ δάκρυα στὰ μάτια. Ἄκουσε, Ἀλιόσα... Βλέπεις τὸν πατέρα σου;

Μὰ ὁ Ἀλιόσας δὲν τὴν ἄκουγε. Δὲν ξεκάρφωνε τὸ τρομαγμένο βλέμμα του ἀπὸ τὸν Μπελιάεφ.

—Ἀδύνατον! ἐξακολούθησε ἡ μητέρα. Θὰ πάω νὰ ρωτήσω τὴν Πελαγία, καὶ βγῆκε ἔξω.

—Μοῦ εἴχατε ὡστόσο δώσει τὸ λόγο τῆς τιμῆς σας, εἶπε ὁ Ἀλιόσας στὸ Μπελιάεφ, τρέμοντας ἀπὸ τὴ συγκίνησί του.

Ὁ Μπελιάεφ ἔκανε μιὰ κίνησι ἀνυπομονησίας κι' ἐξακολούθησε νὰ κόβη βόλτες μέσ' στὸ δωμάτιο. Ἦταν ὁλόκληρος ἀπορροφημένος ἀπὸ τὰ προσβλητικὰ λόγια τοῦ ἀντιζήλου του καὶ δὲν ἐπρόσεχε πειὰ τὴν παρουσία τοῦ μικροῦ μέσ' στὸ δωμάτιο...

Μὰ ὁ Ἀλιόσας, μαζεμμένος σὲ μιὰ γωνία διηγεῖτο στὴ Σόνια, πὼς τοῦ εἶχε δώσει τὸν λόγο του καὶ πὼς τὸν εἶχε ἀπατήσει.

Καὶ ἔκλαιγε, ἔτρεμε καὶ τραύλιζε.

Γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του εἶχε γνωρίσει τόσο κτηνωδῶς τὸ ψέμμα. Δὲν ἤξερε ὥς τὴν ἡμέρα αὐτὴ ὅτι, ἐκτὸς ἀπὸ τ' ἀχλάδια, τὰ γλυκίσματα καὶ τὰ ρολόγια, ὑπῆρχαν στὸν κόσμο καὶ πολλὰ ἄλλα ἄσχημα πράγματα ποὺ δὲν ἔχουν ὄνομα στὴ γλῶσσα τῶν παιδιῶν...

Α. ΤΣΕΧΩΦ

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ

ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΓΑΜΗΛΙΑ ΔΩΡΑ

Πολλὲς φορὲς τὰ γαμήλια δῶρα κάθε ἄλλο παρὰ εὐχάριστα εἶνε. Ἔτσι, πρὸ καιροῦ, ἕνας γνωστὸς Γάλλος συγγραφεὺς ἔλαβε ὡς γαμήλιο δῶρο ἀπὸ κάποιο συνάδελφό του ἕνα ὀγκῶδες βιβλίο, μέσα στὸ ὁποῖο ὁ κακεντρεχὴς δωρητὴς εἶχε κολλήσει ὅλες τὶς δυσμενεῖς κριτικὲς ποὺ εἶχαν δημοσιευθεῖ στὶς διάφορες ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικὰ ἀπὸ τότε ποὺ ὁ νεόνυμφος λογοτέχνης ἄρχισε τὸ φιλολογικό του στάδιο.

Ἕνας ἄλλος πάλι, ζωγράφος αὐτός, ἔλαβε ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν γάμων του ἀπὸ ἕνα συνάδελφό του ὡς δῶρον διάφορα στοιχειώδη βιβλία περὶ ζωγραφικῆς, μὲ τὴ σύστασι νὰ τὰ διαβάση προσεχτικὰ καὶ νὰ ἐπωφεληθῆ τῶν διδαγμάτων τους.

Ἐπίσης ὁ σύζυγος μιᾶς ὡραίας νέας, τῆς ὁποίας τὴν ὠμορφιὰ ἐπεσκίαζε ἡ κοφτερή της γλῶσσα, ἔλαβε, κατὰ τὴν ἡμέρα τῶν γάμων του, ὡς δῶρον ἕνα καμιτσίκι κι' ἕναν χαλινό. Τὰ δῶρα αὐτὰ τοῦ τὰ προσέφεραν ἡ ἀδελφὴ τῆς νύφης, συνοδεύοντάς τα μ' ἕνα σημείωμα, στὸ ὁποῖο τοῦ συνιστοῦσαν νὰ μὴ διστάση καθόλου, ἀλλὰ νὰ τὰ χρησιμοποιήση καταλλήλως, ἐν ἧ περιπτώσει ἡ σύζυγός του τοῦ κάνει τὴν ζωὴ τόσο μαρτυρική ὅσο τὴν εἶχε κάνει καὶ σ' αὐτὲς τὶς ἴδιες.

Ἀκόμα πιὸ δυσάρεστο ἦταν τὸ δῶρο ποὺ ἔκανε ἕνας Ἄγγλος γιατρὸς στὸν γαμπρό του, συνοδεύοντάς το μ' ἕνα γράμμα, στὸ ὁποῖο ἔγραφε τὰ ἑξῆς:

«Ἀγαπητό μου παιδί, δὲν μπορῶ νὰ παρευρεθῶ στοὺς γάμους σου, ἀλλὰ σοῦ στέλνω γιὰ γαμήλιο δῶρο τὴν πεθερά σου! Δὲν μπορῶ πειὰ νὰ ὑποφέρω τὴν γκρίνια της καὶ τὶς ἰδιοτροπίες της καὶ ἐπειδὴ κι' αὐτὴ μοῦ ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμία νὰ κατοικήση μαζὺ μὲ τὴν κόρη της, σπεύδω νὰ σᾶς τὴν στείλω μὲ τὸ πρῶτο τραῖνο».

Ὁ ἄτυχος γαμπρὸς θέλησε στὴν ἀρχὴ νὰ κάνη τὴν ἀνάγκη φιλοτιμία καὶ νὰ κρατήση τὴν πεθερά του. Ἔπειτ' ἀπὸ λίγο καιρὸ ὅμως ἔσπευσε νὰ ἐπιστρέψη τὸ ἀνεπιθύμητο δῶρο στὸν ἀποστολέα του.

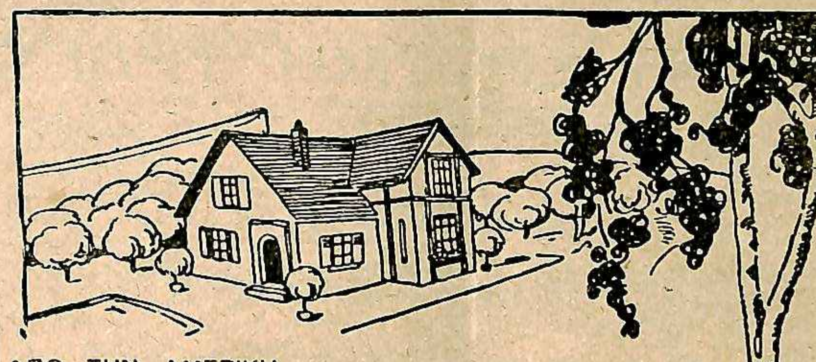

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΓΕΝΝΑΙΟΔΩΡΙΕΣ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΩΝ

Ὁ Δούγλας Γκόρδον κι' ὁ κουρέας του. Τὸ γενναιόδωρο πουρμπουάρ. Πῶς ὁ φτωχὸς ὑπάλληλος ἄνοιξε δικό του κουρεῖο. Πῶς μιὰ τσιγκούνα ἑκατομμυριοῦχος προίκισε τὴν καμαριέρα της. Τί κάνει ἡ ἀξιοπρέπεια. Ὁ Ροκφέλλερ κι' ὁ νεαρὸς φυματικός. Πῶς συγκινήθηκε ὁ φιλάργυρος πολυεκατομμυριοῦχος, κ.τ.λ.

Οἱ Ἀμερικανοὶ πολυεκατομμυριοῦχοι φημίζονται κυρίως γιὰ τὴ φιλαργυρία τους. Ὡστόσο εἶνε κι' αὐτοὶ γενναιόδωροι στὶς ὧρες τους. Ἀπόδειξις τὰ παρακάτω χαρακτηριστικὰ ἀνέκδοτά τους.

Ὁ πολυεκατομμυριοῦχος Δούγλας Γκόρδον, κάθε φορὰ ποὺ πήγαινε στὴν Νέα Ὑόρκη, κατέλυε στὸ ξενοδοχεῖο «Καντιλλάκ». Ἐκεῖ ξυριζόταν κάθε μέρα στὸ κουρεῖο τοῦ ξενοδοχείου, ἀπὸ τὸν ἴδιο πάντοτε ὑπάλληλο τοῦ κουρείου, ἕνα νέο, ὀνομαζόμενο Τζῶρτς Ντῶνκαν.

Στὸν νέο λοιπὸν αὐτὸν ὁ γενναιόδωρος ἑκατομμυριοῦχος, κάθε φορά ποὺ τέλειωνε τὸ ξύρισμά του, ἄφινε πάντοτε τρία-τέσσερα δολλάρια ὡς πουρμπουάρ.

Μιὰ μέρα ὁ νεαρὸς κουρεὺς ἐκεῖ ποὺ ἐξύριζε τὸν πλούσιο πελάτη του, τοῦ ἀνεκοίνωσε ὅτι ἤλπιζε πὼς θὰ κατάφερνε ν' ἀνοίξη σὲ κανένα δυὸ χρόνια δικό του κουρεῖο.

Ὅταν τελείωσε τὸ ξύρισμα, ὁ Γκόρδον ἐπλήρωσε τὸ ἀντίτιμο τοῦ ξυρίσματος—εἰκοσιπέντε σέντς—καί, μαζὺ μ' αὐτό, ἔβαλε στὰ χέρια τοῦ νέου ἕνα τσὲκ χιλίων πεντακοσίων δολλαρίων, λέγοντάς του:

— Πάρτε αὐτὰ τὰ χρήματα καὶ πηγαίνετε ἀμέσως νὰ νοικιάσετε ἕνα κουρεῖο. Αὔριο κιόλας θέλω νὰ ξυριστῶ στὸ δικό σας κατάστημα.

Ἔτσι καὶ ἔγινε πράγματι. Ἀπὸ τότε δὲ ὁ πολυεκατομμυριοῦχος ξυρίζεται στὸ κουρεῖο τοῦ προστατευομένου του.

***

Ἡ κ. Χέττυ Γκρήν, ἡ πλουσιώτερη γυναῖκα τῆς Φιλαδελφείας, ἂν καὶ ἐθεωρεῖτο πολὺ τσιγκούνα, ἐχάρισε κάποτε στὴν καμαριέρα της τέσσερες χιλιάδες δολλάρια. Ἰδοὺ δὲ πῶς ἔγινε τὸ ἀξιοσημείωτο αὐτὸ γεγονός:

Ἡ καμαριέρα τῆς πολυεκατομμυριούχου ἦταν πολὺ ἀφοσιωμένη στὴν κυρία της, ἀλλὰ εἶχε ἀρραβωνιαστεῖ κι' ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες ἐπρόκειτο νὰ γίνουν οἱ γάμοι της.

Ἡ κυρία Γκρὴν τὴν παρακάλεσε, ἐπειδὴ ἐπρόκειτο νὰ κάνη μιὰ ἐκδρομή, νὰ ἀναβάλλη τοὺς γάμους της γιὰ δεκαπέντε ἡμέρες. Ἡ καμαριέρα τότε μὲ ἀξιοπρέπεια τῆς ἀπάντησε ὅτι ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ζητήματος μόνον ὁ ἀρραβωνιαστικός της μποροῦσε νὰ ἀποφασίση καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐπιθυμία του ἦταν νὰ γίνουν ὅσο τὸ δυνατὸν γρηγορώτερα οἱ γάμοι τους, γι' αὐτὸ δὲν μποροῦσε οὔτε μιὰ μέρα νὰ τοὺς ἀναβάλη.

Τὸ θάρρος καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς νέας ἄρεσαν στὴν ἑκατομμυριοῦχο καὶ τὸ ἴδιο βράδυ τῆς ἔκανε δῶρον ἕνα τσὲκ τεσσάρων χιλιάδων δολλαρίων γιὰ τὴν προῖκα της.

***

Ἐπίσης, ὁ διάσημος ἀρχιτσιγκούναρος, ὁ γηραιὸς Ροκφέλλερ ἐφάνηκε κάποτε γενναιόδωρος, παρὰ τὴν συνήθειά του.

Μιὰ μέρα μπῆκε σ' ἕνα βιβλιοπωλεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης κι' ἐκεῖ προσεφέρθη νὰ τὸν ὑπηρετήση ἕνας νεαρὸς ὑπάλληλος, ὁ ὁποῖος παρουσίαζε φανερὰ σημεῖα προχωρημένης φυματιώσεως.

Ὁ Ροκφέλλερ αἰσθάνεται μεγάλο ἀποτροπιασμὸ γιὰ τὴν φοβερὴ αὐτὴ ἀσθένεια. Ἀμέσως λοιπὸν ἔβγαλε τὸ βιβλιάριο τῶν καταθέσεών του, ὑπέγραψε ἕνα τσὲκ 9950 δολλαρίων καὶ τὸ ἔδωσε στὸν ὑπάλληλο, λέγοντάς του:

—Παιδί μου, πήγαινε στὸ βουνὸ καὶ κύτταξε νὰ γίνης καλά.

Καί, μόλις εἶπε τὰ λόγια αὐτά, βγῆκε ἀπὸ τὸ βιβλιοπωλεῖο χωρὶς νὰ ψωνίση τίποτε...

NΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Η ΚΑΛΟΓΡΗΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

—Τ' εἶναι τὸ σπίτι τὸ ψηλὸ
πὤχει τὸ φῶς στὸ παραθύρι;
Τ' εἶνε τὸ σπίτι τὸ ψηλὸ
κοντὰ στὸν ἔρημο γιαλό;

—Καντῆλι καίει ὁλονυχτὶς
κι' εἶν' ἁγιασμένο μοναστῆρι,
καντῆλι καίει ὁλονυχτίς,
σταυροκοπήσου—μὴ σκιαχτεῖς!

—Καὶ ποιὰ εἶν' ἡ ὄψι ἡ φωτισμένη
ποὺ στὸ παράθυρο θωρῶ;
Καὶ ποιὰ εἶν' ἡ ὄψι ἡ φωτισμένη,
τί ξαγρυπνᾶ καὶ τί προσμένει;

—Καλόγρηα μένει μοναχή της
στὸ μοναστῆρι ἀπὸ καιρό,
καλόγρηα μένει μοναχή της
καὶ κάνει ἐκεῖ τὴν προσευχή της.

—Ἐγὼ ἐκκλησιὰ χωρὶς σταυρό,
ἐγὼ καλόγρηα χωρὶς ράσο,
ἐγὼ ἐκκλησιὰ χωρὶς σταυρὸ
ἀλλοῦ δὲν ἔτυχε νὰ βρῶ.

Μὴν εἶναι σπίτι ξωτικό;
Πὲς καὶ φοβοῦμαι νὰ περάσω.
Μὴν εἶναι σπίτι ξωτικὸ
καὶ πάθω τίποτε κακό;

—Δὲν εἶναι Δράκος μήδ' Ἀράπης
ποὺ μὲς στὸ σπίτι κατοικεῖ,
δὲν εἶναι Δράκος μήδ' Ἀράπης.
Εἶν' ἡ Καλόγρηα τῆς Ἀγάπης

ποὺ χρόνια καὶ καιροὺς κλεισμένη
στὸ μοναστῆρι της ἐκεῖ,
ποὺ χρόνια καὶ καιροὺς κλεισμένη
χαμένο ταίρι της προσμένει.

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

—Χαρὰ σ' ἐσένα, γεροέλατε!
εἶπε ἡ ἀγράμπελη ἐκεῖ πέρα
ὅπου πλεμένη στὰ κλωνάρια του
ἀνθομανοῦσε στὸν ἀγέρα.

Χαρὰ σ' ἐσένα, γεροέλατε,
ποὺ ἀμάραντος αἰώνια μένεις
καὶ ζωντανὸς κάθε χινόπωρον
ὡσὰν ἐμένα δὲν πεθαίνεις!

—Ἀχ, νἄξερες ξανθοῦλα ἀγάπη μου,
ἄχ, νἄξερες, κρυφὴ χαρά μου,
εἶπε κι' ὁ ἔλατος στενάζοντας
πῶς σὰν θωρῶ στὴν ἀγκαλιά μου.

Τὴν ὠμορφιά σου νὰ μαραίνεται
καὶ νὰ μαδᾶ ἡ γλυκειά σου χάρι,
ὁ πόνος σου σαράκι γένεται
καὶ τρώει τὸ δόλιο μου κουφάρι!

Π. ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

***ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ** σ' ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς παλαιὰ βιβλία, παντὸς εἴδους καὶ πάσης γλώσσης κι' ὁλόκληρες βιβλιοθῆκες. Γράψατε: «Οἰκογένειαν», Λέκκα 7, Ἀθήνας.*

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ SALVATORE DI GIACOMO

ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΕΡΩΤΙΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

Ἡ μικρὴ ὑπηρέτρια, καθισμένη μπρὸς στὸ παράθυρο ποὺ ἔβλεπε στὴν αὐλή, ἔρραβε, ἀπορροφημένη ὁλόκληρη ἀπ' τὴ δουλειά της, παρ' ὅλη τὴ μεγάλη ζέστη τοῦ Αὐγουστιάτικου ἀπογεύματος.

Ἔξαφνα μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε. Ἡ ὑπηρέτρια σήκωσε ἀμέσως τὸ κεφάλι της. Ἡ φωνὴ αὐτὴ ἐρχόταν ἀπ' τὴν κάμαρα τῆς σινιορίνας Σοφίας, ἡ ὁποία τὴ φώναζε.

Λίγων στιγμῶν σιωπὴ ἐπακολούθησε. Ἔπειτα, ἡ ἴδια φωνὴ ἀκούστηκε πάλι ἀπὸ μέσα:

—Αἰμιλία!...

—Ὤ! Χριστέ μου! ἀναστέναξε ἡ ὑπηρέτρια.

Καί, μαζεύοντας ἀμέσως τὰ σύνεργα τῆς δουλειᾶς της, τ' ἀκούμπησε στὸ παράθυρο. Ἔπειτα σηκώθηκε κι' ἀποκρίθηκε δυνατά:

— Ἔρχομαι!... Ἔρχομαι!... Ἔφτασα!

Ἡ κάμαρα τῆς σινιορίνας ἦταν πλημμυρισμένη στὸ σκοτάδι. Γι' αὐτό, τό, καθὼς ἡ μικρὴ ὑπηρέτρια μπῆκε μέσα, ρώτησε:

—Σινιορίνα, ποῦ εἴσαστε;

Τότε ἡ φωνὴ ἀπάντησε ἀπ' τὸ κρεββάτι...

—Ἔλα δῶ!... Βλέπεις;

Συγχρόνως ὁ ὄγκος τοῦ κρεββατιοῦ παρουσιάστηκε ἀμυδρὰ στὰ μάτια τῆς μικρούλας, ἡ ὁποία σιγὰ-σιγὰ συνήθιζε στὸ σκοτάδι. Ἔβλεπε τώρα θολὰ τὸ στρογγυλὸ τραπέζι, τὸ κομμοδῖνο στὴ γωνία, τὸ ντιβάνι κοντὰ στὸ μπαλκόνι.

Ἡ Αἰμιλία προχώρησε κι' ἡ σκιά της πέρασε γοργὰ ἀπὸ τὸ σκονισμένο καθρέφτη.

—Ἄκουσε... ψιθύρισε ἡ σινιορίνα.

Καὶ ἀπὸ τὸ κρεββάτι, ὅπου εἶχε πέσει μὲ ὅλη της τὴν τουαλέττα, ἅπλωσε τὸ φλογισμένο χέρι της κι' ἔπιασε τὸ χέρι τῆς ὑπηρετρίας.

—Πλησίασε ἀκόμα... τῆς ψιθύρισε.

Ἔπειτα ἀνασηκώθηκε στοὺς ἀγκῶνες της καὶ μὲ τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια της κύτταξε ἐρωτηματικὰ τὴ μικρούλα, ἡ ὁποία στεκόταν ἀκίνητη καὶ φοβισμένη.

—Πές μου, πές μου, τῆς εἶπε, θέλεις ἐσὺ τὸ καλό μου; Ἂν ἡ κυρία σου σοῦ ζητήσει μιὰ ὑπηρεσία, μιὰ μεγάλη ὑπηρεσία, θὰ τῆς τὴν κάνης, Αἰμιλία...

—Ὤ, κυρία... τραύλισε ἡ ὑπηρέτρια.

—Ἒ λοιπόν, νά... εἶν' ἀσήμαντο πρᾶγμα... Πήγαινε νὰ βρῆς τὸν Ἐρρῖκο στὸ σιδηροδρομικὸ σταθμό, τὴν ὥρα ποὺ θὰ φεύγη...Θὰ τὸν βρῆς βέβαια... Δός του αὐτὸ τὸ γράμμα...

Ἡ σινιορίνα Σοφία στριφογύρισε στὰ μαξιλάρια της, πῆρε μιὰ ἐπιστολὴ κάτω ἀπ' τὸ προσκέφαλό της καὶ τὴν ἔδωσε στὴν Αἰμιλία, ἡ ὁποία τὴν πῆρε ἀναστενάζοντας.

—Τί πρέπει νὰ τοῦ πῶ; ρώτησε.

—Πές του πῶς θέλω ἀπάντησι σ' αὐτὸ ποὺ τοῦ γράφω... Καὶ ἂν αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια...

—Ἂν αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια!... ἐπανέλαβε ἡ μικρούλα Αἰμιλία.

—Ναί... Πήγαινε τώρα...

—Καὶ ἂν ὁ πατέρας σας ξαναγυρίσει;

—Δὲν θὰ ξαναγυρίση πρὶν ἀπ' τὸ βράδυ, σοῦ τὸ εἶπα... Πήγαινε...

—Νὰ πάρω καὶ τὸ κλειδὶ τοῦ σπιτιοῦ;

—Ὤ, Θεέ μου!... Ναί!... Πήγαινε... Καταλαβαίνεις;... Θυμᾶσαι τί θὰ πῆς στὸν Ἐρρῖκο;... Νὰ τὸν φωνάξης ἔξω ἀπ' τὸ γραφεῖο του... Ξαναγύρισε γρήγορα...

Ἡ ὑπηρέτρια βγῆκε ἔξω, κρύβοντας τὴν ἐπιστολὴ μέσα στὸ κορσάζ της. Ξαναπερνῶντας ἀπ' τὴν κάμαρη, στὴν ὁποία βρισκόταν πρὸ ὀλίγου, πλησίασε στὸ παράθυρο καὶ κύτταξε στὴν αὐλή.

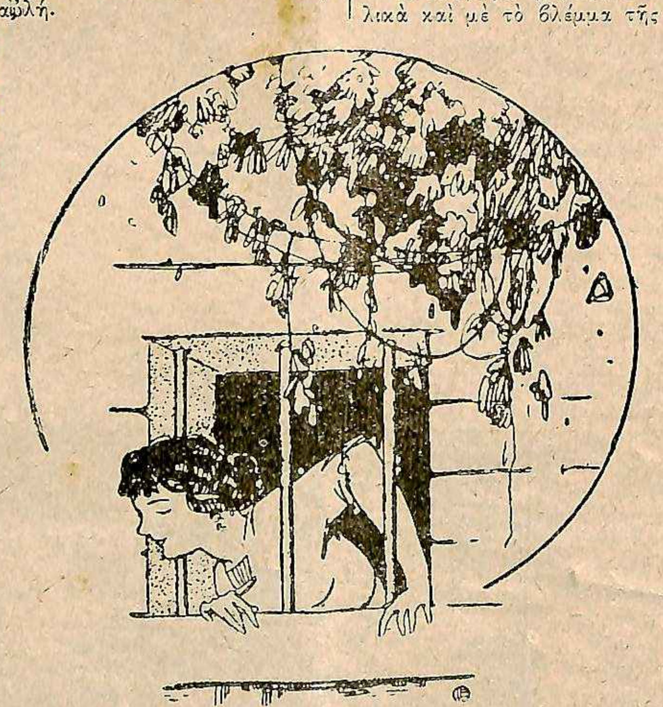

Ἡ Σοφία εἶχε σηκωθεῖ ἀπ' τὸ κρεββάτι της κι' εἶχε πάει στὸ παράθυρο...

Ἀπέναντι ἀκριβῶς στὸ παράθυρό της ἦταν ἀνοιχτὸ τὸ παράθυρο τῆς Μαράγκι, τῆς δασκάλισσας, ἡ ὁποία φαινόταν καθὼς ἔγραφε σ' ἕνα τραπέζι.

—Σινιορίνα Μαράγκι, τῆς φώναξε ἡ ὑπηρέτρια, θὰ μοῦ κάνετε μιὰ χάρι. Ἐγὼ θὰ λείψω λίγη ὥρα κι' ἡ σινιορίνα Σοφία, θὰ μείνη μόνη της... Θὰ μὲ ὑποχρεώνατε ἂν ρίχνατε καμμιὰ ματιὰ στὴν πόρτα...

Ἡ Μαράγκι σήκωσε τὸ κεφάλι της κι' ἀπάντησε ξερά:

—Καλά!

Ἔπειτα ξανάρχισε νὰ γράφη, ἐνῶ ἡ Αἰμιλία κατέβαινε τὶς σκάλες σιγοτραγουδῶντας. Ἡ σιωπὴ γύρω ἦταν τόσο μεγάλη, ὥστε ἡ Μαράγκι ἄκουσε καθαρὰ τὴ φωνὴ τῆς ὑπηρέτριας κάτω στὴν αὐλὴ νὰ λέῃ στὸ θυρωρό:

—Δὸν Ἄντζιολο, μὴν ἀφίνετε ν' ἀνέβη κανείς... Πάω ν' ἀγοράσω κάτι καὶ θὰ γυρίσω ἀμέσως...

Ἡ νεαρὰ διδασκάλισσα, ἡ ὁποία εἶχε ἀφήσει γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴν ἐργασία της, ξανάρχισε νὰ διορθώνη τὶς ἐκθέσεις τῶν μαθητῶν της, ψιθυρίζοντας.

Τότε, σὰν ἠχώ, μιὰ φωνὴ ἀπὸ τὸ ἀντικρυνὸ παράθυρο ἐπανέλαβε:

—Ὑπομονή!

—Ἆ! Σοφία, ἐσὺ εἶσαι; εἶπε ἡ Μαράγκι, ὑψώνοντας τὰ μάτια της.

Πράγματι ἡ Σοφία εἶχε σηκωθεῖ ἀπ' τὸ κρεββάτι της κι' εἶχε πάει στὸ παράθυρο, μπρὸς στὸ ὁποῖο στεκόταν ὄρθια κι' ἀκίνητη.

—Τί κάνεις, Λαύρα; ρώτησε τὴ νεαρὰ δασκάλα.

Ἡ Μαράγκι χαμογέλασε μελαγχολικὰ καὶ μὲ τὸ βλέμμα τῆς ἔδειξε τὰ τετράδια ποὺ διώρθωνε.

—Δὲν βλέπεις; ἀπάντησε. Γράφω. Διορθώνω ἐκθέσεις.

Μιὰ μικρὴ σιωπὴ ἐπακολούθησε. Ἡ δυὸ νέες κυτταζόντουσαν σκεφτικὲς καὶ σιωπηλές.

—Καὶ σὺ τί κάνεις; ρώτησε κατόπιν ἡ δασκάλα.

—Τίποτε, τῆς ἀπάντησε ἡ Σοφία.

—Ὑποφέρεις ὅμως, Σοφία, εἶπε ἡ Μαράγκι, ὑποφέρεις πολύ... Τὸ ξέρω...

Καὶ καθὼς ἔλεγε τὰ λόγια αὐτά, ὁ τόνος της ἦταν συμπονετικὸς καὶ γλυκὸς σὰν τὰ γαλανά της μάτια...

Ἔπειτα σηκώθηκε ἀπ' τὸ τραπέζι, μπρὸς στὸ ὁποῖο καθόταν καὶ πλησίασε στὸ παράθυρο. Ἀργὰ τότε, μὲ φωνὴ σκοτεινιασμένη ἀπὸ μιὰ ἐλαφρὰ ταραχή, ψιθύρισε:

—Ἄκουσε, Σοφία... Ἄφησε αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο... Συλλογίσου τὸν ἑαυτό σου... Αὐτὸς δὲν εἶνε καμωμένος γιὰ τὸν εὐγενικὸ καὶ καλό σου χαρακτῆρα... Ἂν δὲν τὸν ἐγκαταλείψεις, θὰ σ' ἐγκαταλείψη ἐκεῖνος.. Εἶνε θλιβερὸ αὐτό, Σοφία... Τὸ ξέρω... Μὰ ἄκουσε τὴ φίλη σου...

Ἡ Σοφία Νάππι, ἀκούγοντάς την, ἔτρεμε... Καὶ μὲ φωνὴ πνιγμένη τῆς ἀπάντησε:

—Θὰ δῆς τί θὰ κάνω, ἂν μ' ἐγκαταλείψη... Θὰ ἰδῆς, Λαύρα...

Ἡ Μαράγκι κινοῦσε τὸ κεφάλι της μὲ συμπόνια. Ἡ δυὸ νέες μιλοῦσαν σιγά, μὰ ἡ σιωπὴ ἦταν τόσο μεγάλη, ὥστε ἡ φωνές τους ἀκουγόντουσαν καθαρὰ ἀπ' τὸ ἕνα παράθυρο στὸ ἄλλο.

Ἡ Σοφία κύτταζε τὴ φίλη της. Κι' ἔξαφνα τῆς εἶπε μὲ τὰ μάτια πλημμυρισμένα ἀπὸ δάκρυα:

—Πῶς σὲ ζηλεύω, Λαύρα...

—Μὴ τὸ λὲς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἀγάπη μου...

—Ὤ! ἐσὺ δὲν ἀγάπησες ποτέ, Λαύρα...

—Ὤ! τραύλισε ἡ νεαρὴ δασκάλα μὲ τὴν καρδιὰ πλημμυρισμένη ἀπὸ θλιβερὲς ἀναμνήσεις...

Κι' ἔξαφνα ἔσκυψε τὸ κεφάλι της κι' ἔννοιωσε τὸν ἑαυτό της νὰ λυγίζη... Γι' αὐτό, ἕτοιμη νὰ λιποθυμήση, ἀναγκάστηκε νὰ στηριχτῆ στὸ τραπέζι ποὺ βρισκόταν πίσω της.

Ὅταν ξανασήκωσε τὰ μάτια της καὶ κύτταξε τὸ ἀντικρυνὸ παράθυρο, τὸ εἶδε ἔρημο. Ἡ Σοφία εἶχε ἐξαφανιστεῖ. Ἡ δασκάλα κάθησε πάλι στὴ θέσι της καὶ ξανάρχισε νὰ κυττάζη σιωπηλά, μὲ χείλη χλωμὰ καὶ μισάνοιχτα, τὶς ἐκθέσεις της... Μὰ δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ ἐργαστῆ... Σὲ λίγο, ἡ Μαράγκι ἔκλινε ἐλαφρὰ τὸ ξανθό της κεφάλι στὸ μπράτσο της κι' ἔκρυψε τὴν ὄψι της ἀνάμεσα στὰ χέρια της.

Τὴν ἴδια ὥρα ἡ Αἰμιλία ξαναγύριζε ἀπ' τὸ σταθμό. Τὰ μικρὰ τσόκαρά της ἔτριζαν στὴ σκάλα, μὰ ἡ Μαράγκι δὲν σήκωσε καθόλου τὸ κεφάλι της. Ἡ νεαρὴ δασκάλα ἔκλαιγε σιωπηλά, χωρὶς νὰ ξέρη τὸ γιατί, μὰ τόσο πικρά, τόσο πικρά...

Ἔξαφνα ὅμως ἀνατινάχτηκε, ἀκούγοντας μιὰ διαπεραστικὴ κραυγὴ ἀγωνίας... Εἶδε τότε τὴν μικρὴ ὑπηρέτρια, ἡ ὁποία βρισκόταν στὸ ἀντικρυνὸ παράθυρο καὶ τὴν προσκαλοῦσε χειρονομῶντας ἀπελπισμένα...

—Αἰμιλία!... φώναξε ἡ Μαράγκι.

—Ἡ σινιορίνα ἔπεσε ἀπ' τὸ μπαλκόνι!... Ἔπεσε ἀπ' τὸ μπαλκόνι... Ὤ! Θεέ μου... Ὤ! ἡ σινιορίνα Σοφία!... Ἡ σινιορίνα ἔπεσε ἀπ' τὸ μπαλκόνι μόλις διάβασε τὴν ἀπάντησι αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου...

Ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτὰ τῆς ὑπηρετρίας ἡ Μαράγκι, σκέπασε τὸ πρόσωπό της μὲ τὰ χέρια της κι' ἄρχισε νὰ τραυλίζη περίτρομη...

—Ὤ! ἡ ἀγαπημένη μου Σοφία... Ὢ Παναγία μου!...

Συγχρόνως ἡ ὑπηρέτρια ἐξακολουθοῦσε νὰ φωνάζη ξετρελλαμένη:

—Ἀπ' τὸ μπαλκόνι!... Ἔπεσε ἀπ' τὸ μπαλκόνι... Ἐκεῖνος τῆς ἔγραψε πὼς δὲν τὴν ἤθελε πειά!... Γι' αὐτὸ σκοτώθηκε!... Ναί!.. Ναί!...

Ἔπειτα ἄνοιξε τὴν πόρτα, ὥρμησε στὴ σκάλα κι' ἐξαφανίστηκε, φωνάζοντας. Συγχρόνως κι' ἄλλες πόρτες ἀνοιγόκλειναν. Φωνὲς μπερδεμένες ἀκουγόντουσαν, ἄνθρωποι ἔτρεχαν ἀπὸ παντοῦ μέσ' στὴν αὐλή, ρωτῶντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλον:

—Πέθανε;... Πέθανε...

Σὲ λίγο δυὸ ἄντρες φάνηκαν κρατῶντας ἕν' ἄψυχο, καταματωμένο καὶ σακατεμμένο σῶμα...

Ἦταν ἡ φτωχούλα Σοφία ποὺ σκοτώθηκε γιατὶ τὴν ἐγκατέλειψε ὁ ἀγαπημένος της...

ΟΥΓΓΡΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΜΑΞ ΛΑΓΚΟ

ΕΝΑΣ ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΗΡΩΑΣ

ΕΙΝΕ μιὰ ἀληθινὴ ἀλλ' ἄγνωστη ἱστορία, αὐτὴ ποὺ θὰ σᾶς διηγηθῶ. Ἐδῶ καὶ μερικὰ χρόνια πέθανε σ' ἕνα φρενοκομεῖο τῆς Βουδαπέστης ἕνας ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἂν ζοῦσε στὴν ἀρχαιότητα, θὰ ἦτανε ξακουστὸς ὡς ἥρωας καὶ θὰ τιμοῦσαν αἰώνια τὴ μνήμη του.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὁ ὁποῖος πέθανε στὸ φρενοκομεῖο, ἄγνωστος καὶ ξεχασμένος, λεγότανε Φραγκῖσκος Ρενέ.

Τὸν καιρὸ ποὺ οἱ Οὖγγροι πολεμοῦσαν γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία τους, ὁ Φραγκῖσκος Ρενέ, ἦταν δάσκαλος σ' ἕνα χωριό.

Δὲν ἄργησε ὅμως νὰ τρέξη νὰ ὑπηρετήση τὴν ἀγωνιζομένη πατρίδα του. Κατατάχτηκε λοιπὸν στὸ στρατὸ κι' ὕστερα ἀπὸ πολλὲς περιπέτειες, ἀφοῦ πολέμησε ἡρωϊκά, ἔπεσε αἰχμάλωτος στὰ χέρια τῶν Αὐστριακῶν, οἱ ὁποῖοι τὸν ὡδήγησαν μὲ δεμένα χέρια, ὡς ἐπαναστάτη, μπροστὰ στὸ στρατηγὸ Ἀϋνώ, ποὺ ἦταν διάσημος γιὰ τὴ θηριωδία του.

Ὁ δυστυχὴς αἰχμάλωτος ὑπέστη φριχτὰ βασανιστήρια, γιὰ νὰ μαρτυρήση ποῦ βρισκότανε τὸ κύριον σῶμα καὶ τὸ ἐπιτελεῖον τοῦ στρατοῦ, ὁ ὁποῖος πολεμοῦσε γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία τῆς Οὐγγαρίας.

Μὰ τοῦ κάκου, ὁ αὐστριακὸς στρατηγὸς προσπαθοῦσε νὰ κάνη τὸν Φραγκῖσκο νὰ μιλήση. Οὔτε μιὰ λέξι δὲν κατώρθωσε νὰ βγάλη ἀπὸ τὸ στόμα του.

Τότε ὁ Ἀϋνὼ κατέφυγε στὰ φριχτὰ ἐκεῖνα μέσα, γιὰ τὰ ὁποῖα ξεχάστηκε ἀπὸ τὴν ἱστορία ὡς στρατηγὸς καὶ μνημονεύεται μόνο ὡς βασανιστής. Ἔμαθε ὅτι ὁ Φραγκῖσκος εἶχε μητέρα καὶ ἀδελφή, κι' ὅτι ἦταν ἀκόμα ἀρραβωνιασμένος μὲ μιὰ χαριτωμένη νέα, τὴν Ἐλίζα.

Διέταξε λοιπὸν κι' ἔφεραν μπροστὰ στὸ Φραγκῖσκο τὴ μητέρα του καὶ τὴν ἀδελφή του, τὶς ὁποῖες ἐπίσης εἶχε συλλάβει, μαζὺ μὲ τὴ μνηστή του.

—Μίλησε, τοῦ εἶπε τότε, ἀλλοιῶς ἡ γυναῖκες αὐτὲς θὰ πεθάνουν!

Ὁ Φραγκῖσκος κύτταξε μὲ βλέμμα γεμᾶτο ἀπελπισία καὶ στοργὴ τὴ μητέρα του καὶ τὴν ἀδελφή του, ἕνα ρῖγος διαπέρασε ὅλο του τὸ σῶμα, ἀλλὰ τὰ χείλη του ἔμειναν ἄφωνα.

Μὰ κι' ἡ δυὸ ἐκεῖνες γυναῖκες ἦσαν ἡρωΐδες ὅμοιες μὲ τὶς ἀρχαῖες Σπαρτιάτισσες.

—Μὴ μιλήσεις, παιδί μου, φώναξε στὸ Φραγκῖσκο ἡ μητέρα του. Κάνε τὸ καθῆκον σου καὶ μὴ ἀνησυχεῖς γιὰ μένα. Λίγη ζωὴ μοῦ μένει ἀκόμα.

Καὶ ἡ ἀδελφή του τοῦ εἶπε ἐπίσης:

—Ἀδελφέ μου, ἂν προδώσεις τὴν πατρίδα, τὸ ὄνομά μας θὰ ἀτιμαστῆ. Γί νὰ τὴν κάνω τότε τὴ ζωή; Φραγκῖσκε, μὴ μιλήσεις... Μὴ σὲ μέλλει γιὰ μένα. Ξέρω νὰ πεθάνω γενναῖα, σὰν γνήσια Οὐγγαρέζα!...

Ὁ Φραγκῖσκος ἔννοιωθε τὴν καρδιά του νὰ σπαράζεται, ἀλλὰ δὲν μίλησε.

Μὰ ἔπειτα ἀπὸ λίγες στιγμές, εἶδε τὴ μητέρα του καὶ τὴν ἀδελφή του, νὰ πέφτουν νεκρὲς μπροστά του, χτυπημένες ἀπὸ τὶς αὐστριακὲς σφαῖρες.

Ὁ ἀπαίσιος στρατηγὸς Ἀϋνὼ δὲν ὑποχώρησε, δὲν συγκινήθηκε μπροστὰ στὴν ὑπέροχη αὐτοθυσία τῶν δυὸ γυναικῶν. Καὶ σὰν ἀμείλικτος ἱεροεξεταστὴς ποὺ ἦταν, ὑπέβαλε σὲ μιὰ ἀκόμα φοβερὴ δοκιμασία τὸν Φραγκῖσκο.

Διέταξε καὶ φέρανε μπρός του τὴν ἀρραβωνιαστικιὰ τοῦ Φραγκίσκου, Ἐλίζα. Ἡ Ἐλίζα ἦταν μιὰ πανέμορφη κόρη, ὡς εἴκοσι χρόνων. Ἔμοιαζε σὰν φοβισμένο ἐλάφι, μὲ τὰ κατάμαυρα μάτια της ποὺ κύτταζαν γύρω της δειλά, καὶ τὸ ἐλαφρὸ γοργό της βάδισμα.

—Φραγκῖσκε Ρενέ, εἶπε τότε ὁ στρατηγὸς Ἀϋνώ, στὸ θῦμα του, ἂν δὲν μιλήσεις πάλι, θὰ διατάξω νὰ τουφεκίσουν καὶ τὴν ἀρραβωνιαστικιά σου.

Ἡ Ἐλίζα δὲν εἶχε τὸ θάρρος καὶ τὴ γενναιότητα τῆς μητέρας καὶ τῆς ἀδελφῆς τοῦ Φραγκίσκου, ἡ ὁποῖες τόσο ἀτάραχα πρόσφεραν τὸ αἷμα τους γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς πατρίδας των. Ἔντρομη ἡ ἄτυχη κόρη, ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ ἀρραβωνιαστικοῦ της, φιλοῦσε κλαίγοντας τὰ γόνατά του καὶ τὸν ἱκέτευε νὰ τὴ σώση.

—Σῶσε με, Φραγκῖσκε μου, φώναζε καὶ σῶσε καὶ τὸν ἑαυτό σου!... Μὴ μὲ παραδίνεις στὸ θάνατο... Δὲν θέλω, δὲν θέλω νὰ πεθάνω!... Φοβᾶμαι!... Εἶμαι τόσο νέα ἀκόμα!... Λυπήσου με, Φραγκῖσκε!...

Μιὰ φοβερὴ πάλη σπάραζε τὴν καρδιὰ τοῦ Φραγκίσκου. Ἔπρεπε ἢ νὰ προδώση τὴν πατρίδα του, ἢ νὰ παραδώση στὸ θάνατο τὴν ἀγαπημένη του.

—Μὴ διστάζεις, ἐξακολουθοῦσε νὰ τὸν ἱκετεύη ἡ Ἐλίζα, μίλησε, σῶσε με... Δὲν θέλω νὰ πεθάνω... Δὲν θέλω νὰ μὲ ρίξουν νεκρὴ κάτω στὸ χῶμα, ἡ σφαῖρες τῶν Αὐστριακῶν. Σκέψου, Φραγκῖσκε... Θέλεις νὰ μὲ δῆς νεκρή, μπροστά σου; Θέλεις τὸ αἷμα μου νὰ ποτίση τὸ χῶμα; Τρέμω, τρέμω ὅλη, Φραγκῖσκε!.. Δὲν μὲ λυπᾶσαι λοιπὸν καθόλου, δὲν μ' ἀγαπᾶς καθόλου πειά;... Θέλεις νὰ γίνης ὁ δήμιός μου ἐσύ; Ἐσύ, Φραγκῖσκε; Ὁ ἀγαπημένος μου; Ἔλεος, ἔλεος, σῶσε με, μίλησε!... Μίλησε, Φραγκῖσκε... Εἶνε γλυκὸ τὸ φῶς, δὲν θέλω νὰ τὸ στερηθῶ ἀπὸ τώρα. Μίλησε... μίλησε...

Ὁ Φραγκῖσκος φάνηκε σὰν νἄθελε νὰ μιλήση. Τὰ χείλη του μισάνοιξαν...

Ὁ στρατηγὸς χαμογελοῦσε ἱκανοποιητικά. Τὸ πρόσωπο τῆς Ἐλίζας φωτίστηκε ἔξαφνα ἀπὸ μιὰ ἀχτίδα ἐλπίδας καὶ χαρᾶς.

Μὰ τὰ χείλη τοῦ Φραγκίσκου κλείστηκαν ξανά, ἡ ὄψι του σκοτείνιασε. Ἡ εἰκόνα τῆς πατρίδας του πρόβαλε ἄξαφνα μπροστά του. Μιὰ φωνὴ τρομερὴ ἤχησε στ' αὐτιά του:

—Ἔτσι λοιπόν, θὰ μὲ θυσιάσης ἐμένα; τὴν Πατρίδα σου τὴ σκλαβωμένη γιὰ μιὰ γυναίκα;

Ἀπότομα ὁ Φραγκῖσκος ἔσπρωξε ἀπὸ κοντά του τὴν Ἐλίζα, ἡ ὁποία τὸν ἱκέτευε γονατιστή.

—Ὄχι, δὲν θὰ μιλήσω, εἶπε μ' ἀπόφασι.

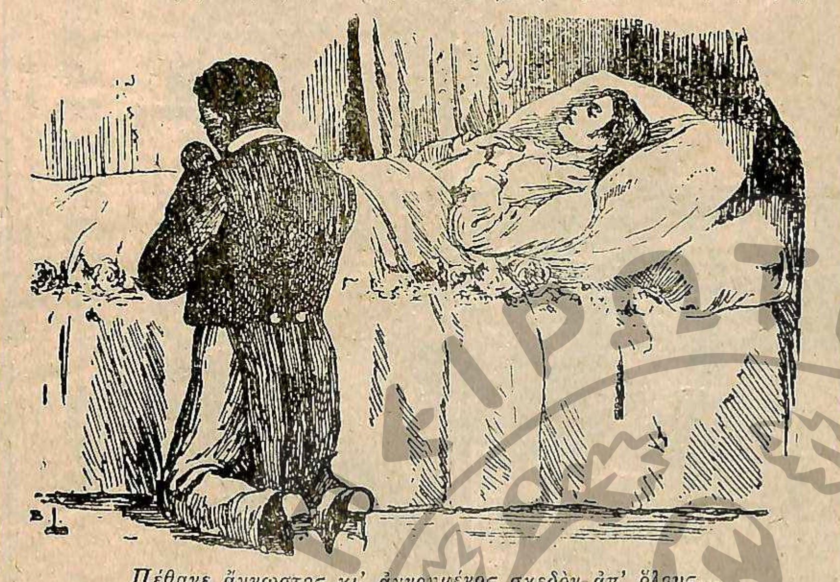

Πέθανε ἄγνωστος κι' ἀγνοημένος σχεδὸν ἀπ' ὅλους...

Ἀκούγοντας τὰ λόγια του ἡ Ἐλίζα, τινάχτηκε ἐπάνω φρενιασμένη.

—Φονιᾶ!... τοῦ φώναξε. Νὰ εἶσαι γιὰ πάντα καταραμένος!...

- Ὁ στρατηγὸς Ἀϋνὼ βλέποντας ὅτι καὶ πάλι δὲν κατώρθωσε τίποτα, διέταξε νὰ τουφεκιστῆ ἀμέσως ἡ νέα.

Ὁ Φραγκῖσκος εἶχε σωριαστεῖ σ' ἕνα κάθισμα συντριμμένος. Μόλις ἄκουσε ὅμως τὴν ὁμοβροντία τῆς ἐκτελέσεως τινάχτηκε ὄρθιος, μὲ τὴν ὄψι χλωμή, μὲ τὰ μάτια ἀγριεμμένα κι' ἄρχισε νὰ γελάη, νὰ γελάη ἀπαίσια, φριχτά...

Ὁ ἄτυχος νέος, ὁ ὑπέροχος πατριώτης, εἶχε τρελλαθεῖ!...

Ξέφυγε ἔτσι τὸν τουφεκισμό. Ἀργότερα τὸν κλείσανε σ' ἕνα φρενοκομεῖο τῆς Βουδαπέστης, ὅπου καὶ πέθανε, ἄγνωστος κι' ἀγνοημένος σχεδὸν ἀπ' ὅλους...

Τὴν τραγικὴ ἱστορία του μοῦ τὴν διηγήθηκε ἕνας γέρος Οὖγγρος ἐπαναστάτης...

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΙΣ

Ἡ περίφημη Αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας Ἐλισσάβετ, συνήθιζε νὰ ταξειδεύη ἰνκόγνιτο, χωρὶς καμμιὰ ἀπολύτως ἀκολουθία καὶ μέσα στὴν ἴδια τὴ χώρα της ἀκόμα. Ἔτσι, μιὰ μέρα, συνοδευομένη ἀπὸ ἕνα μόνο ὑπηρέτη τοῦ παλατιοῦ της, πῆγε στὸν σταθμὸ τοῦ Μέντλινγκ γιὰ νὰ πάρη τὸ τραῖνο καὶ νὰ πάη στὸ ἀνάκτορό της τοῦ Λάϊντς. Ἐπειδὴ ὅμως ἤθελε νὰ κατεβῆ σ' ἕναν προαιρετικὸ σταθμὸ ποὺ βρισκόταν κοντὰ στὸ Λάϊντς, ἔστειλε τὸν ὑπηρέτη της νὰ εἰδοποιήση τὸν σταθμάρχη γιὰ νὰ δώση τὴν σχετικὴ ἐντολή. Ἐντωμεταξὺ τὸ τραῖνο ἐσφύριξε γι' ἀναχώρησι.

—Σᾶς παρακαλῶ, πέστε στὸν κύριο μὲ τὰ μαῦρα νὰ κάνη γρήγορα! παρακάλεσε τότε ἀπὸ τὸ βαγόνι της ἡ Αὐτοκράτειρα ἕναν ἀχθοφόρο, δείχνοντάς του τὸν ὑπηρέτη της.

Κι' ὁ ἀχθοφόρος ποὺ δὲν φανταζόταν ποτὲ πὼς εἶχε μπροστά του τὴν Αὐτοκράτειρα, φώναξε στὸν ὑπηρέτη:

—Ἔ, κύριε! Κάνε γρήγορα! Ἡ ...γυναῖκα σου θὰ φύγη χωρὶς ἐσένα!...

Κόκκαλο ἡ Ἐλισσάβετ.

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΤΟ ΒΟΥΝΟ ΠΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΕΙ...

Στὴν ἔρημο Σαχάρα, μεταξὺ Χομάδας καὶ Χόμρας, ὑπάρχει ἕνα βουνὸ ὀνομαζόμενο Ζέτκο, ποὺ οἱ ἰθαγενεῖς τὸ ἀποκαλοῦν «βουνὸ ποὺ τραγουδεῖ». Ἡ ὀνομασία αὐτὴ προῆλθε ἀπὸ ἕναν μυστηριώδη μελωδικὸ ἦχο, ποὺ βγάζει τὸ βουνὸ κάθε φορὰ ποὺ τὸ ἀνεβαίνει ἀπ' τὸ πίσω μέρος κανένα καραβάνι. Τὸ περίεργο καὶ πρωτοφανὲς φαινόμενο παραμένει ἀνεξήγητο, ἂν καὶ μερικοὶ θέλησαν νὰ τὸ ἀποδώσουν στὸν βηματισμὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων τοῦ καραβανιοῦ ποὺ προχωροῦν πάνω σ' αὐτό.

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΕΡΝΕΣΤΟΥ ΡΕΝΑΝ

ΕΝΑΣ ΗΡΩΪΚΟΣ ΕΡΩΤΑΣ

ΥΠΑΡΧΟΥΝ πολλῶν εἰδῶν ἔρωτες. Ἀλλὰ οἱ πιὸ ἀξιοθαύμαστοι εἶνε οἱ ἔρωτες ἐκεῖνοι ποὺ θὰ μπορούσαμε νὰ τοὺς ὀνομάσουμε «ἡρωϊκούς».

Ναί, ὑπάρχουν κι' ἔρωτες ἡρωϊκοί. Καὶ τοὺς ἔρωτες αὐτοὺς τοὺς νοιώθουν μόνο στὴ Βρετάνη. Μονάχα στὴν καρδιὰ ἑνὸς νέου Βρετόνου καὶ προπάντων μιᾶς νέας Βρετόνης, μπορεῖ ν' ἀνθίσῃ ἕνας τόσο δυνατὸς κι' ἁγνὸς ἔρως.

Πῶς ἀγαποῦν ἀλήθεια στὴ Βρετάνη!... Σιωπηλά, ἐκστατικά, χωρὶς ἐξωτερικὲς διαχύσεις... Ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος χάνεται γι' αὐτὸν ποὺ ἀγαπᾶ καὶ δὲν ὑπάρχει παρὰ μόνο τὸ πρόσωπο ποὺ λατρεύει. Καὶ ἡ λατρεία αὐτὴ μοιάζει μὲ μιὰ ἄφωνη προσευχή, τὴν ὁποία ἀπευθύνει ἀδιάκοπα ἡ ψυχὴ στὸν ἴδιο πάντα Θεό. Γιατὶ στὴ Βρετάνη ἀγαποῦν «θεῖα», καὶ μιὰ φορὰ γιὰ πάντα.

Συνήθως οἱ ἔρωτες αὐτοὶ ἀρχίζουν ἀπὸ τὴν παιδικὴ ἡλικία καὶ τελειώνουν μόνο μὲ τὸ θάνατο. Δὲν ἐπηρεάζονται δὲ ποτὲ ἀπὸ τὴ Μοῖρα. Εἴτε ὁ γάμος ἐπισφραγίσει τὴν ἕνωσι τῶν ψυχῶν, ποὺ ἀγαπιοῦνται, εἴτε μιὰ σκληρὴ ἀτυχία δὲν ἐπιτρέψει νὰ ἑνωθοῦν οἱ ἀγαπημένοι ἐδῶ κάτω, ὁ ἔρως μένει πάντα φλογερὸς καὶ ἄσβυστος.

Ἡ ἀδελφή μου μοῦ διηγότανε, ὅταν ἤμουν πολὺ νέος, τὴν ἱστορία ἑνὸς τέτοιου ἔρωτος τῆς Βρετάνης, ἑνὸς ἔρωτος «ἡρωϊκοῦ», ἀξιοθαυμάστου.

Ἡ ἡρωΐς αὐτῆς τῆς ἱστορίας ἦταν ἡ μητέρα μιᾶς φίλης τῆς ἀδελφῆς μου. Ἡ ἀδελφή μου μοῦ ἔχει πεῖ πολλὲς φορὲς τὸ ὄνομα αὐτῆς τῆς γυναίκας. Ὡστόσο ἐγὼ τὸ ἔχω λησμονήσει, ἂν καὶ θυμᾶμαι πάντα τὴν ἱστορία.

Γι' αὐτό, ἐπειδὴ πρόκειται νὰ σᾶς διηγηθῶ τὴν ἱστορία αὐτή, θὰ τῆς δώσω ἕνα ἄλλο ὄνομα. Ἂς τὴν ὀνομάσω Ἔμμα, τὴν ὑπέροχη ἐκείνη γυναῖκα, ποὺ εἶχε ἀγαπήσει τόσο ὑπεράνθρωπα, τόσο ἡρωϊκά, σὰν γνήσια κόρη τῆς Βρετάνης.

* * *

Ἡ Ἔμμα δὲν ἦταν ἐντελῶς ὤμορφη, μά, καθὼς μοῦ ἔλεγε ἡ ἀδελφή μου, εἶχε ἕνα θέλγητρο ἀκατανίκητο, ὅσο καὶ ἀπροσδιόριστο. Τὰ μάτια της ἦσαν γεμᾶτα ὄνειρο καὶ μελαγχολία καὶ τ' ἀψιδωτὰ καὶ πολὺ λεπτὰ φρύδια της, ἔδιναν κάποια ἔκφρασι περηφανείας καὶ ἁγνότητος συγχρόνως στὴ φυσιογνωμία της. Ἡ ἐπιδερμίδα της ἦταν λευκὴ σὰν κρῖνο καὶ συχνὰ γινότανε ρόδινη. Ὅταν τὴν ἔβλεπε κανείς, ἔννοιωθε νὰ γίνεται ἁγνότερος καὶ καλύτερος στὰ βάθη τῆς ψυχῆς του. Σκόρπιζε γύρω της ἕν' ἄρωμα ἀθωότητος.

Ἡ Ἔμμα πήγαινε τακτικὰ στὴν ἐκκλησία, κρατῶντας στὰ λεπτὰ λευκά της χέρια τὸ προσευχητάριό της. Καὶ σὲ ὅλο τὸ διάστημα τῆς λειτουργίας δὲν σήκωνε τὰ μάτια της ἀπ' αὐτό.

Ἀλλὰ ὅταν ἔγινε δεκάξη χρόνων, ἡ Ἔμμα κατάλαβε ὅτι δὲν ἦταν ἡ εὐλάβεια τὸ μόνο αἴσθημα ποὺ κυριαρχοῦσε στὴν καρδιά της. Κατάλαβε ὅτι ἀγαποῦσε ἕνα νέο εἴκοσι ὥς εἰκοσιδύο ἐτῶν, τὸν ὁποῖο ἔβλεπε συχνά.

Ἂς τὸν ὀνομάσω Αἰμίλιο.

Γιατί ἡ Ἔμμα ἀγάπησε αὐτὸν καὶ ὄχι ἄλλον;

Δὲν ἤξερε κι' αὐτὴ τὸ γιατί...

Ὁ Αἰμίλιος δὲν ἦταν ἀσφαλῶς οὔτε ὁ ὡραιότερος, οὔτε ὁ πιὸ ἔξυπνος ἀπὸ τοὺς νέους ποὺ γνώριζε. Ἦταν καλός, ἀλλὰ λίγο δειλός. Ἴσως γι' αὐτὸ ἄρεσε στὴν Ἔμμα, ἴσως τὸν ξεχώρισε ἀπὸ τοὺς ἄλλους γιατὶ ἦταν ἁπλὸς καὶ χωρὶς φιλοδοξίες. Μὰ ποιὸς μπορεῖ ποτὲ νὰ πῆ θετικὰ γιατί ἀγαποῦμε; Ἡ ψυχή μας κάνει τὴν ἐρωτική της ἐκλογή, χωρὶς νὰ ρωτήσῃ τὰ λεγόμενα «ἀτομικὰ» γοῦστα μας.

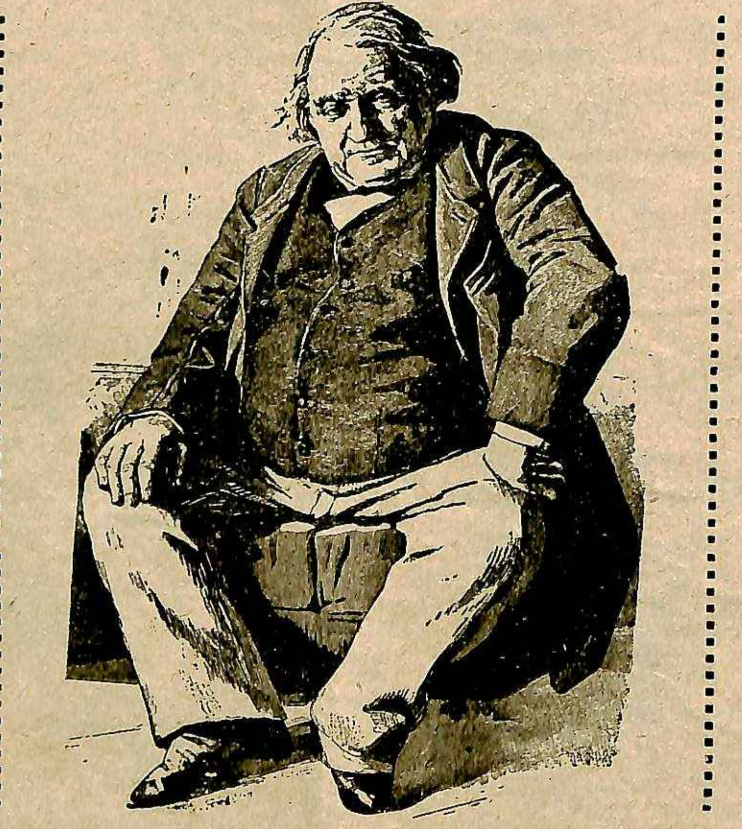

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ διηγήματος Ἐρνέστος Ρενὰν

Ὁ ἀληθινὸς ἔρως περιφρονεῖ τὴν ἀνθρώπινη λογικὴ καὶ δὲν ζητάει τὴν ἔγκρισί του παρὰ μόνο ἀπὸ τὸ Θεό...

Σιγὰ-σιγὰ ὁ ἔρως τῆς Ἔμμας εἶχε γίνει μιὰ ἔκστασις, ἡ ὁποία κυρίεψε ὅλη της τὴν ὕπαρξι... Ἐπὶ ὁλόκληρες ἡμέρες ἔμενε ἀκίνητη, παραδομένη ὁλόκληρη σὲ μιὰ νωχελικὴ ἡδυπάθεια, τὴν ὁποία ὅμως ἀπελάμβανε μὲ ἀπόλυτη γαλήνη, ἔτσι ὅπως ἀπολαμβάνουμε ἕν' ἀγέρι ἁπαλό, χωρὶς νὰ ρωτοῦμε ἀπὸ ποῦ ἔρχεται, ἔτσι ὅπως ἀπολαμβάνουμε ἕνα ὥριμο ὀπωρικό, χωρὶς νὰ φοβηθοῦμε μήπως κρύβει μέσα του κάποιο δηλητήριο θανατερό...

Ἡ Ἔμμα δὲν ἔλεγε σὲ κανένα τίποτα ἀπ' ὅσα ἔννοιωθε, οὔτε καὶ σ' αὐτὸν ἀκόμα ποὺ ἀγαποῦσε φανέρωνε τὸ παραμικρὸ ἀπὸ τὸν ἄπειρο ἔρωτα ποὺ πλημμυροῦσε τὴν καρδιά της.

Ἀπολάμβανε μόνη της τὸ μυστικό της καί, χωρὶς ἄλλο, ἡ ἀπόλαυσίς της θὰ λιγόστευε, ἂν ἔλεγε κάτι. Ἡ δύναμις τῶν μεγάλων ἰδανικῶν ἐρώτων, εἶνε ἡ σιωπή. Ἄλλωστε ἦταν τόσο ἀόριστο αὐτὸ ποὺ ἔννοιωθε, ἡ φαντασία της ἦταν τόσο ἁγνή, ζοῦσε σ' ἕνα περιβάλλον τόσο τίμιο καὶ ποτὲ δὲν εἶχε ἀκούσει λόγια ἄπρεπα...

Δὲν μποροῦσε ποτὲ νὰ φανταστῆ ὅτι ἦταν ἔνοχο αὐτὸ ποὺ ἔννοιωθε. Δὲν ἤξερε ἀκόμα οὔτε τὸ ὄνομα τοῦ αἰσθήματος ποὺ τὴν κατεῖχε ὅλη. Ἂν κάποιος τῆς ἔλεγε ὅτι αὐτὸ ποὺ τὴν ἔκανε τόσο εὐτυχισμένη στὰ βάθη τῆς ψυχῆς της, ἦταν κάτι ἀνίερο, θὰ τὸν ἄκουγε μὲ φρίκη, σὰν νὰ τῆς εἶχε βλαστημήσει τὸν ἴδιο τὸ Θεό.

Μόνο μιὰ ψυχὴ παρθενική, σχεδὸν παιδική, μποροῦσε ν' ἀγαπᾶ ἔτσι... Μιὰ ψυχὴ τῆς Βρετάνης...

Ἐνῶ ἡ Ἔμμα ζοῦσε μόνο ἀπὸ τὸν ἔρωτά της, ὁ Αἰμίλιος δὲν τὴν σκεφτότανε καθόλου. Τὴν εὕρισκε ἀλήθεια ἀρκετὰ συμπαθητική, ὅπως ὅλος ὁ κόσμος, μὰ δὲν εἶχε ποτὲ τολμήσει νὰ τῆς τὸ πῆ. Ἦταν ἕνας νέος δειλὸς καὶ χωρὶς θέλησι σχεδόν. Κι' ἔπειτα μήπως ἔφταιγε αὐτός; Ἡ Ἔμμα δὲν τοῦ εἶχε κάνει ποτὲ οὔτε τὴν παραμικρὴ νύξι γιὰ τὸ αἴσθημά της...

Μιὰ μέρα, ἡ Ἔμμα ἦταν μαζὺ μὲ διάφορες γνωστές της στὸ βάθος ἑνὸς κήπου... Μιλοῦσαν γιὰ διάφορα πράγματα. Μὰ τὸ κυριώτερο νέο ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ἦταν οἱ ἀρραβῶνες τοῦ Αἰμιλίου μὲ τὴν Ἄννα Μ... Ἡ Ἔμμα τἄκουσε, χωρὶς νὰ δείξῃ καμμιὰ ταραχή. Τόσο ἤξερε νὰ συγκρατῆ τὸν ἑαυτό της, ὥστε καμμιὰ ἀπὸ τὶς φίλες της δὲν ἀντελήφθη ὅτι ἕνα φαρμακερὸ μαχαῖρι τῆς διαπέρασε τὴν καρδιά.

Δὲν εἶπε τίποτα, καὶ σὲ λίγο σηκώθηκε κι' ἔφυγε, χωρὶς νὰ δείξῃ καθόλου πόσο φρικτὰ ὑπέφερε...

Ὕστερα ἀπὸ μερικὲς μέρες, ἡ φίλες τῆς Ἔμμας ἦσαν πάλι μαζεμένες στὸ βάθος τοῦ κήπου.

Καὶ τὸ κυριώτερο νέο τους αὐτὴ τὴ φορὰ ἦταν ὅτι ἡ Ἔμμα μπῆκε ὡς δόκιμος ἀδελφή, στὸ μοναστῆρι τῶν Οὐρσολίνων.

Ἐπειδὴ ὅμως ὅλες ἤξεραν πὼς ἡ Ἔμμα ἦταν πολὺ εὐλαβής, ἡ εἴδησις αὐτὴ δὲν φάνηκε παράδοξη. Ἄλλωστε στὶς μικρὲς πόλεις δὲν εἶνε σπάνιο νὰ γίνωνται καλογρηὲς τὰ κορίτσια τῶν καλῶν οἰκογενειῶν.

Ἔτσι κανεὶς δὲν μάντεψε ὅτι ὁ γάμος τοῦ Αἰμιλίου μὲ τὴν Ἄννα ἦταν ἡ αἰτία νὰ γίνῃ καλογρηὰ ἡ Ἔμμα. Τὸ μυστικὸ τῆς νέας κόρης ἦταν τόσο ἀποκλειστικὰ δικό της, ὥστε κανεὶς δὲν ὑποπτεύθηκε τὴν ἀλήθεια.

Στὸ μοναστῆρι, ὅπου εἶχε καταφύγει ἡ Ἔμμα, ὑπῆρχαν δυὸ κατηγορίες καλογραιῶν.

Μαζὺ μὲ τὶς ὡρκισμένες νὰ μείνουν γιὰ πάντα στὸ μοναστῆρι, ζοῦσαν καὶ ἄλλες ποὺ ἦσαν ἐλεύθερες νὰ φύγουν ὁπότε ἤθελαν. Ἡ περισσότερες ὅμως ἀπ' αὐτές, ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ χρόνια, ἀπεφάσιζαν νὰ μείνουν κι' αὐτὲς μέχρι θανάτου στὸ μοναστῆρι. Πολὺ λίγες ἦσαν ἐκεῖνες ποὺ ξαναγυρνοῦσαν στὴν κοινωνία.

Ἡ Ἔμμα δὲν εἶχε ὁρκιστεῖ νὰ μείνῃ γιὰ πάντα. Γιατί; Ποιὰ παράξενη καὶ μυστικὴ ἐλπίδα, δὲν τὴν ἄφησε νὰ προφέρῃ τοὺς ὅρκους, τοὺς ὁποίους κατόπιν δὲν θὰ μποροῦσε πειὰ νὰ παραβῆ.

Μολαταῦτα, ἡ Ἔμμα ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς καλύτερες καλόγρηες κι' ὅλες στὸ μοναστῆρι τὴν ἐκτιμοῦσαν γιὰ τὴν εὐλάβειά της καὶ γιὰ τὴν ὑπακοή της στὶς ἀνώτερές της.

Εἶχε τάχα κατορθώσει ἡ Ἔμμα νὰ διώξῃ ἀπὸ τὴν καρδιά της τὴν εἰκόνα τοῦ πολυαγαπημένου της;

Ὄχι...

Ἔκρυβε τὴν ἀγάπη της στὸ στῆθος της σὰν μιὰ δέσμη ἀπὸ οὐράνια λουλούδια. Μποροῦσε πολὺ πιὸ εὔκολα νὰ ἀμφιβάλῃ γιὰ τὸ Θεό, παρὰ γιὰ τὴν ἱερότητα τοῦ αἰσθήματος ποὺ τὴν κατεῖχε ὁλόκληρη. Ἡ ἀγάπη της ἦταν σὰν ἕνα ὄνειρο ἀτελείωτο, σὰν μιὰ μουσικὴ θεία, ἡ ὁποία δὲν σώπαινε ποτέ. Δὲν ξεχώριζε τὸν ἔρωτά της ἀπὸ τὴν εὐσέβειά της, οὔτε τὴν εὐσέβειά της ἀπὸ τὸν ἔρωτά της. Εὕρισκε μιὰ παράξενη ἡδονή, βασανίζοντας τὸ σῶμα της γιὰ τὸ Θεὸ καὶ γιὰ τὸν ἀγαπημένο της. Εὐλογοῦσε καὶ τοὺς δυό, γιατὶ ἦσαν ἡ αἰτία τῶν ἐκστάσεών της. Στὴν ἰδανικὴ μουσικὴ τοῦ ἔρωτός της ἀνταποκρινόντουσαν ἁρμονικώτατα ἡ συνεχεῖς ψαλμωδίες τοῦ μοναστηριοῦ. Καὶ ἦταν τόσο βέβαιη γιὰ τὴν ἁγνότητα τοῦ αἰσθήματός της, ὥστε ποτὲ δὲν εἶπε τίποτα γι' αὐτό, στὸν πνευματικό της.

Πέντε ὁλόκληρα χρόνια εἶχαν περάσει ἔτσι. Πέντε χρόνια θεϊκῆς ἐκστάσεως καὶ γαλήνης, ποὺ καμμιὰ θύελλα δὲν τὴ διατάραζε.

Ἡ Ἔμμα ἦταν εὐτυχισμένη καὶ δὲν θὰ ἤθελε ἡ μακαριότης της αὐτὴ νὰ τελειώσῃ ποτέ.

Ἀλλὰ γιατί δὲν ἀποφάσιζε νὰ προφέρῃ τοὺς ὅρκους ποὺ θὰ τὴν ἔδεναν γιὰ πάντα μὲ τὴν καλογηρικὴ ζωή; Γιατί, ὅταν ἡ ἡγουμένη τῆς μιλοῦσε γι' αὐτό, ἐκείνη τῆς ἀπαντοῦσε σιγά: «Ὄχι ἀκόμα;» Γιατί;

Καθὼς τίποτε ἀπ' ὅσα συνέβαιναν στὴν πόλι, δὲν ἔμενε ἄγνωστο καὶ στὸ μοναστῆρι, ἡ Ἔμμα ἤξερε ὅτι ἡ Ἄννα, ἡ γυναῖκα τοῦ Αἰμιλίου εἶχε ἀποκτήσει δυὸ κορίτσια καὶ ὅτι ἦταν πολὺ φιλάσθενη. Μήπως μιὰ μυστικὴ φωνὴ ἔλεγε στὴν Ἔμμα: «Θὰ γίνῃς μιὰ μέρα ἐσὺ ἡ μητέρα αὐτῶν τῶν κοριτσιῶν;»

Ἴσως ἡ σκέψις αὐτὴ πήγαινε κάποτε νὰ γεννηθῆ μέσα στὸ νοῦ της, ἀλλὰ ποτὲ δὲν τολμοῦσε νὰ πάρῃ ζωή...

Ἡ Ἄννα εἶχε μιὰ ἀδελφή, ἡ ὁποία ἦταν καλογρηὰ στὸ μοναστῆρι τῶν Οὐρσολίνων. Μιὰ μέρα λοιπὸν ἡ καλογρηὰ αὐτὴ παρακάλεσε τὶς ἄλλες μοναχὲς νὰ προσευχηθοῦν γιὰ τὴν ἀδελφή της τὴν Ἄννα, ἡ ὁποία πέθαινε.

Ἡ Ἔμμα προσευχήθηκε πιὸ θερμὰ ἀπ' ὅλες.

Μπορεῖ βέβαια νὰ περίμενε ὑποσυνείδητα αὐτὴ τὴ στιγμή, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἐπεθύμησε μέσα στὴν καρδιά της τὸ θάνατο τῆς ἀντιζήλου της. Μόνο ἐπειδὴ ἤξερε ὅτι ἡ Ἄννα εἶνε φιλάσθενη, φαινότανε σὰν νὰ εἶχε ὑποταχθεῖ ἀπὸ καιρὸ ἤδη στὴν ἰδέα ὅτι ἡ γυναῖκα αὐτὴ δὲν θὰ ζοῦσε πολύ.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἡ καμπάνες τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τῆς πόλεως χτυποῦσαν πένθιμα γιὰ τὴν κηδεία τῆς Ἄννας.

Τὴν ἴδια στιγμή, ἡ καλόγρηες στὸ μοναστῆρι προσευχόντουσαν γιὰ τὴν ψυχή της.

Ἡ Ἔμμα, προσευχήθηκε κι' αὐτὴ μὲ τόση γαλήνη, ὥστε κι' οἱ ἄγγελοι ἀκόμα δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ ὑποπτευθοῦν κυττάζοντάς την, ὅτι προσεύχεται γιὰ μιὰ ἀντίζηλό της...

Κι' ὅμως... Ὅταν τελείωσε ἡ προσευχὴ καὶ σώπασαν ἡ καμπάνες, ἡ Ἔμμα ἔννοιωσε πὼς βρισκόταν σὲ μιὰ πολὺ παράδοξη καὶ ἄγνωστη ὥς τότε γι' αὐτή, ψυχολογικὴ κατάστασι.

Δὲν μποροῦσε πειὰ ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν ἑαυτό της, μόλις κατώρθωνε νὰ προσεύχεται, δὲν τῆς ἦταν πειὰ δυνατὸν νὰ ὑποφέρῃ τὶς αὐστηρὲς διατάξεις τοῦ μοναστηριοῦ, τὰ ράσα τῆς φαινόντουσαν τώρα πολὺ βαρειά...

Ἐπὶ ὀχτὼ μέρες μάλιστα δὲν κοινώνησε καθόλου... Ἡ γαλήνη της εἶχε χαθεῖ καὶ ἡ εὐλάβειά της λιγόστεψε. Δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ βρῆ παρηγοριὰ στὴν ἐκκλησία.

Ἦταν αὐτή, ἡ μόνη ἐπικίνδυνη στιγμὴ τῆς ζωῆς της...

Τὰ δεσμά της ποὺ τῆς φαινόντουσαν ἄλλοτε τόσο εὐχάριστα, τώρα τὴν πίεζαν τρομερά. Ἡ εἰκόνα τοῦ ἀγαπημένου της, ἡ ὁποία τόσον καιρὸ μεθοῦσε ἤρεμα τὴν ψυχή της, τώρα τὴν τάραζε, τὴν τρέλλαινε, τὴν ἀνησυχοῦσε θανάσιμα. Καὶ ἡ δυστυχισμένη δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ γιὰ νὰ καθησυχάσῃ τὴν τρικυμισμένη της ὕπαρξι.

Αὐτὴ τὴ φορὰ νόμισε ὅτι ἔπρεπε νὰ τὰ πῆ ὅλα στὸν πνευματικό της. Αὐτός, ἦταν ἕνας ἄνθρωπος ἔξυπνος καὶ λογικός. Τὴν ἄκουσε μὲ προσοχὴ καὶ κατάλαβε πόσο ἦταν σοβαρὸ τὸ ζήτημά της.

Καὶ σκέφτηκε ὅτι θὰ ἦταν καλὸ νὰ ἐμπιστευθῆ στὴν Ἔμμα, γιὰ νὰ τὰ φροντίζῃ αὐτή, τὰ δυὸ κορίτσια τῆς Ἄννας. Ἔτσι, ἡ Ἔμμα θὰ ἔδινε σ' αὐτὰ τὴν ἄπειρη στοργὴ ποὺ πλημμύριζε τὴν καρδιά της καὶ—ποιὸς ξέρει;—ἴσως μιὰ μέρα, ὁ Αἰμίλιος θὰ καταλάβαινε ὅτι ἡ Ἔμμα θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ γίνῃ ἡ δεύτερη μητέρα τῶν παιδιῶν του, καθὼς δὲν εἶχε γίνει καλογρηὰ γιὰ πάντα...

Κι' ἔτσι, ὁ καλὸς καὶ ἔξυπνος ἱερεὺς ἔλπιζε νὰ τελειώσουν ὅλα ἤρεμα καὶ φυσικά, χωρὶς σκάνδαλο.

* * *

Ἡ Ἔμμα μὲ πολλὴ συγκίνησι δέχτηκε τὰ παιδιὰ τῆς Ἄννας. Τὰ χάϊδεψε καὶ τὰ φίλησε τρυφερά. Κι' ἐκεῖνα τὴν ἀγάπησαν πολὺ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή.

ΣΤΙΧΟΙ

ΜΑΝΑ ΚΑΙ ΚΟΡΗ

— Μάνα μου, πές, νὰ σὲ χαρῶ,
γιατί πονῶ καὶ σπαρταρῶ
σὰν τὸ πιασμένο ψάρι,
σὰν βλέπω ἕνα παλληκάρι.
— Κόρη μου, ποιὸς νὰ σοῦ τὸ πῆ
ποὺ τὤχει ὁ κόσμος ἐντροπὴ
κι' ὁ ξεμολόγος κρῖμα;
Κάλλιο ἂς σὲ δῶ στὸ μαῦρο μνῆμα!
— Μάνα μου, πές, γιατί ριγῶ
σὰν μὲ φωνάζει Μαριγὼ
καὶ τ' εἶνε ποὺ μὲ λυώνει
στὴν πόρτα μας σὰν μ' ἀνταμώνει;

—Κόρη μου, μὴν ξαναρωτᾶς,
κάλλιο κρυφὸ νὰ τὸ κρατᾶς
καὶ σὰν γενῆς μεγάλη,
ἕνα πουλὶ θὰ σοῦ τὸ ψάλη.

— Ἄχ, μάνα, λέγε μου, γιατί
τὰ δυό μου χέρια σὰν κρατεῖ
καὶ μὲ γλυκοφιλάει,
μιὰ φλόγα μὲ λιγοθυμάει;

— Ἄχ, κόρη μου, καλὰ ρωτᾶς,
καιρὸς μαντήλια νὰ κεντᾶς,
νὰ βάλῃς τὸ στεφάνι,
καὶ τότ' ὁ πόνος σου θὰ γιάνη!

ΑΡΓ. ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

Καὶ ὅλα τελείωσαν καλά, πολὺ πιὸ γρήγορα ἀπ' ὅσο ὑπελόγιζε ὁ πνευματικὸς τῆς Ἔμμας.

Ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Αἰμίλιος πῆγε νὰ ἰδῆ τὰ παιδιά του στὸ μοναστῆρι, ἡ Ἔμμα τὸν ὡδήγησε στὴ μικρὴ αἴθουσα τῶν ἀκροάσεων.

Ἀλλὰ ἡ δυστυχισμένη δὲν μπόρεσε πειὰ νὰ κρατηθῆ καὶ ξέσπασε σὲ δάκρυα.

Ὁ Αἰμίλιος εἶχε ἀλλάξει ἐλάχιστα. Ἦταν ὁ ἴδιος, ὅπως ἡ Ἔμμα, ἐπὶ πέντε χρόνια τώρα, τὸν ἔβλεπε στὰ ὄνειρά της. Ὅσον ἀφορᾶ τὴν Ἔμμα, ἡ ὠμορφιά της εἶχε τώρα κάτι τὸ ἄϋλο καὶ τὸ αἰθέριο... Ἡ ὄψις της ἦταν πολὺ χλωμὴ καὶ τὸ σῶμα της πολὺ ἀδύνατο.

Καὶ αὐτὴ ποὺ ἤξερε πάντα τόσο νὰ ἐπιβάλλεται στὸν ἑαυτό της, τώρα δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ κρυφτῆ.

Ἔτσι ὁ Αἰμίλιος, μέσα στὰ μάτια της, τὰ γεμᾶτα δάκρυα, εἶδε ἔξαφνα τὴ λάμψι τοῦ ἔρωτος.

Τότε ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὁ καθόλου ἐξαιρετικός, ἀλλὰ πολὺ καλός, μπόρεσε μέσα σὲ μιὰ στιγμὴ νὰ τὰ καταλάβῃ ὅλα. Μιὰ ἀστραπὴ πέρασε ἀπὸ τὸ πνεῦμα του καὶ εἶδε κι' ἔννοιωσε καὶ συνεννοήθηκε μὲ τὴν ψυχή, ποὺ τὸν ἀγαποῦσε τόσο...

Ἐπειδὴ δὲ εἶχε πολὺ τρυφερὴ καρδιά, συγκινήθηκε βαθειά. Καὶ μιὰ ἀγάπη εὐλαβητικὴ γεννήθηκε ἔξαφνα μέσα στὴν ψυχή του, γιὰ τὴ θαυμασία αὐτὴ κόρη, ἡ ὁποία ἐπὶ πέντε ὁλόκληρα χρόνια ἔζησε μόνο μὲ τὴν ἀνάμνησί του καὶ τώρα κρατοῦσε στὰ χέρια της τὰ λατρευτά του παιδιά. Ἡ ἱερὴ ἀνάμνησις τῆς Ἄννας ἔγινε ἕνα μέσα στὴν καρδιά του μὲ τὸ νέο του αἴσθημα. Καὶ δὲν σκέφτηκε οὔτε γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ μὴ δεχτῆ τὴν ἀνέλπιστη εὐτυχία ποὺ τοῦ ἔστελνε ὁ Θεός...

* * *

Ἔπειτα ἀπὸ μερικοὺς μῆνες, ὁ Αἰμίλιος καὶ ἡ Ἔμμα ἑνώθηκαν μὲ τοὺς δεσμοὺς τοῦ Ὑμεναίου.

Καὶ τότε, ὅλοι ἔμαθαν, ὅ,τι δὲν ἐμάντευαν τόσο καιρό.

Κανεὶς ὅμως δὲν κατέκρινε τὴν Ἔμμα γιατὶ ἔφυγε ἀπὸ τὸ μοναστῆρι. Τὴν ἀγαποῦσαν ὅλοι πολύ, γιὰ τὴν καλωσύνη της καὶ τὴν ἤθελαν εὐτυχισμένη.

Καὶ ἦταν ἀλήθεια εὐτυχισμένη σὲ ὅλη τη ζωή της.

Ἐπὶ τριάντα ὁλόκληρα χρόνια ἔζησε μαζὺ μὲ τὸν ἄντρα της καὶ τὰ παιδιά τους—ἀπέκτησε κι' αὐτὴ δυο ἀγόρια κι' ἕνα κορίτσι—σ' ἕνα χαριτωμένο ποιητικὸ σπιτάκι, μακρυὰ ἀπὸ τὸν κόσμο, σιμὰ στὴ θάλασσα...

Καὶ δὲν ξεχώριζε ποτὲ τὰ παιδιὰ τῆς Ἄννας ἀπὸ τὰ δικά της.

Ἡ ἀνατροφὴ ποὺ ἔδωσε καὶ στὰ πέντε παιδιὰ καὶ ἡ στοργὴ μὲ τὴν ὁποία τὰ μεγάλωνε, ἦταν παραδειγματική...

Ὁ ἄντρας της τὴ λάτρευε καὶ δόξαζε τὸ Θεὸ γιὰ τὸν πολύτιμο θησαυρὸ ποὺ τοῦ ἐμπιστεύτηκε...

Οὔτε γιὰ μιὰ στιγμή, ἡ Ἔμμα δὲν εἶχε πάψει νὰ εἶνε μιὰ ἀφοσιωμένη σύζυγος καὶ μητέρα. Ἡ ἀγάπη της πάντα ἄσβυστη καὶ ἁγνὴ μέσα στὴν καρδιά της, τῆς ἔδινε θάρρος καὶ στὶς πιὸ δύσκολες στιγμὲς τῆς ζωῆς της. Ἔζησε σ' ἕνα ἀδιάκοπο ὄνειρο ἀγάπης. Ἕνα ὄνειρο ἀγάπης ἦταν ὅλη της ἡ ζωή, τὸ ὁποῖο τάραξαν μόνο γιὰ ἕνα διάστημα ἡ καμπάνες ποὺ χτύπησαν γιὰ τὸ θάνατο τῆς Ἄννας.

Ὕστερα πάλι ἐξακολούθησε ἤρεμα κι' ἐκστατικὸ τὸ ὄνειρό της, ἐπάνω ἀπὸ κάθε πραγματικότητα.

Ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ χρόνια ξέχασαν ὅλοι τὴν ἱστορία της.

Ἐξ ἄλλου σχεδὸν κανεὶς δὲν ἔβλεπε πειὰ οὔτε τὴν Ἄννα, οὔτε τὸ σύζυγό της.

Ὁ μεγάλος ἔρωτας ἀγαπᾶ τὴ μοναξιά, δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὸν κόσμο.

Ἡ ζωὴ τῆς Ἔμμας, μακρυὰ ἀπὸ τὴν κοινωνία ἦταν μιὰ ζωὴ παραδεισιακή, μιὰ ἀτελείωτη χαρά.

Πέθανε σὲ ἡλικία πενῆντα πέντε ἐτῶν, χωρὶς ἀγωνία, μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἀνδρός της καὶ περιστοιχιζόμενη ἀπὸ τὰ παιδιά της.

Λίγο πρὶν πεθάνει, παρεκάλεσε νὰ τὴ θάψουν μὲ τὸ καλογερικό της ράσο, τὸ ὁποῖο τὸ φύλαγε πάντα, σὰν κειμήλιο.

Καὶ ντυμένη μ' αὐτό, περιμένει πάλι τὸν ἀγαπημένο της μέσα στὸν τάφο της, ὅπως τὸν περίμενε καὶ στὸ μοναστῆρι...

Ἔτσι ἀγαποῦν στὴ Βρετάνη, ἔτσι δὲν ἀρνιοῦνται ποτὲ τὸν ἔρωτά τους, ἀλλὰ παραδίδονται τέλεια σ' αὐτόν, ἔτσι ξέρουν νὰ περιμένουν, ἔτσι νικοῦν...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΡΩΣΣΙΑ

ΕΝΔΕΙΞΙΣ ΑΓΑΠΗΣ!

Εἶνε γνωστὸ τὸ ἀνέκδοτο τῆς Ρωσσίδος χωρικῆς, ἡ ὁποία πῆγε κάποτε καὶ παραπονέθηκε στὸν παππᾶ τοῦ χωριοῦ της, γιατὶ ὁ ἄντρας της δὲν τὴν ἀγαποῦσε πειά. Ὅταν δὲ τὴν ρώτησε ὁ παππᾶς ἀπὸ ποῦ τὸ συμπέραινε αὐτό, ἐκείνη τοῦ ἀπάντησε ὅτι ὁ σύζυγός της εἶχε πάνω ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα νὰ τὴν... δείρῃ!

Ἡ ἀλήθεια τοῦ ἀνεκδότου αὐτοῦ ἐπιβεβαιώνεται ἀπὸ ἕνα Εὐρωπαῖο περιηγητή, ὁ ὁποῖος ἐπεσκέφθη στὰ 1776 τὴ Ρωσσία καὶ παρέστη σ' ἕνα χωριάτικο γάμο. Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τὴν περιγραφὴ αὐτή, ὁ παππᾶς τοῦ χωριοῦ προτοῦ νὰ στεφανώσῃ τὸ ζευγάρι, γύρισε πρὸς τὸν γαμπρὸ καὶ τοῦ εἶπε:

—Καὶ σύ, νυμφίε, πές μου, πιστεύεις πὼς εἶσαι ἄξιος νὰ κρατῆς σὲ πειθαρχία τὴν γυναῖκα σου; Μοῦ ὑπόσχεσαι πὼς θὰ τὴν μαστιγώνῃς κάθε τόσο;

Καὶ μόνον, ὅταν ὁ γαμπρὸς τοῦ ὑποσχέθηκε ἐπισήμως ὅτι θὰ ἐκτελῆ αὐτοὺς τοὺς ὅρους, δέχτηκε ὁ παππᾶς νὰ δώσῃ τὴν εὐλογία του στοὺς νεονύμφους!...

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Ἡ Χριστίνα, ἡ βασίλισσα τῆς Σουηδίας, ἔτυχε νὰ βρίσκεται στὴ Γαλλία, ὅταν πρωτάρχισε ἡ χρῆσις τῶν ριπιδίων. Πολλὲς κυρίες τῆς ἀριστοκρατίας πῆγαν μιὰ μέρα καὶ τὴν ρώτησαν, ἂν ἔπρεπε νὰ πάρουν κι' αὐτὲς ριπίδια.

—Νομίζω ὅτι εἶνε ἐντελῶς περιττά, τοὺς ἀπάντησε ἡ Χριστίνα, γιατὶ καὶ χωρὶς αὐτά... πῆραν ἀέρα τὰ μυαλά σας!...

ΑΙΜΑΤΟΒΑΜΕΝΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΤΡΥΦΕΡΑ ΣΥΖΥΓΙΚΑ ΕΙΔΥΛΛΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἀναμφισβήτητως καὶ στὶς φοβερώτερες ἀκόμα ἐποχές, ὅταν ὁ θάνατος σπέρνει παντοῦ τὴν φρίκη, ὁ ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ λησμονήση κάτι ποὺ χωρὶς αὐτὸ δὲν ἔζησε, οὔτε θὰ ζήση ποτέ: τὴν ἀγάπη. Μιὰ τέτοια ἐποχὴ φόβου καὶ ἀγωνίας ἦταν καὶ ἡ περίοδος τῆς τρομοκρατίας, κατὰ τὴ Γαλλικὴ Ἐπανάστασι. Ἐπὶ μῆνες ὁλοκλήρους ἑκατοντάδες, χιλιάδες ἄνθρωποι σκοτωνόντουσαν ἀπὸ τοὺς μαινομένους ὀχλοκράτες μὲ τὸν ἀγριώτερο τρόπο, ἡ λαιμητόμος λειτουργοῦσε ἀπ' τὸ πρωῒ ὥς τὸ βράδυ καὶ κανεὶς δὲν ἦταν σίγουρος γιὰ τὴ ζωή του... Καὶ ὅμως, μέσα στὴν πρωτοφανῆ ἐκείνη τρικυμία, ποὺ ὅλα τὰ συνέπαιρνε καὶ τ' ἀναποδογύριζε, ποὺ ἐσάρωνε τὰ πάντα μ' ἀφάνταστη μανία, ἄνθισαν μερικὰ ἐρωτικὰ εἰδύλλια, τὰ ὁποῖα, καὶ σήμερα ἀκόμα μᾶς συγκινοῦν μὲ τὴν τρυφερότητά τους.

Ἕνας ἀπ' τοὺς φοβερώτερους ἐπαναστάτας ἦταν καὶ ὁ Ἐμπέρ, ὁ γνωστὸς μὲ τὸ παρατσοῦκλι Μπαμπᾶ-Ντικέν, ἐκδότης μιᾶς ἀπ' τὶς πιὸ ἀδιάλλακτες καὶ φανατικὲς ἐφημερίδες τῆς Ἐπαναστάσεως.

Ὁ Ἐμπὲρ ἄστραφτε καὶ βροντοῦσε στὰ ἄρθρα του καὶ ἀπειλοῦσε ὅλους τοὺς ἐχθροὺς τῆς ἐπαναστάσεως μὲ τὴ λαιμητόμο. Στὴν ἰδιωτικήν του ὅμως ζωὴ ἦταν ἐντελῶς διαφορετικὸς ἄνθρωπος: πρᾶος, εὐπροσήγορος, εὐγενικός. Ἔτρεφε δὲ πρὸς τὴ σύζυγό του, τὴν ὤμορφη Ζακελίνα, πραγματικὴ λατρεία. Τὴν ἀγαποῦσε τόσο, ὥστε καὶ ὁ μεγαλείτερος καϋμός του ἔσβυνε, μόλις ἀντίκρυζε τὸ ἤρεμο καὶ χαρούμενο πρόσωπό της.

Μὰ δὲν τὴν ἀγαποῦσε μόνο γιὰ τὴν ὠμορφιά της τὴν Ζακελίνα ὁ Ἐμπέρ. Ἡ σύζυγος τοῦ ἀρχιεπαναστάτη αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος, πρὶν ξεσπάσει ἡ ἐπανάστασις, ἦταν ἕνας ἁπλὸς ἔμπορος καπνοδόχων, εἶχε καὶ πολλὰ ἄλλα χαρίσματα. Ἦταν πιστὴ καὶ ἀφοσιωμένη καὶ τὸν βοηθοῦσε πολὺ στὴν ἔκδοσι τῆς ἐφημερίδος του. Ὅλο τὸ οἰκονομικὸ μέρος τους αὐτὴ τὸ διηύθυνε καὶ ἦλθε μάλιστα ἐποχὴ ποὺ βοηθοῦσε τὸν ἄνδρα της καὶ στὴ συγγραφὴ τῶν ἄρθρων του.

Γιὰ νὰ λάβετε μιὰ ἰδέα πόσο εὐτυχισμένο ἦταν τὸ ἀντρόγυνο αὐτὸ καὶ πόσο γλυκὰ καὶ ἤρεμα κυλοῦσε ἡ ζωή του καὶ μέσ' στὶς φοβερώτερες ἀκόμα φουρτοῦνες καὶ τρομοκρατίες, πρέπει νὰ διαβάσετε μιὰ χαριτωμένη περιγραφὴ ποὺ ἔκανε ὁ ἴδιος ὁ Ἐμπὲρ σ' ἕνα του γράμμα, σταλμένο στὸν φίλο του ντὲ Ζενέτ, στὸ ὁποῖο, μεταξὺ τῶν ἄλλων, τοῦ γράφει:

«Δὲν μπορῶ, ἀγαπητὲ φίλε μου, νὰ σὲ πληροφορήσω ποιὲς ἀκριβῶς ὧρες βρίσκουμαι στὸ σπίτι μου, ὅπου ὡστόσο γευματίζω κάθε μέρα, μὰ θὰ βρῇς σίγουρα ἐκεῖ ὁποιαδήποτε ὥρα τὴ γυναῖκα μου. Γιατί—δὲν ἔτυχε νὰ σοῦ τὸ πῶ ἀκόμα—εἶμαι παντρεμένος. Ἡ γυναῖκα μου εἶνε μιὰ πρώην καλόγρηα, τὴν ὁποία ἔκλεψα ἀπὸ τὸ μοναστῆρι τῶν Οὐρσολίνων, νέα καὶ ἔξυπνη. Θὰ χαρῇ πολὺ νὰ σὲ φιλοξενήση καὶ νὰ μιλήση μαζύ σου γιὰ τὰ ζητήματα ποὺ τὴν ἐνδιαφέρουν. Εἶνε θερμὴ πατριώτισσα καὶ στὰ ἐπαναστατικὰ φρονήματα ἀνταξία σύζυγος τοῦ φίλου σου.

ΕΜΠΕΡ».

Δὲν ὑπάρχει οὔτε μιὰ λέξις στὸ γράμμα αὐτὸ ποὺ νὰ φανερώνη τὸν τρομοκράτη, τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἤθελε νὰ περάση ἐν στόματι μαχαίρας, ὅλους του τοὺς ἐχθρούς. Ἀπεναντίας καὶ ἡ λέξεις καὶ ἡ ὄψις ἀποπνέουν τὴν μεγαλείτερη ἐγκαρδιότητα. Καὶ τέτοιος πραγματικά, εὐγενικὸς καὶ ἐγκάρδιος ἦταν ὁ Μπάρμπα-Ντικὲν στὴν ἰδιωτικὴ του ζωή. Ὁσάκις ὅμως ἤθελε νὰ «παραστήση» τὸν ἐπαναστάτη, ἄλλαζε προσωπεῖο.

Ὁ Ἐμπέρ, φοβερὸς τρομοκράτης καὶ τρυφερώτατος σύζυγος.

Ἡ εὐτυχία τοῦ τρυφεροῦ αὐτοῦ ζευγαριοῦ δὲν ἐβάσταξε πολύ. Τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1793 ὁ Ἐμπὲρ καρατομήθηκε μαζὺ μὲ τὸν φίλτατό του Δαντών. Τοὺς ἔστειλε καὶ τοὺς δυὸ ὁ Ροβεσπιέρος στὴ λαιμητόμο, ὅπου τοὺς ἀκολούθησε ὕστερα ἀπὸ λίγο καὶ ὁ ἴδιος. Μετὰ δυὸ μῆνες καρατομήθηκε καὶ ἡ Ζακελίνα. Μὰ ὅπως καὶ τόσες ἄλλες ἡρωϊκὲς γυναῖκες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὅπως ἡ γλυκειὰ Λουκίλη, ἡ γυναῖκα τοῦ Ντεμουλέν, ἀντίκρυσε τὸ θάνατο ἀτάραχη, ἴσως καὶ μὲ μιὰ μυστικὴ χαρά, μὲ τὴν ἰδέα πὼς θ' ἀντάμωνε γιὰ πάντα πειά, πέρα ἀπ' τὸν τάφο, τὸν ἀγαπημένο της σύζυγο.

* * *

Ὅμοια τρυφερὸ μὰ καὶ ὅμοια δραματικὸ εἶνε καὶ τὸ εἰδύλλιο τοῦ Γιρονδίνου Ντικὸ καὶ τῆς γυναίκας του.

Ὁ Ντικὸ εἶχε ἐκλεγεῖ βουλευτὴς τῆς Νομοθετικῆς Συνελεύσεως, στὴν πατρίδα του, τὴν ἐπαρχία τῆς Γιρόνδης, καί, ὅταν ἔφυγε γιὰ τὸ Παρίσι, ἄφησε στὸ Μπορντῶ τὴν νεαρή του γυναῖκα, τὴν τρυφερὴ καὶ συμπαθητικὴ Αἰμιλία.

Στὴν ἀρχή, ἡ Αἰμιλία ὑπέφερε καρτερικὰ τὸν χωρισμό, κατόπιν ὅμως ἄρχισαν νὰ τὴν δαγκώνουν τὰ φείδια τῆς ὑποψίας καὶ τῆς ζήλειας.

Ὁ Ντικό, γιὰ νὰ τὴν καθησυχάση, τῆς ἔστελνε γράμματα πάνω σὲ γράμματα. Τῆς ἐπαινοῦσε τὸν Μαρά, τῆς διηγότανε τὶς διάφορες ἐρωτικὲς τρέλλες τῶν συναδέλφων του καὶ τῶν συμπατριωτῶν του.

Στὰ γράμματα αὐτὰ ἡ Αἰμιλία ἀπαντοῦσε μὲ ἄλλα γράμματα, ἀτελείωτα καὶ ξεχειλισμένα ἀπ' τὴν πιὸ τρυφερὴ ἀγάπη:

«Ἔλαβα, τοὔγραφε κάποτε, τὸ γλυκό σου γράμμα, γλυκέ μου φίλε, καὶ τὸ διάβασα μὲ μιὰ εὐχαρίστησι ποὺ ποτέ σου δὲ θὰ τὴν φανταστῇς... Ὦ χρυσέ μου ἀντρούλη, τί χαρὰ ποὺ μοῦ ἔδωκε τὸ γράμμα σου! Μοῦ φαινόταν πὼς σ' ἔβλεπα καὶ σ' ἄκουγα διαβάζοντάς το. Ἄ! Τί γλυκὸ ποὺ ἦταν τὸ φιλί σου, ποὺ εἶχες ἀποτυπώσει μὲ τὰ χείλη σου κάτω ἀπὸ τὸ γράμμα σου!... Ὁ μικρός μου ἀντρούλης τἄχε βάλει ἐκεῖ τὰ χείλη του μὲ ὅλη του τὴν καρδιά!... Μοῦ φαινόταν, καθὼς φιλοῦσα τὸ μέρος αὐτὸ τῆς ἐπιστολῆς, ὅτι φιλοῦσα ἐσένα τὸν ἴδιο στὸ στόμα. Ὡστόσο, μὲ ξεγέλασες, ξεγελάστηκα, γιατί ὕστερα ἀπ' τὸ πρῶτο φιλί, ἐνῶ ἐγὼ ἐξακολουθοῦσα νὰ τοῦ δίνω φιλιά, ὁ μικρός μου ἀντρούλης δὲν μοῦ τἄδινε πίσω. Αὐτὸ μὲ πίκρανε πολύ, γιατί ὅταν εἶσαι κοντά μου, τὰ φιλιὰ ποὺ σοῦ δίνω, μοῦ τὰ δίνεις τρίδιπλα».

Μά, ἀλλοίμονο! Ὅλα τὰ γράμματα τῆς φτωχῆς Αἰμιλίας δὲν εἶχαν τὸν χαρούμενο καὶ παιγνιδιάρικο αὐτὸν τόνο. Ἕνα μῆνα ἀργότερα, ἔγραφε στὸν ἄντρα της τὰ ἑξῆς:

«Τὸ παιδάκι μας εἶνε καλά. Ποτὲ δὲν θὰ μάθη τί ὑποφέρουμε γιὰ χάρι του καὶ πόσες εὐτυχίες μᾶς στερεῖ. Ἀντίο, μικρούλη μου ἀντρουλάκη, ἀγάπα πάντα τὴ φτωχή σου γυναικοῦλα, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ζήση μακρυὰ ἀπὸ τὸν χρυσό της ἀντρούλη. Ἀλλοίμονο! Πότε θὰ σὲ ξαναϊδῶ, πότε θὰ μπορέσω νὰ σὲ ξανασφίξω στὴν ἀγκαλιά μου! Ὦ, τί εὐτυχία ποὺ θὰ νοιώσω, ὅταν θ' ἀγκαλιάσω, ἔπειτ' ἀπὸ τόσον καιρό, τὸν γλυκό μου ἀντρούλη! Ὦ, ἐγὼ ποὺ εἶχα φανταστεῖ ὅτι ἤμουν ἡ εὐτυχέστερη γυναῖκα τοῦ κόσμου, νὰ ποὺ τώρα εἶμαι τόσο λυπημένη καὶ ζηλεύω ὅλους μ' ὅσους μιλᾶς ἐκεῖ ποὺ βρίσκεσαι... Χαίρονται οἱ ἄλλοι τὸν ἀγαπημένο μου καὶ ἐγὼ κλαίω μακρυά του. Ὦ, καταραμένη ἐπανάστασις! Θεέ μου, συχώρεσε τὴ φράσι ποὺ εἶπα. Δὲν ξέρω τί λέω! Θὰ ἤθελα νὰ εἶμαι κοντὰ στὸν γλυκό μου ἀντρούλη καὶ καταριέμαι ὅ,τι μὲ χωρίζει ἀπ' αὐτόν!...».

«Καταραμένη ἐπανάστασι!» ἔγραφε ἡ καϋμένη ἡ Αἰμιλία. Πόσο εἶχε δίκηο νὰ τὸ γράφη αὐτό... Ἡ τρυφερή της καρδιὰ μάντευε τὸ τρομερὸ κακὸ ποὺ θὰ τῆς ἔκανε σὲ λίγο ἡ φοβερὴ καταιγίδα ποὺ εἶχε ξεσπάσει κι' αἱματοκύλιζε τὴν πατρίδα της.

Καὶ πραγματικά, τὴν 31 Ὀκτωβρίου τοῦ 1793, δὲν ἔμεναν πειὰ στὴ φτωχὴ Ντικὸ παρὰ μερικὰ θυμητικὰ καὶ μερικὰ γράμματα τοῦ «ἀντρούλη» της. Τὸ φοβερὸ «ξυράφι» τῆς Τρομοκρατίας, ἡ λαιμητόμος, εἶχε πέσει καὶ στὸ κεφάλι τοῦ Ντικό...

Τρυφερά, τραγικὰ ἐρωτικὰ ζευγάρια τῆς Ἐπαναστάσεως!... Ἡ εὐτυχία τους ἔλαμπε μόνο γιὰ μιὰ στιγμὴ κάτω ἀπὸ τὸν ξάστερο οὐρανὸ τοῦ ἔρωτά των!...

Κατόπιν, ὁ οὐρανὸς θόλωνε ξαφνικά, μαύριζε κι' αἱματοβαφόταν... Καὶ ὅταν οἱ ἄντρες ποὺ ὑπῆρξαν σύζυγοι, πατέρες, ἐρασταί, ἀνέβαιναν στὸ κάρρο ποὺ θὰ τοὺς ὠδηγοῦσε στὴ λαιμητόμο, εἴτε ἥρωες ἦσαν, εἴτε μάρτυρες, εἴτε ἔνοχοι, ὁ κόσμος ποὺ τοὺς κυττοῦσε νὰ διαβαίνουν, ξεχνοῦσε ὅτι κάπου ἐκεῖ μακρυά, σ' ἕνα φτωχικὸ σπίτι, μόνη καὶ ἔρημη, μάτια πρόσμενε τὸν γυρισμό τους, μιὰ γυναῖκα, μιὰ γυναῖκα ποὺ τοὺς ἐλάτρευε...

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

ΜΕ ΤΟ ΙΔΙΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ !...

Ὁ διάσημος Γερμανὸς ἀρχαιολόγος Κούρτιους ἔλαβε μιὰ μέρα ἀπ' τὸ ταχυδρομεῖο ἕνα μεγάλο πακέττο. Ὅταν τὸ ἄνοιξε, εἶδε ὅτι περιεῖχε ἕξ κουτιὰ πούρα καὶ τὸ ἑξῆς σημείωμα:

«Ἀξιότιμε κύριε καθηγητά. Λαμβάνομεν τὸ θάρρος νὰ σᾶς ἀποστείλωμεν ἕξ κουτιὰ πούρα πρώτης ποιότητος. Δὲν ἀμφιβάλλομεν δὲ ὅτι θὰ τύχουν τῆς ἐγκρίσεώς σας καὶ ὅτι θὰ σπεύσετε νὰ συστήσετε τὸ κατάστημά μας εἰς τοὺς ἀξιοτίμους φίλους σας. Τὸ ἀντίτιμον, ἕξ μάρκα γιὰ κάθε κουτὶ πούρα, μᾶς τὸ ἐμβάζετε διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς».

Ἀντὶ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς ὅμως, ὁ καπνέμπορος ἔλαβε ἀπὸ τὸν καθηγητὴ ἕνα μεγάλο πακέττο, μαζὺ μὲ τὸ ἑξῆς σημείωμα:

«Ἀξιότιμε κύριε. Λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ σᾶς στείλω δώδεκα ἀντίτυπα τοῦ εὐφήμως γνωστοῦ ἔργου μου «Ἀττικαὶ ἐπιγραφαί». Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ σᾶς ἀρέσουν. Ἐν ἧ δὲ περιπτώσει ἐνδιαφέρεται κανεὶς ἐκ τῶν ἀξιοτίμων φίλων σας διὰ τὸ ἔργον μου αὐτό, εἶμαι πρόθυμος νὰ τοῦ στείλω ὅσα ἀντίτυπα ζητήσει. Τὸ ἀντίτιμον τῶν ἀποστελλομένων βιβλίων—πέντε μάρκα διὰ κάθε ἀντίτυπον—παρακαλῶ νὰ μοῦ τὸ στείλετε διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς».

Τ' ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΕΝΟΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΤΥΧΟΔΙΩΚΤΟΥ

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΠΑΤΕΩΝΟΣ ΜΠΡΕΝΓΚΟΛΦ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος).

Γιὰ νὰ μὴν τὰ πολυλογῶ, ἔπειτ' ἀπὸ λίγες μέρες, τὸ τραῦμα εἶχε κλείσει. Ἀμέσως μὲ μετέφεραν σ' ἕνα σκοτεινὸ κελλὶ τῆς φυλακῆς, ὅπου δυὸ στρατιῶτες μὲ φύλαγαν μερόνυχτα καὶ στὸ τέλος ἔγινε καὶ ἡ δίκη μου.

Δικάστηκα μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους συνωμότες καὶ καταδικάστηκα, χωρὶς πολλὲς διατυπώσεις, μαζὺ μὲ τρεῖς ἄλλους ἀπ' τοὺς ὑπαρχηγοὺς τοῦ Μιρέγια εἰς θάνατον...

Ναί, εἰς θάνατον!...

Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ποὺ τελειώνω τ' Ἀπομνημονεύματά μου αὐτά, εἶμαι ἕνας μελλοθάνατος...

Αὔριο πρόκειται νὰ γίνη ἡ ἐκτέλεσίς μου ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸ ἀπόσπασμα.

Καὶ ὅμως ἔχω πάρει τὸ πρᾶγμα τόσο ἀψήφιστα...

Φαντάζομαι πὼς τὴν τελευταία στιγμὴ θὰ συμβῆ κάτι, χάρις στὸ ὁποῖο θὰ σωθῶ. Τί εἶνε αὐτὸ τὸ κάτι ἢ τί μπορεῖ νὰ εἶνε, δὲν τὸ ξέρω, οὔτε καὶ μπορῶ νὰ τὸ φανταστῶ.

Εἶμαι τόσο ἀμέριμνος καὶ τόσο ξένοιαστος, ὥστε οὔτ' ἕνα πρᾶγμα στοιχειωδέστατο ποὺ κάνουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ὅταν βρίσκονται στὴ θέσι μου, δὲν σκέφτηκα ἀκόμα νὰ κάνω: νὰ συντάξω τὴ διαθήκη μου!

Γιατὶ δὲν πιστεύω νὰ ἔχετε ξεχάσει πὼς εἶμαι πλούσιος, ἂν καὶ δὲν μοῦ δόθηκε ἀκόμα καμμιὰ εὐκαιρία νὰ χρησιμοποιήσω τὰ χρήματά μου, τὰ ὁποῖα ἔχω ραμμένα ἀνάμεσα στὶς φόδρες τοῦ σακκακιοῦ μου...

Μὰ νὰ τώρα μπορῶ νὰ τὰ χρησιμοποιήσω περίφημα... Ὁ σκοπὸς αὐτὸς ποὺ περιφέρεται ἔξω ἀπ' τὸ κελλί μου δὲν πιστεύω νὰ εἶνε κανένας ἑκατομμυριοῦχος τῆς Χιλῆς... Ἀσφαλῶς, ὁ δυστυχισμένος θὰ ἔχη ἀνάγκη ἀπὸ μερικὲς λίρες... Ἔτσι δὲν θὰ δίσταζε καθόλου νὰ μοῦ ἀνοίξη τὴν πόρτα τῆς φυλακῆς μου...

Γιὰ νὰ τοῦ μιλήσω σχετικῶς...

—Ἔ, σκοπέ!

Ἔρχεται... Δὲν φαίνεται καθόλου κακὸ παιδί...

Ἀκούει τὶς προτάσεις μου χαμογελῶντας, σὰν νὰ τὶς περίμενε... Ἀλλὰ ὁ διάβολος θέλει πολλά... διακόσιες λίρες ἀκατέβατα! Δηλαδὴ τὸ ἕνα πέμπτο τῆς περιουσίας μου...

Μὰ τί νὰ κάνω πρέπει νὰ δεχτῶ!...

Στὶς τρεῖς τὴ νύχτα, ὅταν θὰ εἶνε πάλι τὸ νούμερό του νὰ φυλάξη, θὰ μοῦ ἀνοίξη τὴν πόρτα καὶ θὰ τοῦ παραδώσω τὰ χρήματα...

Ἡ συμφωνία μου ἔκλεισε... Ἐσώθηκα, ἂν καὶ ἤμουν βέβαιος ὅτι ὁπωσδήποτε θὰ σωνόμουν...

Τώρα ἂς πάω νὰ κοιμηθῶ γιὰ νὰ ἔχω δυνάμεις γιὰ τὴ νύχτα ποὺ θὰ φύγω... Ἴσως μοῦ χρειαστοῦν...

....

Αὐτὰ ποὺ γράφω τώρα στὰ Ἀπομνημονεύματά μου ἴσως νὰ εἶνε κι' ἡ τελευταῖες σελίδες μου...

Ἡ ὥρα πλησιάζει πέντε τὸ πρωί, καὶ στὶς ὀχτώ, δηλαδὴ ἔπειτ' ἀπὸ τρεῖς ὧρες, θὰ γίνη ἡ ἐκτέλεσίς μου...

Ἡ δραπέτευσίς μου ἀπέτυχε ἢ καλύτερα προδόθηκα ἀπὸ τὸ σκοπό, μὲ τὸν ὁποῖο εἶχα συνεννοηθεῖ νὰ μὲ διευκολύνη σ' αὐτή. Ὁ ἄθλιος αὐτὸς Χιλιανὸς εἶν' ἕνας ἄτιμος, ἕνας προδότης, ἕνας ληστής!...

Μοῦ τὴν σκάρωσε μιὰ χαρά...

Κοιμόμουν ἀκόμα ὅταν ἦρθε καὶ μὲ ξύπνησε... Μόλις ἄνοιξα τὰ μάτια μου, εἶδα πὼς δὲν ἦταν μόνος. Ἕνας ἄλλος σύντροφός του, στρατιώτης κι' αὐτός, τὸν συνώδευε...

Βλέποντάς τον, μι' ἀόριστη ἀνησυχία μὲ κυρίευσε. Μὰ ὁ σκοπὸς τὸ κατάλαβε αὐτὸ καὶ γιὰ νὰ μὲ καθησυχάση, ἔσπευσε νὰ μοῦ ἐξηγήση ὅτι εἶχε ἀναγκαστεῖ νὰ ἐπικαλεστῆ τὴ βοήθεια τοῦ συντρόφου του, ὁ ὁποῖος ἦταν κι' αὐτός, σκοπὸς στὴ φυλακή, γιὰ νὰ κάνη ἀκόμα εὐκολώτερη τὴν ἀπόδρασί μου.

Ἐγὼ ὡστόσο δυσπιστοῦσα καὶ μόνο ὅταν τὸν εἶδα νὰ μοῦ ἀνοίγη τὴν πόρτα καὶ νὰ μοῦ λέη: «Ἐβγᾶτε ἔξω!» ἡσύχασα...

Ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ περιμένω τὸν παππᾶ ποὺ θἀρθῆ νὰ μὲ κοινωνήση...

Βγῆκα λοιπὸν ἔξω, συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς δυὸ ὑποθετικοὺς σωτῆρας μου. Διασχίσαμε ἕνα πλῆθος αὐλὲς καὶ διαδρόμους, στοὺς ὁποίους βασίλευε πυκνὸ σκοτάδι καὶ δὲ φαινόταν οὔτε ψυχή καὶ φτάσαμε στὸ πίσω μέρος τῆς φυλακῆς.

Ἐκεῖ οἱ σύντροφοί μου ἄνοιξαν μ' ἕνα κλειδὶ ποὺ εἶχαν μαζύ τους μιὰ μικρὴ πόρτα καὶ ἀπ' αὐτὴ βγήκαμε ἔξω στὸ δρόμο...

Ἤμουν πειὰ ἐλεύθερος!... Ἔτσι τουλάχιστον νόμιζα...

Σὲ λίγη ἀπόστασι ἀπ' τὴν πόρτα αὐτὴ ἦταν δεμένα δυὸ ἄλογα.

Οἱ στρατιῶτες μοῦ τὰ ἔδειξαν καὶ μοῦ εἶπαν ὅτι, ἐπειδὴ ἤθελαν νὰ μοῦ ἐξασφαλίσουν μέχρι τέλους τὴ φυγή μου, τὰ εἶχαν νοικιάσει... Τὸ ἕνα θὰ τὸ καβαλλοῦσα ἐγὼ καὶ τὸ ἄλλο ἕνας ἀπ' αὐτούς, ὁ ὁποῖος θὰ μὲ συνώδευε ὥς ὅτου νὰ κατορθώσω νὰ κρυφτῶ κάπου στὰ περίχωρα.

Τὸ ὑπερβολικὸ αὐτὸ ἐνδιαφέρον τους εἶνε περίεργο πῶς δὲν ἐγέννησε καμμιὰ ὑποψία σὲ μένα ποὺ ὑποψιάζομαι πολλὲς φορὲς καὶ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μου. Γι' αὐτό, ὅταν μοῦ ζήτησαν τὴ συμφωνημένη ἀμοιβή μας, δὲν ἐδίστασα καθόλου καί, ξεσκίζοντας τὴ φόδρα τοῦ σακκακιοῦ μου, ἔκανα νὰ βγάλω ἀπὸ μέσα μερικὰ χαρτονομίσματα...

Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ συνέβη κάτι ποὺ δὲν τὸ περίμενα...

Εἶδα τοὺς δυὸ στρατιῶτες νὰ σηκώνουν τὰ ὅπλα τους καὶ νὰ μοῦ κατεφέρουν τὸ κοντάκι τους κατακέφαλα...

Ὅπως ἦταν φυσικό, ἔχασα ἀμέσως τὶς αἰσθήσεις μου...

Ὅταν, ἔπειτ' ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα ἄνοιξα τὰ μάτια μου, βρισκόμουν πάλι στὸ κρεββάτι τῆς φυλακῆς μου... Μιὰ περίπολος μὲ εἶχε βρεῖ, κάνοντας τὸ γῦρο της ἐκεῖ καὶ μὲ μετέφερε ὥς τὸ φυλάκιο τῶν φυλάκων... Ἐκεῖ μ' ἀναγνώρισαν ἀμέσως καὶ μὲ ξαναπῆγαν στὸ κελλί μου.

Οἱ δυὸ σκοποὶ εἶχαν ἐξαφανιστεῖ μαζὺ μὲ τ' ἄλογά τους καὶ μαζύ, ἀλλοίμονο! μὲ ὅλα μου τὰ χρήματα. Τώρα εἶμαι πειὰ χωρὶς φράγκο...

Ἀλλὰ καὶ τί νὰ τὰ κάνω τὰ χρήματα;... Ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ περιμένω τὸν παπᾶ, ὁ ὁποῖος θὰ μοῦ δώση τὴν τελευταία μετάληψι... Ἔπειτα θ' ἀντικρύσω τὶς κάννες τῶν ὅπλων τοῦ ἀποσπάσματος ποὺ θὰ λάμπουν κάτω ἀπὸ τὸν πρωϊνὸ χαρούμενο ἥλιο... Δὲν ὑπάρχει πειὰ λόγος νὰ συντάξω καὶ τὴ διαθήκη μου... Ἔτσι γλύτωσα κι' ἀπὸ μιὰ φροντίδα...

Καὶ ὅμως ἐλπίζω... ἐλπίζω...

Δὲν ξέρω σὲ τί ἐλπίζω, ἀλλὰ ἐλπίζω...

Καὶ τώρα σταματάω ἢ μᾶλλον κλείνω γιὰ πάντα τὰ Ἀπομνημονεύματά μου... Ὅπως κι' ἂν ἔλθουν τὰ πράγματα, θὰ γίνω στὸ μέλλον ἕνας καινούργιος ἄνθρωπος... Εἴτε στὸν ἄλλο κόσμο θὰ πάω, εἴτε θὰ μείνω σ' αὐτόν, θὰ μεταβληθῶ ἐντελῶς. Καὶ γι' αὐτὸ δὲν θέλω νὰ ἔχω πειὰ καμμιὰ σχέσι μὲ τὸ παρελθόν μου...

Νά, ἔρχεται ὁ παππᾶς νὰ μὲ κοινωνήση... Ἂς τελειώνω λοιπόν...»

* * *

Στὸ σημεῖο αὐτὸ σταματοῦν πράγματι τ' Ἀπομνημονεύματα τοῦ περιφήμου ἀπατεῶνος καὶ τυχοδιώκτου Μπρενγκόλφ. Τὰ τελευταῖα χειρόγραφά του βρέθηκαν μέσα στὸ κελλὶ τῆς φυλακῆς του...

Μὰ ὁ ἴδιος, ὅταν ἐπῆγαν νὰ τὸν παραλάβουν γιὰ νὰ τὸν μεταφέρουν στὸ πεδίο τῆς ἐκτελέσεως, εἶχε ἐξαφανιστεῖ...

Ἡ Χιλιανὴ ἀστυνομία, παρ' ὅλες τὶς δραστήριες ἀναζητήσεις της, δὲν κατώρθωσε ν' ἀνακαλύψη πουθενὰ οὔτε τὸ παραμικρὸ ἴχνος του.

Μὰ κι' οὔτε σ' ὅλο τὸν κόσμο ἀκούστηκε πειὰ ποτὲ νὰ γίνεται λόγος γι' αὐτόν...

Κανεὶς δὲν τὸν εἶδε ποτέ...

Τί ἀπέγινε; Ποῦ πῆγε;... Πέθανε;... Ζεῖ;...

Μυστήριο, ποὺ μόνο ὁ ἴδιος ὁ Μπρενγκόλφ θὰ μποροῦσε νὰ τὸ ἀποκαλύψη...

Τελευταῖα μόνο ἕνας μυστικὸς πράκτωρ τῆς Γαλλικῆς Ἀστυνομίας, ἀνέφερε στοὺς προϊσταμένους του, ὅτι κάποιος πολυεκατομμυριοῦχος Ἀμερικανός, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐγκατασταθεῖ τελευταῖα στὰς Κάννας, σὲ μιὰ πλουσία ἔπαυλι, παρουσίαζε καταπληκτικὴ ὁμοιότητα μὲ τὸν Μπρενγκόλφ.

Μὰ ὅταν ὁ ἀστυνομικὸς ξαναπῆγε μὲ μερικοὺς ἄλλους συναδέλφους του γιὰ νὰ βεβαιωθῆ σχετικῶς, ὁ πολυεκατομμυριοῦχος εἶχε ἐξαφανιστεῖ.

Νὰ ἦταν τάχα ὁ Μπρενγκόλφ.

ΤΕΛΟΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ο ΔΙΑΣ

(ΤΟΥ ΠΑΛΛΑΔΟΥ)

Τὸ Δία τὸν κράζω ἀνέραστο κι' ἀναίσθητο στὴ χτίσι
ποὺ δὲν μεταμορφώνεται γιὰ νὰ σὲ κατακτήση.
Μὴ τάχα τώρα σὰν Θεὸς γιὰ σοβαρὸς περνάει,
ἢ μήπως ἦσαν πιὸ ὤμορφες ἡ Λήδα κι' ἡ Δανάη;
Ἄ, τώρα τὸ θυμήθηκα: τὰ θεϊκά του μάτια
βασιλοποῦλες θέλουνε κλεισμένες σὲ παλάτια.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ *σ' ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς παλαιὰ βιβλία, παντὸς εἴδους καὶ πάσης γλώσσης κι' ὁλόκληρες βιβλιοθῆκες. Γράψατε: «Οἰκογένειαν», Δέκα 7, Ἀθῆνας.*

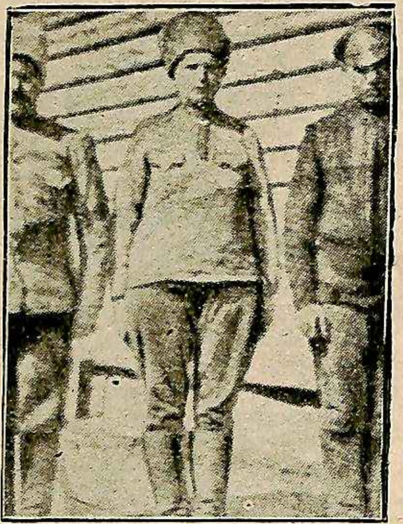

Γαλλὶς κατάσκοπος, ντυμένη ὡς Ρῶσσος στρατιώτης, ἡ ὁποία συνελήφθη ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς καὶ ἐτουφεκίσθη.

ΤΑ ΑΠΟΚΡΥΦΑ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣΦΑΓΗΣ

Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΟΠΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

Ἡ κόμησσα ποὺ ἔγινε κατάσκοπος χωρὶς νὰ τὸ θέλη καὶ νὰ τὸ ξέρη. Ὁ καταχθόνιος ὀδοντοϊατρός. Ἡ καταχθόνιες ὑποψίες. Τὸ ἀποκαλυπτικὸ γράμμα. Ἡ σύλληψις τῆς κομήσσης καὶ ἡ ὁμολογίες της. Ἡ αὐτοκτονία της. Πῶς ἐπροδίδοντο ἡ κινήσεις τῶν Ἀμερικανικῶν στρατευμάτων. Μιὰ ἔπαυλις, κέντρον κατασκοπείας. Τὸ ἀποτελεσματικὸ ναρκωτικό. Τί περιεῖχε ἡ τσάντα τῆς δεσποινίδος Πρικάρ. Ὁ τουφεκισμός της. Μιὰ ἀδελφὴ τοῦ ἐλέους ποὺ γοητεύει τοὺς πάντας, κτλ.

Γ'.

Στὰ προηγούμενα φύλλα γράψαμε γιὰ τὶς διασημότερες γυναῖκες κατασκόπους ποὺ ἔδρασαν κατὰ τὸν παγκόσμιο πόλεμο καὶ γιὰ τὸ τραγικὸ τέλος ποὺ βρῆκαν ἡ περισσότερες ἀπ' αὐτές. Τραγικώτερη ὅμως ἀπ' ὅλες ὑπῆρξε ἡ ἱστορία μιᾶς νεαρᾶς Γαλλίδος ἀριστοκράτιδος, τῆς κομήσσης Διονυσίας ντὲ Μ..., ἡ ὁποία ἔγινε κατάσκοπος τῆς ἴδιας τῆς πατρίδας της χωρὶς νὰ τὸ θέλη καὶ χωρὶς νὰ τὸ ξέρη.

Ἡ κόμησσα αὐτή, ἡ ὁποία εἶχε ἀγγελικὸ πρόσωπο καὶ τὴν ἀθωότητα ζωγραφισμένη στὰ γαλανά της μάτια, ἀνῆκε σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ἀρχαιότερες κι' ἀριστοκρατικώτερες οἰκογένειες τῆς Γαλλίας. Ὁ πατέρας της ἦταν βασιλόφρων καὶ θερμὸς πατριώτης. Δυὸ ἀδελφοί της, μεγαλείτεροι ἀπ' αὐτήν, ὑπηρετοῦσαν ὡς ἀξιωματικοὶ τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ.

Μόλις λοιπὸν ἐξερράγη ὁ πόλεμος, παρεκάλεσε τοὺς γονεῖς της νὰ τῆς ἐπιτρέψουν ν' ἀφοσιωθῆ στὴν περιποίησι τῶν πληγωμένων. Οἱ γονεῖς της τῆς ἔδωσαν εὐχαρίστως τὴ σχετικὴ ἄδεια καὶ σὲ λίγες βδομάδες ἐπρόκειτο νὰ φύγη γιὰ ἕνα στρατιωτικὸ νοσοκομεῖο τοῦ μετώπου.

Τότε ὅμως, ἡ κόμησσα γνώρισε ἕναν κύριο, ὁ ὁποῖος τῆς αὐτοσυστήθηκε ὡς ὁ Ἀμερικανὸς ὀδοντοϊατρὸς Κ. Κατὰ σύμπτωσιν δέ, ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες, ἄρχισε νὰ ὑποφέρη ἀπὸ φοβερὲς νευραλγίες στὰ δόντια της, ἡ ὁποῖες ἀπαιτοῦσαν ἐπιμελημένη θεραπεία ἀπὸ εἰδικὸ ὀδοντοϊατρό. Τὴν θεραπεία αὐτὴν τὴν ἀνέλαβε ὁ Ἀμερικανὸς ὀδοντοϊατρός, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε καὶ ἡ καταστροφὴ τῆς δυστυχισμένης νέας.

Ὡστόσο, ὕστερα ἀπὸ κάθε κοῦρα ποὺ τῆς ἔκανε, ἡ νευραλγίες της σταματοῦσαν ὡς διὰ μαγείας. Καθὼς δὲ ἀπεδείχθη κατόπιν, χρησιμοποιοῦσε ἐπάνω της τὴν δι' ὑποβολῆς θεραπείαν.

Ὕστερα ἀπὸ μερικὲς βδομάδες, ἡ Διονυσία τοποθετήθηκε σ' ἕνα στρατιωτικὸ νοσοκομεῖο τῶν μετόπισθεν. Ἀμέσως ἐκέρδισε τὴν ἀγάπη, ὄχι μόνον τοῦ προσωπικοῦ ὁλοκλήρου τοῦ νοσοκομείου, ἀλλὰ καὶ τῶν πληγωμένων, οἱ ὁποῖοι ὁρκίζονταν στ' ὄνομά της.

Ἡ Διονυσία σὰν ἀδελφὴ ἀξιωματικῶν βρισκόταν κατὰ τὶς ὧρες ποὺ ἦταν ἐλεύθερη μαζὺ μὲ τοὺς ἀξιωματικοὺς τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων, τὰ ὁποῖα ἦσαν στρατοπεδευμένα κοντὰ στὸ νοσοκομεῖο. Εἶχε φιλικώτατες σχέσεις μαζύ τους, ἀλλὰ ἡ φήμη ἔλεγε ὅτι ἡ καρδιὰ τῆς νεαρᾶς κομήσσης ἀνῆκε στὸ πυροβολικό. Κανένας ὅμως ποτὲ δὲν ὑποψιάσθηκε τὸ παραμικρό, μολονότι τὴν ἔβλεπαν ταχτικὰ νὰ φλερτάρη καὶ νὰ συνομιλῆ ἐμπιστευτικὰ μὲ ὡρισμένους ἀξιωματικοὺς τοῦ πυροβολικοῦ καὶ νὰ δείχνη ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον γιὰ κάθε τι τὸ σχετικὸ μὲ τὶς πολεμικὲς ἐπιχειρήσεις.

Στὸν τομέα ὅμως αὐτὸν—στὴν Ἀργκὸνν—τὸ βαρὺ πυροβολικὸν βρισκόταν σὲ τελεία ἀδυναμία ἐνεργείας ἀπέναντι τοῦ λαμπρὰ ὀργανωμένου Γερμανικοῦ πυροβολικοῦ. Κάθε φορὰ ποὺ ἐπιχειροῦσε βομβαρδισμό, ἀμέσως οἱ Γερμανοὶ τὸ ἔκαναν νὰ σωπαίνη, σὰν νὰ εἶχαν ἐπισημάνει τὶς θέσεις τῶν κανονιῶν. Ἀπ' αὐτό, οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ γαλλικοῦ ἐπιτελείου σχημάτισαν τὴν πεποίθησι ὅτι κάποιος ἀπὸ τὸν τομέα τους ἔδινε στοὺς Γερμανοὺς λεπτομερεῖς πληροφορίας γιὰ τὶς κινήσεις τοῦ γαλλικοῦ πυροβολικοῦ. Ἀμέσως ἐλήφθησαν αὐστηρότατα μέτρα. Ὁλόκληρη ἡ ἀλληλογραφία τοῦ στρατοπέδου περνοῦσε ἀπὸ αὐστηρότατο ἔλεγχο, ἀλλὰ ποτὲ δὲν βρέθηκε τίποτε τὸ ὕποπτο. Ἐπίσης κάθε ἀξιωματικὸς ἢ στρατιώτης ποὺ ἔφευγε ἀπὸ τὸν τομέα αὐτὸν μὲ ἄδεια, ὑπεβάλετο σὲ λεπτομερῆ σωματικὴ ἔρευνα, μόλις ἔφθανε στὸν τόπο τοῦ προορισμοῦ του.

Ἔτσι, στὸ τέλος ἀνεκαλύφθη ὅτι ἡ κόμησσα ντὲ Μ. ἔδινε ταχτικὰ γράμματα στοὺς ἀδειούχους, γιατί—ὅπως ἔλεγε—«στὸ ταχυδρομεῖο χάνονταν ὅλα τὰ γράμματά της». Τὰ γράμματα αὐτὰ ἀπηυθύνοντο ὅλα στὸν Ἀμερικανὸ ὀδοντοϊατρὸ Κ. καὶ δὲν ἔγραφαν τίποτε ἄλλο παρὰ σχετικὰ μὲ τὴν κατάστασι τῶν δοντιῶν της. Τότε, μολονότι ἡ κόμησσα ἦταν ἀνωτέρα κάθε ὑποψίας, ὡστόσο τὰ γράμματά της ὑπεβλήθησαν σὲ χημικὴ ἐξέτασι.

Ἔτσι ὅμως ἀπεκαλύφθη ὅτι, μεταξὺ τῶν γραμμῶν τῶν γραμμένων μὲ τὸ συνηθισμένο μελάνι, ὑπῆρχαν κι' ἄλλες γραμμένες μὲ μιὰ ἐξαιρετικὰ λεπτὴ διάλυσι ἀργύρου, ἡ ὁποῖες περιεῖσαν σπουδαιότατες πληροφορίες σχετικῶς μὲ τὶς κινήσεις τοῦ γαλλικοῦ πυροβολικοῦ στὸν τομέα τῆς Ἀργκόνν.

Ἀμέσως ἔγινε ἔρευνα στὸ δωμάτιο τῆς κομήσσης καὶ στὴν τουαλέττα της ἐπάνω, σ' ἕνα μπουκάλι ἀπὸ μυρωδιὰ βρέθηκε ἡ διάλυσις τὴν ὁποίαν μεταχειριζόταν γιὰ νὰ γράφη στὸν Ἀμερικανὸ ὀδοντοϊατρό. Ἡ κόμησσα συνελήφθη ἀμέσως, ἀλλ' ὅταν ἐστάλη τηλεγραφικὴ ἐντολὴ στὸ Παρίσι γιὰ νὰ συλληφθῆ καὶ ὁ Ἀμερικανὸς ὀδοντοϊατρός, αὐτὸς εἶχε ἐξαφανιστεῖ πειά.

Ἡ δυστυχὴς Διονυσία παρεπέμφθη ἀμέσως στὸ Στρατοδικεῖο τῶν Βενσὲνν καὶ ὑπεβλήθη σ' ἀνάκρισι. Στὴν ἀρχὴ διεμαρτυρήθη μὲ ἀγανάκτησι γιὰ τὴν κατηγορία ποὺ τῆς ἀπέδιδαν, ὅταν ὅμως τῆς ἔδειξαν τὰ γράμματά της ἄρχισε νὰ τραυλίζη ἀσυνάρτητες φράσεις καὶ σωριάστηκε κάτω λιπόθυμη. Τὴν ἐπομένη ἡμέρα ἡ Διονυσία παρεκάλεσε νὰ πάη ὁ ἀνακριτὴς στὸ νοσοκομεῖο τῆς φυλακῆς, ὅπου ἐκρατεῖτο, καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν ἑξῆς κατάθεσι :

—Τώρα ποὺ ξεκαθάρισε τὸ μυαλό μου, θυμᾶμαι καθαρὰ ὅλα ὅσα ἔγιναν. Μέσα στὸ δωμάτιό μου θὰ βρῆτε ἕνα μπουκαλάκι ἀπὸ μυρωδιὰ γεμᾶτο μ' ἕνα ἄχρωμο ὑγρό, καθὼς καὶ μιὰ πέννα ἀπὸ φτερὸ χήνας. Ὅταν βρισκόμουν ἀκόμα στὸ Παρίσι στὸ προπαιδευτικὸ νοσοκομεῖο, ὑπέφερα ἀπὸ νευραλγίες στὰ δόντια μου καὶ πῆγα στὸν Ἀμερικανὸ ὀδοντοϊατρὸ Κ. γιὰ νὰ μὲ θεραπεύση. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὅμως, τὸν ὁποῖον τότε ἀγαποῦσα τόσο, ὅσο τώρα τὸν ἀποστρέφομαι, μὲ ὑπνώτιζε καὶ κατώρθωνε διὰ τῆς ἐπιβολῆς νὰ ἡσυχάζη τοὺς πόνους μου. Τώρα ὅμως θυμᾶμαι ἀμυδρῶς ὅτι, κατὰ τὴν ὥρα ποὺ ἤμουν ὑπνωτισμένη, μοῦ ἔδινε καὶ διάφορες ἐντολές, τὶς ὁποῖες ἐγὼ ἐκτελοῦσα ἀσυνειδήτως. Μεταξὺ τῶν ἄλλων, τοῦ ἔδινα ταχτικὰ πληροφορίες γιὰ τὶς κινήσεις τῶν στρατευμάτων μας καὶ τοῦ πυροβολικοῦ μας. Γιὰ νὰ μαθαίνω τὶς πληροφορίες αὐτές, ρωτοῦσα τοὺς διαφόρους ἀξιωματικοὺς τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων, καθὼς καὶ τοὺς πληγωμένους ἀξιωματικοὺς καὶ στρατιῶτες τοὺς ὁποίους ἔφερναν στὸ νοσοκομεῖο μας. Ὁ ὀδοντοϊατρὸς Κ. μοῦ εἶχε ὑποβάλει νὰ ξεχάσω καὶ τὶς ἐντολές του, καθὼς καὶ τὸν τεχνητὸ ὕπνο, τὸν ὁποῖο μοῦ ἐπέβαλε. Μολαταῦτα αὐτὰ ποὺ σᾶς λέω, τὰ θυμᾶμαι καθαρά. Περισσότερα ὅμως εἶνε ἀδύνατον νὰ θυμηθῶ...

Τὸ βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας, ἡ κόμησσα Διονυσία ντὲ Μ... βρέθηκε νεκρὴ ἐπάνω στὸ κρεββάτι της. Ἡ νεκροψία ποὺ ἔγινε ἀπέδειξε ὅτι ἡ δυστυχισμένη νέα εἶχε δηλητηριασθεῖ μὲ βερονάλ.

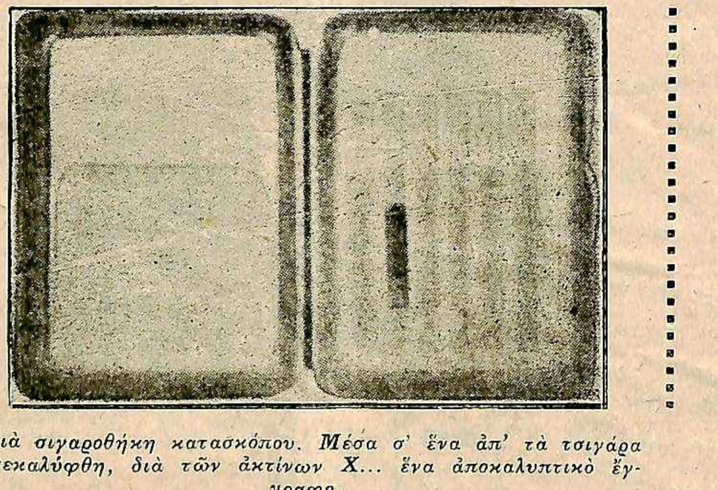

Μιὰ σιγαροθήκη κατασκόπου. Μέσα σ' ἕνα ἀπ' τὰ τσιγάρα ἀνεκαλύφθη, διὰ τῶν ἀκτίνων Χ... ἕνα ἀποκαλυπτικὸ ἔγγραφο.

* * *

Τραγικὸ τέλος, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ κεφάλι της, βρῆκε μιὰ ἄλλη νέα καὶ χαριτωμένη γαλλίδα, ἡ Μαρσὲλλ Πρικάρ.

Κατὰ τὸ 1917, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἀμερικανικῶν στρατευμάτων εἶχαν ὑποψιασθεῖ ὅτι τὸ γερμανικὸ ἐπιτελεῖο λάβαινε ταχτικὰ πληροφορίες γιὰ τὶς κινήσεις τῶν ἀμερικανῶν στὴν περιφέρεια τοῦ Ζιέβρ, ὅπου βρισκόταν κι' ἕνα στρατόπεδο αἰχμαλώτων.

Χωρὶς λοιπὸν νὰ πάρουν εἴδησι οἱ αἰχμάλωτοι, οἱ ἀμερικανοὶ τοποθέτησαν μέσα στὶς μπαράγκες τους ἐξαιρετικὰ εὐαίσθητα μικρόφωνα, τὰ ὁποῖα συνέδεσαν ὑπογείως μ' ἕνα μεγάφωνο εὑρισκόμενο ἔξω ἀπὸ τὸ στρατόπεδο. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἦταν δυνατὸν ν' ἀκουστοῦν ὅλες ἡ συνομιλίες ποὺ γινόντουσαν στὸ στρατόπεδο τῶν αἰχμαλώτων. Ἔται δὲ ἀνεκαλύφθη ὅτι πολλοὶ αἰχμάλωτοι μὲ τὰ γράμματα ποὺ ἔστελναν στὰ σπίτια τους, ἔδιναν κεκαλυμμένες πληροφορίες γιὰ τὶς κινήσεις τῶν ἀμερικανικῶν στρατευμάτων καὶ ὅτι τὶς πληροφορίες αὐτὲς τὶς λάβαιναν ἀπὸ κάποιον Πρικάρ. Ὁ Πρικὰρ αὐτὸς ἦταν ἕνας πλούσιος κτηματίας, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐκεῖ κοντὰ μιὰ ὡραία βίλλα καὶ ζοῦσε μόνος του μαζὺ μὲ τὴν νεαρὰ ἀνηψιά του Μαρσέλλ, ἡ ὁποία πήγαινε ταχτικὰ στὸ Παρίσι γιὰ νὰ βλέπη τοὺς συγγενεῖς της. Στὴ βίλλα τοῦ Πρικὰρ εἶχε ἐγκατασταθεῖ καὶ τὸ ἀμερικανικὸ ἐπιτελεῖο τῆς μεραρχίας ποὺ πολεμοῦσε σ' αὐτὸν τὸν τομέα, οἱ δὲ ἀμερικανοὶ ἀξιωματικοί, ὅλοι ἀνεξαιρέτως, ἀπὸ τὸν πρῶτο ὡς τὸν τελευταῖον, ἦσαν ξετρελλαμένοι μὲ τὴν χαριτωμένη Μαρσέλλ... Τότε ἐστάλη ἀπὸ τὸ Παρίσι μιὰ Γαλλὶς κατάσκοπος Ὑβόννη, δῆθεν ὡς δακτυλογράφος γιὰ τὸ γραφεῖο τοῦ διοικητοῦ τοῦ ἐπιτελείου, πραγματικῶς ὅμως γιὰ νὰ ἐπιτηρῆ τὸν Πρικὰρ καὶ τὴν ἀνηψιά του. Σὲ λίγον καιρό, ἡ Μαρσέλλ συνεδέθη στενὰ μὲ τὴν χαριτωμένη δακτυλογράφο καὶ κάποτε ποὺ ἡ Μαρσέλλ ξεκίνησε νὰ πάη στὸ Παρίσι, ἡ Ὑβόννη βρῆκε μιὰ πρόφασι καὶ τὴν συνώδευσε ἐκεῖ.

Τὰ δύο κορίτσια, μόλις ἔφθασαν στὸ Παρίσι, ἐπῆγαν σ' ἕνα ἑστιατόριο γιὰ νὰ φᾶνε. Ἡ Ὑβόννη καθ' ὅλο τὸ διάστημα τοῦ ταξειδιοῦ, εἶχε ἐπιχειρήσει ἐπανειλημμένως νὰ κλέψη τὴν τσάντα τῆς Μαρσὲλλ καὶ ἐπειδὴ δὲν τὸ ἐπέτυχε, ἀπεφάσισε νὰ μεταχειρισθῆ ἕνα μέσο δραστήριο καὶ ἀποτελεσματικώτατο.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ ἡ Μαρσὲλλ εἶχε προσηλωμένη ἀλλοῦ τὴν προσοχή της, τῆς ἔχυσε μέσα στὸ κρασί της ἕνα δυνατὸ ἐμετικό. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν τόσο κεραυνοβόλο, ὥστε τὸ δυστυχισμένο κορίτσι ἔτρεξε νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ ἑστιατόριο, χωρὶς νὰ συλλογισθῆ φυσικὰ νὰ πάρη τὴν τσάντα της. Τὴν ἴδια ὅμως στιγμὴ ἡ Ὑβόννη, ἐπωφελουμένη τῆς εὐκαιρίας, ἄνοιξε τὴν τσάντα καὶ βρῆκε μέσα διάφορα χαρτιά, τὰ ὁποῖα ἐνοχοποιοῦσαν φοβερὰ τόσο τὸν Πρικὰρ ὅσο καὶ τὴν ἀνηψιά του. Ὅταν ἡ Μαρσέλλ συνῆλθε καὶ γύρισε πίσω στὸ τραπέζι της, βρέθηκε μπροστὰ σὲ τέσσερες ἀστυνομικούς, οἱ ὁποῖοι τὴν συνέλαβαν καὶ τὴν ὡδήγησαν στὸ φρουραρχεῖο. Συγχρόνως συνελήφθη καὶ ὁ Πρικὰρ στὴ βίλλα του. Οἱ ἀμερικανοὶ ἔστειλαν τοὺς δύο κατασκόπους στὸ στρατοδικεῖο καὶ ὕστερα ἀπὸ μιὰ σύντομη διαδικασία τοὺς τουφέκισαν.

* * *

Μιὰ κατάσκοπος δὲν εἶνε πάντα ἀπαραίτητο ν' ἀνήκη στὸ ὡραῖον φῦλον. Σ' ἕνα αὐστριακὸ νοσοκομεῖο ἐκστρατείας ὑπηρετοῦσε ἐπὶ καιρὸ μιὰ νοσοκόμος, ἀδελφὴ τοῦ ἐλέους, ἡ ὁποία μὲ τὴν χάρι της καὶ τοὺς γλυκούς της τρόπους εἶχε σκλαβώσει ὅλους, γιατροὺς καὶ ἀρρώστους. Κάποτε ὅμως ἡ νοσοκόμος αὐτὴ φάνηκε ὕποπτη στὸ στρατιωτικὸ διοικητὴ τοῦ νοσοκομείου, ὁ ὁποῖος διέταξε νὰ τῆς γίνη σωματικὴ ἔρευνα. Ὁ ἀρχίατρος, ποὺ ἦταν ἐρωτευμένος μαζύ της, στὴν ἀρχὴ διεμαρτυρήθη, ἀλλ' ὕστερα ἀναγκάστηκε νὰ ὑποχωρήση.

Φαντάζεσθε ὅμως τὴν ἀγανάκτησι τοῦ ἀρχιάτρου, ὅταν ὁ διοικητὴς ἀπήτησε ἡ ἀδελφὴ νὰ γδυθῆ ὁλόγυμνη καὶ μάλιστα ἐπὶ παρουσίᾳ του. Ἡ σεμνὴ ἀδελφὴ τοῦ ἐλέους ἀντετάχθη ἐντονώτατα, ἀλλὰ στὸ τέλος τὴν ἔγδυσαν διὰ τῆς βίας καὶ τότε πρὸ τῶν ἐκπλήκτων βλεμμάτων τοῦ ἐρωτευμένου ἀρχιάτρου ἀπεκαλύφθη ἡ ἀθλητικὴ κορμοστασιὰ τοῦ νεαροῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ Ρωσσικοῦ ἐπιτελείου, Βασίλη Βασιλίεβιτς, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀνταλλάξει τὴν στολή του μὲ τὸ ράσσο τῆς καλόγρηας γιὰ νὰ μπορῆ νὰ κατασκοπεύη εὐκολώτερα τοὺς αὐστριακούς.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

ΑΡΧΑΙΩΝ ΣΟΦΩΝ

Ὁ κυβερνήτης πρέπει νἆναι πολὺ καλύτερος ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους του.

Κῦρος

Ἡ φιλοδοξία περιφρονεῖ καὶ τοὺς μεγαλειτέρους κινδύνους.

Διονύσιος ὁ Πρεσβύτερος

Εἶνε προτιμώτερος ὁ θάνατος ἀπὸ τὴ ζωή, ὅταν κανεὶς πρέπει νὰ προφυλάγεται ὄχι μόνο ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς φίλους του.

Δίων

Στὸ βασιλῆᾶ ταιριάζει νὰ πλουτίζη τοὺς ἄλλους παρὰ νὰ πλουτίζη ὁ ἴδιος.

Πτολεμαῖος

Πολλοὶ ἄνθρωποι, γιὰ νὰ ἐπιζητοῦν μεγάλα πράγματα, ἔχασαν κι' ἐκεῖνα ποὺ εἶχαν.

Δημοσθένης

ΕΚΛΕΚΤΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Μιὰ ἀπάντησις τοῦ δουκὸς ντὲ Λογκεβίλ. Οἱ φίλοι του καὶ οἱ λαγοί του. Ὁ μαρκήσιος κι' ὁ ποιητής. Ρισελιὲ καὶ Λουδοβῖκος ΙΕ'. Τὸ κήρυγμα τοῦ ἀββᾶ Μπωβαί. Πῶς ὁ Μολιέρος δὲν μετέφρασε τὸν Λουκρήτιο. Δυὸ ἡρωϊκοὶ στρατηγοί. Ἡ ὀργὴ μιᾶς βασιλίσσης ἐναντίον τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἐκδίκησίς της.

Μερικοὶ καλοθεληταὶ πῆγαν κάποτε καὶ κατήγγειλαν στὸν δοῦκα ντὲ Λογκεβὶλ ὅτι οἱ εὐγενεῖς τῶν γειτονικῶν ἐπαύλεων ἔμπαιναν συχνὰ καὶ κυνηγοῦσαν μέσα στὰ κτήματά του, πρᾶγμα ποὺ ἔπρεπε, κατὰ τὴ γνώμη τους, νὰ τὸ ἀπαγορεύση.

—Προτιμῶ νὰ ἔχω περισσότερους φίλους παρὰ λαγούς! ἀπάντησε ἐπιγραμματικὰ ὁ συμβιβαστικὸς καὶ γενναιόδωρος δούξ.

* * *

Μιὰ μέρα κάποιος μαρκήσιος παρευρέθη σ' ἕνα συμπόσιο, στὸ ὁποῖο ἔτυχε νὰ παρακάθεται καὶ ὁ ποιητὴς Σαπέλ, ὁ ὁποῖος εἶχε καυτηριάσει πολλάκις μὲ τοὺς στίχους του τὶς ἀδυναμίες τῶν εὐγενῶν.

Ὁ μαρκήσιος, θέλοντας νὰ ἐκδικηθῆ τὸν ποιητή, κάθησε δίπλα του καὶ ἀφοῦ ἔπιασε κουβέντα μαζύ του ἄρχισε ἐπίτηδες νὰ καταφέρεται κατὰ τῶν ὑβριστῶν τῆς τάξεώς του, λέγοντας ὅτι, ἂν ἤξερε ποιὸς συνέτασσε τὰ κατὰ τῶν εὐγενῶν σατυρικὰ ποιήματα θὰ τὸν ἔσπαζε στὸ ξύλο.

Ὁ Σαπὲλ ἀπ' τὰ πολλὰ ἔχασε τὴν ὑπομονή του καὶ ἐπειδὴ ἦταν ἄνθρωπος τῆς ἡσυχίας, σηκώθηκε, γύρισε τὶς πλάτες στὸν μαρκήσιο καὶ τοῦ εἶπε:

—Ἔλα λοιπόν, τί κάθεσαι; Χτύπα καὶ φύγε!

Ἐννοεῖται ὅτι μὲ τὰ λόγια του αὐτὰ ἀποστόμωσε τὸν μαρκήσιο, ὁ ὁποῖος καταντροπιάστηκε καὶ δὲν ξαναμίλησε.

* * *

Μιὰ μέρα ὁ Λουδοβῖκος ΙΕ' καὶ ὁ καρδινάλιος Ρισελιέ, παρακολούθησαν μιὰ λειτουργία, κατὰ τὴν ὁποία ὁ περίφημος ἀββᾶς Μπωβαὶ ἐξεφώνησε ἕνα δριμὺ κατηγορητήριο κατὰ τῆς γεροντικῆς ἀκολασίας.

—Μοῦ φαίνεται, Ρισελιέ, εἶπε ὁ βασιλεὺς μετὰ τὸ τέλος τοῦ κηρύγματος, ὅτι ὁ ἱεροκήρυκας ἔρριξε στὸν κῆπο σου μερικοὺς λίθους ἀναθέματος...

—Τόσο πολλοὺς μάλιστα, συμπλήρωσε μ' ἑτοιμότητα ὁ πονηρὸς καρδινάλιος, ὥστε μερικοὶ ἔπεσαν καὶ στὸ Πάρκο τῶν Βερσαλλιῶν...

* * *

Ὁ Μολιέρος ὅταν ἦταν νέος, ἐπεχείρησε τὴ μετάφρασι τοῦ ἔργου τοῦ Ρωμαίου ποιητοῦ Λουκρητίου, καὶ θὰ τὸ ἀποτελείωνε σίγουρα, ἂν δὲν τοῦ συνέβαινε κάποιο ἀτύχημα.

Μιὰ μέρα δηλαδὴ ὁ ὑπηρέτης του πῆρε τὰ πρῶτα φύλλα τῆς μεταφράσεως καὶ τὰ μεταχειρίστηκε γιὰ νὰ κατασκευάση... βουλώματα γιὰ μπουκάλες!... Ὁ ποιητὴς θύμωσε τόσο πολὺ μὲ τὴν πρᾶξι αὐτὴ τοῦ ὑπηρέτου του, ὥστε πῆρε καὶ τὰ ὑπόλοιπα φύλλα καὶ τἄρριξε στὴ φωτιά.

* * *

Κάποτε, οἱ Θηβαῖοι, ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὸν Πελοπίδα, συνάντησαν ἔξαφνα στὸ δρόμο τους πολυάριθμα στρατεύματα Λακεδαιμονίων.

Ὅταν ἀντελήφθησαν τὸ πλῆθος τῶν ἐπερχομένων ἐχθρῶν, μερικοὶ ἀπ' τοὺς Θηβαίους ἔτρεξαν τρομαγμένοι στὸν Πελοπίδα καὶ τοῦ εἶπαν:

—Πέσαμε μέσ' στοὺς ἐχθρούς!...

—Καὶ γιατί ὄχι οἱ ἐχθροὶ σὲ μᾶς; ἀπάντησεν ἀπειθῶς ὁ Πελοπίδας.

Ἀνάλογο εἶνε καὶ τὸ ἀκόλουθο ἀνέκδοτο:

Στὴν ἐκστρατεία τῆς Ρωσσίας, ὁ Γάλλος στρατηγὸς Μασσένα εἶχε ἀπομείνει μὲ δύναμι δυὸ χιλιάδων ἀνδρῶν, ἀπέναντι τριάντα χιλιάδων Ρώσσων... Ἔξαφνα, ἕνας ἀξιωματικὸς τοῦ ἐπιτελείου του ἔτρεξε λαχανιασμένος καὶ τοῦ ἀνήγγειλε:

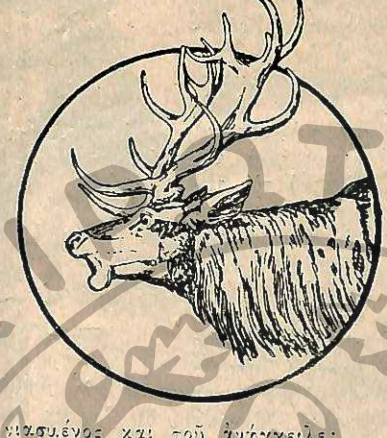

—Οἱ ἐχθροὶ μᾶς πλησιάζουν!...

—Γιατί δὲν λέτε μᾶλλον ὅτι τοὺς πλησιάζουμε;... ἀπάντησεν ὑπερήφανα ὁ ἡρωϊκὸς Μασσένα.

* * *

Ὁ Λουδοβῖκος Β'., ὅταν ἦταν ἀκόμη παιδί, παίζοντας μιὰ μέρα στὸν ἀνακτορικὸ κῆπο τοῦ Φονταινεμπλώ, ἴδρωσε. Ἕνας ὑπηρέτης του τότε τοῦ ἐπρότεινε νὰ τὸν σκουπίση. Ὁ μικρὸς πρίγκηψ ἀρνήθηκε. Ὁ ὑπηρέτης ὅμως ἐπέμεινε, λέγοντάς του ὅτι, ἐὰν παρέμενε σ' αὐτὴ τὴν κατάστασι, ἐκινδύνευε ν' ἀρρωστήση.

—Καλά, κι' ὅταν θὰ ἱδρώνω, μεθαύριο, στὸν πόλεμο, ποιὸς θἄρχεται νὰ μὲ σκουπίση;... ἀπάντησεν ὁ μικρὸς πρίγκηψ.

* * *

Μιὰ βασίλισσα τῆς Ἰσπανίας ἔχασε κάποτε τὸν σύζυγό της βασιλέα, τὸν ὁποῖον ὑπεραγαποῦσε. Ὠργίστηκε δὲ τόσον ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, τὸν ὁποῖον ἐθεώρησεν ὡς ὑπαίτιο τοῦ θανάτου τοῦ βασιλέως, ὥστε, πρὸς τιμωρίαν του, ἐξέδωσε ἕνα διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου ἀπηγόρευε στοὺς ὑπηκόους της, ἐπὶ ἕξη μῆνες νὰ τὸν λατρεύουν.

ΓΥΡΩ ΑΠ' ΤΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ο ΤΟΥΡΓΚΕΝΙΕΦ ΓΙΑ ΤΟ ΓΚΟΓΚΟΛ

Ὅταν πέθανε ὁ μέγας Ρῶσσος ποιητὴς Γκόγκολ, ἀφοῦ κατέστρεψε πλεῖστα ἀνέκδοτα ἔργα του, οἱ φιλολογικοὶ κύκλοι τῆς Ρωσσίας κατασυγκινήθηκαν. Ἡ συγκίνησις αὐτὴ φαίνεται καὶ στὸ ἀκόλουθο γράμμα ποὺ ἔστειλε τὴν ἴδια ἐποχὴ σ' ἕναν φίλο του Γάλλο ὁ ὀνομαστὸς μυθιστοριογράφος Ἰβὰν Τουργκένιεφ. Ἰδοὺ τί τοῦ ἔγραφε μεταξὺ τῶν ἄλλων :

«...Μοῦ εἶνε ἀδύνατο νὰ ἐξακολουθήσω αὐτὸ τὸ γράμμα μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ τὸ ἄρχισα. Ἀνεπανόρθωτο, φοβερὸ δυστύχημα μᾶς ἔπληξε : Πέθανε ὁ Γκόγκολ ! Καὶ πέθανε, ἀφοῦ ἔκαψε τὰ πάντα, τὰ πάντα, τὸ δεύτερο μέρος τῶν «Νεκρῶν ψυχῶν» του, πλῆθος ἔργων τελειωμένων ἢ ἀρχινισμένων, μὲ μιὰ λέξι τὰ πάντα. Σὲ σᾶς εἶνε δύσκολο νὰ προσδιορίσετε τὸ μέγεθος τῆς τόσο σκληρῆς, τῆς τόσο ὁλοκληρωτικῆς αὐτῆς ἀπωλείας. Κανένας Ρῶσσος δὲν ὑπάρχει ποὺ νὰ μὴ θλίβεται αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἡ καρδιά του. Γιὰ μᾶς ἦταν ὁ Γκόγκολ κάτι περισσότερο ἀπὸ συγγραφεύς : Μᾶς εἶχε ἀποκαλύψει τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μας. Γιὰ μᾶς ἦταν, ἀπὸ πολλὲς ἀπόψεις, ἕνα εἶδος διαδόχου τοῦ Μεγάλου Πέτρου. Τὰ λόγια αὐτά, ποὺ τὰ ὑπαγόρευσε ἡ θλῖψι, ἴσως σᾶς φανοῦν ὑπερβολικά. Δὲν τὸν γνωρίζατε ὅμως καὶ ἔτσι δικαιολογεῖσθε. Δὲν ξέρετε παρὰ ἐλάχιστα ἔργα του, ἀλλὰ κι' ἂν τὰ ξέρατε ὅλα θὰ σᾶς ἦταν δύσκολο νὰ καταλάβετε τί ἦταν ἐκεῖνος γιὰ μᾶς. Πρέπει νὰ εἶνε Ρῶσσος κανείς, γιὰ νὰ τὸ αἰσθανθῆ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Τὰ ὀξυδερκέστερα ξένα πνεύματα—ἕνας Προσπὲρ Μεριμὲ π. χ.—δὲν διέκριναν σ' αὐτὸν παρὰ ἕναν εὐθυμογράφο μὲ ταλέντο. Ἡ ἱστορικὴ σημασία τοῦ ἔργου του τοὺς διέφυγε ἐντελῶς. Τὸ ἐπαναλαμβάνω πάλι, γιὰ νὰ καταλάβη κανεὶς τὴ μεγάλη ἀπώλεια ποὺ μᾶς βρῆκε μὲ τὸ θάνατο τοῦ Γκόγκολ, πρέπει νὰ εἶνε Ρῶσσος.

Ὁ θλιμμένος φίλος σου

ΙΒΑΝ ΤΟΥΡΓΚΕΝΙΕΦ».

ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ

Ὁ χορὸς στὴν ἀρχαιότητα. Ποιὰ εἶνε ἡ πατρίδα του. Ποιὰ σημασία ἔδιναν στὸ χορὸ οἱ πρόγονοί μας. Ὁ χορὸς στὴ Ρώμη. Πῶς χόρευαν κατὰ τὸν μεσαίωνα. Ὁ «χορὸς τῶν σπαθιῶν» τῶν ἀρχαίων Γερμανῶν. Ἡ χορομανία τοῦ Ἁγίου Βαΐτ. Ἡ καινοτομίες τῆς Αἰκατερίνης τῶν Μεδίκων. Πότε χόρεψαν γιὰ πρώτη φορὰ ἄνδρες καὶ γυναῖκες μαζύ. Ὁ χορὸς κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους. Τὸ βάλς καὶ τὸ μενουέττο. Ὁ μεταπολεμικὸς χορευτικὸς πανζουρλισμός, κ.τ.λ. κ.τλ.

Ἡ ἀρχὲς τοῦ χοροῦ χάνονται μέσα στὰ σκότη τῆς πιὸ μακρυνῆς ἀρχαιότητος. Κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ χορὸς ἔπαιξε σπουδαῖο ρόλο στὶς ἑορτὲς καὶ στὶς ἄλλες ἐπίσημες ἡμέρες καὶ ἐθεωρεῖτο ὡς ἔνδειξις λατρείας πρὸς τοὺς Θεοὺς καὶ ἀναπόσπαστο τμῆμα κάθε τελετῆς. Ἐπίσης, ὁ χορὸς συνώδευε ἀπαραιτήτως, κάθε ἐξαιρετικὸ γεγονός, χαρούμενο ἢ θλιβερό. Ἔτσι, οἱ πρόγονοί μας χόρευαν στοὺς γάμους, στὶς κηδεῖες, στοὺς πολέμους καὶ στὶς εἰρηνικὲς γιορτές, ὅπως καὶ ὅταν ἐπρόκειτο νὰ εὐχαριστήσουν τοὺς Θεούς. Καὶ γενικῶς, κάθε τι ποὺ συγκινοῦσε τὴν καρδιά, κάθε τι ποὺ τῆς ἔκανε ἐντύπωσι, ἔδινε ἀφορμὴ στὸν ἄνθρωπο νὰ ἐκδηλώση τὰ αἰσθήματά του μὲ τὸν χορό.

Μολονότι καὶ οἱ Ἀσιατικοὶ λαοὶ ἐγνώριζαν τὸν χορὸ καὶ οἱ Αἰγύπτιοι συνήθιζαν νὰ χορεύουν κατὰ τὶς θρησκευτικὲς τελετές τους, ὡστόσο ἡ πραγματικὴ πατρίδα τοῦ χοροῦ εἶνε ἡ Ἑλλάς. Στὴν Ἑλλάδα ἡ σωματικὲς ἀσκήσεις—τὰ σπὸρ ὅπως τὰ λέμε σήμερα—εἶχαν φθάσει στὴν μεγαλείτερη ἀκμή τους. Μιὰ δὲ ἀπὸ τὶς σημαντικώτερες ἀσκήσεις ἐθεωρεῖτο ὁ χορός. Δὲν μποροῦσε κανεὶς νὰ θεωρηθῆ στὴν ἀρχαιότητα ὡς μορφωμένος καὶ καλοανατεθραμμένος, ἂν δὲν ἐγνώριζε νὰ χορεύη. Οἱ χοροὶ βέβαια ἐκεῖνοι δὲν ἦταν ἕνας ἁπλὸς ρυθμικὸς βηματισμὸς σὰν τοὺς σημερινούς. Ἔμοιαζαν περισσότερο μὲ τοὺς τωρινοὺς Ἑλληνικοὺς χορούς, μονάχα ποὺ οἱ ἀρχαῖοι ἐσυνοδεύοντο ἀπὸ ζωηρὴ μιμικὴ τοῦ προσώπου κι' ἦσαν πολὺ λιγώτερο μονότονοι. Ἡ ἁρμονικὲς καὶ ρυθμικὲς κινήσεις τῶν χορευτῶν ἔδειχναν καλύτερα τὰ πλαστικὰ σώματα καὶ τὴν ἔμφυτη χάρι τοῦ καθενός. Συχνὰ μάλιστα γινόντουσαν καὶ χορευτικοὶ ἀγῶνες καὶ ὁ νικητὴς ἔπαιρνε βραβεῖο.

Ἔτσι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχαν ἀνυψώσει τὸν χορὸ σὲ πραγματικὴ καλλιτεχνία καὶ εἶχαν ὀνομάσει καὶ μοῦσα τοῦ χοροῦ τὴν Τερψιχόρη, ἰσότιμη μὲ τὶς ἀδελφές της, τὶς προστάτριες τῶν ἄλλων καλῶν τεχνῶν.

Πολὺ λιγώτερη σημασία ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας ἔδιναν στὸν χορὸ οἱ ἀρχαῖοι Ρωμαῖοι, οἱ ὁποῖοι δὲν θεωροῦσαν ἀπαραίτητη γιὰ τὴν μόρφωσι τῶν παιδιῶν τους τὴν ἐκμάθησι χοροῦ. Ὑπῆρχαν βέβαια καὶ σ' αὐτοὺς χορευταὶ καὶ χορεύτριες (ὀρχηστρίδες) ἐξ ἐπαγγέλματος, ἀλλὰ ἡ καλὴ κοινωνικὴ τάξις δὲν ἐλάβαινε μέρος σὲ χοροὺς καὶ ἔτσι ὁ χορὸς δὲν ἔφθασε στὴ Ρώμη στὸ καλλιτεχνικὸ ὕψος ποὺ εἶχε στὴν Ἑλλάδα.

Κι' οἱ πιὸ ἄγριοι ὅμως κι' οἱ πιὸ ἀπολίτιστοι ἀκόμα λαοὶ συνηθίζουν νὰ χορεύουν. Αὐτὸ δὲ ὀφείλεται στὸ ὅτι ἡ ἐκμάθησις τῆς τέχνης τοῦ χοροῦ δὲν χρειάζεται ἰδιαίτερες πνευματικὲς ἱκανότητες ἢ εἰδικὴ μόρφωσι, ὅπως ἡ μουσική, ἡ ὁποία εἶνε τόσο στενὰ συνδεδεμένη μὲ τὸν χορό, ἀλλὰ μονάχα σωματικὴ εὐλυγισία, χάρι καὶ ἀντίληψι τοῦ ρυθμοῦ. Γι' αὐτὸ τὸν λόγο κι' ἡ ἀπολίτιστες φυλές, ἐπειδὴ δὲν εἶνε σὲ θέσι νὰ δημιουργήσουν πραγματικὴ χορευτικὴ μουσική, συνοδεύουν τὸν χορὸ μὲ χειροκροτήματα, πλαταγίσματα τῆς γλώσσας, τυμπανοκρουσίες καὶ ἄναρθρες φωνές. Κάθε φυλὴ ἔχει καὶ χορευτικὲς μελωδίες καὶ θεωρεῖ καὶ τὰ δύο ὡς ἐθνικὴ ἰδιοκτησία. Αὐτὸ συνέβαινε στοὺς πρωτόγονους λαούς, αὐτὸ συμβαίνει καὶ τώρα στοὺς ἐρυθροδέρμους καὶ σὲ μερικὲς φυλὲς τῆς Ἀφρικῆς. Εἶνε ἄλλωστε γνωστὸν ὅτι οἱ Οὔγγροι, οἱ Πολωνοὶ καὶ οἱ Κοζάκοι ἔχουν τοὺς ἐθνικούς τους χορούς, τοὺς ὁποίους μόνον αὐτοὶ ξέρουν καὶ χορεύουν μὲ τὸν ρυθμὸ καὶ μὲ τὸν τρόπο ποὺ πρέπει.

* * *

Ἐπίσης καὶ οἱ ἀρχαῖοι λαοὶ τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης ἐγνώριζαν τὸν χορό. Οἱ Ρωμαῖοι ἱστορικοὶ μάλιστα μιλοῦν ἐν ἐκτάσει γιὰ τὸν «χορὸ τῶν σπαθιῶν» τῶν ἀρχαίων Γερμανῶν, ὁ ὁποῖος ἦταν τόσο φρικιαστικός, ὥστε ἔπρεπε νὰ εἶνε κανεὶς ἐξαιρετικὰ ψύχραιμος γιὰ νὰ μπορέση νὰ τὸν παρακολουθήση. Οἱ χορευταὶ πηδοῦσαν καὶ χόρευαν ἀνάμεσα σὲ σπαθιὰ καὶ δόρατα στημένα στὴ γῆ μὲ τὶς μύτες πρὸς τὰ ἐπάνω, ἐπιταχύνοντας ὁλοένα περισσότερο τὸν ρυθμὸ τοῦ χοροῦ. Ἐννοεῖται ὅτι ἔπρεπε κανεὶς νὰ εἶνε πολὺ ἐξησκημένος γιὰ νὰ χορέψη αὐτὸν τὸν χορό, χωρὶς νὰ πληγωθῆ ὡς τὸ τέλος. Ὅλες ὅμως αὐτὲς ἡ εἰδωλολατρικὲς συνήθειες καὶ οἱ πολεμικοὶ χοροὶ κατηργήθησαν, ὅταν ἐπεκράτησε ὁ χριστιανισμός. Ὡστόσο οἱ ἀπολίτιστοι λαοὶ τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης μὲ δυσκολία παραδέχτηκαν νὰ καταργήσουν τοὺς θρησκευτικοὺς χορούς τους. Δὲν μποροῦσαν μάλιστα ν' ἀντιληφθοῦν πῶς ὁ χορὸς τὸν ὁποῖον θεωροῦσαν ὡς τότε ὡς ἀπαραίτητο συμπλήρωμα μιᾶς θρησκευτικῆς τελετῆς, ἐθεωρεῖτο τώρα ὡς ἱεροσυλία ἂν γινόταν στὴν ἐκκλησία.

Ὅσο παρακολουθοῦμε τὸν χορὸ στὴν ἐξέλιξί του, τόσο τὸν βλέπουμε νὰ μοιάζη διαρκῶς περισσότερο μὲ τοὺς συγχρόνους χορούς. Ἔτσι, κατὰ τὸν μεσαίωνα, ἄρχισαν, γιὰ πρώτη φορά, νὰ χορεύουν μαζὺ ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Φυσικά, δὲν ἐχόρευαν, ὅπως τώρα, ἀγκαλιασμένοι, ἀλλὰ πιανόντουσαν ἀπὸ τὶς ἄκρες τῶν δακτύλων καὶ ἔκαναν ρυθμικὲς βόλτες μὲς στὶς ἀπέραντες αἴθουσες. Συγχρόνως ἡ ντάμα κρατοῦσε μὲ τὸ ἄλλο της χέρι τὴν οὐρὰ τοῦ φορέματός της κι' ὁ καβαλλιέρος τὸ καπέλλο του. Ἐννοεῖται πῶς τὰ μακρυὰ καὶ βαρειὰ φορέματα τῶν γυναικῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐμπόδιζαν κάθε γρήγορη κίνησι, γι' αὐτὸ δὲ οἱ χοροὶ κατὰ τὸν μεσαίωνα εἶχαν χαρακτῆρα ἐπίσημο καὶ αὐστηρὸ καὶ καμμιὰ χάρι. Ἂν μάλιστα συλλογιστεῖ κανείς, ὅτι ἡ γυναῖκες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης φοροῦσαν στὸ κεφάλι τους πελώριες σκούφιες ἢ μυτερὰ καπέλλα κι' ὅτι εἶχαν χτενίσματα ποὺ τοὺς ἐμπόδιζαν κάθε σχεδὸν κίνησι τοῦ κεφαλιοῦ, θὰ καταλάβουν πόσο λιγώτερο εὐχάριστοι ἦσαν οἱ χοροὶ ποὺ χόρευαν τότε ἀπὸ τοὺς σημερινούς. Ἄλλωστε ἡ δική μας ἐποχὴ ὅπως δὲν ἔχει μέτρο γιὰ τίποτε, ἔτσι δὲν ἔχει καὶ γιὰ τὸν χορό. Καὶ ὄχι μόνον οἱ ἀπώτατοι, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐγγύτεροι ἀκόμα πρόγονοί μας, θ' ἀποροῦσαν ἂν ἄκουγαν ὅτι μιὰ νέα ἢ ἕνας νέος χόρεψαν μιὰ νύχτα ὁλόκληρη, χωρὶς διακοπή, ἐπὶ ἓξ ἢ ὀκτὼ ὧρες.

Τὸ μενουέττο

Ἐπίσης κι' οἱ πηδηχτοὶ χοροὶ ἦσαν γνωστοὶ στὸν μεσαίωνα καὶ τέτοιους χοροὺς ἐχόρευαν ἰδίως οἱ χωριάτες τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τοὺς διετήρησαν ὡς σήμερα.

Κατὰ τὸν δέκατο τρίτο καὶ δέκατο τέταρτο αἰῶνα, ὁπότε ἡ θρησκοληψία εἶχε γενικευθεῖ σὲ ὁλόκληρη τὴν Εὐρώπη, ὑπῆρχαν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι, μέσα στὴ θρησκευτική τους ἔξαρσι, ἐκυριεύοντο ἀπὸ χορομανία καὶ χόρευαν ἐπὶ τόσην ὥραν, ὥστε στὸ τέλος ἔβγαιναν ἀπ' τὸ στόμα τους ἀφροὶ καὶ ποὺς ἔπιαναν σπασμοί. Τὴν χορομανία αὐτὴν τὴν ὀνομάζουν χορὸ τοῦ Ἁγίου Βαΐτ, γιατί οἱ μανιακοὶ πήγαιναν κι' ἐθεραπεύοντο στὴν ἐκκλησία τοῦ ὁμωνύμου Ἁγίου.

Πρέπει ἀκόμα ν' ἀναφέρουμε ὅτι ἀρχικῶς στοὺς λαοὺς τῆς κεντρικῆς καὶ βορείου Εὐρώπης, ὁ χορὸς ἦταν διασκέδασις προωρισμένη ἀποκλειστικῶς γιὰ τοὺς ἄνδρες. Ἡ γυναῖκες, ἡ ὁποῖες καλλιεργοῦσαν τὰ χωράφια, ἔβοσκαν τὰ κοπάδια, ἀνέτρεφαν τὰ παιδιὰ καὶ κρατοῦσαν τὸ νοικοκυριό, ἀπεκλείοντο αὐστηρὰ ἀπὸ τὴν διασκέδασι αὐτή. Μόνον ὅταν διαδόθηκε ὁ χριστιανισμός, ἄρχισε σιγὰ-σιγὰ ν' ἀποκτᾶ ἡ γυναῖκα περισσότερα δικαιώματα καὶ νὰ τῆς ἐπιτρέπεται νὰ λαμβάνη μέρος καὶ στὶς διασκεδάσεις.

Ἔτσι, κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς ἱπποσύνης, βλέπουμε τὶς ὡραῖες κι' εὐγενικὲς δέσποινες νὰ δίνουν τὸ βραβεῖο στοὺς νικητάς, διαβάζουμε ὅτι διεσκέδαζαν τοὺς ξένους τους τραγουδῶντας καὶ παίζοντας κιθάρα, καὶ ὅτι ἐλάμβαναν μέρος καὶ στοὺς ἐπισημότερους ἀκόμα χορούς.

Στὴ Γαλλία, ἡ πρώτη γυναῖκα, ἡ ὁποία κατήργησε τὰ μακρυὰ καὶ συρτὰ φορέματα χάριν τοῦ χοροῦ, ὑπῆρξε ἡ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων. Ἡ περίφημη αὐτὴ βασίλισσα ἐκαινοτόμησε, φορῶντας φοῦστες ποὺ ἔφθαναν μονάχα ὡς τοὺς ἀστραγάλους. Ἀμέσως ἔσπευσαν νὰ μιμηθοῦν τὸ παράδειγμά της ὅλες ἡ κυρίες τῆς ἀριστοκρατίας, γιατί ἡ φοῦστες αὐτὲς εὐκόλυναν κατὰ πολὺ τὶς χορεύτριες καὶ ποὺς ἐπέτρεπαν νὰ κάνουν ζωηρότερες καὶ ταχύτερες κινήσεις, ὅταν χόρευαν.

Ἐπίσης ἡ φιλοπρόοδη Αἰκατερίνη εἰσήγαγε στὴ Γαλλικὴ Αὐλὴ καὶ τὰ «μπὰλλ μασκέ», τοὺς χοροὺς τῶν μετεμφιεσμένων, κι' ἔτσι οἱ Παρισινοὶ γλεντζέδες ἄρχισαν νὰ χορεύουν τοὺς ἐθνικοὺς χορούς τους μὲ τὰ γνήσια κοστούμια κάθε περιφερείας. Ἡ σαραμπάντα, ἡ γκαβόττα καὶ ὁ βασιλεὺς ὅλων τῶν χορῶν, τὸ μενουέττο, ἔγιναν τότε τῆς μόδας κι' ἔδωσαν ἀφορμὴ νὰ γραφοῦν μερικὲς ἀπὸ τὶς ὡραιότερες σελίδες τῆς κλασσικῆς μουσικῆς. Τὸ μενουέττο μάλιστα, ὄχι μονάχα διεδόθη σ' ὁλόκληρη τὴν Εὐρώπη, ἀλλὰ ἐκράτησε τὰ σκῆπτρα καὶ ἐπὶ ἕνα ὁλόκληρο αἰῶνα.

Ὅταν τὸ μενουέττο ἄρχισε νὰ ξεπέφτη, ἔγινε τῆς μόδας ἡ «φρανσαίζ» καὶ ἡ «κοντρντάνς». Πολὺ ἀργότερα δέ, κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Μ. Ναπολέοντος, ἄρχισαν νὰ χορεύωνται οἱ λανσιέδες καὶ ἡ καδρίλλιες.

Ὁ χορὸς ὅμως ποὺ προκάλεσε πραγματικὴν ἐπανάστασι ἦταν τὸ βιεννέζικο βάλς. Πρῶτον, γιατί ὅπως εἴπαμε, ὡς τότε ὁ καβαλλιέρος καὶ ἡ ντάμα ἐχόρευαν πιασμένοι μοναχὰ ἀπὸ τὸ χεράκι, ἐνῷ μὲ τὸ βάλς ἔπρεπε νὰ εἶνε ἀγκαλιασμένοι. Δεύτερον γιατί ὡς τότε οἱ χοροὶ ἦσαν τυπικοὶ καὶ ἀπετελοῦντο ἀπὸ ὡρισμένες φιγοῦρες μὲ ἕνα σωρὸν ὑποκλίσεις, ἐνῷ τὸ βάλς ἦταν ἕνα συναρπαστικὸ καὶ μεθυστικὸ στροβίλισμα.

Ἔτσι τὸ βάλς κατέκτησε τὸν κόσμο μέσα σ' ἐλάχιστο χρονικὸ διάστημα καὶ ξετρέλλανε νέους καὶ γέρους, ὅσο κανένας ἄλλος χορός. Φυσικὰ τὸ πρῶτο μεθύσι καὶ ἡ μανία μὲ τὴν ὁποία χορευόταν στὴν ἀρχὴ μετριάστηκε μὲ τὸν καιρὸ καὶ ἀπὸ τὸ γρήγορο βιεννέζικο βάλς γεννήθηκαν τὸ «μποστὸν» καὶ τὸ ἀργὸ βάλς. Τὸ βάλς ἑώρτασε πρὸ καιροῦ τὴν ἑκατονταετηρίδα του καὶ ἀκόμα κρατάει τὰ σκῆπτρα τοῦ χοροῦ. Ἐντωμεταξὺ ἦλθαν καὶ παρῆλθαν ἄλλοι χοροί, πόλκες, μαζοῦρκες, σκωττίς, μαξίξ, σίμμυ, μπλιούζ, τσάρλεστον καὶ ἄλλοι, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός. Μετὰ τὸν πόλεμο μάλιστα εἶχε κυριεύσει πάλι ὁλόκληρη τὴν Εὐρώπη μιὰ χορομανία, ἀνάλογη μὲ τοῦ Ἁγίου Βαΐτ. Ὁ ὡραῖος καὶ ρυθμικὸς χορὸς εἶχε ἐκφυλισθεῖ σὲ σπασμωδικὲς κινήσεις συνοδευόμενος ἀπὸ ἄναρθρες κραυγὲς καὶ ἀπὸ πανδαιμόνιο τενεκέδων. Εὐτυχῶς ἡ χορομανία αὐτὴ πέρασε κι' ὁ κόσμος λογικεύθηκε. Τὸ ὡραῖο λικνιστικὸ βάλς ποὺ εἶχε ἐξορισθεῖ, ἔγινε πάλι τῆς μόδας καὶ ἀπὸ τοὺς μοντέρνους χοροὺς ἐπέζησαν μονάχα ὅσοι ἦσαν ὡραῖοι καὶ ρυθμικοί. Τὰ σίμμυ, τσάρλεστον, μπλὰκ—μπότομ καὶ οἱ ἄλλοι βάρβαροι χοροὶ ἐπέθαναν, θάφτηκαν καὶ ξεχάστηκαν κιόλας. Αἰωνία τους ἡ μνήμη!

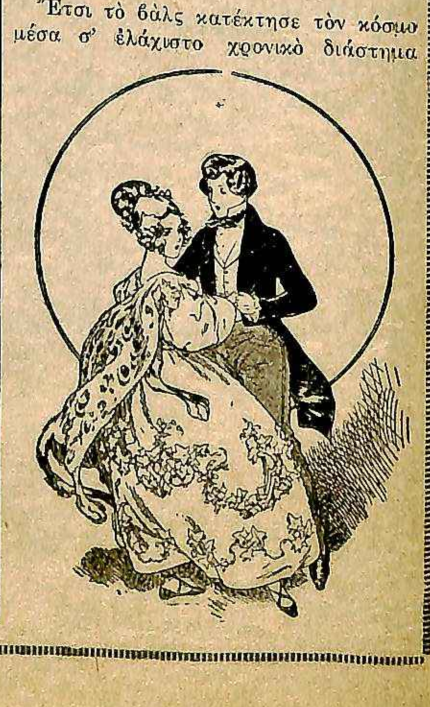

ΜΙΑ ΑΘΑΝΑΤΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΓΑΠΗΣ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Ἡ μοναχὴ τῆς τὰ ἔλεγε ὅλα, τῆς τὰ ἐξηγοῦσε κι' ἔτσι ἔφτασε καὶ στὴν ἁμαρτωλὴ Μαγδαληνή, τὴν ὁποία ὁ Κύριος συγχώρεσε.

—Ἀλήθεια! φώναξε ἡ Ἀλφονσίνα. Τὴ συγχώρεσε;... Μα τοτε να μὲ συγχωρέση καὶ μένα...

Ἔπειτα βυθίστηκε σὲ σκέψεις καὶ κατόπιν εἶπε πάλι:

—Ἡ Μαγδαληνὴ ἔπλυνε μὲ πολύτιμα μῦρα τὰ πόδια τοῦ Ἐσταυρωμένου... Ὤ! ἂν ἔζουσα στὴν ἐποχή του, θὰ ἔκανα κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο...

Τότε ἡ μοναχὴ τῆς ἀπάντησε σοβαρά:

—Ναί, ὁ Χριστὸς δὲν βρίσκεται πειὰ στὴ γῆ... Μὰ βρίσκονται ἀκόμα οἱ ἀδελφοί του κι' αὐτοὶ εἶνε οἱ φτωχοί...

Ἡ Ἀλφονσίνα, ἔπειτ' ἀπὸ μερικὲς στιγμὲς σιωπῆς, εἶπε:

—Ὁ μόνος ἄνθρωπος ποὺ ἔχω στὸν κόσμο εἶνε ἡ ἀδελφή μου Γενεβιέβη... Παντρεύτηκε μ' ἕναν ἐργατικὸ καὶ ζεῖ φτωχικά... Ἔχει καὶ δυὸ παιδάκια... Θὰ τῆς ἀφήσω λοιπὸν ἕνα μέρος τῆς περιουσίας μου καὶ τὰ ὑπόλοιπα θὰ τὰ διαθέσω γιὰ τοὺς φτωχούς... Πρέπει σήμερα κιόλας νὰ κάνω τὴ διαθήκη μου, γιατί αὔριο ἴσως θὰ εἶνε ἀργά... Θὰ φροντίσετε, βέβαια, ἀδελφή μου νὰ μοῦ φέρετε ἐδῶ ἕνα συμβολαιογράφο...

. . . .

Ἂς ἀφήσουμε τὴν Ἀλφονσίνα στὸ κρεββάτι τῆς ἀγωνίας της κι' ἂς γυρίσουμε στὸν Ἀρμάνδο.

Ὅταν ὁ φτωχὸς νέος ξαναγύρισε ἀπ' τὸ Παρίσι στὴν ἐξοχικὴ ἔπαυλι, ποὺ εἶχε νοικιάσει στὴ φίλη του, ξαφνιάστηκε, βλέποντας ἀπὸ μακρυὰ τὴν ἐρημιὰ ποὺ βασίλευε σ' αὐτή...

Τὰ παράθυρά της ἦσαν κλειστὰ καὶ κανεὶς δὲν φαινόταν στὸν κῆπο της.

Νοιώθοντας ἕν' ἀόριστο κι' ὀδυνηρὸ προαίσθημα νὰ τοῦ σφίγγη τὴν καρδιά, κράτησε τὰ ἡνία τοῦ ἀμαξιοῦ του, καὶ πηδῶντας ἀπ' αὐτό, ἄρχισε νὰ τρέχη πρὸς τὴν ἀγροικία. Μέσα σὲ λίγες στιγμές, διέσχισε τὸ διάστημα ποὺ τὸν χώριζε καὶ ὥρμησε μέσα σὰν τρελλός...

Κύτταξε γύρω του, δεξιά, ἀριστερά, ἔψαξε παντοῦ, μὰ δὲν εἶδε κανένα...

Τέλος βρῆκε ἀπάνω στὸ τραπέζι τὴν ἐπιστολὴ ποὺ τοῦ εἶχε ἀφήσει ἡ Ἀλφονσίνα... Τὴν ἄνοιξε μὲ χέρι ποὺ ἔτρεμε καὶ τὴν διάβασε ὁλόκληρη ἢ μᾶλλον κατάλαβε τὸ περιεχόμενό της μὲ μιὰ ματιά...

Ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ πόνου, χλώμιασε καί, γιὰ νὰ μὴν πέση κάτω, σωριάστηκε σὲ μιὰ πολυθρόνα...

Ἔμεινε ἐκεῖ ἐπὶ πολλὴ ὥρα, βυθισμένος σ' ἀπελπισία κι' ἀπόγνωσι, νοιώθοντας πῶς ἦταν ἀνίκανος καὶ γιὰ νὰ σκεφθῆ ἀκόμα...

Ὁ πόνος του ἦταν τόσος, ὥστε δὲν μποροῦσε οὔτε νὰ σηκωθῆ ἀπὸ τὴ θέσι του καὶ νὰ κάνη μερικὰ βήματα.

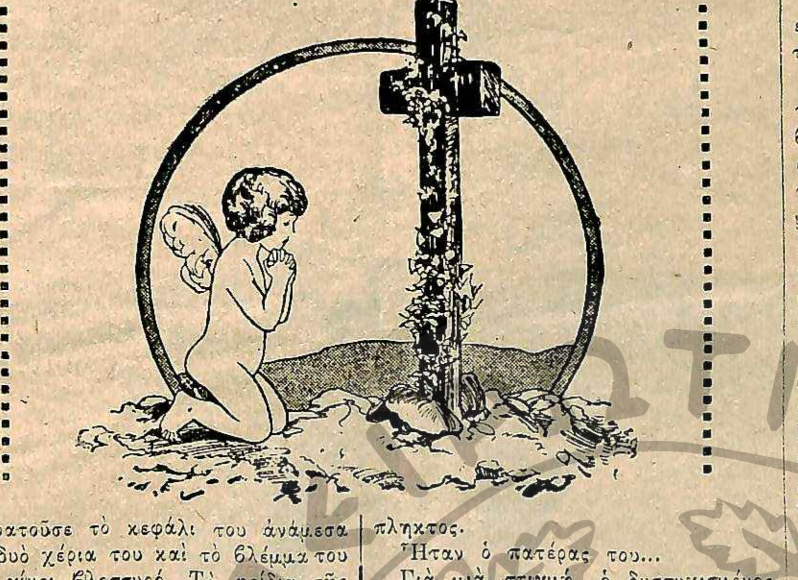

Κρατοῦσε τὸ κεφάλι του ἀνάμεσα στὰ δυὸ χέρια του καὶ τὸ βλέμμα του εἶχε γίνει βλοσυρό. Τὰ φείδια τῆς ζήλειας τοῦ δάγκωναν τὴν καρδιά, γιατὶ δὲν μποροῦσε νὰ ὑποψιαστῆ καθόλου τὴν πραγματικὴ ἀφορμὴ τῆς ξαφνικῆς ἀναχωρήσεως τῆς Ἀλφονσίνας...

Ὅταν συνῆλθε κάπως, σηκώθηκε ἀπότομα ἀπ' τὴ θέσι του, ἔκανε μερικὰ βήματα μέσ' στὸ δωμάτιο κι' ἔπειτα, σὰν νὰ πῆρε ἔξαφνα τὴν ἀπόφασί του, διευθύνθηκε πρὸς τὴν πόρτα.

Τὴν κλείδωσε πίσω του, πήδηξε στὸ ἁμαξάκι του καὶ χτυπῶντας τ' ἄλογα, ξεκίνησε καλπάζοντας πρὸς τὴ διεύθυνσι ἐκεῖ.

Στὸ δρόμο λίγο ἔλειψε νὰ παρασύρη μὲ τὴν τρελλὴ ταχύτητα ποὺ εἶχε ἀναπτύξει μερικοὺς χωρικούς, οἱ ὁποῖοι γύριζαν ἀπ' τὰ χωράφια τους.

Ὅταν ἔφτασε τέλος στὸ Παρίσι, διευθύνθηκε στὸ μέγαρο τῆς Ἀλφονσίνας, μὰ ἡ θυρωρός της, τὴν ὁποία ρώτησε σχετικῶς, τοῦ ἀπάντησε ὅτι ἡ κ. Ντυπλεσσὶς δὲν εἶχε φανεῖ καθόλου τὶς ἡμέρες αὐτὲς κι' οὔτε εἶχε καμμιὰ εἴδησί της...

Ἐπὶ τρεῖς ὁλόκληρες ἡμέρες ὁ Ἀρμάνδος πλανιόταν σὰν τρελλὸς μέσα στὸ Παρίσι, ἀναζητῶντας παντοῦ τὴν Ἀλφονσίνα... Μὰ τοῦ κάκου..

Κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ δώση τὴν παραμικρὴ πληροφορία, κανεὶς δὲν ἤξερε ποῦ βρισκόταν...

Τὸ τρίτο βράδυ, καθὼς εἶχε καθήσει ἀπελπισμένος σ' ἕνα κέντρο, καὶ κύτταζε ἀφηρημένα γύρω του, χωρὶς νὰ βλέπη, ἔξαφνα εἶδε ἕνα ἡλικιωμένο κύριο νὰ προχωρῆ πρὸς τὸ μέρος του.

Στὴν ἀρχὴ δὲν τὸν ἀναγνώρισε, μὰ ὅταν ἐκεῖνος στάθηκε μπροστά του, ὁ Ἀρμάνδος τὸν κύτταξε κατάπληκτος.

Ἦταν ὁ πατέρας του...

Γιὰ μιὰ στιγμή, ὁ δυστυχισμένος νέος τὰ ἔχασε, νομίζοντας πὼς ὁ πατέρας του, ὁ ὁποῖος εἶχ' ἔρθει ἀπὸ τὸ Μποrντὼ ἀναζητῶντας τον, θὰ τοῦ ἔκανε ἐκεῖ δημοσία καμμιὰ σκηνή... Μὰ ὁ φόβος του αὐτὸς πέρασε ἀμέσως, ὅταν τὸν εἶδε νὰ τὸν κυττάζη μ' ἕνα θλιμμένο χαμόγελο καὶ νὰ τοῦ ἁπλώνη τὸ χέρι του...

Ὁ Ἀρμάνδος τὸ πῆρε καὶ τὸ ἔσφιξε ἀσυναίσθητα μέσ' στὸ δικό του, ἐνῷ ὁ πατέρας του τοῦ ἔλεγε:

—Πᾶμε ἀπὸ δῶ, παιδί μου...

Τὸν ὡδήγησε στὸ ξενοδοχεῖο του κι' ἐκεῖ, ἅμα ἔμειναν οἱ δυὸ μόνοι τους, τοῦ εἶπε:

—Ξέρω, παιδί μου, τὸν πόνο ποὺ σὲ βασανίζει καὶ λυπᾶμαι πολὺ γιὰ τὴ δυστυχία σου... Μὰ ἔπρεπε νὰ γίνη ὅ,τι ἔγινε γιὰ νὰ μὴ σὲ βροῦν κακὰ μεγαλείτερα καὶ ἀνεπανόρθωτα.

Καθὼς ὁ Ἀρμάνδος ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ πατέρα του, ἀμέσως τὸ μυαλό του φωτίστηκε.

Σηκώθηκε ἀπάνω ἀγριεμμένος καὶ φώναξε:

—Ὥστε σεῖς μοῦ κάνατε τὸ μεγάλο αὐτὸ κακό;... Ἐσεῖς; Ἐσεῖς;... Μὰ δὲν ξέρετε ὅτι ἔτσι μοῦ συντρίψατε γιὰ πάντα τὴ ζωή...

Ὁ κ. Ντυβὰλ τὸν πλησίασε καί, παίρνοντας τὸ χέρι του μὲ στοργή, τοῦ εἶπε:

—Μὴν παραφέρεσαι, παιδί μου...

Μὰ ὁ Ἀρμάνδος φώναξε πάλι:

—Ὥστε σεῖς τὴν ἐξαναγκάσατε νὰ μὲ ἐγκαταλείψη; Ποιὸς ξέρει τί μέσα χρησιμοποιήσατε γιὰ νὰ τὸ πετύχετε αὐτό...

—Μὴ μὲ βρίζεις, παιδί μου, εἶπε ὁ κ. Ντυβάλ, μὲ τὸν ἴδιο γαλήνιο τόνο πάντοτε... Δὲν ἐχρησιμοποίησα κανένα ἀπολύτως μέσο κι' ἡ Ἀλφονσίνα σ' ἐγκατέλειψε μὲ τὴ θέλησί της, χωρὶς νὰ τὴν πιέσω καθόλου, χωρὶς νὰ τὴν ἐκβιάσω, ὅπως νομίζεις... Σ' ἐγκατέλειψε γιατὶ σ' ἀγαποῦσε πραγματικὰ καὶ δὲν ἤθελε νὰ σοῦ κάνη κανένα κακό...

—Πατέρα, πές μου ποῦ βρίσκεται; εἶπε ὁ Ἀρμάνδος μὲ ἱκετευτικὸ τόνο τώρα.

—Μὴ μοῦ ζητᾶς πράγματα ἀδύνατα, παιδί μου, τὸν διέκοψε ὁ κ. Ντυβάλ. Ἡ ἴδια ἡ Ἀλφονσίνα μὲ ὅρκισε στὄνομά σου νὰ μὴ σοῦ ἀποκαλύψω τὸ μέρος ποὺ βρίσκεται... Εἶνε ζήτημα ἄλλωστε ἂν θὰ ὑπάρχη ἀκόμα στὴ ζωή... Χθὲς τὸ βράδυ ποὺ τὴν εἶδε γιὰ τελευταία φορά, ὁ γιατρός της μὲ βεβαίωσε πὼς δὲν ἔλπιζε νὰ ζήση παρὰ ἐλάχιστες ὧρες ἀκόμα...

—Ὤ! πατέρα! πατέρα! φώναξε ὁ Ἀρμάνδος, γονατίζοντας μπροστὰ στὸν κ. Ντυβάλ. Πές μου ποῦ εἶνε! Πές μου ποῦ εἶνε... Θέλω νὰ τρέξω κοντά της!... Θέλω νὰ τὴν προφτάσω, ὅσο ἀκόμα βρίσκεται στὴ ζωή... Πές μου, πατέρα, ποῦ εἶνε... Σὲ ἱκετεύω...

Καὶ ξέσπασε σὲ λυγμούς...

Τοῦ κάκου ὁ κ. Ντυβὰλ προσπαθοῦσε νὰ τὸν κάνη νὰ ἡσυχάση..

Ὁ Ἀρμάνδος ἔκλαιγε σὰν παιδάκι καὶ μὲ τὰ ἱκετευτικώτερα λόγια τὸν παρακαλοῦσε νὰ τοῦ φανερώση ποῦ βρισκόταν ἡ Ἀλφονσίνα.

Μιὰ νεκρικὴ χλωμάδα εἶχε ἁπλωθεῖ τώρα στὴν ὄψι τοῦ Ἀρμάνδου. Ὁ δυστυχισμένος νέος ψιθύρισε μερικὲς ἀκατάληπτες λέξεις καὶ συγχρόνως ὁ πατέρας του τὸν εἶδε νὰ κλονίζεται...

Ἔτρεξε γεμᾶτος ἀγωνία πρὸς αὐτὸν καὶ μόλις πρόφτασε νὰ τὸν δεχτῆ στὴν ἀγκαλιά του καθὼς ἔπεφτε κάτω λιπόθυμος.

Φώναξε ἀμέσως ἕναν ὑπηρέτη τοῦ ξενοδοχείου καὶ μὲ τὴ βοήθειά του τὸν μετέφερε στὸ κρεββάτι του.

Ἐκεῖ, ἔπειτ' ἀπὸ πολλὲς περιποιήσεις, κατώρθωσαν νὰ τὸν συνεφέρουν, μὰ ἡ κατάστασίς του ἦταν τόσο ἀνήσυχη, ὥστε ὁ κ. Ντυβὰλ παρακάλεσε τὴ διεύθυνσι τοῦ ξενοδοχείου νὰ εἰδοποιήση ἕνα γιατρό.

('Ακολουθεῖ)

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΦΥΛΛΟ
ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΓΓΛΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΚΑΙ ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΝΤΑΝΤΕ ΓΚΑΜΠΡΙΕΛ ΡΟΣΣΕΤΙ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΡΑΓΙΚΗ ΛΙΤΖΙ ΣΙΝΤΑΛ

ΔΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ PETER NANSEN

ΕΓΩ, Ο ΦΙΛΟΣ ΜΟΥ ΚΙ' Η ΦΙΛΗ ΤΟΥ...

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος).

ΟΤΑΝ ἐπῆγα καὶ ξαναβρῆκα τὸ φίλο μου κάτω ἀπ' τὴ βεράντα, ἦτανε πιὸ χλωμὸς ἀκόμα καὶ πιὸ μεθυσμένος.

—Καλῶς ἦρθες! φώναξε, ὑψώνοντας εὔθυμα τὸ ποτῆρι του. Ἔ λοιπόν! Τί ἔγινε;

—Θυμᾶσαι τὴ συμφωνία μας; τὸν ρώτησα ἐγώ.

—Βέβαια.

—Καὶ ἐξακολουθεῖς νὰ ἐπιμένης νὰ κρατήσω τὴν ὑπόσχεσί μου;

—Βέβαια! Τί συνέβη; Λέγε λοιπόν...

—Συνέβη αὐτὸ ποὺ ἔπρεπε νὰ συμβῆ. Ἡ φίλη σου εἶνε καλὴ κοπέλλα καὶ μὲ δέχτηκε, μὴ θέλοντας νὰ δημιουργηθῆ κανένα σκάνδαλο.

—Καὶ δὲν ὑποψιάστηκε σίγουρα τίποτε...

—Ὄχι, στὴν ἀρχὴ κάτι ὑποψιάστηκε. Σὲ ἄκουσε ποὺ γελοῦσες κάτω στὴ σκάλα, μὰ ἐγὼ τῆς ὁρκίστηκα πὼς εἶχε κάνει λάθος. Τῆς εἶπα μάλιστα ὅτι εἶχες πιεῖ τόσο, ὥστε σὲ πῆγα καὶ σ' ἔβαλα στὸ κρεββάτι σου. Τότε κι' αὐτὴ ἐγκαρτέρησε στὴν τύχη της... Ἐξ ἄλλου...

—Τί, ἐξ ἄλλου;...

—Ἐσὺ ὁ ἴδιος εἶχες συνηγορήσει θερμὰ γιὰ μένα.

Βλέποντας κανεὶς τὸ φίλο μου, θὰ νόμιζε πὼς κατέρρεε καθὼς μ' ἄκουγε.

Μὰ πολὺ γρήγορα συνῆλθε καὶ εἶπε:

—Ὑποθέτω ὅτι δὲν μὲ κοροϊδεύεις.

—Θέλησες νὰ σοῦ πῶ ὅλη τὴν ἀλήθεια καὶ μοῦ ὑποσχέθηκες πὼς δὲν θὰ δυσαρεστηθῆς, ὁποιαδήποτε κι' ἂν ἦταν ἡ ἔκβασις τῆς περιπετείας...

—Δὲν εἶμαι καθόλου δυσαρεστημένος... Ἀπεναντίας!... Κι' ἐσύ; Εἶσαι εὐχαριστημένος; Θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ: ἡ φίλη μου σοῦ φαίνεται πὼς ἀξίζει τοὺς ὕμνους ποὺ τῆς ψέλνω;

—Ἔχεις κάθε λόγο νὰ εἶσαι περήφανος γι' αὐτή.

—Τότε, ἂς πιοῦμε στὴν ὑγεία τῆς Ροζαλίνδης μου!

—Στὴν ὑγεία της!

***

Ἐξακολουθήσαμε νὰ πίνουμε στὴν ὑγεία της ὣς τὴν αὐγή, ἐνῶ συγχρόνως διηγόμουν λεπτομερῶς στὸ φίλο μου τὴν περιπέτειά μου. Μὰ κάτι εἶχε ἀρχίσει νὰ κρυώνη μεταξύ μας καὶ ὅταν καληνυχτιστήκαμε ἐπιτέλους, ἔννοιωσα κάποια ἀνακούφισι.

Τὴν ἄλλη μέρα μάλιστα, ἐνῶ διευθυνόμουν στὴν τραπεζαρία κατὰ τὴν ὥρα τοῦ προγεύματος, ἔννοιωθα κάποια ἀγωνία.

Ἡ θέσι τοῦ φίλου μου—πλάϊ στὴ δική μου ἦταν ἀδειανή. Τὸ ἴδιο κι' ἡ θέσι τῆς φίλης του.

Ἔτσι λοιπόν, παρὰ τὶς συμφωνίες μας, μὲ εἶχε προδόσει; ἀσφαλῶς... Τὰ ἔβαζα μὲ τὸν ἑαυτό μου, γιατὶ εἶχα σταθεῖ ἀφελὴς καὶ τοῦ εἶχα φανερώσει ὅλη τὴν ἀλήθεια!

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ προγεύματος, ὡστόσο, ἡ φίλη του ἔκανε τὴν ἐμφάνισί της.

Φοροῦσε ἕνα λευκὸ φόρεμα καὶ τὸ ἀφηρημένο ὕφος της ἐπρόδιδε πὼς εἶχε ὑποφέρει ἀπὸ ἡμικρανία.

Τόλμησα καὶ τῆς εἶπα μιὰ καλημέρα κάπως εἰρωνική. Μοῦ ἀπάντησε στὸ χαιρετισμό μου μὲ ὕφος δουκίσσης προσβεβλημένης, μ' εὐγένεια καὶ μὲ περιφρόνησι συγχρόνως.

Ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ στιγμή, παρουσιάστηκε μὲ τὴ σειρά του κι' ὁ φίλος μου. Μὲ χαιρέτησε κι' αὐτὸς ἀγέρωχα κι' ἀδιάφορα, ἐνῶ συγχρόνως ἄρχισε νὰ δείχνεται πρὸς τὴν φίλη του γεμᾶτος περιποιήσεις καὶ τρυφερότητα.

Δὲν ἄργησα ν' ἀποσυρθῶ καὶ καθὼς τοὺς χαιρέτησα, προσπαθῶντας νὰ δειχτῶ ἀξιοπρεπὴς καὶ σοβαρός.

Ἔπειτ' ἀπὸ λίγη ὥρα ὅμως ὁ φίλος μου ἦρθε καὶ μὲ βρῆκε στὴν καμαρά μου.

—Κάθησε, τοῦ εἶπα, καὶ ἄναψε ἕνα ποῦρο.

—Δὲν τὸ περίμενα αὐτὸ ἀπὸ σένα! ἦταν ἡ ἀπάντησί του.

Καί, καθὼς ἔλεγε τὰ λόγια αὐτά, στεκόταν μπροστά μου μὲ ὕφος ἐπίσημο.

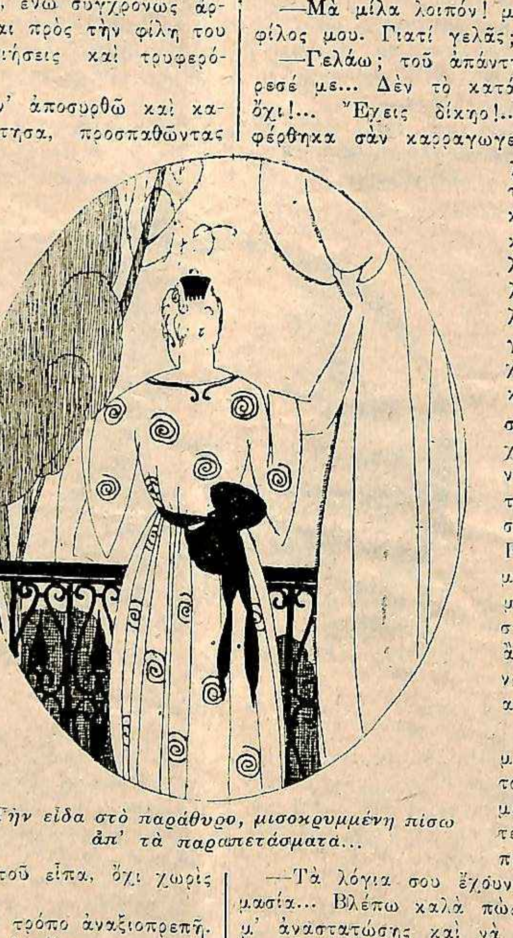

Τὴν εἶδα στὸ παράθυρο, μισοκρυμμένη πίσω ἀπ' τὰ παραπετάσματα...

—Μήπως προτιμᾶς νὰ καπνίσης πίπα! τοῦ εἶπα, ὄχι χωρὶς κάποια εἰρωνία.

—Φέρθηκες μὲ τρόπο ἀναξιοπρεπῆ.

Καθὼς μιλοῦσε ὁ φίλος μου, ἡ φωνή του ἔτρεμε καὶ τὸ πρόσωπό του εἶχε γίνει χλωμό.

—Ὢ! Ὢ! ἀγαπητέ μου, τοῦ εἶπα, μὴν αὐταπατᾶσαι... Μοῦ φαίνεται ὅτι μᾶλλον ἐσὺ θὰ ἔπρεπε νὰ φερθῆς πιὸ τίμια.

—Νομίζεις πὼς τῆς εἶπα τίποτε;

—Ἔτσι νομίζω.

—Ἀπατᾶσαι. Ἂν τὴ ρωτοῦσα πρῶτος ἐγὼ κι' ἂν αὐτὴ ἀρνιόταν τὴν ἀκρίβεια τῆς διηγήσεώς σου, δὲν θὰ τὴν πίστευα... Ὄχι, τὰ πράγματα συνέβησαν διαφορετικά. Ὅταν τὴν βρῆκα τὸ πρωΐ, ἦταν ἔξω φρενῶν. Δὲν ἔκανε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ κλαίη καὶ νὰ στενάζη ὁλοένα... Τότε κι' ἐγὼ τὴ ρώτησα ποιὰ ἦταν ἡ αἰτία τῶν δακρύων της. Στὴν ἀρχὴ δὲν ἤθελε νὰ μοῦ πῆ τίποτε... Μὰ στὸ τέλος, πιεζομένη ἀπὸ τὶς ἐρωτήσεις μου, ἀναγκάστηκε νὰ μοῦ ὁμολογήση τί εἶχε συμβεῖ. Μοῦ εἶπε πὼς εἶχες ἐπιδράμει στὸ δωμάτιό της, πὼς εἶχες προσπαθήσει νὰ τὴν κατακτήσης διὰ τῆς βίας κι' ὅτι ἀμύνθηκε ἕνα ὁλόκληρο τέταρτο τῆς ὥρας, ὥς ὅτου νὰ σ' ἀναγκάση νὰ τὴν ἀφήσης...

Στὸ σημεῖο αὐτό, ὁ φίλος μου στάθηκε περιμένοντας, προφανῶς νὰ τοῦ πῶ τίποτε. Μὰ ἐγὼ ἔμενα σιωπηλός, ξαφνιασμένος ἀπὸ τὴν ἀσύγκριτη γυναικεία πανουργία. Μὲ ποιὰ ἐπιδεξιότητα ἡ γυναίκα αὐτὴ εἶχε καπορθώσει ν' ἀπομακρύνη ἀπ' τὸ φίλο της κάθε ὑποψία, ὁμολογῶντας του μόνο ὅ,τι χρειαζόταν γιὰ νὰ γίνη τὸ ψέμμα της πιστευτό!... Εἶχ' ἀπομείνει πραγματικὰ κατάπληκτος!

—Μὰ μίλα λοιπόν! μοῦ φώναξε ὁ φίλος μου. Γιατί γελᾶς;

—Γελάω; τοῦ ἀπάντησα. Συγχώρεσέ με... Δὲν τὸ κατάλαβα... Ὢ! ὄχι!... Ἔχεις δίκηο!... Ἀσφαλῶς φέρθηκα σὰν καρραγωγεύς!... Εὐτυχῶς ποὺ κατώρθωσες καὶ τ' ἀποκάλυψες ὅλα!... Ἡ φίλη σου εἶνε λευκὴ κι' ἁγνὴ σὰν τὸ χιόνι, πιστὴ καὶ σταθερὴ σὰν τὸ βράχο!... Θέλεις νὰ πάω νὰ τῆς ζητήσω συγγνώμην; Εἶμαι ἕτοιμος... Θὰ ἤμουν μάλιστα εὐτυχὴς ἂν μποροῦσα νὰ τὸ κάνω αὐτό.

Ὁ φίλος μου μὲ κύτταζε ταραγμένος καὶ στὸ τέλος μοῦ εἶπε:

—Τὰ λόγια σου ἔχουν διπλῆ σημασία... Βλέπω καλὰ πὼς θέλεις νὰ μ' ἀναστατώσης καὶ νὰ μὲ μπερδέψης... Δὲν θὰ πίστευα ποτὲ ὥς σήμερα πὼς θὰ ἤσουν ἱκανὸς γιὰ μιὰ τέτοια ἀτιμία... Ὡστόσο πρέπει νὰ παραδεχτοῦμε ὅτι ὅλη αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις ἐστράφη ἐναντίον σου... Γιατὶ ἡ φίλη μου ἦταν τόσο ἀπελπισμένη σήμερα τὸ πρωΐ; Ἂν τὰ πράγματα συνέβαιναν, ὅπως θέλησες νὰ μοῦ τὰ παραστήσης, θὰ προσπαθοῦσε φυσικὰ νὰ μοῦ ἀποκρύψη τὰ πάντα... Ἀλλοίμονο, ὅλ' αὐτὰ μ' ἔθλιψαν πολὺ γιὰ λογαριασμό μου...

—Ἀγαπητέ μου φίλε, τοῦ εἶπα, ἂς διακόψουμε αὐτὲς τὶς ἐξηγήσεις... Ὡραῖα!... Παραδέχομαι πὼς ἡ φίλη σου βγῆκε θριαμβευτικὰ ἀπ' τὴ δοκιμασία στὴν ὁποία τὴν ὑπέβαλες κι' ὅτι ἐγὼ σοῦ εἶπα ψέμματα... Θέλεις τίποτε ἄλλο;...

Ἔπειτα ἀπὸ τὰ λόγια μου αὐτά, ὁ φίλος μου μ' ἄφησε κι' ἔφυγε... Ἦταν καθησυχασμένος ὅσο τοὐλάχιστο ἐπιθυμοῦσε νὰ φαίνεται. Μὰ μιὰ δεύτερη συνομιλία μὲ τὴ φίλη του τὸν ἔπεισε ἐντελῶς γιὰ τὴν ἀθωότητά της.

Τὶς ἡμέρες ποὺ ἐπακολούθησαν, ἡ σχέσεις τῶν δυὸ ἐρωτευμένων ἔγιναν ἀκόμα τρυφερές. Ὅσο γιὰ μένα, φαινόταν καθαρὰ πειὰ πὼς τοὺς ἤμουν περιττός. Ὡστόσο ὁ φίλος μου, ἐξ αἰτίας τῶν ἄλλων ἐνοίκων τοῦ ξενοδοχείου, δὲν διέκοψε στὰ φανερὰ τὶς σχέσεις του μαζύ μου. Μὰ ἡ φίλη του μ' ἀπόφευγε μὲ προσοχὴ καὶ μὲ φροντίδα. Μόνο στὸ κοινὸ τραπέζι ἀνταλλάσσαμε μερικὲς τυπικὲς φράσεις.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες, τοὺς ἀποχαιρέτησα, προκειμένου νὰ φύγω. Καὶ ἡ ἀναχώρησί μου τοὺς ἔφερε μι' ἀνακούφισι ποὺ δὲ μποροῦσαν νὰ τὴν κρύψουν...

Ὅταν τὸ ἁμάξι μου βγῆκε ἀπὸ τὴν αὐλὴ τοῦ ξενοδοχείου, εἶδα ἐκείνην στὸ παράθυρο, μισοκρυμμένην πίσω ἀπ' τὰ παραπετάσματα. Ὅταν τὸ βλέμμα της διασταυρώθηκε μὲ τὸ δικό μου, μοῦ ἔστειλε χαμογελῶντας μὲ τὸ χέρι της ἕνα φίλημα ἀποχαιρετισμοῦ...

***

Ἔτσι τελείωσε αὐτὴ ἡ περιπέτεια;

Πρέπει τάχα νὰ σᾶς πῶ ὅτι ἔκανα πολλὰ χρόνια νὰ ξαναϊδῶ τὸ φίλο μου.

Τέλος, ἕνα πρωΐ, ἐντελῶς ἀπροσδόκητα, ἦρθε νὰ μοῦ ζητήση συγγνώμην.

Ἡ φίλη του εἶχε μαλλώσει μαζύ του καὶ στὶς τελευταῖες τους ἐξηγήσεις, τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ μεγαλειτέρα εἰλικρίνεια ἀναλαμβάνει καὶ πάλι τὰ δικαιώματά της μεταξὺ τῶν ἐρωτευμένων, τοῦ ἀπεκάλυψε — γιὰ νὰ μὴ τοῦ μένη πειὰ καμμιὰ ἀμφιβολία πὼς τὸν ἀπατοῦσε — τὴ μεγάλη εὐχαρίστησι ποὺ τῆς εἶχε προκαλέσει ἡ νυχτερινή μου ἐπίσκεψις.

Ὁ φίλος μου, τότε, ἀνταποδίδοντάς της κι' αὐτὸς τὰ ἴσια, τῆς φανέρωσε πὼς χρωστοῦσε τὴν εὐχαρίστησί της αὐτὴ σὲ δική του ἔμπνευσι...

Ὅλ' αὐτὰ δὲν ἔχουν παρὰ σχετικὴ σημασία, κυρία μου, μὰ ἐξηγοῦν καθαρὰ γιὰ ποιὸ λόγο θεωρῶ ὡς ἐντελῶς ἄσκοπο τὸ ν' ἀποκαλύπτη κανεὶς σ' ἕνα φίλο του τὴν ἀπιστία τοῦ προσώπου ποὺ ἀγαπᾶ...

Δὲν εἶν' ἔτσι;

PETER NANSEN

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ὅταν πρόκειται νὰ πλύνετε ἕνα ὕφασμα πράσινο, ρίξετε προηγουμένως μέσα στὸ νερὸ τοῦ πλυσίματος μιὰ κουταλιὰ ξεῖδι. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο προφυλάσσετε τὸ ὕφασμα καὶ δὲν ἀλλοιώνετε τὸ χρῶμα του.

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΜΟΝΣΕΛΕ, Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΥΘΥΜΙΑΣ

«Ἡ Σαρακοστὴ τῶν Λογίων». Ὁ Μονσελὲ καὶ πάλι ἀπένταρος. Τὰ πάντα στὸ ἐνεχυροδανειστήριο. Ἡ ρεντιγκότα τοῦ ἠθοποιοῦ Λαφονταίν. Ὅπου ἡ καλὲς ἡμέρες ξαναγυρίζουν. Πῶς ἐνεπνεύσθη ὁ Μονσελε τὸ «Ἡμερολόγιο τῶν Λαιμάργων» Τὸ σοννέτο στὸ γουρουνόπουλο. Πῶς ἔγγραφε τὶς θεατρικές του κριτικές. Χαριτωμένα ἀνέκδοτα. Ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐνοικίου. Μιὰ ἔξυπνη ἀπάντησις, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Β'.

ΣΥΝΕΧΙΖΟΥΜΕ καὶ σήμερα τὴν ἐξιστόρησι τῆς ζωῆς τοῦ Γάλλου εὐθυμογράφου Καρόλου Μονσελέ, ὁ ὁποῖος, ὅπως εἴδαμε στὸ προηγούμενο φύλλο, ἔπειτ' ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν φτώχειες καὶ ταλαιπωρίες, κατώρθωσε τέλος νὰ ἐξασφαλίση τὴν οἰκονομική του ἀνεξαρτησία.

Ἡ κατάστασις ὅμως αὐτὴ δὲν ἐβάστηξε πολύ, γιατί ἡ μεγάλη πολιτικὴ ἀναστάτωσις τῆς Γαλλίας, μετὰ τὴν ἐπανάστασι τοῦ 1848, εἶχε οἰκονομικὸ ἀντίκτυπο καὶ στὴ δημοσιογραφία. Ἡ ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν τόσο ἄσχημη γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων, ὥστε τὴν ἐπωνόμασαν «Σαρακοστὴ τῶν λογίων».

Ὁ «Τύπος», ἡ ἐφημερίδα στὴν ὁποίαν ἐργαζόταν ὁ Μονσελέ, περιέπεσε σὲ οἰκονομικὸ ἀδιέξοδο καὶ ἐλάττωσε σὲ ὑπερβολικὸ βαθμὸ τοὺς μισθοὺς τῶν συνεργατῶν της, οἱ ὁποῖοι ἄρχισαν νὰ πένωνται κυριολεκτικῶς.

Ἔτσι κι' ὁ Μονσελέ, ὁ ὁποῖος ὥς τότε κέρδιζε ὑπεραρκετὰ ἀπὸ τὰ ἄρθρα καὶ τὶς ἐπιφυλλίδες του κι' ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε τὴν πρόνοια νὰ βάλη μερικὰ χρήματα κατὰ μέρος, ἔμεινε κυριολεκτικῶς ἀπένταρος.

Γιὰ νὰ μπορέση ν' ἀντιμετωπίση τὴν κατάστασι, ἀφοῦ πρῶτα πούλησε κι' ἐνεχυρίασε ὅ,τι εἶχε καὶ δὲν εἶχε, ἀναγκάστηκε στὸ τέλος νὰ βάλη στὸ ἐνεχυροδανειστήριο καὶ τὴ μοναδική του μαύρη φορεσιὰ ποὺ τοῦ εἶχε ἀπομείνει. Κι' ἐπειδὴ φυσικά, δὲν μποροῦσε νὰ κάνη τὶς ἐπισκέψεις του μὲ τὸ πουκάμισο, ὅταν ἔβγαινε ἔξω, φοροῦσε μιὰ τεραστία ρεδιγκότα τοῦ δραματικοῦ ἠθοποιοῦ Λαφονταίν, μὲ τὴν ὁποία ὁ τελευταῖος ἐμφανιζόταν σὲ κάποιο θεατρικὸ ἔργο.

Μιὰ μέρα, ἕνας φίλος του εἶδε τὸν Μονσελὲ στὸ δρόμο μὲ τὴν ρεδιγκότα του, ἡ ὁποία τοῦ ἔφτανε ὥς τὰ πόδια καὶ μέσα στὴν ὁποία φαινόταν σὰν νὰ πλέη.

— Φουκαρᾶ! τοῦ φώναξε γελῶντας. Ἀποφάσισες νὰ ἐξευτελίσης τὸν Μπάς.

Ὁ Μπὰς ἦταν ἕνας ἠθοποιὸς περίφημος γιὰ τὸ ἐκκεντρικὸ καὶ ἀλλόκοτο ντύσιμό του.

— Ὄχι, ἀπάντησε ὁ Μονσελὲ μ' ἑτοιμότητα. Θέλω νὰ ἐξευτελίσω αὐτὴ τὴ βρωμοδημοκρατία σας ποὺ μετέθεσε τὸ βεστιάριό μου στὸ ἐνεχυροδανειστήριο...

— Ἐξακολουθεῖς, βλέπω, νὰ εἶσαι ἀδιόρθωτος ἀντιδραστικός. Ἐγὼ πάντως σοῦ εὔχομαι νὰ βρῆς ἕνα ράφτη ἐπὶ πιστώσει.

— Εὐχαριστῶ. Ἀλλὰ τὸ... προκατακλυσμιαῖο αὐτὸ ζῶο δὲν ὑπάρχει πουθενά...

Καὶ ὁ Μονσελὲ ἀπομακρύνθηκε γελῶντας, ὅπως συνήθιζε νὰ κάνη πάντα στὶς δύσκολες περιστάσεις.

Ὡστόσο ἡ ἡμέρες τῆς ἀνέσεως δὲν ἄργησαν νὰ ξαναγυρίσουν. Κι' ἐν πρώτοις, σὲ λίγον καιρὸ ὁ Μονσελὲ ἀνέλαβε ἐργασία σ' ἕνα διαφημιστικὸ γραφεῖο, κι' ὁ προϊστάμενός του τοῦ προσέφερε μιὰ καινούργια ρεδιγκότα, μὲ τὴν ὁποία φυσικὰ ἀντικατέστησε ἀμέσως τὴν παληά.

Κατόπιν γνωρίστηκε μὲ τὸν διευθυντὴ τῆς ἐφημερίδος «Συνταγματικός», ὁ ὁποῖος τοῦ ἀνέθεσε νὰ γράφη τὶς βιογραφίες μερικῶν συγχρόνων ἐπιφανῶν ἀνδρῶν. Ἡ βιογραφίες διαβάστηκαν μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον.

Τέλος ὁ Μονσελὲ προσελήφθη στὴν «Πατρίδα», ἕνα ἀπὸ τὰ σοβαρώτερα φύλλα τῆς ἐποχῆς, καὶ μ' ἕνα μυθιστόρημα ποὺ δημοσίευε ἐκεῖ, αὔξησε σημαντικὰ τὴν κυκλοφορία της. Τὸ μυθιστόρημα αὐτὸ ἐξεδόθη ἀργότερα σὲ βιβλίο καὶ ἀπέφερε ἀρκετὰ κέρδη στὸν εὐτυχῆ συγγραφέα του.

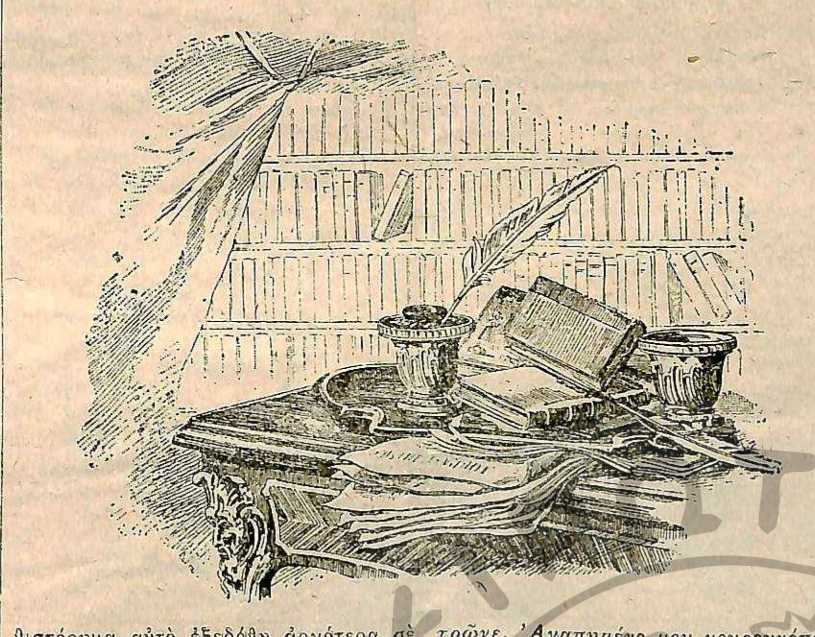

Ἕνα ὡραῖο πρωΐ, ὁ Μονσελὲ παρατήρησε μ' ἔκπληξί του ὅτι ἡ κοιλιά του εἶχε πάρει μεγάλες διαστάσεις καὶ φούσκωνε κατὰ τρόπον ἐπιδεικτικό. Ἡ μεταβολὴ αὐτὴ ἦταν πολὺ ἀξιοπερίεργη, γιατί ὁ ἤδη προγάστωρ Μονσελὲ διακρινόταν ἄλλοτε γιὰ τὴν ὑπερβολικὴ ἰσχνότητά του.

Ἐν τούτοις ἡ ἀλλαγὴ αὐτή, ἀντὶ νὰ ἀπελπίση τὸν Μονσελέ, τοῦ ἔδωσε τὴν ἔμπνευσι νὰ ἀσχοληθῆ μὲ τὴ γαστρονομικὴ φιλολογία καὶ νὰ γράψη τὸ περίφημο ἔμμετρο ἔργο του μὲ τὸν τίτλο «Τὸ ἡμερολόγιο τῶν λαιμάργων». Πρὶν ἀκόμα μάλιστα τὸ γράψει, ἔλεγε στοὺς φίλους του:

— Ὁ Ἀλκιβιάδης ἔκαμε τόσο θόρυβο μὲ τὴν οὐρὰ τοῦ σκύλου του. Γιατί νὰ μὴν ἐκμεταλλευθῶ κι' ἐγὼ κατὰ παρόμοιο τρόπο τὴν... κοιλιά μου;

Γιὰ νὰ ἐνισχύση μάλιστα καὶ τὴ φήμη του ὡς γαστριμάργου, ἔγραψε κι' ἕνα σοννέτο στὸ γουρουνόπουλο, τὸ ὁποῖο ἔμεινε περίφημο. Ἰδοὺ αὐτὸ σὲ πρόχειρη μετάφρασι:

«Ὅλα σου εἶνε ὡραῖα: τὸ κρέας σου, τὸ λίπος σου, τὰ νεφρά σου. Οἱ ἄνθρωποι σὲ λαχταροῦν ὡς πηχτὴ καὶ σὲ λατρεύουν ὡς λουκάνικο. Τὸ φιλέτο σου εἶνε θαῦμα! Θὰ μποροῦσε μάλιστα νὰ συμφιλιώση τὴν Ξανθίππη μὲ τὸ Σωκράτη. Εἶσαι γεμάτο ἀρετὲς καὶ χαρίσματα, ὢ φιλόσοφε τῆς νωχελείας ποὺ τρῶς καὶ σὲ τρῶνε. Ἀγαπημένο μου γουρουνόπουλο, χρυσό μου ἀγγελοῦδι, σὲ ἀγαπῶ γιατί ἐσὺ ἐξευγενίζεις τὴ λάσπη!».

Ὅταν κανένας ἤθελε νὰ πειράξη τὸν Μονσελὲ γιὰ τὴ λαιμαργία του, αὐτὸς ἀπαντοῦσε μ' εὐθυμία:

— Ψέμματα σᾶς λένε ὅτι τρώω πολύ. Ρωτῆστε τὸν παληὸ ξενοδόχο ποὺ εἶχα τότε ποὺ φοροῦσα τὴ ρεδιγκότα τοῦ Λαφονταίν. Θὰ σᾶς πῆ ὅτι ἔτρωγα μόνο ἕνα πιᾶτο, κι' αὐτὸ βερεσέ!

Ὁ Μονσελὲ δὲν πατοῦσε ποτέ του στὸ θέατρο. Ἐν τούτοις στὶς ἐφημερίδες, στὶς ὁποῖες ἐργαζόταν, ἔγραφε καὶ... θεατρικὲς κριτικές.

— Τὸν καιρὸ ποὺ θἄχανα γιὰ νὰ ἰδῶ τὸ ἔργο, ἔλεγε δικαιολογούμενος, τὸν χρησιμοποιῶ καλύτερα στὴ συγγραφὴ τῆς κριτικῆς του!

Ἐν τούτοις ἡ κριτικές του ἦσαν πάντα καλὲς καὶ δίκαιες. Πῶς συνέβαινε αὐτό; Ἁπλούστατα διάβαζε τὶς κριτικὲς τῶν ἄλλων ἐφημερίδων, λάβαινε ὑπ' ὄψιν του τὶς συμπάθειες ἢ τὶς ἀντιπάθειες τῶν κριτικῶν πρὸς τοὺς συγγραφεῖς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν κανόνιζε κι' αὐτὸς τὴ γνώμη του!

Ἀλλὰ δὲν ἦταν ὁ πρῶτος ποὺ ἔγραφε τέτοιου εἴδους κριτικές. Πρὶν ἀπ' αὐτὸν εἶχε προηγηθεῖ ὁ κριτικὸς Λιρέ, ὁ ὁποῖος γιὰ δικαιολογία του ἔλεγε τὸ ἑξῆς ἀμίμητο:

— Δὲν πάω ποτὲ στὸ θέατρο νὰ ἰδῶ ἕνα ἔργο, γιατί αὐτὸ θὰ... μ' ἐπείραζε!

Ὅταν ὁ Μονσελὲ προσεκλήθη κάποτε ἀπὸ ἕνα φίλο του νὰ συνεργαστῆ στὴν ὀνομαστὴ «Ἐπιθεώρησι τῶν δύο κόσμων», ἀπάντησε:

— Μὴ μοῦ μιλᾶς γι' αὐτὸ τὸ μπακάλικο, σὲ παρακαλῶ. Ἂν πάω ἐκεῖ μέσα, θὰ χάσω τὴν εὐθυμία μου καὶ τὴν κοιλιά μου!

Ἀναρίθμητες εἶνε ἡ εὐφυολογίες καὶ τὰ ἀστεῖα τοῦ Μονσελέ. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν ἔλεγε οὔτε δέκα λέξεις, χωρὶς νὰ πῆ καὶ μιὰ ἐξυπνάδα. Στὶς κοσμικὲς συγκεντρώσεις ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα ἀναγνώσματα ἦταν πάντα τὸ «Ἡμερολόγιο τῶν λαιμάργων».

Στὴ Γαλλία κατὰ τὴν ἐποχή του ὑπῆρχε συνήθεια τὸ νοῖκι νὰ πληρώνεται σὲ τέσσερες δόσεις ἐτησίως, στὸ τέλος κάθε τριμηνίας.

Μιὰ μέρα ὁ Μονσελὲ ἄκουσε νὰ χτυποῦν τὴν πόρτα του.

— Ποιὸς εἶνε; ρώτησε ἀπὸ μέσα.

— Ἐγώ, ὁ θυρωρός. Σᾶς ἔφερα τὴν ἀπόδειξι τοῦ ἐνοικίου.

— Ἀλλοίμονο! ἀπάντησε στενάζοντας ὁ Μονσελέ. Ὅλα τὰ πράγματα σ' αὐτὸν τὸν κόσμο ἔχουν μόνον ἕνα τέρμα. Μόνο τὸ νοῖκι ἔχει τέσσερα!

Ἄλλοτε πάλι κατηγοροῦσαν μπροστά του τὸν φίλο του Σανφλερὺ ὅτι τὰ βιβλία του ἦσαν γεμᾶτα ἀπὸ ἀσυνταξίες.

— Καὶ τί χρειάζεται νὰ ξέρη σύνταξι; παρατήρησε ὁ Μονσελέ. Αὐτὸ εἶνε δουλειὰ τοῦ... διορθωτοῦ!

Ὁ Κάρολος Μονσελὲ διατήρησε μέχρι τέλους τὴν αἰσιόδοξη διάθεσί του καὶ τὸ ἀσύγκριτο κέφι του καὶ πέθανε σὲ ἡλικία πενῆντα τριῶν χρονῶν.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΜΙΚΡΑ ΑΣΤΕΙΑ

Μεταξὺ φιληνάδων:

Ἡ πρώτη. *(περιμένοντας καμμιὰ φιλοφρόνησι)*.—Μὰ τί νὰ βρῆκε τάχα ὁ Ρενὲ σὲ μένα καὶ μ' ἀγάπησε τόσο πολύ;

Ἡ δευτέρη.—Αὐτὸ λέει κι' ὅλος ὁ κόσμος... Ἀλλὰ οἱ ἄντρες, βλέπεις, εἶνε τόσο βλάκες!...

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

ΤΑ ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΘΕΑΤΡΑ ΠΡΟ 40 ΧΡΟΝΩΝ

Πῶς δημιουργήθηκε τὸ νεοελληνικὸ θέατρο. Τὰ πρῶτα αἴσια βήματά του. Πῶς ἐξοικονομοῦντο τὰ ἔπιπλα. Τὰ κωμικὰ χάλια τῶν ἀμφιέσεων. Ὁ αὐλάρχης τοῦ Λὴρ μὲ ρεμπούπλικα! Ὁ ρόλος τοῦ χρυσόχαρτου. Πῶς πέθανε ὁ... 'Αμλέτος. Πῶς ἔπαιζαν οἱ ἠθοποιοί. Τὰ προγράμματα καὶ ἡ σύνταξίς τους. Ὁ ρόλος τῶν ἐπιθέτων, κτλ. κτλ.

ΠΑΡΑΠΟΝΟΥΜΕΘΑ σήμερα γιὰ τὴν κατάστασι τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου. 'Αλλ' ἂν συγκρίνουμε τὰ σύγχρονα θέατρα μὲ τὰ θέατρα ποὺ εἶχαν αἱ 'Αθῆναι πρὸ σαράντα μόλις χρόνων, θὰ δοῦμε πῶς ὑπάρχει κολοσσιαία διαφορὰ μεταξύ τους καὶ θ' ἀναγκαστοῦμε νὰ ὁμολογήσουμε ὅτι, τοὐλάχιστο σ' ἐμφάνισι, τὰ σημερινὰ θέατρα εἶνε κατὰ πολὺ ἀνώτερα. Τὸ περίεργο δὲ σχετικῶς εἶνε ὅτι, παλαιότερα ἀκόμα, τὸ ἑλληνικὸ θέατρο ἦταν πολὺ καλύτερο ἀπ' ὅ,τι ἦταν πρὸ 40 χρόνων. Ὑπῆρχε δηλαδὴ τότε πολὺ καλὸ μελόδραμα, μὲ ἰταλοὺς τραγουδιστὰς πρώτης τάξεως. Συγχρόνως τὸ δραματικὸ θέατρο ἔπαιζε ἔργα ἑλληνικὰ καὶ ξένα πολὺ καλά, ὅπως τοῦ Μολιέρου, τοῦ Βερναρδάκη, τοῦ Ζαμπελίου κλπ. Καὶ ὅσο περνοῦσε ὁ καιρός, τόσο τὰ ἔργα αὐτὰ ἦσαν διαλεχτότερα.

Κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὑπῆρχαν στὰς 'Αθήνας ἀρκετὰ θέατρα. Κι' ἐν πρώτοις ἦταν, σιμὰ στὸν 'Ιλισσό, τὸ περίφημο «Ἄντρον τῶν Νυμφῶν», τὸ ὁποῖο ἐξύμνησε κι' ὁ Παράσχος, κατόπιν τὸ «Θέατρο τῶν Μουσῶν», τὸ θέατρο «'Απόλλων», ὅπου ἐδίδοντο ἔργα σοβαρά, σὰν τὴν «Αἰμιλία Γαλόττη» καὶ ἀρκετὰ ἄλλα.

Σιγὰ-σιγὰ ὅμως ὑπερίσχυσαν σὲ ὅλα τ' 'Αθηναϊκὰ θέατρα τὰ ξένα ἔργα, τὰ ὁποῖα ἀπευθύνοντο πρὸς κατώτερα γοῦστα. Κι' ἔτσι τὸ 1891, δηλαδὴ πρὸ σαράντα χρόνων, οἱ 'Αθηναῖοι ἐμορφώνοντο θεατρικῶς μὲ ἔργα σὰν τὸ «Ρακοσυλλέκτη τῶν Παρισίων», τὸν «'Ιωσία τὸν 'Ακτοφύλακα», τὸ «Δήμιο τῆς Βενετίας», τοὺς «Πειρατὰς τῆς Σαβάννης», τοὺς «Κιβδηλοποιοὺς» καὶ τὸν περίφημο παρισινὸ ἀρχικλέφτη, τὸν «Καπετὰν Φυσέκη», ἀπὸ τὸν ὁποῖον οἱ ἀδόκιμοι τότε λωποδῦται τῶν 'Αθηνῶν ἔπαιρναν μαθήματα πολυτιμώτατα. 'Επίσης στὸ «Θέατρο τοῦ Λαοῦ» ὁ Παντελίδης ἔπαιζε τὴν περίφημη «Γενοβέφα» καὶ τὸν «Βελισσάριο, στρατηγὸ τῆς Κων)πόλεως», μὲ θριαμβευτικὴ ἐπιτυχία.

Ἔλειπε βέβαια τότε ἡ σημερινὴ βωμολοχία ποὺ πλημμυρίζει τὰ περισσότερα σύγχρονά μας θέατρα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔργα ποὺ ἐπαίζοντο δὲν ἦσαν ἀσφαλῶς τὰ καλύτερα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ δραματολογίου.

* * *

Κι' αὐτὰ μὲν ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἔργα. Ὅσο γιὰ τὸ θεατρικὸ διάκοσμο, ἡ κατάστασις δὲν ἦταν καθόλου καλύτερη.

«'Ολίγον πρὸ τῆς παραστάσεως ἔργου τινός, γράφει κάποιος κριτικὸς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, *ὁ χρησιμεύων ὡς ἀντιγραφεὺς νεανίας ἠθοποιὸς συντάσσει εἰς ἓν φύλλον χάρτου τὸν 'Οδηγὸν καλούμενον, εἶδος λίστας ξενοδοχείου, περιλαμβάνοντα ἀναμὶξ ὅ,τι ἀπαιτεῖται διὰ τὸ δρᾶμα «δύο μπερντέδες, μία ἀνέμη, ἕνα ποτῆρι χρυσό, δύο κάντρα, μία γλάστρα μὲ λουλούδια, μία κιθάρα, ἕνα μαστέλο γιὰ τὸ ἄλογο, ἕνα τομάρι ἀρκούδας, ἕνα θρόνο βασιλικό, μία τέντα καὶ ἕνα σαρίκι».*

Γιὰ νὰ ἐξοικονομηθοῦν δὲ τὰ ἀντικείμενα αὐτά, τ' ἀπαραίτητα γιὰ τὴν παράστασι, ἐκινητοποιοῦντο ὅλοι οἱ ἠθοποιοὶ καὶ πήγαιναν νὰ τὰ βροῦν εἴτε στὸ σπίτι τους, εἴτε ἀπὸ κάποιο φίλο τους.

Καὶ ἡ ἐνδυμασίες τῶν ἠθοποιῶν γιὰ τὴν παράστασι ἐξοικονομοῦντο κι' αὐτὲς ὅπως-ὅπως. 'Ιδοὺ τί γράφει σχετικῶς ὁ 'Αθηναῖος δημοσιογράφος τῆς ἐποχῆς, συνεχίζων:

«'Εννοεῖται ὅτι ὑπὸ τοιούτους ὅρους πολὺ συχνὰ παριστάμεθα μάρτυρες θεαμάτων ἱκανῶν νὰ φαιδρύνουν καὶ τὸν ἀγέλαστον 'Ηράκλειτον. Οὕτω πέρυσι οἱ αὐλικοὶ τοῦ βασιλέως τῆς Δανίας εἰς τὸν «'Αμλέτον» ἐφόρουν ἀρχαῖα ἐνδύματα, οἱ δὲ ἐξόριστοι τῆς Σιβηρίας, εἰς τὸν «Μιχαὴλ Στρογκὼφ» ἐφοροῦσαν μιὰ ἁπλῆ πουκαμίσα, ὡσὰν νὰ ἦσαν κάτοικοι τῆς καυστικῆς 'Αβησσυνίας. 'Αλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ σταυλάρχης τοῦ «Βασιλέως Λὴρ», στερούμενος φαίνεται καταλλήλου πίλου, ἐξῆλθε εἰς τὴν σκηνὴν φέρων ἁπλούστατα τὴν καφετιὰν ρεμπούμπλικάν του, τὸν συνήθη δηλαδὴ πῖλον του!».

Οὔτε κι' ἡ σκηνογραφίες ἦσαν καλύτερες καὶ πλουσιώτερες.

«Τὸ χρυσόχαρτον καὶ τὸ ναστρόχαρτον — ἐξακολουθεῖ ὁ δημοσιογράφος — *πληροῦσι τὴν ἔλλειψιν ἐπίπλων ἀξιοπρεπῶν, πολλάκις δὲ αἱ καθέδραι καὶ ἡ χωλὴ τράπεζα, τὰ ὁποῖα εἴδομεν εἰς τὴν μίαν σκηνὴν ἔπιπλα καπηλείου, εὑρίσκονται ἐν ἄλλῃ σκηνῇ εἰς τὰ βασιλικὰ ἀνάκτορα. 'Εννοεῖται ὅτι ἡ ἀφέλεια αὐτὴ ἔχει τὴν χάριν της.*

»Πρό τινων ἐτῶν, εἰς τὴν τελευταίαν σκηνὴν τοῦ «'Αμλέτου», ἐνῶ ὁ Δανὸς βασιλόπαις ἡμιθανὴς ἀνήρχετο τὰς βαθμίδας τοῦ θρόνου του, ὁ ἐκ ναστροχάρτου θρόνος οὗτος, ὑποκύψας εἰς βίαιον φύσημα ἀνέμου, κατέπεσε καὶ ἠνάγκασε οὕτω τὸν ἀτυχῆ πρίγκηπα νὰ ξεψυχήσῃ ἐνωρίτερον τοῦ δέοντος. 'Η αὐλαία ὅμως κατεβιβάσθη ἐγκαίρως καὶ οὕτω τὸ κοινὸν ἀπηλλάγη τοῦ τραγικοῦ ἐκείνου θεάματος. Πέρυσι δὲ εἰς τὸν «Παράδεισον», ἐνῶ ἡ σκηνὴ παρίστα δωμάτιον, αἴφνης οἱ θεαταὶ παρετήρησαν εἰς τὸν δεξιὸν τοῖχον αὐτοῦ προπετῶς προβάλλουσαν οἰκίαν ὅλην μὲ ἐξώστας καὶ καφάσια —παρασκήνιον δηλαδὴ λησμονηθὲν ἀπὸ τὴν προηγουμένην σκηνήν!».

* * *

'Αλλὰ καὶ ἡ ἠθοποιΐα κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη δὲν ἦταν καθόλου φυσική, γιατί οἱ ἠθοποιοὶ ἔτρεφαν τότε ἰδιαιτέρα προτίμησι πρὸς τὶς στομφώδεις καὶ βροντερὲς φωνές.

Κάποτε ποὺ παιζόταν ὁ «Νέρων», τὸ δρᾶμα τοῦ 'Ιταλοῦ Κόσσα, τόσο ὁ ἠθοποιὸς ποὺ ὑπεδύετο τὸ ρόλο τοῦ αἱμοχαροῦς αὐτοκράτορος παρεξήγησε τὸ ρόλο του, ὥστε—καθὼς ἔγραφε ὁ κριτικὸς τῆς ἐποχῆς, *«ἂν ὁ αἱμοχαρὴς αὐτὸς τύραννος ἦτο δυνατὸν ν' ἀναστηθῇ, θὰ διέπραττε τὸ τελευταῖον του ἔγκλημα, στραγγαλίζων τὸν Ἕλληνα ἠθοποιόν, ὅστις ἀπετόλμησε νὰ ὑβρίσῃ τόσον τὴν μνήμην του»!*

Ἕνα ἀπὸ τὰ περιεργότερα πράγματα τοῦ τότε ἑλληνικοῦ θεάτρου ἦσαν καὶ τὰ προγράμματα, μὲ τὰ ὁποῖα οἱ θεατρῶναι προσπαθοῦσαν νὰ ψαρέψουν ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερους θεατάς.

«Ἡ σύνταξις αὐτῶν ἀπαιτεῖ πολλὴν εἰδικότητα, πρέπει δὲ ὁ συγγραφεύς των νὰ εἶνε ἰδιαιτέρας καλαισθησίας ἠθοποιός, πεπροικισμένος καὶ διὰ τοῦ χαρίσματος ἐκείνου τοῦ ἥρωος τοῦ παραμυθιοῦ, ὅστις εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ βλέπῃ ὡραῖον καὶ εὐάρεστον πᾶν τὸ ὑποπῖπτον εἰς τὴν αἴσθησιν τῶν θεατῶν ὑπὸ τὴν ἐναντίαν ὄψιν».

Καὶ ἐξηγεῖ ὁ κριτικὸς λεπτομερέστερα τὰ προσόντα ἑνὸς προγράμματος πρὸ σαράντα ἐτῶν:

«Τὰ ἑλληνικὰ προγράμματα εἶνε ἔγγραφοι ρεκλάμαι ἀνατολίτου τελάλη, διαλαλοῦντος ἐπὶ τὸ πομπωδέστερον τὰ προσόντα τεμαχίου κρέατος, ὅπερ πωλεῖ, ἢ ζεύγους ὀρνίθων.

»Εἴχομεν ποτὲ τὴν ὑπομονὴν ν' ἀριθμήσωμεν τὰ ἐπίθετα εἰς ἓν πρόγραμμα τοῦ κ. Ταβουλάρη, ἀγγέλλον τὴν διδασκαλίαν τοῦ «Βελεῖλ, τοῦ υἱοῦ τῆς νυκτός». 'Απὸ τοῦ «γλυκυτάτου καὶ συμπαθοῦς συγγραφέως» μέχρι τοῦ «ὡραίου καὶ συγκινητικοῦ δράματος» πλήρους «ὡραιοτάτων σκηνῶν» καὶ «μεγαλοπρεπεστάτων εἰκόνων» πανταχοῦ δὲ «θαυμασθέντος», δέκα καὶ τρία ὅλα ἐπίθετα προσεπάθουν νὰ συστήσουν τὸ δραματικὸν ἐκεῖνο τέρας».

Ἔπειτα ἀπὸ τὴν εἰκόνα αὐτὴ τοῦ πρὸ σαράντα χρόνων ἀθηναϊκοῦ θεάτρου, μποροῦμε νὰ ὁμολογήσουμε ὅτι ὥς σήμερα ἔκανε μεγάλας προόδους τὸ θέατρό μας, ἂν ὄχι στὴν ἠθική, τοὐλάχιστο στὴν ὑλικὴ ἐμφάνισί του.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ

ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ

Ἡ χαριτωμένη ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου Λορέττα Γιούγκ, στὸ σιδηρ. σταθμό, μόλις γύρισε ἀπ' τὴν ἐξοχὴ ὅπου παραθέριζε.

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

ΤΡΙΑ ΚΑΙ ΤΕΣΣΕΡΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Τρία πράγματα φανερώνουνται στὶς κρίσιμες περιστάσεις: ἡ ἀνδρεία στὸν πόλεμο, ἡ φρόνησι στὸ θυμὸ καὶ ἡ φιλία στὴν ἀνάγκη.

Τρία πράγματα συντομεύουν τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου: ἡ φιλαργυρία, ἡ φιλαυτία καὶ ἡ ἀκρισία.

Τρία πράγματα συμβαίνουν σπανιώτατα: τὸ νὰ κρατήσῃ κανεὶς ἕνα μυστικό, τὸ νὰ συγχωρήσῃ μιὰ προσβολὴ καὶ τὸ νὰ κάμῃ καλὴ χρῆσι τοῦ καιροῦ του.

Τρία πλεονεκτήματα ἔχει ἡ τάξις: ἀνακουφίζει τὴ μνήμη, ἐξοικονομεῖ τὸ χρόνο καὶ διατηρεῖ τὰ ἀποκτηθέντα.

— Τρεῖς ζημίες ἐπιφέρει ἡ ἀταξία: τὴν ἀνία, τὴν ἀνυπομονησία καὶ τὸ χασομέρι.

* * *

Τέσσερα πράγματα εἶνε ἐκεῖνα στὰ ὁποῖα δὲν πρέπει νὰ δίνῃ κανεὶς ἐμπιστοσύνη: ἡ φιλία τῶν μεγάλων ἀνθρώπων, ὁ ζεστὸς καιρὸς τοῦ χειμῶνα, ἡ γλυκειὲς κουβέντες καὶ οἱ ὅρκοι τῶν γυναικῶν, καὶ τὸ γέλιο τῶν ἐχθρῶν.

'Απὸ τέσσερα πράγματα πρέπει νὰ φυλάγεται κανείς: ἀπὸ τὸν ἰσχυρὸ ἀφοῦ τὸν ἐξαπατήσει, ἀπὸ τὸν τρελλὸ ἀφοῦ τὸν περιπαίξει, ἀπὸ τὸν φρόνιμο ἀφοῦ τὸν βλάψει καὶ ἀπὸ τὸν κακὸ ἀφοῦ πιάσει φιλία μαζύ του.

ΟΙ ΑΠΟΛΙΤΙΣΤΟΙ ΛΑΟΙ ΤΗΣ ΓΗΣ

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΤΩΝ ΠΥΓΜΑΙΩΝ

Τί ἐπίστευαν γιὰ τοὺς Πυγμαίους οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες. Τὸ ταξεῖδι ἑνὸς Γερμανοῦ ἐπιστήμονος. Πῶς ντύνονται καὶ πῶς στολίζονται οἱ Πυγμαῖοι. Ἡ ἀντιπάθειά τους πρὸς τὸ νερό. Ἡ μανία τους μὲ τὸ κάπνισμα. Τὰ προτερήματά τους καὶ τὰ ἐλαττώματά τους. Ἡ σκοπευτική τους δεινότης. Ἡ ἀντιλήψεις των περὶ ἰδιοκτησίας. Τί τραβοῦν οἱ Αἰθίοπες ἀπὸ τοὺς Πυγμαίους, κτλ.

ΟΙ Πυγμαῖοι ἢ νάνοι ἦσαν γνωστοὶ ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐπίστευαν γι' αὐτοὺς ὅτι κατοικοῦσαν στὶς πηγὲς τοῦ Νείλου καὶ ὅτι δὲν ἐρχόντουσαν σ' ἐπικοινωνία μὲ κανέναν ἄλλο λαό.

Ὁ Γερμανὸς δόκτωρ Στούλμαν ἐπεχείρησε πρό τινος ἕνα ἐπιστημονικὸ ταξεῖδι στὰ περίχωρα τῆς λίμνης Βικτωρίας τῆς 'Αφρικῆς καὶ ἐκεῖ κατώρθωσε νὰ γνωρίσῃ ἀπὸ κοντὰ τοὺς Πυγμαίους καὶ νὰ μελετήσῃ τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμά τους.

Τὸ ὕψος τοῦ ἀναστήματος τῶν Πυγμαίων κατὰ τὸν ξένο ἐπιστήμονα ποικίλλει ἀπὸ 4 ποδῶν καὶ 2 δακτύλων μέχρι 4 ποδῶν καὶ 9 δακτύλων. Ἔχουν πόδια ἰσχνὰ καὶ εὔκαμπτα, καί, ὅταν βαδίζουν, τὰ δάχτυλά τους δὲν ἁπλώνονται πρὸς τὰ ἔξω, ὅπως τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, ἀλλὰ μαζεύονται πρὸς τὰ μέσα.

Τὰ χέρια τους εἶνε μικρὰ καὶ τὰ δάχτυλά τους στολίζονται ἀπὸ κομψά, στρογγυλὰ καὶ γυαλιστερὰ νύχια. Τὸ κεφάλι τους μοιάζει μὲ μικροῦ παιδιοῦ καὶ τὰ μάτια τους εἶνε μεγάλα κι' ἔχουν βαθὺ μαῦρο χρῶμα. Τὰ χείλη τους εἶνε παχειά, ἡ μύτη πλατειὰ καὶ πλακουτσωτή, τὸ μέτωπό τους ὑψηλὸ καὶ ἀνεπτυγμένο, τὰ φρύδια τους πολὺ πυκνά.

Τὰ μαλλιά τους εἶνε πλούσια καὶ σγουρὰ μὲ κατάμαυρο χρῶμα, ἀλλὰ τὰ γένεια τους πολὺ ἀραιὰ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ μουστάκια τους. Τὸ χρῶμα τῆς ἐπιδερμίδος τους ποικίλλει ἀπὸ τὸ σοκολατένιο ὥς τὸ κιτρινωπό. Οἱ Πυγμαῖοι ἔχουν συνήθως πολλὲς ρυτίδες στὸ πρόσωπο, ἀλλ' αὐτὲς ὀφείλονται, κατὰ τὸ πλεῖστον, στὴν κακὴ διατροφή τους.

Ἡ ἐνδυμασία τῶν ἀνδρῶν περιορίζεται μόνο σὲ μιὰ στενὴ λουρίδα ὑφάσματος γύρω ἀπὸ τὴ μέση τους ἢ σκεπάζονται μὲ τὰ φύλλα ἑνὸς ὡρισμένου εἴδους συκιᾶς. Δὲν ἀγαποῦν τὰ στολίδια, ἀλλὰ οἱ περισσότεροι ἀνοίγουν μικρὲς τρύπες στὸ ἀπάνω χεῖλος καὶ περνοῦν ἀπὸ κεῖ διάφορα ξυλαράκια. Κάποτε τρυποῦν καὶ τὴ μύτη τους ἢ τ' αὐτιά τους ἀπ' ὅπου κρεμοῦν τρυφερὰ βλαστάρια.

Ἡ στολὴ τῶν γυναικῶν εἶνε ἁπλούστερη ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν. Αὐτὲς ἔχουν ζωμένο γύρω ἀπὸ τὴ μέση τους ἕνα σκοινὶ καὶ κρεμοῦν ἀπ' αὐτὸ τρυφερὰ φύλλα, τὰ ὁποῖα βγάζουν κάθε πρωῒ γιὰ νὰ τὰ ἀντικαταστήσουν μὲ ἄλλα.

Οἱ ἄνδρες συνηθίζουν νὰ κόβουν τὰ μαλλιά τους ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα στενὸ μέρος ποὺ ἀφίνουν πάνω ἀπὸ τ' αὐτί. Εἶνε ὅμως βρώμικοι καὶ τρέφουν ἀντιπάθεια πρὸς τὸ νερό, ἐνῶ οἱ λοιποὶ Αἰθίοπες ἀγαποῦν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν καθαριότητα.

Οἱ Πυγμαῖοι, ὅταν κοιμοῦνται, μαζεύουν τὰ γόνατά τους καὶ βάζουν τὸ ἕνα χέρι κάτω ἀπ' τὸ κεφάλι τους. Φαίνεται ὅτι εἶνε ἀνίκανοι νὰ ἀνάψουν φωτιὰ καὶ τὴ διατηροῦν πάντοτε ἀκοίμητη. Γι' αὐτό, ὅταν πρόκειται νὰ ἀλλάξουν κατοικία, παίρνουν μαζύ τους καὶ μιὰ δᾶδα τὴν ὁποία φροντίζουν νὰ φυλάξουν ἀναμμένη.

Ὡς ὅπλο μεταχειρίζονται ἕνα μικρὸ τόξο μὲ νευρά, ἀποτελουμένη ἀπὸ ἶνες καλαμιοῦ. Τὰ βέλη τὰ βάζουν μέσα σ' ἕνα δερμάτινο σάκκο, τὸν ὁποῖο κρεμοῦν στοὺς ὤμους των. Τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτὰ εἶνε ξύλινα, μερικῶν ὅμως ἡ μύτη εἶνε καμωμένη ἀπὸ σίδηρο.

Οἱ Πυγμαῖοι μεταχειρίζονται στὶς μάχες των καὶ βέλη δηλητηριώδη. Τὸ δηλητήριό τους προέρχεται ἀπὸ κάποια φυτικὴ οὐσία καὶ οἱ ἰθαγενεῖς τὸ φοβοῦνται πολύ. Ἂν παραμείνει ἐπὶ ἀρκετὸ διάστημα μέσα στὸ τραῦμα, μπορεῖ νὰ προκαλέσῃ θάνατο. 'Αλλὰ καὶ γρήγορα ἂν ἀποσπασθεῖ, ὑπάρχει φόβος τὸ μέρος ἐκεῖνο νὰ προσβληθῇ ἀπὸ γάγγραινα.

Ὡς μόνα κατοικίδια ζῶα τους οἱ Πυγμαῖοι ἔχουν τὰ σκυλιά. Τὰ σκυλιά τους εἶνε μικρόσωμα, κιτρινόχρωμα, μὲ σηκωμένα αὐτιὰ καὶ πᾶν μαζὺ μὲ τοὺς κυρίους των στὸ κυνῆγι, βοηθῶντας τους στὴν ἀνακάλυψι θηραμάτων.

Οἱ Πυγμαῖοι εἶνε μανιώδεις καπνισταί. Μεταχειρίζονται μιὰ ἀρχέγονη καὶ ἰδιόρρυθμη πίπα, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα φύλλο μπανανιᾶς τρυπημένο κι' ἀπὸ τὰ δυὸ μέρη. Ρουφοῦν τὸν καπνὸ ὥς μέσα καὶ κατόπιν τὸν ἀφίνουν νὰ φύγῃ σὲ μεγάλα σύννεφα. Ὕστερα δὲ ἀπὸ κάθε εἰσπνοὴ καὶ ἐκπνοὴ δαγκώνουν τὸ στόμιο τῆς πίπας τους.

Γιὰ νὰ δῆτε πόσο μεγάλη ἰδέα ἔχουν οἱ Πυγμαῖοι γιὰ τὸ κάπνισμα, ἀρκεῖ νὰ σᾶς ἀναφέρουμε τὸ ἑξῆς γεγονός.

Ὅταν πεθάνει κανένας ἀπ' αὐτοὺς καὶ οἱ συγγενεῖς του πρόκειται νὰ τὸν ἐνταφιάσουν, θεωροῦν ὑποχρέωσί τους νὰ γεμίσουν μιὰ πίπα μὲ καπνό, νὰ τὴ βάλουν μέσα στὸ στόμα τοῦ νεκροῦ καὶ νὰ φυσήσουν μέχρις ὅτου ὁ καπνὸς βγεῖ ἀπ' τὰ ρουθούνια του!...

Οἱ Πυγμαῖοι ζοῦν μέσα στὰ δάση, ἄλλοτε κατὰ μεγάλα στίφη καὶ ἄλλοτε κατὰ δεκάδες, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν λοιπῶν ὅρων τῆς ζωῆς των. Ἔχουν εὐκινησία μεγάλη, ὅρασι καὶ ἀκοὴ ἀρίστη, καταπληκτικὴ σκοπευτικὴ ἱκανότητα καὶ γι' αὐτὸ συγκαταλέγονται μεταξὺ τῶν καλυτέρων κυνηγῶν.

'Αναγνωρίζουν πάντοτε ὡς ἀρχηγό τους τὸν ἐπιτηδειότερο σκοπευτὴ καὶ τὸν γενναιότερο πολεμιστή. Αὐτὸς ὁρίζει τοὺς δρόμους ποὺ πρέπει ν' ἀκολουθήσουν καὶ διαλέγει τὰ μέρη ὅπου θὰ χτίσουν τὶς καλύβες των. Ἡ καλύβες των ἔχουν σφαιρικὸ σχῆμα, εἶνε ὕψους τεσσάρων περίπου ποδῶν καὶ μπορεῖ νὰ μπῇ κανεὶς μέσα σ' αὐτές... μπουσουλῶντας!

Οἱ Αἰθίοπες ποὺ κατοικοῦν στὴν περιφέρειά τους καὶ καταγίνονται μὲ τὴ γεωργία τραβοῦν ἐξ αἰτίας των τὰ πάνδεινα, γιατί οἱ Πυγμαῖοι ἔχουν τὴν κακὴ συνήθεια νὰ μὴν κάνουν διάκρισι μεταξὺ τῶν δικῶν τους καὶ τῶν ξένων πραγμάτων καὶ ἑπομένως οἰκειοποιοῦνται εὔκολα, πράγματα ποὺ δὲν τοὺς ἀνήκουν. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ οἱ γείτονές τους ἀναγκάζονται νὰ στήνουν στὰ χωράφια των ἀνθρωποπαγίδες γιὰ νὰ προφυλάξουν τὶς μπανάνες των ἀπὸ τὴ λεηλασία τῶν Πυγμαίων.

Οἱ ἴδιοι Αἰθίοπες διατείνονται γιὰ τοὺς Πυγμαίους ὅτι δὲν μιλοῦν, ἀλλά... τερετίζουν σὰν τζιτζίκια. Αὐτὸ ὅμως τόσο ὁ Στούλμαν, ὅσο καὶ οἱ ἄλλοι περιηγηταί, τὸ θεωροῦν ὑπερβολὴ καὶ ἀνακρίβεια. Τὸ πιθανώτερο, κατὰ τὴ γνώμη τους, εἶνε ὅτι μιλοῦν, ἀλλὰ ἐπειδὴ δὲν ἔχουν δική τους γλῶσσα, μεταχειρίζονται τὴ γλῶσσα... τῶν γειτόνων τους!

ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ

Ἡ περίφημη καὶ γοητευτικὴ βεντέτα τοῦ κινηματογράφου Μάρλεν Ντίτριχ, στὸ κρεββάτι της, μὲ τὴν πιτζάμα της.

ΙΣΠΑΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

—Ὅταν εἶσαι φίλος μὲ κάποιον, θυμήσου ὅτι μπορεῖς νὰ μαλλώσῃς μαζύ του. Κι' ὅταν πάλι εἶσαι μαλλωμένος, σκέψου ὅτι μπορεῖ νὰ συμφιλιωθῆτε.

— Τὸ κακὸ ὄνομα εἶνε μιὰ πληγὴ ποὺ δὲν γιατρεύεται ποτέ.

— Ὅποιος δὲν ἔχει σπίτι εἶνε γείτονας ὅλου τοῦ κόσμου.

— Μὴν κάμεις τὴν ἀνοησία νὰ παντρευτῇς δυὸ φορές. Ἡ πρώτη γυναῖκα εἶνε δούλα, ἡ δεύτερη κυρά.

— Τὸ βῶδι δένεται ἀπ' τὰ κέρατα κι' ὁ ἄνθρωπος ἀπ' τὰ λόγια του.

—Πολλὲς φορὲς ὁ χειρότερος χοῖρος τρώει τὸ καλύτερο βελανίδι.

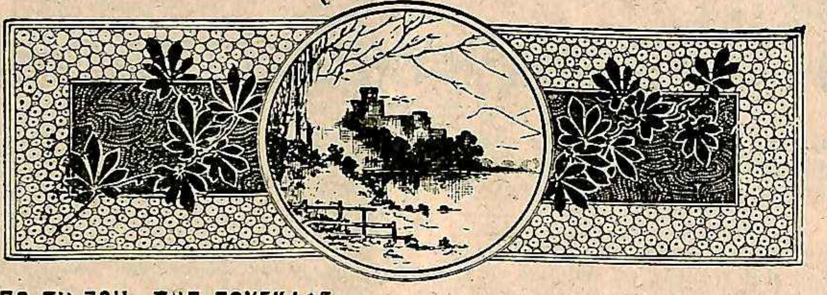

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΖΟΥΓΚΛΑΣ

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΓΟΡΙΛΛΕΣ!...

Ἕνα πρωτότυπο καὶ τολμηρὸ ταξεῖδι. Ἕνας ἀποφασιστικὸς ἐπιστήμων. Τὸ σιδερένιο κλουβί. Ἕνα περίεργο συνοικέσιο ποὺ ματαιώνεται. Μέσα στὴν ἐρημιὰ τῆς ζούγκλας. Οἱ τετράποδες ἐπισκέπται. Ἕνα «ἰντερβιοῦ» μὲ ἕνα γορίλλα. Ὁ ἀφοσιωμένος σκύλος. Ἡ... χήρα γορίλλαινα καὶ τὸ παιδί της. Ἕνα γεῦμα γοριλλῶν. Ἡ ζωή τους, ἡ συνήθειές τους, κ.τ.λ.

ΠΡΟ ὀλίγων ἐτῶν ὁ περίφημος Γερμανὸς γλωσσολόγος Γκάρνερ ἐπεχείρησε ἕνα πρωτότυπο καὶ τολμηρὸ ταξεῖδι στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ Κογκό. Πήγαινε ἐκεῖ γιὰ νὰ μελετήση ἀπὸ κοντὰ τὶς συνήθειες καὶ προπάντων τὴ γλῶσσα τῶν γοριλλῶν, τῶν γνωστῶν πιθήκων, οἱ ὁποῖοι μοιάζουν μὲ τὸν ἄνθρωπο περισσότερο ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους ὁμοφύλους των.

Προτοῦ ὁ σεξικέλευθος αὐτὸς ἐπιστήμων ἐπιχειρήσει τὸ παρακινδυνευμένο ταξεῖδι του, εἶχε τὴν πρόνοια νὰ ἐφοδιαστῆ μ' ἕνα σιδερένιο κλουβί, μέσα στὸ ὁποῖο σκόπευε νὰ ἐγκατασταθῆ, ὅταν θὰ ἔφτανε στὰ δάση τῆς Ἀφρικῆς καὶ νὰ ἐνεργήση ἀπ' αὐτὸ ἀνενόχλητος τὶς μελέτες του καὶ τὶς παρατηρήσεις του. Ἐπίσης ἐφοδιάστηκε καὶ μὲ καμμιὰ δεκαριὰ καραμπίνες, γιὰ νὰ μπορῆ ν' ἀντιμετωπίζη σὲ ὥρα ἀνάγκης τόσο τὰ θηρία, ὅσο καὶ τοὺς καννιβάλους.

Στὸ θαυμάσιο αὐτὸ σιδερένιο κλουβὶ ποὺ θὰ τὸ χρησιμοποιοῦσε συγχρόνως ὡς κατοικία καὶ φρούριο, ὁ Γκάρνερ ἔκρινε καλὸ νὰ ἐγκαταστήση καὶ μιὰ ἠλεκτρικὴ συστοιχία μεγάλης δυνάμεως, μὲ τὴν ὁποία θὰ μποροῦσε νὰ προκαλῆ θανατηφόρους ἠλεκτροπληξίες, ὅσων τυχὸν θὰ τολμοῦσαν νὰ παραβιάσουν τὸ ἄσυλό του.

Ἐπὶ πλέον ὁ σοφὸς γλωσσολόγος, προτοῦ εἰσχωρήσει στὰ ἐνδότερα τοῦ Κογκό, προσπάθησε νὰ ἀποχτήση τὴ φιλία τῶν ἰθαγενῶν ἡγεμόνων. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς μάλιστα ὁ ὁποῖος ἔτυχε νὰ ξέρη θαυμάσια τὴ γαλλικὴ καὶ τὴν ἀγγλική, συμπάθησε τόσο πολὺ τὸν λευκὸ ξένο του, ὥστε τοῦ πρότεινε νὰ τοῦ δώση σὲ γάμο τὴ θυγατέρα του!

Ἀλλὰ ὁ σοφὸς ἐπιστήμων εἶχε ὑπερβεῖ τὴν ἡλικία, κατὰ τὴν ὁποία πραγματοποιοῦνται τέτοιες... τρέλλες κι' ἀναγκάστηκε μὲ λύπη του ν' ἀπορρίψη τὴν πρότασι. Στὴν ἄρνησί του ὅμως αὐτὴ συνετέλεσε κι' ἕνας ἄλλος λόγος ἀκόμα σοβαρώτερος: ἡ Ἀφρικανὶς πριγκήπισσα ἦταν ἀρραβωνιασμένη μὲ τὸν ἀρχηγὸ μιᾶς γειτονικῆς φυλῆς. Τὸ γεγονὸς δὲ αὐτὸ κατεπτόησε τὸν εἰρηνικὸ γλωσσολόγο, ὁ ὁποῖος δὲν ἀγαποῦσε καθόλου τοὺς πολέμους καὶ τὶς αἱματοχυσίες καὶ τὸν ἔκαμε νὰ θέση ἀμέσως τέρμα στὶς διαπραγματεύσεις περὶ γάμου.

Οἱ κάτοικοι τῶν παροχθίων μερῶν τῆς λίμνης Ἐξάγκα πληροφορήθηκαν ταχύτατα τὸν ἐρχομὸ τοῦ λευκοῦ περιηγητοῦ καὶ σὲ κάθε χωριὸ ποὺ περνοῦσε, διάφοροι ἰθαγενεῖς κυνηγοὶ τοῦ προσέφεραν πρὸς πώλησι κρανία γοριλλῶν. Δυστυχῶς ὁ Γκάρνερ δὲν εἶχε φροντίσει νὰ πάρη μαζύ του ροῦμι καὶ καπνὸ καὶ ἐλλείψει τῶν δυὸ αὐτῶν ἀπαραιτήτων ἀνταλλακτικῶν εἰδῶν, τὰ ὁποῖα ἀντικαθιστοῦν στὴν Ἀφρικὴ τὰ νομίσματα, δὲν μπόρεσε ν' ἀγοράση τίποτε.

Ἀπὸ κεῖ τράβηξε παραμέσα κι' ἐγκαταστάθηκε μεταξὺ Ὀγουὲ καὶ Ζιμπιγόμβι, σ' ἕνα δασῶδες ἔρημο μέρος, σ' ἀπόστασι τριῶν χιλιομέτρων ἀπὸ τὴν πλησιέστερη ἐγκατάστασι ἀνθρώπων. Ἔστησε μέσ' στὴν ἐρημιὰ τὸ κλουβί του καὶ μπῆκε μέσα σ' αὐτὸ ἐν ἀναμονῇ τῶν... ἐπισκεπτῶν!

Καὶ πραγματικὰ δὲν ἀπατήθηκε στὶς προβλέψεις του. Μὲ λίγη ὥρα φάνηκε ὁ πρῶτος ἐπισκέπτης, ποὺ ἦταν ἕνας νεαρὸς γορίλλας. Πλησίαζε μὲ ἀργὰ βήματα καὶ ζυγιζόταν ἀπάνω στὰ τέσσερα ἄκρα του, λυγίζοντας κάθε τόσο τὸ γόνα του.

Ὅταν ἔφτασε σὲ ἀπόστασι πεντέξη μέτρων ἀπὸ τὸ περίεργο κλουβὶ τοῦ καθηγητοῦ, σταμάτησε καὶ κύτταξε μὲ περιέργεια τὸ γηραιὸ ἐπιστήμονα. Ὁ Γκάρνερ ἔμενε ἀκίνητος σὰν ἄγαλμα κι' ὁ πίθηκος φαινόταν βυθισμένος σὲ συλλογή. Τὸν παρατηροῦσε ὡστόσο μὲ τὴν ἡσυχία του, χωρὶς νὰ ἐκδηλώνη τὸ ἐλάχιστο δεῖγμα φόβου ἢ ἔχθρας.

Ἡ ἄφωνη αὐτὴ συνέντευξι παρατάθηκε μερικὰ λεπτά. Ἐπὶ τέλους ὁ γορίλλας ἔβγαλε ἕνα «ἔμφ» καὶ ἀπομακρύνθηκε μὲ μιὰ μεγαλοπρεπῆ βραδύτητα. Τί σήμαινε τὸ μονοσύλλαβο ἐκεῖνο ἐπιφώνημα; Μυστήριο ποὺ κι' ὁ ἴδιος ὁ σοφὸς δὲν κατώρθωσε νὰ τὸ ἐξιχνιάση.

Τὸν Γκάρνερ τὸν ἐπεσκέπτετο συχνὰ στὴ μοναξιά του ἕνα ὑψηλόσωμο σκυλί, τὸ ὁποῖο τὸν παρακολούθησε καὶ σὲ ἀρκετὲς ἐκδρομές του. Μιὰ μέρα ὁ ἀτρόμητος γλωσσολόγος, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸ σύντροφό του, ὁ ὁποῖος δὲν τὸν ἐγκατέλειπε πειὰ καθόλου, καὶ ὡπλισμένος μὲ μιὰ καραμπίνα εἶχε πάρει ἕνα μονοπάτι τῆς ζούγκλας καὶ προχωροῦσε.

Σὲ μιὰ στιγμὴ παρατήρησε, σὲ ἀπόστασι εἴκοσι περίπου μέτρων, ἕναν μαῦρο ὄγκο, ποὺ ἐρχόταν ἀργὰ πρὸς τὸ μέρος του. Ἦταν ἕνας θηλυκὸς γορίλλας, ὁ ὁποῖος κρατοῦσε στὴ ράχη του ἕνα γοριλλόπουλο.

Ὁ γορίλλας, ἂν καὶ εἶδε τὸν ἄνθρωπο, δὲν ταράχτηκε καθόλου ἀπὸ τὴν παρουσία του, ἀλλὰ διευθύνθηκε πρὸς τὸν σκύλο. Ὅταν οἱ δυὸ ἀντίπαλοι βρέθηκαν σὲ ἀπόστασι τριῶν μόλις μέτρων, ὁ Γκάρνερ ἑτοιμάστηκε νὰ πυροβολήση γιὰ νὰ γλυτώση τὸ σκύλο.

Ἡ... γορίλλαινα τὸν εἶδε τότε ποὺ τὴν ἐσκόπευε, ἀλλ' ἀντὶ νὰ τραπῆ εἰς φυγήν, κάθησε ἥσυχα καταγῆς καὶ ἔρριξε στὸν ἐχθρό της ἕνα βλέμμα ἀνέκφραστης περιφρονήσεως. Κατόπιν ἔμεινε ἀκίνητη γιὰ μερικὰ λεπτὰ καί, ἀφοῦ ἔδειξε μὲ τὸν τρόπο της ὅτι δὲν φοβόταν τὸν ἀγῶνα, ἀποσύρθηκε ἀργά, φέροντας πάντα στὴ ράχη της τὸ γοριλλάκι.

Ὁ Γκάρνερ ἤξερε ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς ὅτι σπανιώτατα ἕνας θηλυκὸς γορίλλας ἀπομακρύνεται μὲ τὸ μικρό του ἀπὸ τοὺς συντρόφους του καὶ ἔψαξε γύρω γιὰ νὰ βρῆ κανένα ἴχνος τοῦ πατέρα ἢ τῶν ἄλλων πιθήκων. Ἀπὸ τὶς ἄγονες ὅμως ἔρευνές του, συνεπέρανε ἐν τέλει ὅτι εἶχε συναντηθεῖ μὲ μιὰ... χήρα γορίλλα καὶ ὑπέθεσε ἔτσι ὅτι πήγαινε μόνη της γιατὶ δὲν εὕρισκε νέο σύζυγο.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς παραμονῆς του μέσα στὸ δάσος, ἐπεσκέφθησαν ἐπανειλημμένως τὸ κλουβί του ἀγέλες ἀπὸ δέκα ὡς δεκαπέντε πιθήκους, ἀλλὰ δὲν ἐπλησίαζαν ἀρκετὰ γιὰ νὰ μπορέση κι' αὐτὸς νὰ τοὺς ἐξετάση ἐπισταμένως.

Μιὰ μέρα ἐν τούτοις ὁ Γκάρνερ εἶχε τὴν ἐξαιρετικὴ τύχη νὰ παρευρεθῆ σὲ... γεῦμα γοριλλῶν. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς φυλῆς καθόταν στὴ μέση κι' ἔτρωγε μόνος αὐτός, ἐνῶ οἱ ἄλλοι τοῦ ἔφερναν κάθε τόσο σπόρους καὶ καρπούς. Κατόπιν αὐτοῦ, ὁ γλωσσολόγος κατέληξε στὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ τετράχειρ αὐτὸς ἡγεμὼν τοῦ δάσους ἦταν ὁ «πάτερ-φαμίλιας», ὁ ὁποῖος περιστοιχιζόταν ἀπὸ τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά του.

Οἱ ἰθαγενεῖς ἐκείνων τῶν μερῶν, τοὺς ὁποίους ρώτησε σχετικῶς, τὸν ἐβεβαίωσαν ὅτι οἱ γορίλλαι ἔχουν κατὰ περιφερείας βασιλεῖς, συνέρχονται σὲ συνελεύσεις καὶ αἰχμαλωτίζουν γυναικόπαιδα, γιὰ τὴν ἀπόδοσι τῶν ὁποίων ζητοῦν ἔπειτα λύτρα. Ἐπίσης κατὰ τὴ μαρτυρία τῶν ἰδίων, ἐκμυζοῦν τὸ αἷμα τῶν ἀνθρώπων ποὺ συλλαμβάνουν μέχρι τελευταίας ρανίδος καὶ μὲ τὰ γερά τους δόντια σπάζουν τὶς κάννες τῶν τουφεκιῶν σὰν λεπτοκάρυα!

Ὁ καθηγητὴς Γκάρνερ δὲν κατώρθωσε νὰ πεισθῆ ἐντελῶς, ἂν οἱ γορίλλαι ἔχουν γλῶσσα δική τους καὶ συνεννοοῦνται. Διηγεῖται ὅμως ὅτι μιὰ μέρα ἄκουσε ἀπὸ ἀπόστασι σαράντα μέτρων τὶς φωνὲς πεντέξη πιθήκων ποὺ φαινόντουσαν νἄχουν οἰκογενειακὴ φιλονεικία! Ἐπίσης μιὰ ἄλλη μέρα τοῦ φάνηκε ὅτι ἄκουσε κατὰ τὰ χαράμματα τὴν προσταχτικὴ φωνὴ ἑνὸς [illegible] γορίλλα, ὁ ὁποῖος ἔδινε τὸ σύνθημα τῆς ἀναχωρήσεως στοὺς ὁμοφύλους του.

Ὁ Γκάρνερ ἔμεινε μέσα στὰ δάση τῆς Ἀφρικῆς, μελετῶντας τοὺς γορίλλες καὶ τὶς συνήθειές τους, ἕνα ὁλόκληρο χρόνο. Κράτησε σημειώσεις, πῆρε σκίτσα, ἕνα ἐκ τῶν ὁποίων δημοσιεύουμε στὴ σελίδα αὐτή.

Κατόπιν ξαναγύρισε στὴ Γερμανία κι' ἐξέδωσε ἐκεῖ ἕνα βιβλίο μὲ τὸν τίτλο «Τὰ περίεργα τῆς ζωῆς τῶν πιθήκων», τὸ ὁποῖο προκάλεσε μεγάλη ἐντύπωσι στοὺς εἰδικούς.

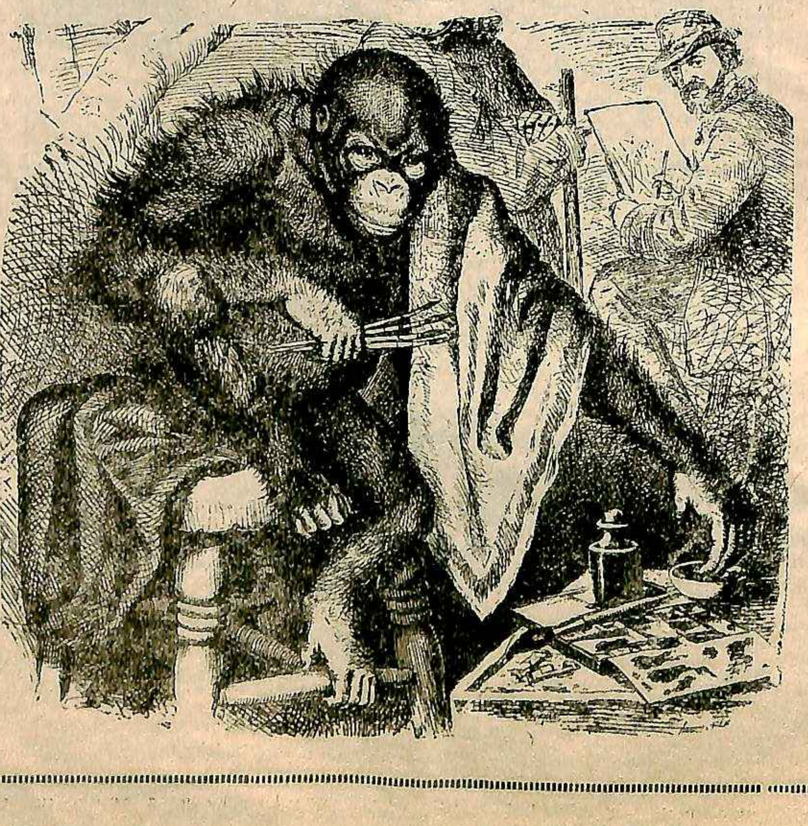

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

—Στὸ Μπέργκεν τῆς Νορβηγίας ὑπάρχει ἕνας ναός, ποὺ χωράει πάνω ἀπὸ χίλια ἄτομα, κατασκευασμένος ὁλόκληρος ἀπὸ ἀδιάβροχο χαρτί.

—Ἡ λέπρα μεταδίδεται ὄχι τόσο ἐξ ἐπαφῆς, ὅσο μὲ τὶς διάφορες τροφὲς καὶ μάλιστα μὲ τὰ ψάρια.

—Ἡ κρίσιμος περίοδος γιὰ τὴ βλογιὰ εἶνε 12 ἡμέρες, γιὰ τὴν ἀνεμοβλογιὰ 14, γιὰ τὴν ὀστρακιὰ 2, γιὰ τὸ συνάχι 3, γιὰ τὴ διφθερίτιδα 2 καὶ γιὰ τὸν τυφοειδῆ πυρετὸ 12.

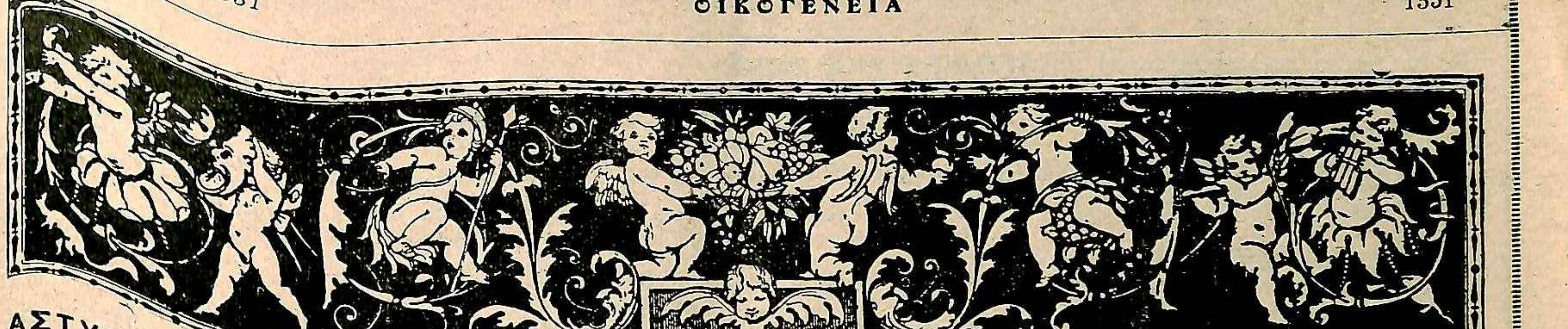

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

Η ΕΔΙΘ ΜΕ ΤΟ ΛΑΙΜΟ ΤΟΥ ΚΥΚΝΟΥ

('Απὸ τὶς περιπέτειες τοῦ ἀριστοκράτου λωποδύτου ΑΡΣΕΝ ΛΟΥΠΕΝ)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Γκάνιμαρ στάθηκε μιὰ στιγμὴ καὶ κατόπιν ἐξακολούθησε:

—Στὴν ἀρχὴ μοῦ ἦταν ἀδύνατον νὰ ὑποψιαστῶ πὼς ὁ ὑπηρέτης αὐτὸς εἶνε ὁ ἴδιος ὁ Λουπέν... Οὔτε κὰν μοῦ περνοῦσε ἀπὸ τὸ μυαλό μου μιὰ τέτοια ἰδέα. Μὰ ἀπόψε, καθὼς κατασκόπευα τὴ Σόνια στὸ σκοτάδι τῆς σκάλας, ἄκουσα τὴ Βικτώρια, ἡ ὁποία μιλοῦσε μὲ τὸν ὑπηρέτη καὶ τὸν ἀποκαλοῦσε «ἀγαπημένο μου μικρό»... Ἀμέσως φωτίστηκα... Ἔτσι ἀποκαλοῦσε πάντα τὸ Λουπὲν ἡ γρηὰ παραμάνα του...

Μὲ τὴ σειρά του τώρα, ὁ κ. Ντιντουᾶ φαινόταν ἀναστατωμένος ἀπὸ τὴν παρουσία τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ ἐχθροῦ, τὸν ὁποῖον ἡ Ἀστυνομία ἐπὶ τόσα χρόνια κατεδίωκε, χωρὶς νὰ κατορθώση ποτὲ νὰ τὸν συλλάβη.

—Τὸν κρατᾶμε αὐτὴ τὴ φορά, ψιθύρισε ὑπόκωφα. Τὸν κρατᾶμε... Δὲν θὰ μπορέση πειὰ νὰ μᾶς ξεφύγη!...

—Ναί, ἀρχηγέ, τοῦ ἀπάντησε ὁ Γκανιμάρ. Δὲν θὰ μπορέση πειὰ νὰ μᾶς ξεφύγη, οὔτε αὐτός, οὔτε ἡ δυὸ γυναῖκες...

—Καὶ ποῦ βρίσκονται τώρα; ρώτησε ὁ ἀρχηγὸς τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας.

—Ἡ Σόνια κι' ἡ Βικτώρια βρίσκονται στὸ δεύτερο πάτωμα, ὁ Λουπὲν στὸ τρίτο.

—Μά, παρατήρησε ὁ κ. Ντιντουᾶ μὲ μιὰ ξαφνικὴ ἀνησυχία, ἀπ' τὰ παράθυρα ἀκριβῶς τῶν δωματίων αὐτῶν περάστηκαν καὶ οἱ τάπητες, ὅταν ἔγινε ἡ κλοπή...

—Ναί, ἀπάντησε ὁ Γκανιμάρ.

—Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μπορεῖ κι' ὁ Λουπὲν νὰ μᾶς ξεφύγη μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, ἀφοῦ τὰ παράθυρα βλέπουν στὴν ὁδὸ Ντυφρενουᾶ.

—Βέβαια, ἀρχηγέ, ἀπάντησε ὁ Γκανιμάρ, μὰ ἔλαβα σχετικῶς ὅλα μου τὰ μέτρα... Μόλις ἤρθατε ἐδῶ, ἔστειλα τέσσερους ἀπ' τοὺς ἄνδρες μου κάτω ἀπ' τὰ παράθυρα τῆς ὁδοῦ Ντυφρενουᾶ... Τοὺς ἔδωσα μάλιστα κατηγορηματικὴ διαταγὴ πὼς ἂν παρουσιαστεῖ κανεὶς στὰ παράθυρα καὶ θελήσει νὰ κατεβῆ κάτω, νὰ τὸν πυροβολήσουν... Ὁ πρῶτος τους πυροβολισμὸς θὰ εἶνε ἄσφαιρος...

—Ὥστε Γκανιμὰρ τὰ πρόβλεψες ὅλα... Τότε δὲν μένει πειὰ τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ περιμένουμε νὰ ξημερώση γιὰ νὰ δράσουμε...

—Νὰ περιμένουμε; ἔκανε ὁ Γκανιμάρ. Βλέπω πὼς ἀσχολεῖσθε μὲ τὶς διατυπώσεις τοῦ νόμου, τὴ στιγμὴ ποὺ ἔχουμε νὰ κάνουμε μὲ τὸν μεγαλείτερο κατεργάρη τοῦ κόσμου; Νὰ περιμένουμε νὰ ξημερώση;... Τί τὶς θέλετε τὶς διατυπώσεις.. Κι' ἂν στὸ διάστημα αὐτὸ ποὺ ἐμεῖς θὰ χάνουμε τὸν καιρό μας μὲ τοὺς τύπους, ὁ Λουπὲν μᾶς τὴ σκάσει;... Ἂν χρησιμοποιήσει κανένα ἀπὸ τ' ἀκατανίκητα τεχνάσματά του;... Ἆ! ὄχι!... Δὲν πρέπει αὐτὴ τὴ φορὰ νὰ κάνουμε κουταμάρες... Τὴ στιγμὴ ποὺ τὸν κρατᾶμε στὰ χέρια μας, ἂς ἀνέβουμε ἀμέσως ἐπάνω νὰ τὸν συλλάβουμε...

Καὶ ὁ Γκανιμάρ, ἀφοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτά, βγῆκε ἔξω γεμᾶτος ἀνυπομονησία, διέσχισε τὸν κῆπο καὶ σὲ λίγο ξαναγύρισε μαζὺ μὲ ἔξη ἄνδρες.

—Ἕτοιμοι, ἀρχηγέ... εἶπε. Ἔδωσα διαταγὴ στοὺς ἄνδρες μου τῆς ὁδοῦ Ντυφρενουᾶ νὰ βγάλουν τὰ περίστροφά τους καὶ νὰ τὰ κρατοῦν ἔξω, σημαδεύοντας τὰ παράθυρα... Ἂς ἀνέβουμε.

Ἡ Σόνια κρατῶντας τὸ ἀκουστικὸ στ' αὐτὶ ἄκουσε τὰ πάντα...

Ὁ κ. Ντιντουᾶ, καταλαβαίνοντας πὼς αὐτὰ τὰ πάει κι' ἔλα τοῦ Γκανιμὰρ εἶχαν γίνει ἀντιληπτὰ ἀπ' τοὺς ἐνοίκους τοῦ μεγάρου, δὲν ἐδίστασε πειὰ καὶ εἶπε ἀποφασιστικὰ κι' αὐτός:

—Ἂς ἀνέβουμε!...

Ἡ ἐνέργεια ὑπῆρξε ταχυτάτη.

Ὀχτὼ ἄνδρες, κρατῶντας μπράουνιγκ στὰ χέρια τους ἀνέβηκαν τὶς σκάλες χωρὶς πολλὲς προφυλάξεις, ἐπειγόμενοι νὰ συλλάβουν τὸ Λουπέν, πρὶν προφτάσει νὰ ὀργανώση τὴν ἄμυνά του.

—Ἀνοῖχτε! οὔρλιαξε ὁ Γκανιμάρ. Καὶ ὥρμησε ἀπάνω στὴν πόρτα τοῦ διαμερίσματος τῆς κυρίας Σπαρμιέντο.

Μὰ ἡ πόρτα δὲν ἄνοιξε.

Τότε δυὸ ἀστυνομικοί, σπρώχνοντάς την μὲ ὅλη τὴ δύναμι τῶν ὤμων τους, τὴ σώριασαν κάτω κομματιασμένη.

Οἱ ἀστυνομικοὶ ὥρμησαν μέσα, μά, πρὸς μεγάλη τους κατάπληξι δὲν εἶδαν κανένα.

Ἐπίσης κανεὶς δὲν βρισκόταν οὔτε καὶ στὸ παρακείμενο δωμάτιο τῆς Βικτωρίας.

—Ἡ γυναῖκες βρίσκονται ἀπάνω! φώναξε ὁ Γκανιμάρ. Θὰ πῆγαν χωρὶς ἄλλο νὰ συναντήσουν τὸ Λουπὲν στὴ σοφίτα του. Προσοχή!...

Ὡστόσο παρ' ὅλη τὴ σταθερότητα ποὺ προσπαθοῦσε νὰ δώση στὰ λόγια του, ἡ ἀνησυχία ζωγραφιζόταν στὸ πρόσωπό του...

Ἀμέσως κι' οἱ ὀχτὼ ἀστυνομικοὶ ἀνέβηκαν στὸ τρίτο πάτωμα...

Ἐκεῖ, κατάπληκτος, ὁ Γκανιμὰρ βρῆκε τὴν πόρτα τῆς σοφίτας ἀνοιχτή...

Ὥρμησε μέσα σὰν τρελλός...

Μὰ ἡ σοφίτα ἦταν ἄδεια...

—Διάβολος τῶν Διαβόλων!... οὔρλιαξε. Μὰ τί ἔγιναν...

Ἔκανε σὰν μανιασμένος, ὅταν ξαφνα ἄκουσε τὸν ἀρχηγό του νὰ τὸν φωνάζη ἀπὸ κάτω.

Κατέβηκε καὶ εἶδε τὸν κ. Ντιντουᾶ, ὁ ὁποῖος εἶχε ξανακατεβεῖ ἐντωμεταξὺ στὸ δεύτερο πάτωμα κι' ὁ ὁποῖος στεκόταν μπρὸς σ' ἕνα παράθυρο ποὺ ἦταν, ὄχι κλειστό, ἀλλ' ἁπλῶς σπρωγμένο.

—Δές, εἶπε στὸ Γκανιμάρ. Ἀπ' αὐτὸ τὸ δρόμο ἔφυγαν... Εἶνε ὁ ἴδιος δρόμος τῶν ταπήτων... ἡ ὁδὸς Ντυφρενουᾶ...

—Μὰ ἂν ἔφευγαν ἀπὸ κεῖ, τὸν διέκοψε ὁ Γκανιμάρ, οἱ ἀστυφύλακες θὰ πυροβολοῦσαν ἀπὸ κάτω... Ὁ δρόμος εἶνε φυλαγμένος καλά...

Καί, λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, ὁ Γκανιμὰρ ἔτριζε μὲ λύσσα τὰ δόντια του...

—Θὰ ἔφυγαν, τὸν διέκοψε ὁ Ντιντουᾶ, πρὶν στείλετε τοὺς ἀστυφύλακες νὰ φυλάξουν τὸ δρόμο...

—Μὰ βρισκόντουσαν κι' οἱ τρεῖς στὰ δωμάτιά τους, ὅταν σᾶς τηλεφώνησα, ἀρχηγέ...

—Θὰ ἔφυγαν τὴν ὥρα ποὺ μὲ περιμένατε πρὸς τὸ μέρος τοῦ κήπου...

—Μὰ γιατί; Γιατί; ἔκανε ὁ Γκανιμάρ. Δὲν ὑπῆρχε κανεὶς λόγος νὰ προτιμήσουν νὰ φύγουν σήμερα ἀπὸ αὔριο. Ἔπρεπε νὰ τσεπώσουν πρῶτα ὅλα τὰ ἀσφάλιστρα...

Ἂν ὑπῆρχε κάποιος λόγος, ὁ ὁποῖος ἐπέσπευσε τὴ φυγὴ τοῦ Λουπέν, ὁ Γκανιμὰρ τὸν ἔμαθε ἀργότερα, ἀπὸ ἕνα γράμμα ποὺ βρῆκε ἀπάνω στὸ τραπέζι του. Τὸ ἄνοιξε ἀμέσως καὶ διάβασε τὰ ἑξῆς:

«Ὁ ὑπογεγραμμένος Ἀρσὲν-Λουπέν, ἀριστοκράτης λωποδύτης, πρώην συνταγματάρχης Σπαρμιέντο, πρώην ὑπηρέτης, πρώην πτῶμα, πιστοποιῶ ὅτι ὁ ἀστυνομικὸς ἐπιθεωρητὴς Γκανιμὰρ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς παραμονῆς του στὸ μέγαρο αὐτὸ ἐπέδειξε μεγάλα ἀστυνομικὰ προσόντα. Μὲ τὴν ἀντίληψί του, τὴν προσοχή του, χωρὶς νὰ ἔχη καμμίαν ὡρισμένη ἔνδειξι, κατώρθωσε νὰ ἐκμηδενίση ἕνα μέρος τῶν σχεδίων μου καὶ νὰ σώση τὶς ἀσφαλιστικὲς εταιρεῖες ἀπὸ τὴν πληρωμὴ μερικῶν ἑκατομμυρίων φράγκων. Τὸν συγχαίρω γι' αὐτὸ καὶ τὸν δικαιολογῶ πολὺ εὐχαρίστως, γιατὶ δὲν ἐπρόβλεψε ὅτι τὸ τηλέφωνο τοῦ κάτω πατώματος, ἐπικοινωνεῖ μὲ τὸ τηλέφωνο τὸ ἐγκατεστημένο στὸ δωμάτιο τῆς Σόνιας Κρισνώφ. Ἔτσι ἡ φίλη μου, κρατῶντας τὸ ἀκουστικὸ στ' αὐτί, ἄκουσε ὅλα ὅσα τηλεφωνοῦσε στὸν ἀρχηγὸ τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας καὶ μ' εἰδοποίησε ἐγκαίρως γιὰ νὰ λάβω ὅλα τὰ μέτρα μου καὶ νὰ φύγω...

»Μὰ τὸ λάθος αὐτὸ εἶνε ἀσήμαντο καὶ οὔτε μπορεῖ νὰ μειώση τὴν ἀξία τῆς νίκης του.

»Καὶ πάλι τὸν συγχαίρω καὶ τὸν παρακαλῶ νὰ δεχτῆ τὴν ἔκφρασι τοῦ θαυμασμοῦ καὶ τῆς συμπαθείας μου.

ΑΡΣΕΝ ΛΟΥΠΕΝ».

ΤΕΛΟΣ

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΦΥΛΛΟ
ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΟΥ ΑΡΣΕΝ ΛΟΥΠΕΝ
«Η ΚΑΤΑΧΘΟΝΙΑ ΠΑΓΙΔΑ»

Η ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΤΟ ΚΟΜΜΑΤΙΑΣΜΕΝΟ ΠΑΙΔΙ

Μιὰ σύγχρονη Μήδεια. Τ' ἀποτελέσματα τῆς φτώχειας. Ἡ τραγικὴ ἀπόφασις. Πῶς ἔπνιξε τὸ παιδί της ἡ Ἄννα Μικουλάκερ. Τὸ τραγικὸ ταξεῖδι καὶ τὸ μακάβριο καλάθι. Μέσ' στὸ σκοτάδι τῶν τοῦννελ. Ἡ ἐπιστροφὴ στὸ σπίτι. Πῶς ἡ παιδοκτόνος δικαιολόγησε στὸ σύζυγό της τὴν ἐξαφάνισι τοῦ παιδιοῦ της. Ἡ ἀποκάλυψις τῆς ἐφημερίδος. Πῶς φανερώθηκε τὸ φριχτὸ ἔγκλημα, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ὁ Ἀντώνης Μικουλάκερ

Ἕνα ἔγκλημα ἀνατριχιαστικό, ἕνα ἔγκλημα ὅμοιο τοῦ ὁποίου δὲν θὰ μποροῦσε νὰ συλλάβη οὔτε ἡ τολμηρότερη φαντασία συγγραφέως φρικιαστικῶν διηγημάτων, ἔγινε πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ στὴν Αὐστρία.

Τὸ ἔγκλημα αὐτὸ φαίνεται τόσο ἀπίστευτο καὶ εἶνε τόσο ἐνδιαφέρον ὥστε ἀξίζει νὰ τὸ διηγηθοῦμε λεπτομερῶς.

* * *

Σ' ἕνα μικρὸ χωριό, κοντὰ στὴ Βιέννη, ζοῦσαν ὁ Ἀντώνης Μικουλάκερ, ἡ γυναῖκα του Ἄννα κι' ὁ μικρός τους Κάρολος. Ὁ Μικουλάκερ δούλευε στὸ σταθμὸ τοῦ τραίνου, ὡς ἐργάτης καὶ κέρδιζε 150 σελλίνια τὸ μῆνα—περὶ τὶς 1500 δραχμὲς δηλαδή. Μὲ τὸ ποσὸν ὅμως αὐτὸ καὶ μὲ τὰ ἐλάχιστα χρήματα ποὺ κατώρθωνε νὰ βγάζη ἡ γυναῖκα του ξενοπλένοντας, ἡ οἰκογένεια περνοῦσε πολὺ φτωχικὰ καὶ πολλὲς φορὲς τὰ μέλη της ἀναγκαζόντουσαν νὰ κοιμοῦνται νηστικά... Ἀπὸ τότε μάλιστα ποὺ εἶχε γεννηθεῖ τὸ παιδί τους καὶ τὰ ἔξοδα εἶχαν μεγαλώσει, ἡ ζωὴ εἶχε καταντήσει σωστὸ μαρτύριο γιὰ τοὺς δυστυχισμένους γονεῖς του...

Πρὸ ὀλίγων μηνῶν, ἕνα πρωΐ, ἐνῶ ἡ Ἄννα Μικουλάκερ περίμενε τὸν ἄντρα της, ὁ ὁποῖος ἐργαζόταν συνήθως τὴ νύχτα, ἄκουσε νὰ χτυποῦν τὴν πόρτα. Ἦταν ἕνας ἐργάτης τοῦ σταθμοῦ, συνάδελφος τοῦ συζύγου της.

—Μὴν περιμένεις τὸν ἄντρα σου, κυρά μου, τῆς εἶπε, χωρὶς νὰ μπῆ μέσα. Τὸν κράτησαν στὸ συνεργεῖο τῆς ἡμέρας καὶ θ' ἀργήση νἄρθῆ.

Ἡ Ἄννα ἀναστέναξε καὶ ἔρριξε ἕνα βλέμμα στὸ τζάκι τῆς τρώγλης ποὺ τοὺς χρησίμευε γιὰ κατοικία: Μέσα σ' ἕνα τσουκάλι ἔβραζε ἕνα κοκκινωπὸ νερό, ἡ σούπα τους. Λίγο παρέκει, πάνω σ' ἕνα στρῶμα, ἦταν ξαπλωμένος καὶ κοιμόταν ὁ μικρὸς Κάρολος, τὸ παιδί τους... Σὲ λίγο θὰ ξυπνοῦσε, θὰ ζητοῦσε νὰ φάη καὶ θἄρχιζε νὰ κλαίη, γιατὶ δὲν θἄχε νὰ τοῦ δώση παρὰ λίγο νεροζοῦμι...

Ἡ φτωχὴ γυναῖκα κυριευμένη ἀπὸ θλιβερὲς σκέψεις, μπῆκε μέσα, κάθησε κοντὰ στὸ κοιμισμένο παιδί της κι' ἄρχισε νὰ τὸ κυττάζη προσεχτικά.

Κι' ἔξαφνα, μιὰ σκέψι, ἡ τρομερὴ σκέψι ποὺ τὴν βασάνιζε μέρες, βδομάδες τώρα, τῆς ξανάρθε στὸ μυαλό: Ναί, ἔπρεπε ν' ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὸ παιδὶ αὐτό, ποὺ μὲ τὸν ἐρχομό του στὸν κόσμο τοὺς εἶχε φέρει τὴ φτώχεια καὶ εἶχε κάνει τὴ ζωή τους κόλασι...

Καὶ μέσα σὲ μιὰ στιγμὴ τ' ἀποφάσισε. Σηκώθηκε ἀπότομα ἀπ' τὴ θέσι της κι' ἄρχισε νὰ ψάχνη μέσα στὴν τρώγλη τους. Στὴν ἀρχὴ βρῆκε ἕναν μπαλντᾶ, μὰ τὸν ἄφησε ἀμέσως... Ὕστερα πῆρε ἕνα μαχαῖρι. Δὲν τῆς ἔκανε ὅμως κι' αὐτό. Τέλος, βρῆκε ἕνα σύρμα καὶ τὸ πῆρε. Ἔπειτα πλησίασε στὸ φτωχικὸ κρεββάτι... Ἔρριξε μιὰ τελευταία ματιὰ στὸ κοιμισμένο παιδάκι της καὶ κατόπιν, βιαστικά, γονάτισε, πέρασε τὸ σύρμα γύρω ἀπὸ τὸ λαιμὸ τοῦ παιδιοῦ καὶ ἄρχισε νὰ σφίγγη, νὰ σφίγγη μὲ ὅλη της τὴ δύναμι...

Ὁ μικρὸς Κάρολος ἐσπάραξε λί- , ἔκανε νὰ σηκώση τὰ ράκια του, νοιξε τὸ τόμα του— αὶ ξανάπεσε άνω στὸ τρῶμα νεκρός.

Ἡ Ἄννα τότε, μὲ καταπληκτικὴ υχραιμία, ῆρε τὸ πτῶ- α καὶ τὸ ξά- λωσε πάνω τὸ τραπέζι. ατόπιν ἐπῆρε τὸ μαχαίρι τῆς κουζίνας καὶ ρχισε νὰ ομματιάζη ὸ παιδί της. Ἀδέξια, ἔκο ε πρῶτα τὸ εφάλι... Ὕ- τερα τὰ χέ- ια... Κατόπιν τὰ πόδια.

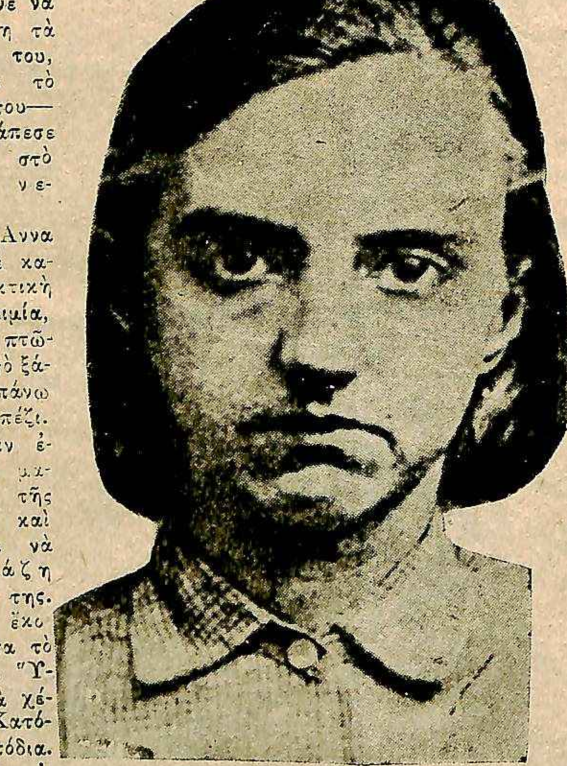

Ἡ παιδοκτόνος Ἄννα Μικουλάκερ

Ὅταν ἐτελείωσε τὴν ἀνατριχιαστικὴ αὐτὴ ἐργασία της, ἔβαλε ὅλα τὰ κομμάτια τοῦ πτώματος μέσα σὲ ἕνα καλάθι, ἔπλυνε τὸ τραπέζι καὶ φρόντισε νὰ ἐξαφανίση κάθε ἴχνος τοῦ ἐγκλήματός της.

Κατόπιν φόρεσε τὸ καλύτερο φόρεμά της, τουαλετταρίστηκε, ἐπῆρε τὸ καλάθι καὶ μὲ μεγάλη ἠρεμία, βγῆκε ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι της.

Πῆγε κατ' εὐθεῖαν στὸ σταθμὸ κι' ἔβγαλε ἕνα εἰσιτήριο γιὰ ἕνα ἄλλο κοντινὸ χωριὸ ποὺ βρισκόταν κοντὰ στὴ λίμνη Βόρτερ.

—Θὰ πετάξω τὰ κομμάτια μέσα στὴ λίμνη, συλλογιζόταν...

Τὴ στιγμὴ ποὺ ξεκινοῦσε τὸ τραῖνο, εἶδε τὸν ἄντρα της ποὺ ἐργαζόταν στὴ γραμμή. Κρύφτηκε στὴ γωνία τοῦ βαγονιοῦ γιὰ νὰ μὴ τὴν δῆ, μὲ μιὰ ἔκφρασι σκληρὴ στὸ βλέμμα της.

Ὅταν ἔφτασε στὴ λίμνη, παρατήρησε πὼς ἦταν ἀδύνατο νὰ ρίξη ἐκεῖ τὰ κομμάτια τοῦ πτώματος. Τὰ νερὰ ἦσαν χαμηλὰ καὶ κατακάθαρα καὶ θὰ τὰ διέκριναν ἀσφαλῶς... Τότε ἄλλαξε γνώμη, ξαναγύρισε στὸ σταθμὸ τοῦ σιδηροδρόμου κι' ἐπῆρε τὸ τραῖνο ποὺ ἔφευγε γιὰ τὴ Βιέννη.

Μέσα στὸ βαγόνι, στὸ ὁποῖο μπῆκε, ὑπῆρχαν ἄλλοι τρεῖς ταξειδιῶτες: Ἕνας χοντρὸς χωριάτης, ἕνας ἀδύνατος φοιτητής, ὁ ὁποῖος διάβαζε κάποιο βιβλίο καὶ μιὰ γυναῖκα μ' ἕνα μωρό. Ὅλοι μάλιστα ἔπαιζαν μὲ τὸ μωρό. Ὁ χοντρὸς χωριάτης τὸ πείραζε μὲ τὸ δάχτυλό του κι' αὐτὸ ἔκανε γκριμάτσες εὐχαριστήσεως. Ἡ μητέρα του τὸ νανούριζε εὐτυχισμένη καὶ τὸ κύτταζε ποὺ χαμογελοῦσε.

Ἡ Ἄννα, μὲ τὸ καλάθι της πάνω στὰ γόνατα, ἐκύτταζε τὸ δροσερό, ζωντανὸ αὐτὸ πλασματάκι.

Ἄξαφνα, σκοτείνιασε ἀπότομα μέσα στὸ βαγόνι. Τὸ τραῖνο εἶχε μπεῖ μέσα σ' ἕνα τοῦννελ. Ἡ Ἄννα στάθηκε λίγο διστακτική, κι' ἔπειτα, μέσα στὸ πυκνὸ ἐκεῖνο σκοτάδι, ἄνοιξε τὸ καλάθι της, βρῆκε ψηλαφητὰ τὸ κεφαλάκι τοῦ παιδιοῦ, τὸ ἅρπαξε καὶ τὸ πέταξε ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρο...

Τὸ τραῖνο βγῆκε σὲ λίγο ἀπ' τὸ τοῦννελ, τὸ φῶς ἁπλώθηκε καὶ πάλι, καὶ δίπλα στὴν τραγικὴ μητέρα, τὸ ζωντανὸ παιδάκι ξανάρχισε τὰ γέλια καὶ τὰ παιχνίδια του.

Ἔπειτ' ἀπὸ μισὴ ὥρα τὸ τραῖνο μπῆκε σὲ ἄλλο τοῦννελ. Μὲ τὴν ἴδια μηχανικὴ κίνησι, ἡ Ἄννα ψαχούλεψε μέσα στὸ καλάθι της καὶ βρῆκε ἕνα παγωμένο ποδαράκι... Τὸ ἅρπαξε καὶ τὸ πέταξε ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρο.

Σ' ὅλο τὸ μέρος αὐτὸ τῆς γραμμῆς, ἀπὸ τὸ Κλάγγενφουρτ στὴ Βιέννη, ἐπειδὴ τὸ τραῖνο περνάει μέσ' ἀπὸ ἕνα σωρὸ βουναλάκια, ὑπάρχουν πολλὰ τοῦννελ. Καὶ στὸ καθένα ἀπ' αὐτά, ἡ Ἄννα ἔκανε τὴν ἴδια κίνησι. Μέσ' στὸ σκοτάδι ἔψαχνε μέσα στὸ καλάθι της καὶ πετοῦσε ἀπ' τὸ παράθυρο πότε ἕνα πόδι, πότε ἕνα κομμάτι ἀπ' τὸν κορμό, πότε ἕνα χέρι...

Στὸ τελευταῖο τοῦννελ ξανάψαξε νευρικὰ μέσα στὸ καλάθι της... Τὸ καλάθι ἦταν ὅμως πειὰ ἄδειο... Δὲν εἶχε, στὸ βάθος, παρὰ ἕναν πολτὸ ἀπὸ πηγμένο αἷμα κι' ἀπὸ κομματάκια σάρκες... Ὅταν τὸ φῶς ἁπλώθηκε καὶ πάλι, ὁ χοντρὸς χωριάτης εἶχε πάρει τὸ παιδάκι καὶ τὸ χοροπηδοῦσε πάνω στὰ γόνατά του...

* * *

Ὅταν ἡ Ἄννα γύρισε σπίτι της, ἤτανε πειὰ νύχτα. Μόλις ἄνοιξε τὴν πόρτα, εἶδε τὸν ἄντρα της ποὺ εἶχε καθήσει στὸ τραπέζι καὶ ἔτρωγε τὴ σούπα του.

Τὴν καλησπέρισε, χωρὶς νὰ τὴν κυττάξη.

Ἔξαφνα ὅμως, σὰν νὰ τοῦ φαινόταν περίεργο ποὺ δὲν ἄκουγε κάποια γνώριμη φωνούλα, γύρισε καὶ τὴν ἐρώτησε:

—Ποῦ ἤσουνα; Ποῦ εἶνε τὸ παιδί;

Ἡ Ἄννα, χαμογελῶντας, κάθησε ἀπέναντί του:

—Ἆ! Τὸ μικροῦλι μας! εἶπε. Εἶμαι, ξέρεις, τρελλὴ ἀπ' τὴ χαρά μου κι' ἀπὸ τὴ λύπη μου μαζύ... Δὲν μπορεῖς νὰ φανταστῆς τί μοῦ συνέβη... Σήμερα τὸ πρωΐ πῆρα τὸν Κάρολο καὶ τράβηξα γιὰ τὸ Γκρουνμπάουμ, γιὰ νὰ δῶ τὴ θεία μου. Μέσα στὸ βαγόνι γνώρισα ἕναν πλούσιο μπακάλη μαζὺ μὲ τὴ γυναῖκα του. Φαντάσου, λοιπόν... Μόλις εἶδαν τὸ μικρό μας, τὸ συμπάθησαν ἀμέσως... Ἡ γυναῖκα ἄρχισε νὰ κλαίη καὶ νὰ λέη στὸν ἄντρα της πὼς ἕνα τέτοιο παιδάκι θἄθελε νἄχη κι' αὐτή... Ἀφοῦ κουβέντιασαν, λοιπόν, λιγάκι μεταξύ τους, μὲ ρώτησαν ἂν ἤθελα νὰ τοὺς ἀφήσω τὸν Κάρολό μας... Βλέπανε τὴ φτώχεια μου... Μοῦ ὑποσχέθηκαν πὼς θὰ τὸ περιποιόντουσαν, πὼς θὰ τὸ ἔκαναν σωστὸ κύριο... Στὴν ἀρχὴ ἀρνήθηκα... Αὐτοὶ ὅμως ἐπέμεναν... καὶ φαίνονταν τόσο καλοὶ ἄνθρωποι... καὶ πλούσιοι, ξέρεις. Πῆγα μάλιστα μαζύ τους στὸ σπίτι τους. Εἶν' ἕνα θαυμάσιο σπίτι στὴν πλατεῖα! Εἶδα καὶ τὸ δωμάτιο ὅπου θὰ κοιμᾶται τὸ παιδί μας, ἕνα μεγάλο δωμάτιο, πλημμυρισμένο ἀπὸ ἥλιο ὅλη τὴν ἡμέρα!... Θὰ τοῦ ἀφήσουν ὅλη τὴν περιουσία τους... Ὁ Κάρολος τοὺς ἀγάπησε κιόλας... Τί νὰ σοῦ πῶ, λοιπόν... Ἔσφιξα τὴν καρδιά μου καὶ τὸ ἄφησα... Τὸ ἔκανα γιὰ τὴν εὐτυχία του...

* * *

Ὕστερ' ἀπὸ μιὰ βδομάδα, ὁ Μικουλάκερ, καθὼς στεκόταν στὸ σταθμό, ἄνοιξε μιὰ ἐφημερίδα. Τὰ μάτια του ἔπεσαν ἀμέσως σὲ μιὰ εἴδησι ποὺ ἦταν γραμμένη μὲ χτυπητὰ μαῦρα γράμματα:

«Ἀνευρέθη, τεμαχισμένο, τὸ πτῶμα ἑνὸς παιδιοῦ, μέσα στὰ τοῦννελ τῆς γραμμῆς Βιέννης—Κλάγκενφουρτ».

Ἡ ἐφημερὶς μάλιστα γιὰ νὰ διευκολύνη τὴν πιστοποίησι τῆς ταυτότητος τοῦ πτώματος, ἐδημοσίευσε, σὲ μιὰ ἄλλη σελίδα, τὴν εἰκόνα τοῦ κεφαλιοῦ τοῦ παιδιοῦ.

Ὁ Μικουλάκερ, μόλις εἶδε τὴν φωτογραφία, ἐχλώμιασε τρομερά. Εἶχε ἀναγνωρίσει τὸ κεφάλι τοῦ παιδιοῦ του!...

Γύρισε ἀμέσως τρικλίζοντας σπίτι του. Ἔκλεισε τὴν πόρτα πίσω του, κύτταξε τὴ γυναῖκα του σὰν τρελλὸς καὶ σωριάστηκε πάνω στὸ κρεββάτι.

—Τί ἔκανες!... Τί ἔκανες!... ἐτραύλισε.

—Ἔ, λοιπὸν ναί! ὡμολόγησε ἡ Ἄννα, ἀποκαμωμένη. Ἐγὼ τὸ σκότωσα... Δὲν μποροῦσα πειὰ νὰ ὑποφέρω τὴ φτώχεια...

Τότε ὁ σύζυγός της σηκώθηκε ἀπότομα, τὴν ἔσπρωξε καὶ διευθύνθηκε πρὸς τὴν πόρτα.

—Πηγαίνω νὰ εἰδοποιήσω τὴν ἀστυνομία! φώναξε σὰν τρελλός.

Ἡ Ἄννα ὅμως ἔπεσε πάνω του, τρέμοντας ἀπὸ τὸ φόβο της.

—Ὄχι!... μὴν πᾶς!..., τοῦ εἶπε μὲ φωνὴ κομμένη ἀπ' τὴν ἀγωνία. Γιατί θέλεις νὰ μᾶς καταστρέψης;... Ὅ,τι ἔγινε, ἔγινε... Λυπήσου με τώρα!...

Ὁ Μικουλάκερ, πελιδνός, μὲ ὕφος χαμένο, ἀπελπισμένο, νοιώθοντας νὰ χάνη τὸ λογικό του, σωριάστηκε πάνω σὲ μιὰ καρέκλα.

Συγχρόνως ἡ Ἄννα βγῆκε ἔξω γιὰ ν' ἀγοράση κρασί, μὲ τὴν πρόθεσι νὰ τὸν μεθύση.

* * *

Τὴν ἴδια μέρα ἕνας ἐργατικὸς παρουσιάστηκε στὴ διεύθυνσι τῆς Ἀστυνομίας.

—Εἶμαι ὁ Φὸρς! εἶπε, ἐργάτης τῆς γραμμῆς... Εἶδα στὴν ἐφημερίδα τὴ φωτογραφία τοῦ κεφαλιοῦ, ποὺ βρῆκαν στὸ τοῦννελ καὶ τ' ἀναγνώρισα. Ἀνήκει στὸν μικρὸ Κάρολο Μικουλάκερ, τὸν γυιὸ ἑνὸς γείτονά μου, ποὺ εἶνε συγχρόνως καὶ συνάδελφός μου στοὺς σιδηροδρόμους... Πολλὲς φορὲς ἔτυχε νὰ τὸ χαϊδέψω καὶ νὰ τὸ φιλήσω... Καὶ μοῦ φαινόταν περίεργο, γιατὶ εἶχα κάμποσες μέρες νὰ τὸ δῶ...

* * *

Ὁ Ἀντώνης καὶ ἡ Ἄννα, καθισμένοι ὁ ἕνας ἀπέναντι ἀπ' τὸν ἄλλον, σωπαῖναν.

—Πιὲς λοιπόν! ἔλεγε κάθε τόσο ἡ Ἄννα, ρίχνοντας κρασὶ στὸ ποτῆρι τοῦ ἀντρός της.

Αὐτὸς κουνοῦσε τὸ κεφάλι, δίχως νὰ σκέπτεται τίποτα, σὰν ἀποβλακωμένος.

—Ἔξαφνα ἡ πόρτα ἄνοιξε, καὶ μπῆκαν δυὸ-τρεῖς ἄντρες, ἄγνωστοι.

—Εἴσαστε οἱ Μικουλάκερ;

—Μάλιστα.

Ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς ξένους προχώρησε:

—Ποῦ εἶνε τὸ παιδί σας, ὁ μικρὸς Κάρολος; ρώτησε. Εἴμαστε ἀστυνομικοί.

—Τὸν ἔστειλα σὲ κάποια συγγένισσά μου, στὸ Τυρόλο, ἀπάντησε ἡ Ἄννα.

—Ἆ! Κι' αὐτὸ ἐδῶ, τὸ ἀναγνωρίζετε;

Ὁ ἀστυνομικὸς ξεδίπλωσε μιὰ ἐφημερίδα κι' ἔδειξε στὸ ἀντρόγυνο τὴ φωτογραφία τοῦ κεφαλιοῦ.

Μ' ὅλη της τὴν ψυχραιμία, ἡ Ἄννα ἀπάντησε:

—Ὄχι... Δὲν εἶν' ὁ Κάρολος...

—Ἐσεῖς τί λέτε; ρώτησε τότε ὁ ἀστυνομικὸς τὸν Ἀντώνη.

Ὁ Ἀντώνης γούρλωσε τὰ μάτια του, ἔκανε νὰ μιλήση, μὰ ἡ μιλιά του κόπηκε. Ἔτρεμε ὁλόκληρος. Τὸ πρόσωπό του εἶχε γίνει πελιδνό.

Ὁ ἀστυνομικὸς τὸν κύτταξε κατάμματα. Μὲ ἀργὲς κινήσεις ξανάβαλε τὴν ἐφημερίδα στὴν τσέπη του.

—Ἀκολουθεῖστέ με..., εἶπε στὸ ἀντρόγυνο.

...Τότε μόνο ἡ γυναῖκα ξέσπασε σὲ λυγμούς...

Ἔπειτ' ἀπὸ μερικὲς μέρες, πρόκειται νὰ γίνη ἡ δίκη τῆς ἀπαισίας αὐτῆς μητέρας καὶ οἱ Αὐστριακοὶ περιμένουν μὲ ἀγωνία τὴν ἀπόφασι τοῦ δικαστηρίου.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΤΥΠΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Μιὰ καινούργια ἐφεύρεσις. Τὰ σπίρτα ποὺ ἀνάβουν 6.000 φορὲς τὸ καθένα. Τὸ πεῖσμα ἑνὸς ἐπιστήμονος. Μιὰ τεραστία προσφορά. Τηλέφωνα—γραφομηχανές. Πῶς ἕνα γράμμα θὰ μεταβιβάζεται μέσα σὲ λίγα δευτερόλεπτα. Τὸ στερεοποιημένο κρασὶ τῆς τσέπης. Πῶς καταστρατηγεῖται, χάρις σὲ μιὰ ἐφεύρεσι, ὁ νόμος τῆς ποτοαπαγορεύσεως, κτλ.

Αὐτοὶ ποὺ νευριάζουν ὁσάκις δὲν ἀνάβουν τὰ σπίρτα τους ἢ σβύνουν μόλις ἀνάψουν, πρὶν ἀκόμα προφτάσουν νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν ὅπως θέλουν, ἂς παρηγορηθοῦν. Σὲ λίγον καιρὸ θὰ ἔχουμε ἕνα καινούργιο εἶδος σπίρτων τὰ ὁποῖα θὰ μποροῦμε νὰ τ' ἀνάβουμε ὅσες φορὲς θέλουμε καὶ νὰ τὰ κρατοῦμε ἀναμμένα ὅση ὥρα μᾶς χρειάζονται, χωρὶς νὰ ὑπάρχη φόβος νὰ χαοῦν ἢ νὰ σβύσουν ἀπ' τὸν ἀέρα. Τὰ καινούργια αὐτὰ σπίρτα εἶνε μιὰ ἐφεύρεσις ὀφειλομένη στὸν δόκτορα Φέρντιναντ Ράϊγκερ, ἕναν ἀπ' τοὺς μεγαλειτέρους χημικοὺς τῆς Ἀγγλίας. Χάρις στὴν ἐφεύρεσι αὐτὴ θὰ καταργηθοῦν ἐντελῶς τὰ σπίρτα ποὺ χρησιμοποιοῦμε σήμερα.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ἀξίζει ν' ἀναφερθῆ ὅτι ὁ Ἄγγλος χημικὸς ἔκανε τὴν πολύτιμη αὐτὴ ἐφεύρεσί του... ἀπὸ πεῖσμα. Ἐδῶ καὶ μερικὰ χρόνια ὁ δόκτωρ Ράϊγκερ βρισκόταν στὸ γραφεῖο ἑνὸς μεγαλεργοστασιάρχου τοῦ Λονδίνου. Σὲ μιὰ στιγμή, ὁ τελευταῖος τοῦ προσέφερε ἕνα ποῦρο κι' ἐπῆρε κι' αὐτὸς ἄλλο ἕνα. Ὁ χημικός, γιὰ νὰ τοῦ ἀνταποδώση τὴν περιποίησι, ἔβγαλε τὰ σπίρτα του, ἄναψε ἕνα καὶ προσέφερε φωτιὰ στὸν συνομιλητή του. Προτοῦ ὅμως ἐκεῖνος προφτάσει ν' ἀνάψη τὸ ποῦρο του, τὸ σπίρτο ἔσβυσε. Ὁ δόκτωρ Ράϊγκερ φουρκίστηκε καὶ φώναξε:

—Ἆ, μὰ δὲν ὑποφέρονται πειὰ αὐτὰ τὰ σπίρτα! Πρέπει νὰ καταργηθοῦν! Καί, μὰ τὸν Θεό, ἐγὼ θ' ἀπαλλάξω τὴν ἀνθρωπότητα ἀπ' αὐτά!...

Ὅταν ὁ δόκτωρ Ράϊγκερ ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα, ἔφυγε ἀπ' τὸ γραφεῖο τοῦ φίλου του ἐργοστασιάρχου, πῆγε κατευθεῖαν στὸ γραφεῖο του καὶ ἄρχισε νὰ βασανίζη τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ βρῆ μὲ ποιὸν τρόπο θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ κατασκευαστοῦν σπίρτα μεγάλης διαρκείας. Ἀπὸ τότε δὲ ἀφοσιώθηκε στὴ δουλειὰ αὐτή, παραμελῶντας σχεδὸν κάθε ἄλλην. Παιδεύτηκε χρόνια ὁλόκληρα καὶ ἐπὶ τέλους ἀνεκάλυψε αὐτὸ ποὺ ζητοῦσε.

Τὰ σπίρτα ποὺ κατώρθωσε νὰ κατασκευάση εἶνε θαυματουργά. Ἕνα τέτοιο σπίρτο μπορεῖ ν' ἀνάψη 6.000 φορὲς ὥς ὅτου ἀχρειστευθεῖ. Δηλαδὴ κι' ἂν τὸ ἀνάβει κανεὶς ἑκατὸ φορὲς τὴν ἡμέρα, θὰ μπορῆ νὰ τὸ χρησιμοποιῆ ἐπὶ δυὸ μῆνες. Ἐκτὸς αὐτοῦ κάθε φορὰ ποὺ ἀνάβει δὲν σβύνει οὔτε μὲ ἀέρα, οὔτε μὲ νερό, οὔτε μὲ τίποτε, μέχρις ὅτου ὁ κάτοχός του τὸ βάλει μέσα στὴ θήκη του. Φυσικὰ ὁ δόκτωρ Ράϊγκερ κρατάει μυστικὸν τὸν τρόπο τῆς κατασκευῆς του.

Ὁ Σουηδὸς μεγαλοβιομήχανος σπίρτων καὶ δισεκατομμυριοῦχος Κροῦγερ, ποὺ τροφοδοτεῖ τὶς περισσότερες χῶρες μὲ σπίρτα, προσέφερε στὸν Ἄγγλο χημικὸν ἕνα ἑκατομμύριο λίρες στερλίνες γιὰ ν' ἀγοράση τὴν ἐφεύρεσί του, ἀλλὰ αὐτὸς ἀρνήθηκε, γιατὶ σκοπεύει νὰ ἐκμεταλλευθῆ μόνος του τὴν ἐφεύρεσί του.

* * *

Ἡ Διεύθυνσις Τηλεφώνων τοῦ Λονδίνου πρόκειται νὰ χρησιμοποιήση ἐντὸς ὀλίγου μιὰ καινούργια ἐφεύρεσι, ποὺ θὰ διευκολύνη ἐξαιρετικὰ τοὺς ἐμπόρους, τὶς ἑταιρίες, τὶς τράπεζες καὶ γενικὰ τοὺς περισσοτέρους ἀπ' τοὺς συνδρομητάς της. Πρόκειται περὶ ἑνὸς συνδυασμοῦ γραφομηχανῆς καὶ τηλεφώνου.

Στὸ καινούργιο μάλιστα τηλεφωνικὸ κέντρο τοῦ Λονδίνου ποὺ χτίζεται τώρα, τοποθετεῖται καὶ τὸ μηχάνημα μὲ τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργήση ἡ νέα ἐφεύρεσις.

Ἀντὶ τῶν σημερινῶν ἀκουστικῶν, οἱ συνδρομηταὶ θὰ ἔχουν ἄλλα, καινούργια, δίπλα στὸ καθένα ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ εἶνε προσηρτημένη μιὰ μικρὴ γραφομηχανή. Ὅταν λοιπὸν θὰ θέλετε νὰ στείλετε ἕνα ἐπεῖγον γράμμα σ' ἕνα φίλο σας, εἴτε ἐμπορικὴ παραγγελία, εἴτε φιλικὴ ἐπιστολή, δὲν θὰ εἶνε ἀνάγκη νὰ τὴν γράφετε, νὰ τὴν κλείσετε σὲ φάκελλο, νὰ κολλήσετε γραμματόσημο καὶ νὰ πᾶτε στὸ ταχυδρομεῖο νὰ τὴν ταχυδρομήσετε. Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ τὴν διαβιβάσετε τηλεφωνικῶς. Καλεῖτε τὸν ἀριθμὸ τηλεφώνου τοῦ φίλου σας, κάθεστε μπροστὰ στὴν γραφομηχανὴ ποὺ ἔχει τὸ ἀκουστικό σας καὶ γράφετε τὸ γράμμα. Τὴν ἴδια στιγμὴ συγχρόνως στὸ χαρτὶ τῆς γραφομηχανῆς τοῦ φίλου σας, ἀποτυπώνονται τὰ ψηφία ποὺ ἐγράψατε. Κι' ἔτσι λίγα δευτερόλεπτα ἀπ' τὴν στιγμὴ τῆς ἀποστολῆς, ὁ φίλος σας μπορεῖ νὰ διαβάση τὸ γράμμα σας.

Τὰ νέα αὐτὰ μηχανήματα εἶνε πολὺ ἁπλᾶ καὶ εὔχρηστα. Μιὰ ὁποιαδήποτε δακτυλογράφος μπορεῖ νὰ μάθη μέσα σὲ δυὸ-τρεῖς ὧρες νὰ τὰ χρησιμοποιῆ.

* * *

Οἱ Ἀμερικανοὶ κρασοπατέρες, χάρις στὴν ἀνακάλυψι ἑνὸς συμπατριώτου των χημικοῦ, μποροῦν νὰ παραβαίνουν τὸν περίφημο νόμο, περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, χωρὶς νὰ κινδυνεύουν νὰ τιμωρηθοῦν. Τοῦτο δέ, διότι ὁ νόμος ὁρίζει ρητῶς ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν ρευστῶν καὶ ὄχι στερεῶν. Ἂν ἔχει δηλαδὴ κανεὶς κρασὶ στερεοποιημένο, δὲν τιμωρεῖται! Αὐτὸ ἀκριβῶς ἐπέτυχε καὶ ὁ Ἀμερικανὸς χημικός. Καὶ τώρα ἡ ἑταιρία, στὴν ὁποία ἐπούλησε ἀντὶ μυθώδους ποσοῦ τὴν ἐφεύρεσί του, κατασκευάζει καραμέλλες διαφόρων εἰδῶν κρασιοῦ. Μὲ ἄλλα λόγια κατασκευάζει συμπυκνωμένα καὶ στερεοποιημένα κρασιά. Βάζει κανεὶς μιὰ τέτοια καραμέλλα σ' ἕνα ποτῆρι γεμᾶτο νερὸ καὶ τὴν ἀφίνει νὰ λυώση. Ἔπειτα ἀπὸ ὡρισμένο χρονικὸ διάστημα, τὸ νερὸ τοῦ ποτηριοῦ μεταβάλλεται σὲ γνησιώτατο κρασὶ μὲ ὅλη τὴν γεῦσι του.

ΕΝΑ ΑΛΗΘΙΝΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ **ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΖΕΒΑΚΟ**

Η ΜΙΝΙΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΟΤΑΝ ἔφτασαν στὰ πρῶτα σπίτια τῆς πόλεως, ὁ Φρίτζ εἶπε στὸν κόμητα Σπάντα:

—Τώρα, ἄρχοντά μου, μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς ρωτήσω τί λογαριάζετε νὰ κάνετε;

—Ἐν πρώτοις νὰ σᾶς εὐχαριστήσω καὶ νὰ σᾶς ἀνταμείψω, ὅπως τ' ἀξίζετε ἄλλωστε... Εἴσαστε γενναῖοι ἄντρες... Ἐλᾶτε μαζύ μου...

—Ποῦ, Ἐξοχώτατε;

—Στὸ ἀνάκτορό μου... Ὦ! δὲν ἔχετε νὰ φοβηθῆτε τίποτε... Ὑπάρχει στὸ ἀνάκτορό μου μιὰ μυστικὴ εἴσοδος, ἀπ' τὴν ὁποία θὰ μπορέσουμε νὰ μποῦμε μέσα χωρὶς νὰ μᾶς ἀντιληφθῆ κανείς... Καὶ μάλιστα τὸ καλύτερο ποὺ ἔχουμε νὰ κάνουμε εἶνε νὰ κρυφτοῦμε σ' αὐτὸ καὶ νὰ περιμένουμε... Κανένας δὲν θὰ σκεφτῆ νἄρθῆ νὰ μ' ἀναζητήση ἐκεῖ.

Ὁ κόμης εἶχε δίκηο σ' αὐτὰ ποὺ ἔλεγε... Ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, βρισκόντουσαν κι' οἱ τρεῖς μέσα στὸ παλάτι τοῦ Σπάντα, τοῦ ὁποίου ἔκλεισαν ἑρμητικὰ τὶς πόρτες καί, τὸ ὁποῖο ἦταν ἐγκαταλειμμένο ἀπ' ὅλους. Ἐκεῖ, οἱ δυὸ ἠθοποιοὶ διηγήθηκαν πάλι στὸν κόμητα πῶς κατώρθωσαν νὰ τὸν ἀπελευθερώσουν. Ὁ Σπάντα κατεπλάγη τόσο ἀπὸ τὸ θάρρος, ὅσο κι' ἀπὸ τὴν πονηρία τῶν δυὸ φίλων, οἱ ὁποῖοι δέχτηκαν μὲ μετριοφροσύνη τὶς εὐχαριστίες τους καί, μὲ μεγάλη χαρά, τὸ γενναῖο χρηματικὸ ποσόν, μὲ τὸ ὁποῖο τὶς συνώδευσε. Ὁ Ζὰν-Πὼλ θέλησε στὴν ἀρχὴ ν' ἀρνηθῆ νὰ τὸ πάρη, μὰ ὁ Φρίτζ, καταλαβαίνοντας πὼς ἔτσι θὰ λυποῦσαν καὶ θὰ ψύχραιναν τὸν κόμητα, τὸ δέχτηκε, ἀναγκάζοντας καὶ τὸ σύντροφό του νὰ τὸ δεχτῆ.

—Σοῦ εἶπα πὼς θὰ σὲ κάνω ἔνδοξο καὶ πλούσιο... ψιθύρισε στὸ Ζὰν-Πώλ. Καθὼς βλέπεις ἔγινε ἡ ἀρχή, ἡ ὁποία εἶνε καὶ τὸ πᾶν... Ἡ συνέχεια τώρα εἶν' εὔκολη...

Καί, γυρίζοντας πρὸς τὸν κόμητα, ἐπρόσθεσε:

—Ἡ Ἐξοχότης σας θέλησε νὰ μᾶς εὐχαριστήση καὶ νὰ μᾶς ἀνταμείψη. Τὸ ἔκανε αὐτὸ μὲ μιὰ τέτοια μεγαλοψυχία, ὥστε δὲν θὰ τὸ ξεχάσουμε ποτέ... Μὰ τώρα σᾶς ἀπευθύνω καὶ πάλι τὴν ἐρώτησι ποὺ σᾶς ἔκανα πρὸ ὀλίγου... Τί λογαριάζετε νὰ κάνετε;

—Νὰ πάω στὸ Παλέρμο!

—Ἀκριβῶς ἐκεῖ θὰ πᾶμε καὶ μεῖς! φώναξε ὁ Φρίτζ, ὁ ὁποῖος περίμενε αὐτὴ τὴν ἀπάντησι. Γι' αὐτό, ἂν μοῦ δίνετε τὴ σχετικὴ ἐξουσιοδότησι, κύριε κόμη, θὰ πάω τώρα νὰ προετοιμάσω τὴν ἀναχώρησί μας, οὕτως ὥστε νὰ μπορέσουμε νὰ φύγουμε τὴ νύχτα...

—Πήγαινε, φίλε μου... Ὑπολογίζω σὲ σένα...

Ἔπειτ' ἀπὸ δυὸ ὧρες, ὁ Φρίτζ ξαναγύρισε, ἀφοῦ τὰ προετοίμασε ὅλα. Τίποτε ἐντωμεταξὺ δὲν εἶχε συμβεῖ στὸ ἀνάκτορο τοῦ κόμητος. Χωρὶς ἄλλο ἡ ἀπόδρασίς του δὲν εἶχε γίνει ἀκόμα ἀντιληπτή, μὰ καὶ τὸ ἀντίθετο νὰ συνέβαινε, ἀσφαλῶς τὸ ἀνάκτορό του θὰ ἦταν τὸ τελευταῖο μέρος ὅπου θὰ σκεφτόντουσαν νὰ τὸν ἀναζητήσουν. Ἔτσι βγῆκαν κι' οἱ τρεῖς ἀπὸ τὴν πόλι χωρὶς ἐμπόδια ἢ καμμιὰ δυσάρεστη συνάντησι. Κατὰ τὶς ἕντεκα ἡ ὥρα, ἔφτασαν σὲ μιὰ ἔρημη ἀκτή, ὅπου τοὺς περίμενε μιὰ βάρκα. Μπῆκαν μέσα καὶ σὲ λίγο ἐπεβιβάζοντο σ' ἕνα πλοῖο, τὸ ὁποῖο τοὺς περίμενε στ' ἀνοιχτὰ καὶ τὸ ὁποῖο ξεκίνησε ἀμέσως, κατευθυνόμενο πρὸς τὸ Παλέρμο.

VI

Ο ΔΟΥΛΟΣ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ

Φτάνοντας στὸ Παλέρμο, οἱ φίλοι μας Γουλιέλμος Μάϊστερ, Λαέρτης καὶ Ρούτβεϊν, ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὸν Μαρσιγιάν, πῆγαν κατ' εὐθεῖαν στὸ μέγαρο ποὺ εἶχε νοικιάσει ὁ παιδαγωγὸς τοῦ πρίγκηπος ἱππότης ντὲ Γκερσάν, γιὰ λογαριασμὸ τοῦ μαθητοῦ του. Ὅσο γιὰ τὴ Μινιόν, τὴ Νόρα καὶ τὴ Φιλίνη, οἱ φίλοι μας συμφώνησαν νὰ τὶς ἐμπιστευτοῦν προσωρινῶς στὴ φύλαξι τοῦ Λαζάριο στὸ ἴδιο ἀνάκτορο.

Ὁ πρίγκηψ Ροβέρτος, ἀφοῦ τὶς ἐγκατέστησε μὲ κάθε ἄνεσι, πῆγε ἀμέσως καὶ βρῆκε τὸν παιδαγωγό του. Ἦταν ἀνυπόμονος νὰ μάθη μήπως κανένα νέο καὶ ἀπρόοπτο γεγονὸς εἶχε διαδραματιστεῖ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς μικρῆς ἀπουσίας του. Ὁ ἱππότης ντὲ Γκερσὰν ἔσφιξε τὸ νεαρὸ πρίγκηπα μέσα στὴν ἀγκαλιά του, μὰ δὲν μπόρεσε νὰ τοῦ δώση καμμιὰ χρήσιμη πληροφορία. Κατὰ τὶς ἡμέρες τῆς ἀπουσίας του τριγύριζε θλιμμένος καὶ σιωπηλὸς ὅπως πάντα ἔξω ἀπ' τὸ βασιλικὸ ἀνάκτορο, μὰ δὲν μπόρεσε ν' ἀντιληφτῆ τίποτε τὸ ἔκτακτο. Ἔπειτ' ἀπ' αὐτό, ὁ πρίγκηψ ξαναγύρισε κοντὰ στὸ Γουλιέλμο Μάϊστερ καὶ ἄρχισε νὰ συσκέπτεται μαζὺ μὲ τοὺς καινούργιους του φίλους.

—Τὸ καλύτερο ποὺ ἔχουμε νὰ κάνουμε, τοὺς εἶπε, εἶνε νὰ πᾶμε κατ' εὐθεῖαν στὴ βασίλισσα. Ἐκεῖ, θὰ μάθουμε σὲ τί μπορεῖ νὰ μᾶς χρησιμοποιήση. Θὰ σᾶς παρουσιάσω στὴ Μεγαλειότητά της κι' Αὐτὴ θὰ μᾶς δώση ὁδηγίες...

Ἔπειτ' ἀπὸ μερικὲς στιγμές, ὁ πρίγκηψ κι' οἱ φίλοι του γινόντουσαν δεκτοὶ στὸ ἀνάκτοοο τῆς βασιλίτσης, ἡ ὁποία περίμενε μὲ πραγματικὴ ἀγωνία τὴν ἐπιστροφή του. Μὰ δὲν φανταζόταν ποτὲ ὅτι θὰ γύριζε τόσο γρήγορα. Γι' αὐτὸ ἡ ἀπρόοπτη ἐπιστροφή του τὴν ἔκανε νὰ προαισθανθῆ κάποια καινούργια δυστυχία. Τοῦ ἔσφιξε μὲ ἀγωνία τὸ χέρι καί, μὴ τολμῶντας νὰ τὸν ρωτήση ἀπ' εὐθείας, τοῦ εἶπε μὲ τὴν γλυκειὰ μελαγχολικὴ φωνή της, ἡ ὁποία ἔκλεινε μι' ἀνέκφραστη γοητεία.

—Καλῶς ὡρίσατε, κύριε...

Καί, ἐνῶ ὁ πρίγκηψ, ὁ ὁποῖος εἶχε γονατίσει, σηκωνόταν μὲ τὴ φυσιογνωμία του γεμάτη θλῖψι, ἐπρόσθεσε:

—Ἀσφαλῶς δυσάρεστα νέα μοῦ φέρνετε, κύριε...

Ὁ πρίγκηψ δὲν τῆς ἀπαντοῦσε, γιατὶ ἡ συγκίνησίς του δὲν τὸν ἄφινε νὰ τῆς διηγηθῆ τὴ σύλληψι τοῦ κόμητος Σπάντα.

—Ἀλλοίμονο, κύριε! ἐξακολούθησε ἡ βασίλισσα. Ἡ ἀλλεπάλληλες δυστυχίες μου μ' ἔκαναν νὰ γίνω δυνατὴ καὶ θαρραλέα... Μιλῆστε λοιπὸν χωρὶς φόβο... Τὰ περιμένω ὅλα..

—Μεγαλειοτάτη, εἶπε τότε ὁ πρίγκηψ. Τὸ γράμμα ποὺ ἡ Μεγαλειότης σας μοῦ ἔκανε τὴν τιμὴ νὰ μοῦ ἐμπιστευθῆ, παρεδόθη ἀπὸ μένα τὸν ἴδιο, στὸν κόμητα Σπάντα, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ τὸ διάβασε, τὸ ἔκαψε ἀμέσως... Τὸν εἶδα νὰ κλαίη ἀπὸ εὐτυχία καθὼς διάβαζε τὴ σεπτὴ ἐπιστολή, τὴν ὁποία τοῦ παρέδωσα... Ὁ κόμης θὰ ἔδινε πρόθυμα καὶ τὴν τελευταία σταγόνα τοῦ αἵματός του, γιὰ νὰ ὑπηρετήση τὴ Μεγαλειότητά σας... Μά, ἀλλοίμονο! Δὲν μπορεῖ πειὰ νὰ τὸ κάνη αὐτό... Τὸ ἄλλο πρωΐ τῆς ἀφίξεώς μου στὴ Νεάπολι, τὸν συνέλαβαν!...

—Τὸν συνέλαβαν! φώναξε ὑπόκωφα ἡ βασίλισσα, ἡ ὁποία ἔγινε κατάχλωμη. Ὁ Σπάντα συνελήφθη!...

—Ἀλλοίμονο, ναί, κυρία...

—Συνελήφθη!... ὁ κόμης!... Καὶ ἀπὸ ποιόν;... Γιατί;...

—Ὁ κόμης συνελήφθη κατὰ διαταγὴν τοῦ βασιλέως καὶ ἀκριβῶς ἐξ αἰτίας τῆς ἐπιστολῆς ποὺ τοῦ ἔδωσα.

Ἡ βασίλισσα δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση ἕνα ρῖγος. Ἔτσι λοιπόν;... Οἱ ἐχθροί της ἦσαν ἐνήμεροι ὅλων της τῶν πράξεων;... Δὲν εἶχε λοιπὸν γύρω της τίποτε ἄλλο παρὰ κατασκόπους... Θεέ μου!... Θεέ μου... Καὶ ἐπανελάμβανε μηχανικά:

—Ὁ κόμης συνελήφθη!... Τί δυστυχία!... Τί νὰ κάνω;... Θεέ μου!... Θεέ μου!...

Ὁ νεαρὸς πρίγκηψ στεκόταν μπερδεμένος κι' ἔψαχνε νὰ βρῆ παρηγορητικὰ λόγια γιὰ ν' ἀλαφρώση τὸν πόνο ποὺ ἔβλεπε ζωγραφισμένο στὸ πρόσωπο τῆς βασιλίσσης.

—Ἆ! ἐξακολούθησε θλιβερὰ ἡ Μαρία-Βιζέντι. Ἡ δυστυχίες ξεσποῦν ἀπάνω μου ἡ μιὰ κατόπιν τῆς ἄλλης... Ὁ κόμης, ὁ μόνος ἄνθρωπος ποὺ ἦταν πραγματικὰ ἀφοσιωμένος σὲ μένα, συνελήφθη γιατὶ θέλησε νὰ μὲ ὑπηρετήση καὶ μόνο ὁ Θεὸς ξέρει τί θ' ἀπογίνη... Μὰ δὲν εἶν' αὐτὸ μόνο, πρίγκηψ!... Ἕνας πόνος πιὸ μεγάλος μοῦ ἐπιφυλάσσεται... Θέλουν νὰ μοῦ πάρουν τὴν κόρη μου.

—Πῶς! φώναξε ὁ Ροβέρτος ντὲ Μαρσιγιάν. Θέλουν νὰ χωρίσουν τὴ Μεγαλειότητά σας ἀπὸ τὴν πριγκήπισσα Γχρατσιόζα...

Ὁ πρίγκηψ Ροβέρτος πῆγε ἀμέσως καὶ βρῆκε τὸν παιδαγωγό του...

—Ἀλλοίμονο, ναί, κύριε... Ἐνῶ σεῖς πηγαίνατε στὸν κόμητα Σπάντα τὴν ἐπιστολὴ ποὺ σᾶς ἐμπιστεύτηκα, ἐγὼ λάβαινα μιὰ ἄλλη ἐπιστολὴ ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως. Μοῦ ἀνακοίνωνε μιὰ σκληρὴ ἀπόφασί του: Ἔπειτ' ἀπὸ λίγες ἡμέρες, ἡ πριγκήπισσα Γκρατσιόζα πρέπει νὰ πάη κοντά του γιὰ νὰ κάνη τὴν πρώτη της ἐμφάνισι στὴν αὐλή. Ἰδοὺ ἡ ἐπιστολὴ αὐτή...

Καί, λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, ἡ βασίλισσα ἔδωσε στὸν πρίγκηπα τὴν ἐπιστολὴ τοῦ βασιλέως.

—Τὴν κόρη μου! ψιθύριζε. Τὸ μοναδικό μου θησαυρό!... Ὦ! θὰ τὴν ὑπερασπιστῶ... ἔστω καὶ θυσιάζοντας τὴν ἴδια μου τὴ ζωή...

Ὁ πρίγκηψ διάβασε γλωμιάζοντας τὴν ἐπιστολὴ τοῦ βασιλέως, ὁ ὁποῖος μὲ λίγα ξερὰ λόγια ἀνήγγελε τὴν ἀνέκκλητη ἀπόφασί του, τὴν ὁποία, χωρὶς ἄλλο εἶχε λάβει κατόπιν ὑποδείξεως τῆς Μαλφιέρας.

—Ὦ! φώναξε, σὰν νὰ τὸν εἶχαν χτυπήσει στὴν καρδιά. Αὐτὸ εἶν' ἀδύνατο!... Αὐτὸ δὲν θὰ γίνη ποτέ!...

Μὰ ἀμέσως συνῆλθε καὶ πρόσθεσε κοκκινίζοντας:

—Θὰ ἦταν ἔγκλημα τὸ νὰ χωρίσουν τὴ Μεγαλειότητά σας ἀπὸ τὴν πριγκήπισσα Γκρατσιόζα...

—Ἀλλοίμονο! κύριε,—τοῦ ἀπάντησε ἡ βασίλισσα—τὸ ἔγκλημα αὐτὸ εἶνε ἀκόμα πιὸ μεγάλο ἀπ' ὅ,τι τὸ φαντάζεστε... Βρίσκομαι σ' ἕνα τρομερὸ δίλημμα... Ὀφείλω ὑποταγὴ στὸ βασιλέα καὶ κύριό μου. Μὰ τὸ αἰσθάνομαι, τὸ μαντεύω ὅτι τὸ παιδί μου θὰ πέση στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν μου... Ὦ! θὰ ὑπερασπιστῶ τὴν κόρη μου μὲ ὅλες μου τὶς δυνάμεις τῆς μητρικῆς μου ψυχῆς... Μὰ πῶς, Θεέ μου!... Πῶς!... Εἶμαι μόνη, ἔρημη, χωρὶς φίλους...

—Ὦ! Μεγαλειοτάτη! διεμαρτυρήθηκε μὲ θλῖψι ὁ πρίγκηψ...

—Ξέρω, τοῦ ἀπάντησε ἡ βασίλισσα, ὅτι μπορῶ νὰ ὑπολογίζω στὴν ἀφοσίωσί σας... Μοῦ τὸ ἀποδείξατε ἄλλωστε... Μὰ εἶστε τόσο νέος... Εἶστε μόνος...

—Δὲν εἶμαι μόνος, Μεγαλειοτάτη... Ἔχω φίλους ἀποφασιστικοὺς καὶ γενναίους, προθύμους νὰ θυσιάσουν τὴ ζωή τους γιὰ σᾶς, ὅπως κι' ἐγώ...

Τὰ λόγια αὐτὰ ἔχυσαν βάλσαμο μέσ' στὴν καρδιὰ τῆς βασιλίσσης.

—Ἔχετε φίλους, εἴπατε; Φτωχὸ παιδί!... Μὰ νομίζετε ὅτι θὰ δεχτῶ ν' ἀφήσω τοὺς γενναίους φίλους σας νὰ ριψοκινδυνεύσουν τὴν ἐλευθερία τους καὶ τὴ ζωή τους, γιὰ νὰ ὑπερασπιστοῦν μιὰ δυστυχισμένη κι' ἐγκαταλελειμμένη βασίλισσα σὰν καὶ μένα;...

—Μεγαλειοτάτη, τὴ διέκοψε ὁ πρίγκηψ, αὐτὸ ποὺ οἱ φίλοι μου κι' ἐγὼ βλέπουμε σὲ σᾶς δὲν εἶνε ἡ βασίλισσα... Εἶνε ἡ ἐνάρετη γυναῖκα ποὺ βασανίζεται, εἶνε ἡ περιφρονημένη σύζυγος ποὺ ὑποφέρει καὶ γι' αὐτὸ εἴμαστε ἕτοιμοι νὰ δράσουμε καὶ παρὰ τὴ θέλησί σας. Λέγατε πρὸ ὀλίγου ὅτι εἶστε μόνη κι' ἐγκαταλελειμμένη!... Μὴ ξεχνᾶτε ὅτι ὑπάρχουν παντοῦ καὶ πάντοτε καρδιὲς γενναῖες καὶ τίμιες, πρόθυμες νὰ ὑπερασπιστοῦν τοὺς ἀδυνάτους καὶ τοὺς καταπιεζομένους. Νομίζατε πὼς εἶστε ἔρημη καὶ νά! ἔξαφνα παρουσιάζονται μερικοὶ ἄγνωστοι ὑποστηρικταί σας!... Αὐτὸ δὲν σᾶς ἀποδεικνύει ὅτι δὲν πρέπει ποτὲ ν' ἀπελπίζεστε;... Ὦ! πέστε μιὰ λέξι, κυρία, κι' ἀμέσως οἱ φίλοι μου θἄρθοῦν νὰ πέσουν στὰ πόδια σας γιὰ νὰ λάβουν διαταγάς σας...

Ἡ βασίλισσα ἦταν ἀναστατωμένη ἀπ' τὴ συγκίνησί της... Τὰ λόγια τοῦ πρίγκηπος τῆς μιλοῦσαν στὴν καρδιά της κι' ἔκαναν τὶς ἐλπίδες της νὰ ξαναγεννιοῦνται. Γι' αὐτὸ δὲν εἶχε τὴ δύναμι νὰ διαμαρτυρηθῆ, ὅταν εἶδε τὸν Μαρσιγιὰν ν' ἀνοίγη μιὰ πόρτα καὶ νὰ μπάζη μέσα τοὺς φίλους του μὲ τὸ Γουλιέλμο Μάϊστερ ἐπὶ κεφαλῆς.

—Κύριοι, εἶπε ἡ βασίλισσα—εἶμαι βαθειὰ συγκινημένη ἀπὸ τὰ αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα σᾶς ἐμψυχώνουν καὶ τῶν ὁποίων ὁ πρίγκηψ ντὲ Μαρσιγιὰν ἔγινε ὁ διερμηνεύς... Ὅλ' ἡ εὐγνωμοσύνη μου εἶνε δική σας...

—Ἐμεῖς εἴμαστε εὐγνώμονες στὴ Μεγαλειότητά σας, γιατὶ μᾶς ἐπιτρέπει νὰ τὴν ὑπηρετήσουμε...ἀπάντησε ὁ Γουλιέλμος Μάϊστερ, ὁ ὁποῖος εἶχε συγκινηθεῖ βαθειά, βλέποντας αὐτὴ τὴ δυστυχισμένη βασίλισσα ὁλομόναχη μέσα σ' ἕν' ἀπέραντο παλάτι, χωρὶς κανένα σχεδὸν ὑπηρέτη!...

—Κύριοι, δὲν ξέρω πῶς νὰ σᾶς εὐχαριστήσω! εἶπε ἡ βασίλισσα. Ὡστόσο, πρὶν ἐπιχειρήσετε ἀκόμα τίποτε, ἀφῆστε με νὰ σᾶς προειδοποιήσω ὅτι ἡ ὑπόθεσις τὴν ὁποίαν θέλετε ν' ἀναλάβετε, μολονότι εἶνε δικαία καὶ ἱερά, κρύβει ἀναρίθμητους μεγάλους κινδύνους.

—Οἱ κίνδυνοι δὲν μᾶς τρομάζουν! διέκοψε ὁ Ροβέρτος. Ἡ ὑπόθεσις τῆς Μεγαλειότητός σας εἶνε ἱερὰ καὶ θὰ κάνουμε τ' ἀδύνατα δυνατὰ νὰ θριαμβεύσουμε...

—Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριοι, σᾶς εὐχαριστῶ ἀπὸ τὰ τρίσβαθα τῆς ψυχῆς μου... Πηγαίνετε!... Αὔριο ὁ κ. πρίγκηψ ντὲ Μαρσιγιὰν θὰ σᾶς πῆ τί μπορεῖτε νὰ κάνετε γιὰ μένα... Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ μαζύ σας...

Ὅλοι ἀμέσως πλησίασαν κι' ἄγγιξαν μὲ σεβασμὸ μὲ τὴν ἄκρη τῶν χειλέων τους τὸ λευκὸ χέρι ποὺ τοὺς ἔτεινε ἡ βασίλισσα καὶ σιωπηλὰ ἀποσύρθηκαν... Καθὼς ὅμως περνοῦσαν ἀπὸ τὸ διπλανὸ δωμάτιο, ὁ Ροβέρτος στάθηκε ἔξαφνα ταραγμένος καὶ ὑποκλίθηκε βαθειὰ μπρὸς σὲ μιὰ νέα κόρη.

—Κύριε ντὲ Μαρσιγιὰν—εἶπε ἡ Γκρατσιόζα, γιατὶ αὐτὴ ἦταν—θὰ ἐπιθυμοῦσα νὰ σᾶς μιλήσω μερικὰ λεπτά...

(Ἀκολουθεῖ)

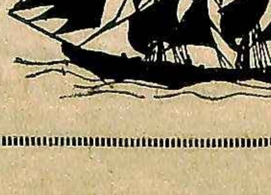

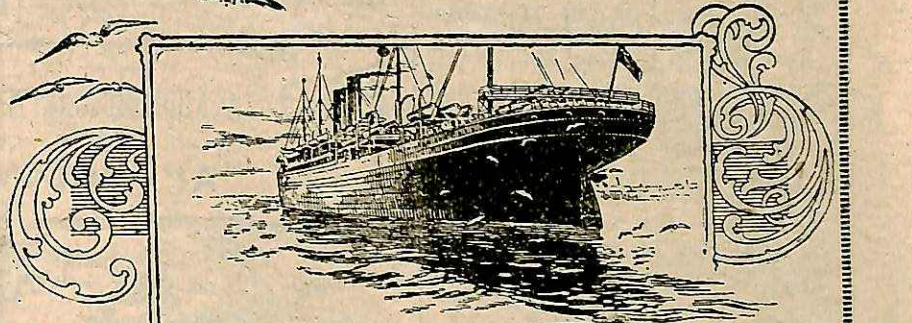

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΟΝΩΝ ΜΑΣ

ΤΑ ΣΥΜΠΟΣΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ

Τί γράφουν σχετικῶς οἱ μεγάλοι συγγραφεῖς τῆς ἀρχαιότητος. Ἡ μαγειρικὴ τῶν ἀρχαίων. Τὸ «μενοὺ» τῶν συμποσίων. Οἱ περιφημότεροι μάγειροι τῆς ἀρχαιότητος. Πῶς ἔτρωγαν οἱ πρόγονοί μας. Τὰ φαγητὰ ποὺ προτιμοῦσαν, κ.τ.λ.

Ἂν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχαν κάτι στὸ ὁποῖο δὲν μποροῦν νὰ τοὺς παραβληθοῦν οἱ νεώτεροι, αὐτὸ εἶνε ἀσφαλῶς τὰ περίφημα συμπόσιά τους. Γιὰ νὰ λάβη κανεὶς ἰδέα τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖο ἐδίδοντο τότε τὰ συμπόσια καὶ τοῦ μεγάλου ἐνδιαφέροντος ποὺ εἶχαν, πρέπει νὰ διαβάση τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς.

Μὲ τὴν περιγραφὴ τῶν συμποσίων ἀσχολήθηκαν ἀρκετοὶ μεγάλοι συγγραφεῖς, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Πλάτων, ὁ Ἀριστοφάνης, ὁ Ξενοφῶν καὶ ὁ Πλούταρχος. Ἐκεῖνος ὅμως ποὺ κατέγινε ἰδιαιτέρως μὲ τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς φιλολογίας ἦταν ὁ Ἀθήναιος, ὁ ὁποῖος ἔγραψε σχετικὰ τοὺς περιφήμους «Δειπνοσοφιστάς».

Μέσα στὸ σύγγραμμα αὐτὸ εἶνε συγκεντρωμένο καθετὶ ποὺ ἀναφέρεται στὴ μαγειρική, στὴν ὀνομασία τῶν φαγητῶν, στὰ ἔπιπλα, στὰ σκεύη, στὰ τραπέζια, στὶς συζητήσεις τῶν συνδαιτημόνων, στὶς εὐφυολογίες τους, στὰ ἐπιγράμματά τους καὶ στὰ αἰνίγματά τους.

Τὸ ἐδεσματολόγιο τῶν ἀρχαίων—ἡ «ἀναγραφὴ» ὅπως καλοῦσαν οἱ πρόγονοί μας τὸ «μενοὺ»—ἦταν πλουσιώτατο. Τὰ φαγητὰ ὑπῆρχαν σ' ἄφθονη ποικιλία καὶ ἐμαγειρεύοντο μὲ ἐξαιρετικὴ τέχνη.

Ἐπὶ πλέον γιὰ κάθε νέο εἶδος φαγητοῦ ποὺ ἐφεύρισκαν οἱ μάγειροι, ἀμειβόντουσαν γενναῖα ἀπὸ τοὺς κυρίους των καὶ ἔπαιρναν κάτι παρόμοιο μὲ δίπλωμα εὐρεσιτεχνίας. Ὁ μάγειρος τοῦ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως ἀπὸ τ' ἀποφαγούδια μονάχα τοῦ τραπεζιοῦ τοῦ κυρίου του κατώρθωσε νὰ πλουτίση καὶ νὰ χτίση τρία σπίτια.

Ὅπως ὑπῆρχαν στὴν ἀρχαιότητα ἑφτὰ σοφοί, ἔτσι ὑπῆρχαν καὶ ἑφτὰ ὀνομαστοί... μάγειροι. Μεταξὺ τούτων συμπεριελαμβάνοντο ὁ Μίθαικος, ὁ ὁποῖος ἄφησε καὶ μαγειρικὸ σύγγραμμα, καὶ ὁ Ἀρχέστρατος, συγγραφεὺς ἐπίσης ἐμμέτρου Γαστρολογίας ποὺ μεταφράστηκε Λατινικά.

Οἱ πρόγονοί μας ἐσέβοντο πολὺ τοὺς μαγείρους καὶ τοὺς τοποθετοῦσαν μεταξὺ τῶν δημοσίων λειτουργῶν.

Οἱ ἀρχαῖοι δὲν ἤξεραν οὔτε τὸ βούτυρο, οὔτε τὴ ζάχαρι καί, ἀντὶ αὐτῶν, μετεχειρίζοντο λάδι καὶ μέλι. Μὲ τὰ δυὸ αὐτὰ συστατικὰ παρεσκεύαζαν ποικίλα γλυκίσματα καὶ ἀρώματα.

Μεταξὺ αὐτῶν ἀναφέρονται ἡ «μελιτοῦττα», ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴ δική μας γαλατόπητα, τὸ «ἔτνος», ὁ σημερινὸς δηλαδὴ πουρές, τὰ «ἀρτοκρέατα», ἡ σημερινὲς κρεατόπητες, ἡ «σησαμίδες», δηλαδὴ τὸ σουσάμ-χαλβᾶ τῶν Τούρκων, κλπ.

Στὰ δεῖπνα τους οἱ ἀρχαῖοι χρησιμοποιοῦσαν, ἀντὶ καθισμάτων, κρεββάτια καὶ κατεκλίνοντο ἀπάνω τους ἀκουμπῶντας στοὺς ἀγκῶνες. Τὰ τραπέζια εἶχαν μικρότερο ὕψος ἀπὸ τὰ σημερινὰ καὶ τὰ ἐπιτραπέζια σκεύη ἦσαν ἐξαιρετικῆς πολυτελείας.

Στὴν ἀρχὴ τοῦ δείπνου ἔπιναν τὸ λεγόμενο «πρόπομα» καὶ κατόπιν ἔπεφταν στὰ φαγητά. Γιὰ νὰ πιάσουν τὸ κρέας μετεχειρίζοντο ἕνα εἶδος τσιμπίδας καὶ γιὰ νὰ πιοῦν τὸ ζουμί, κουτάλια.

Ἀγαποῦσαν ὅμως τὴν καθαριότητα καὶ γι' αὐτὸ στὴν ἀρχὴ καὶ στὸ τέλος κάθε δείπνου ἔπλυναν μ' ἐπιμέλεια τὰ χέρια καὶ τὸ πρόσωπό τους. Τὰ δάχτυλά τους τὰ σκούπιζαν μὲ «λάσια», ἕνα εἶδος χειρομάκτρων, ἢ σὲ κομμάτια ψωμιοῦ ποὺ τώρριχναν ἔπειτα στὰ σκυλιὰ καὶ γι' αὐτὸ τὸ λέγαν «κυνάδα».

Ἡ κυρία τροφὴ τῶν ἀρχαίων ἦταν, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ κρέατα καὶ τὰ παρόμοια, ξερὰ σῦκα, σταφίδες, καρύδια, ἀμύγδαλα, κάστανα καὶ τυρί, ἰδίως τῆς Σικελίας.

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ «ΤΡΙΩΝ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΩΝ»

ΤΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΡΤΑΝΙΑΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΣΤΟ μέρος αὐτὸ τῶν Ἀπομνημονευμάτων του, ὁ Ἀρτανιὰν διηγεῖται πῶς ἔπεσε στὴν παγίδα ἑνὸς θανασίμου ἐχθροῦ του, ὁ ὁποῖος, προτοῦ τὸν σκοτώσει, τοῦ παραχωρεῖ μερικῶν λεπτῶν προθεσμία γιὰ νὰ προσευχηθῇ μέσα σ' ἕνα σκοτεινὸ κι' ἀδιέξοδο δωμάτιο τοῦ σπιτιοῦ του...

«Ἐμπῆκα μέσα σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο—συνεχίζει ὁ Ἀρτανιὰν — καὶ οἱ ἐχθροί μου ἔκλεισαν τὴν πόρτα πίσω μου. Ἀμέσως, ἀποφεύγοντας κάθε θόρυβο, ἅπλωσα τὰ χέρια μου κι' ἄρχισα νὰ ψάχνω μέσ' στὸ σκοτάδι. Ἔτσι σὲ λίγο ἄγγιξα μιὰ χοντρὴ σανίδα ἀπ' αὐτὲς ποὺ χρησιμοποιοῦν ἡ ράφτρες γιὰ νὰ κρεμοῦν τ' ἀσπρόρρουχα, τὰ ὁποῖα ἑτοιμάζουν. Χωρὶς νὰ χάνω καιρό, ἅρπαξα τὴ σανίδα αὐτὴ καί, χώνοντας τὴ μιὰ ἄκρη της σ' ἕνα ἄνοιγμα τοῦ ταβανιοῦ, στερέωσα γερὰ τὴν ἄλλη στὴν πόρτα, ἔτσι ποὺ νὰ μὴ μπορῇ πειὰ ν' ἀνοίξῃ ἀπ' ἔξω.

Ἔπειτ' ἄρχισα νὰ χτυπάω δυνατὰ μὲ τὰ πόδια μου τὸ πάτωμα, γιὰ νὰ προκαλέσω τὴν προσοχὴ τοῦ φρουροῦ τοῦ καρδιναλίου, ὁ ὁποῖος κατοικοῦσε στὸ κάτω πάτωμα.

Γιὰ τὴν καλή μου τύχη, ὁ συνάδελφός μου αὐτὸς ἔτρωγε τὴν ὥρα αὐτὴ μαζὺ μὲ μερικοὺς φίλους του στὸ δωμάτιό του. Εἶχε ἀκούσει μάλιστα τὸ θόρυβο ποὺ ἔκαναν οἱ δολοφόνοι μου, καθὼς ρίχτηκαν ἀπάνω μου καὶ εἶχε καταπλαγεῖ, γιατὶ ποτὲ ἡ δυὸ γυναῖκες, στὸ διαμέρισμα τῶν ὁποίων βρισκόμουν, δὲν ἔκαναν φασαρίες.

Ἔτσι τὰ ποδοπατήματά μου τὸν ἀνησύχησαν κι' ἀποφάσισε ν' ἀνεβῇ ἐπάνω μὲ τοὺς φίλους του γιὰ νὰ δῇ τί συνέβαινε.

Ἐντωμεταξὺ ὅμως οἱ δολοφόνοι μου, ἀκούνοντάς με νὰ βροντάω τὸ πάτωμα, εἶχαν ριχτεῖ στὴν πόρτα τοῦ δωματίου, ὅπου βρισκόμουν φυλακισμένος γιὰ νὰ τὴν ἀνοίξουν. Μὰ ἡ πόρτα ἀντιστεκόταν στὶς προσπάθειές τους. Συγχρόνως κι' ἐγὼ ἀπὸ μέσα τὴν ἔσπρωχνα ἀντιθέτως, χωρὶς νὰ πάψω νὰ χτυπάω τὸ πάτωμα.

Ἔτσι εἶχε δημιουργηθεῖ ἕνας ἀπερίγραπτος θόρυβος.

Σὲ λίγο, ὡστόσο, ἄκουσα μ' ἀνακούφισι τὸν φρουρὸ τοῦ καρδιναλίου καὶ τοὺς φίλους του, οἱ ὁποῖοι φώναζαν ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ δωματίου γιὰ νὰ τοὺς ἀνοίξουν.

Τότε οἱ δολοφόνοι ἔπαψαν νὰ σπρώχνουν τὴν πόρτα μου κι' ἄρχισαν νὰ σιγοψιθυρίζουν μεταξύ τους, σκεπτόμενοι τί ἔπρεπε νὰ κάνουν. Ἐπωφελήθηκα αὐτῆς τῆς σιωπῆς γιὰ νὰ φωνάξω μὲ ὅλη τὴ δύναμι τῶν πνευμόνων μου στὸ φρουρὸ τοῦ καρδιναλίου νὰ τρέξῃ νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν ἀστυνομία. Πράγματι, ἀμέσως, ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς φίλους του ἔφυγε πηγαίνοντας στὸ πλησιέστερο ἀστυνομικὸ τμῆμα, ἐνῶ οἱ τέσσερες ἄλλοι, συνενώνοντας τὶς προσπάθειές τους, μ' ἕνα γερὸ σπρώξιμο τῶν ὤμων τους, παραβίασαν τὴν πόρτα καὶ εἰσώρμησαν μέσ' στὸ δωμάτιο, ὅπου βρισκόντουσαν οἱ **δολοφόνοι.**

Ἦταν καιρὸς πειά, ἡ πόρτα τοῦ δικοῦ μου δωματίου δὲν θὰ μποροῦσε ν' ἀντισταθῇ περισσότερο. Ὡστόσο οἱ δολοφόνοι μου ἀντιστάθηκαν στοὺς νεοφερμένους.

Τότε βγῆκα κι' ἐγὼ ἀπ' τὸ σκοτεινὸ δωμάτιο κι' ὁρμῶντας σ' ἕναν ἀπ' τοὺς δολοφόνους τοῦ ἅρπαξα τὸ σπαθὶ καὶ τὸν σώριασα κάτω, χτυπῶντας τον στὸ κεφάλι μὲ τὴ λαβή του.

Ἡ σύγχυσις καὶ ἡ ταραχὴ ποὺ ἐπικρατοῦσε στὸ δωμάτιο ἦταν ἀπερίγραπτη.

Ὅσο γιὰ τὶς δυὸ γυναῖκες, αὐτὲς εἶχαν καταφύγει σὲ μιὰ γωνία καὶ κύτταζαν περίτρομες τοὺς φίλους τους ν' ἀμύνωνται κατὰ τῶν δικῶν μου.

Εἴμαστε πέντε καὶ ἦσαν τρεῖς. Ὡστόσο ἀντιστεκόντουσαν μὲ σταθερότητα κι' ἡ ἀπελπισία τους τοὺς ἔκανε τόσο τολμηρούς, ὥστε κατώρθωσαν κι' ἐτραυμάτισαν—εὐτυχῶς ἐλαφρὰ—δυὸ ἀπ' τοὺς δικούς μας.

Μὰ κι' αὐτοί, ὅλοι τους, ἦσαν τραυματισμένοι, ἄλλος ἐλαφριὰ κι' ἄλλος βαρειά, καὶ εἶχαν ὑποτραβηχτεῖ πρὸς τὸν τοῖχο, ὅπου τοὺς κρατούσαμε ἀκίνητους, μολονότι εἶχαν ἀναποδογυρίσει ἔπιπλα καὶ καρέκλες γιὰ νὰ ὀχυρωθοῦν.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὅμως ἔφτασε ὁ ἀστυνόμος τῆς συνοικίας μαζὺ μὲ μερικοὺς τοξότες κι' ἔτσι ἡ συμπλοκὴ τελείωσε, γιατὶ οἱ ἐχθροί μας κατάλαβαν πὼς τὸ καλύτερο ποὺ εἶχαν νὰ κάνουν ἦταν νὰ παραδοθοῦν. Ἀλλοιῶς θὰ τοὺς ἀποτελειώναμε ἐπὶ τόπου.

Τοὺς συνέλαβαν ὅλους καὶ τοὺς ὡδήγησαν στὴν ἀστυνομία. Συνέλαβαν ἐπίσης καὶ τὴν μητέρα μὲ τὴν κόρη της, μολονότι τὴν τελευταία θὰ τὴ συγχωροῦσα εὐχαρίστως γιὰ τὸ παιγνίδι ποὺ μοῦ εἶχε σκαρώσει. Μὰ ἡ δικαιοσύνη δὲν ἀφίνει εὔκολα τὴ λεία της κι' ἔτσι εἶδα νὰ τὴν ὁδηγοῦν κι' αὐτὴν στὸ Τμῆμα, οἱ τοξότες. Ὄχι χωρὶς κάποια θλῖψι, ὁμολογῶ...

Ἡ πρώτη μου δουλειὰ ἦταν νὰ μεταμφιεστῶ σ' Ἄγγλο εὐγενῆ...

Μετὰ τὸ ἐπεισόδιο αὐτό, τελείωσε κι' ἡ ἐπανάστασις τῶν Παρισινῶν κι' οἱ ἐπαναστάται ἀναγκάστηκαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὰ ὁδοφράγματά τους. Ὁ Μαζαρῖνος, φοβούμενος μήπως τὰ πράγματα τελειώσουν ἄσχημα γι' αὐτόν, συμβούλευσε τὴ βασιλομήτορα ν' ἀπελευθερώσῃ μερικοὺς ἀπ' τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν στασιαστῶν, τοὺς ὁποίους εἶχαν συλλάβει προκαταβολικῶς. Ἔτσι ἡ τάξις ἀπεκατεστάθη, καὶ ὁ καθένας ξαναγύρισε στὴ θέσι του.

* * *

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ στὴν Ἀγγλία ἐπικρατοῦσε μεγάλη πολιτικὴ ἀναστάτωσις κι' ὁ Μαζαρῖνος, θέλοντας νὰ πληροφορηθῇ τί ἀκριβῶς συνέβαινε στὴ γειτονική μας αὐτὴ χώρα, ἀποφάσισε νὰ μὲ στείλῃ στὸ Λονδῖνο γιὰ νὰ τοῦ φέρω ἀκριβεῖς πληροφορίες.

Δὲν ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ πήγαινα στὸ Λονδῖνο. Εἶχα πάει κι' ἄλλες δυὸ φορὲς ἀκόμα καὶ ἤξερα καλὰ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα.

Μόλις λοιπὸν ἔφτασα ἐκεῖ, ἡ πρώτη μου φροντίδα ἦταν νὰ μεταμφιεστῶ σὲ Ἄγγλο ἀριστοκράτη, νὰ ρωτήσω καὶ νὰ μάθω τί εἶχε ἀπογίνει ἡ Μιλαίδη, γιατὶ φοβόμουν πολὺ μήπως ἡ τύχη τὰ φέρει ἔτσι καὶ ξανασυναντηθοῦμε.

Ἡ πληροφορίες μου ὅμως μοῦ ἀπέδειξαν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ φοβᾶμαι τίποτε. Ἡ Μιλαίδη εἶχε πεθάνει μ' ἕνα τρόπο πραγματικὰ ἀλλόκοτο καὶ τραμαχτικό. Εἶχαν βρεῖ τὸ πτῶμα της σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ἐξοχὲς τοῦ Λονδίνου, γεμᾶτο φρικώδη τραύματα. Ὡστόσο, ἐπειδὴ δὲν τῆς ἔλειπε τίποτε, ἀπ' αὐτὸ ἀπεδείχθη ὅτι δὲν τὴν εἶχαν σκοτώσει γιὰ νὰ τὴ ληστεύσουν.

Ἡ δολοφονία αὐτὴ προκάλεσε μεγάλη ἐντύπωσι στὴν ἀριστοκρατία τοῦ Λονδίνου. Ἡ ἐντύπωσις αὐτὴ μάλιστα δὲν εἶχε σβύσει ἀκόμα καὶ γι' αὐτὸ μπόρεσα καὶ συγκέντρωσα τόσο γρήγορα τὶς πληροφορίες μου.

Ἔπειτ' ἀπὸ λίγες ἡμέρες, μετὰ τὴν ἄφιξί μου στὸ Λονδῖνο, εἶχα πάει σ' ἕνα ἔμπορο ὑφασμάτων τῶν Ἰνδιῶν γιὰ ν' ἀγοράσω λίγο ὕφασμα ποὺ τὸ εἶχα ὑποσχεθεῖ σὲ κάποια ὡραία Παρισινὴ κυρία.

Μόλις εἶχα μπεῖ μέσ' στὸ κατάστημα, ὅταν ἔξαφνα εἶδα νὰ παρουσιάζεται μιὰ κυρία καταπληκτικῆς ὠμορφιᾶς, ντυμένη ὑπέροχα. Εἶχε ψηλὸ ἀνάστημα καὶ πρόσωπο γοητευτικό.

Καθυστέρησα ὅσο μποροῦσα τὴν ἀγορά μου γιὰ νὰ ἔχω τὴν εὐχαρίστησι νὰ κυττάξω ὅσο μποροῦσα περισσότερο τὴν ὡραία αὐτὴ γυναῖκα, τῆς ὁποίας ἡ θέα μὲ εἶχε μαγεύσει, ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή.

Ἀπὸ τοὺς τρόπους της φαινόταν ἀριστοκράτις κι' αὐτὸ τὴν ἔκανε ἀκόμα περισσότερο θελκτικὴ στὰ μάτια μου.

Ὡστόσο ἡ κυρία αὐτὴ δὲν εὕρισκε κανένα ὕφασμα τοῦ γούστου της. Τοῦ κάκου ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι ξεδίπλωσαν μπροστά της τὰ ὡραιότερα ὑφάσματα τοῦ καταστήματος. Ἔτσι ἐγὼ εὕρισκα τὴν εὐκαιρία νὰ τὴν κυττάζω μ' ὅλη μου τὴν ἄνεσι.

Ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμή, ἔννοιωθα τὸν ἑαυτό μου περισσότερο ἐρωτευμένο μαζύ της.

Ὡστόσο κι' αὐτὴ δὲν ἄργησε ν' ἀντιληφθῇ ἀπὸ τὶς φλογερὲς ματιὲς ποὺ τῆς ἔρριχνα τί συνέβαινε μέσ' στὴν καρδιά μου.

Τότε ἄρχισε κι' αὐτὴ νὰ μὲ κυττάζῃ μὲ τὴ σειρά της καὶ μολονότι δὲν ἤμουν ντυμένος ὅπως θὰ ἤθελα, ἐντούτοις ἔδειχνε ἀπὸ τὴν ἔκφρασί της πὼς τῆς εἶχα κάνει κάποια ἐντύπωσι.

Ἡ ὡραία Ἀγγλὶς ὑποψιάστηκε ἀπ' τὸ ὕφος μου πὼς ἤμουν ξένος καὶ μάλιστα Γάλλος καὶ ρώτησε τὸν ἔμπορο, ὁ ὁποῖος τὴν πληροφόρησε σχετικῶς. Ἂν καὶ δὲν τὴν ἄφινα καθόλου ἀπ' τὰ μάτια, ἐν τούτοις δὲν μπόρεσα νὰ καταλάβω κανένα ἀπ' τὰ λόγια ποὺ ἔλεγε στὸν ἔμπορο.

Συγχρόνως αὐτός, ἐπειδὴ καθόμουν μόνος σὲ μιὰ γωνία, εἶπε στὴ γυναῖκα του νάρθῃ νὰ μοῦ κρατήσῃ συντροφιά. Ἐκείνη μὲ πλησίασε καὶ μοῦ εἶπε γαλλικὰ νὰ τοὺς συγχωρήσω γιατὶ μὲ εἶχαν ἀφήσει μόνο κι' ὅτι ἦταν βεβαία γιὰ τὴ συγγνώμη μου γιατὶ ἕνας ἱππότης σὰν κι' ἐμένα δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ θυμώσῃ, ἐπειδὴ περιποιόντουσαν μιὰ κυρία πρὶν ἀπ' αὐτόν. Ἔπειτα μὲ ρώτησε ἂν ἤμουν Γάλλος.

Ἐγὼ τῆς ὡμολόγησα ἀμέσως ὅτι πράγματι ἤμουν Γάλλος κι' ἐπρόσθεσα ὅτι δὲν μποροῦσαν νὰ μὲ ὑποχρεώσουν περισσότερο, παρὰ μὲ τὸ νὰ περιποιηθοῦν τὴν πελάτιδά τους, χωρὶς νὰ μὲ λαβαίνουν ὑπ' ὄψει τους.

Τότε ἔλαβε τὸ λόγο κι' ἡ ὡραία Ἀγγλὶς ἀριστοκράτις, ἡ ὁποία, φαίνεται, ἤξερε καλὰ τὰ γαλλικὰ καὶ μ' εὐχαρίστησε γιὰ τὴν εὐγένειά μου. Τῆς ἀπάντησα μ' ἕνα τυπικὸ κομπλιμέντο κι' ἀμέσως μὲ παρακάλεσε νὰ πλησιάσω γιὰ νὰ τὴ βοηθήσω ἐναντίον τοῦ ἐμπόρου, δίνοντάς μου τὴν ὑπόσχεσι ὅτι θὰ μοῦ ἀνταπέδιδε κι' αὐτὴ τὴν ἴδια ὑπηρεσία, ὅταν θὰ ἔκανα κι' ἐγὼ τὶς ἀγορές μου.

Ὅταν τελείωσε τὰ ψώνια της κι' ἔκανα κι' ἐγὼ τὰ δικά μου, μὲ παρακάλεσε νὰ τῆς δώσω τὸ χέρι μου γιὰ νὰ τὴ βοηθήσω ν' ἀνεβῇ στὸ ἀμάξι ποὺ τὴν περίμενε ἀπ' ἔξω.

Ὅταν ἐμπῆκε μέσα, ἑτοιμαζόμουν ν' ἀποσυρθῶ, μὰ ἔξαφνα ἐκείνη μὲ προσκάλεσε ν' ἀνεβῶ κι' ἐγὼ καὶ νὰ καθήσω δίπλα της.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ἕνας περίφημος Γερμανὸς ἀκροβάτης. Ἡ καταπληκτική του δύναμις. Ἡ ἡρωϊκὴ σταδιοδρομία τοῦ Γκασπὰρ Μπισσόν. Πῶς ἀπὸ στρατιώτης ἔγινε στρατηγός. Πῶς ἔπινε κάθε πρωῒ δεκάξη μπουκάλια κρασί. Ἕν' ἀριστούργημα ἀρχιτεκτονικῆς ἀπὸ σπίρτα. Ἡ ὑπομονὴ ἑνὸς ἐμπόρου. Ἕνας θρυλικὸς ταυρομάχος ποὺ σκότωσε 5.000 ταύρους. Οἱ πιὸ ὀπισθοδρομικοὶ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

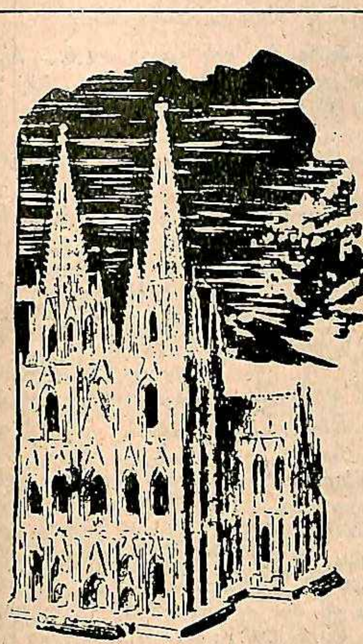

Ἡ... σπιρτο-εκκλησιά !...

Ἕνας ἀπ' τοὺς περιφημοτέρους ἀκροβάτας τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰῶνος μας, ὑπῆρξε κι' ὁ Γερμανὸς Φρὶτς Σόνταγκ. Ὁ ἀκροβάτης αὐτός, ὁ ὁποῖος ἦταν γίγας στὸ σῶμα, εἶχε γεννηθεῖ στὸ Μόναχο τῆς Βαυαρίας καί, ἀπὸ πολὺ μικρός, εἶχε καταπλήξει τοὺς συμπολῖτες του μὲ τὴν ὑπερφυσική του δύναμι.

Σὲ ἡλικία πέντε ἐτῶν ἔπιανε ἄλλα παιδάκια ἡλικίας δέκα ἐτῶν, τὰ ἐσήκωνε ψηλά, καὶ τὰ κρατοῦσε ἐπάνω στὸ κεφάλι του, ὅπως κρατοῦσαν οἱ παλαιοὶ κουλουρτζῆδες τοὺς ταβλάδες τους.

Ὅταν ἐμεγάλωσε κι' ἔγινε δεκαὲξ ἐτῶν, ἐσήκωνε μὲ τὸ ἕνα χέρι του σακκιὰ γεμᾶτα ἀλεῦρι καὶ τὰ ἔρριχνε στὴν πλάτη του σὰν νὰ ἤτανε σακκουλάκια.

Ἀπὸ τότε ὁ Σόνταγκ προσελήφθη σ' ἕνα μεγάλο ἱπποδρόμιο κι' ἀκριβοπληρωνόταν γιὰ νὰ διασκεδάζῃ τὸ κοινὸ μὲ τὴν ἐπίδειξι τῆς καταπληκτικῆς δυνάμεώς του. Ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ συνηθισμένα κι' εὐκολώτερα γι' αὐτὸν γυμνάσματα ἦταν νὰ σηκώνῃ μὲ τὰ δόντια του ἕνα βαρέλι γεμᾶτο μὲ μπύρα, βάρους 140 ὀκάδων!..

* * *

Ὁ Πέτρος-Φραγκῖσκος-Ἰωσὴφ-Γκασπὰρ Μπισσόν, ὑπῆρξε ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους ἥρωας τῆς Γαλλίας, κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα. Ὁ Μπισσόν, κατὰ τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος σὲ ἡλικία 16 ἐτῶν, κατετάχθη ἐθελοντὴς στὸν στρατό. Μέσα σὲ λίγον καιρὸ κατώρθωσε νὰ γίνῃ ὁ καλύτερος σκοπευτὴς καὶ ξιφομάχος τοῦ συντάγματός του. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἡ Γαλλία βρισκόταν σ' ἐμπόλεμη κατάστασι μὲ τὰ γειτονικά της κράτη καί, μέσα σὲ δεκαπέντε μέρες, ὁ Μπισσὸν ἔλαβε μέρος σὲ τέσσερες μάχες. Σὲ κάθε μάχη ἐπιτελοῦσε τέτοια θαύματα ἀνδρείας, ὥστε ἀνάγκαζε τὸν διοικητή του νὰ τὸν προβιβάζῃ. Ἔτσι, ἐνῶ ἦταν ἁπλοῦς στρατιώτης, ὅταν ἄρχισε ὁ πόλεμος, στὴν δεύτερη μάχη προβιβάστηκε σὲ δεκανέα, στὴν τρίτη μάχη ἔγινε λοχίας καὶ στὴν τετάρτη ἐπιλοχίας. Ἔπειτα δὲ ἀπὸ μερικοὺς μῆνες, κατόπιν μιᾶς σειρᾶς ἀνδραγαθιῶν προβιβάστηκε σὲ ἀνθυπολοχαγό. Ἀπὸ τότε πέρασε τὸν ἕνα μετὰ τὸν ἄλλον, ὅλους τοὺς βαθμοὺς τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, δηλαδὴ τοῦ ὑπολοχαγοῦ, λοχαγοῦ, ταγματάρχου, ἀντισυνταγματάρχου καὶ συνταγματάρχου, ὡς ὅτου ἔγινε στρατηγός.

Ὁ Μπισσὸν εἶχε μεγάλη ἀδυναμία στὸ κρασί. Ἦταν ὁ μεγαλείτερος κρασοπατέρας τῆς Γαλλίας.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἔγινε ἀνθυπολοχαγὸς μέχρι τοῦ θανάτου του, δηλαδὴ ἐπὶ εἴκοσι δυὸ ὁλόκληρα χρόνια, ἔπινε στὸ πρόγευμά του μόνον, κάθε πρωΐ, 16 μπουκάλια κρασιοῦ ὁλομόναχος!...

* * *

Στὸ Βιοτεχνικὸ Μουσεῖο τῆς Γερμανικῆς πόλεως Κολωνίας βρίσκεται τὸ περιεργότερο ἀρχιτεκτονικὸ κατασκεύασμα τοῦ κόσμου. Εἶνε μιὰ μικροσκοπικὴ ἐκκλησία, μικρογραφία τοῦ καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς Κολωνίας. Ἔχει ὕψος 3 μέτρων, ἀνάλογο πλάτος καὶ μῆκος καὶ εἶνε ἀκριβέστατο ὁμοίωμα τοῦ περιφήμου ναοῦ. Τὸ περιεργότερο εἶνε ὅτι ἡ μικροσκοπικὴ αὐτὴ ἐκκλησία ἐχτίστηκε ἀποκλειστικῶς μὲ σπίρτα, ὁ δὲ κατασκευαστής της δὲν εἶχε καθόλου γνώσεις ἀρχιτεκτονικῆς. Ἦταν ἕνας ἰδιόρρυθμος Γερμανὸς ἔμπορος, ποὺ γιὰ νὰ περνάῃ τὶς ὧρες ἀναπαύσεώς του, ἐμάζευε σπίρτα καὶ ἔφτιανε μὲ αὐτὰ τὴν ἐκκλησούλα. Γιὰ τὴν κατασκευή της ἐχρησιμοποίησε 2.500.000 σπίρτα. Ἐχρειάστηκε δὲ 22 χρόνια, ἐργαζόμενος πέντε ὧρες τὴν ἡμέρα.

Ὁ ἀκροβάτης Φρὶτς Σόνταγκ

* * *

Τὸ ὄνειρο κάθε φιλοδόξου Ἱσπανοῦ ταυρομάχου εἶνε νὰ κατορθώσῃ νὰ φθάσῃ στὴ δόξα καὶ στοὺς ἄθλους τὸν περίφημο συνάδελφό του Πέντρο Ρομέρο.

Ὁ Ρομέρο ἦταν ὁ πιὸ ἐπιδέξιος ταυρομάχος ποὺ ἔζησε στὴν Ἱσπανία ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ καθιερώθηκαν ἡ ταυρομαχίες. Γεννήθηκε σ' ἕνα χωριὸ τῆς Σεβίλλης καί, ἀπὸ μικρὸ παιδάκι, εἶχε μανία νὰ καταγίνεται μὲ τὸ δάμασμα τῶν ταύρων τοῦ χωριοῦ του. Νεώτατος πῆγε στὴ Μαδρίτη κι' ἐκεῖ ἔγινε ταυρομάχος. Ἡ τόλμη του κι' ἡ ἐπιδεξιότης του τὸν ἔκαναν πολὺ γρήγορα ξακουστόν. Ἦταν τὸ ἴνδαλμα τοῦ κοινοῦ καὶ ἀπέκτησε παγκόσμιο φήμη. Ὁ Πέντρο Ρομέρο ἐξήσκησε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ταυρομάχου ἐπὶ 32 συνεχῆ ἔτη, χωρὶς οὔτε νὰ πληγωθῇ κὰν μιὰ φορά. Στὸ διάστημα αὐτό, ὁ τρομερὸς αὐτὸς τορεαντὸρ σκότωσε 5.000 ταύρους.

* * *

Στὴν Ἀγγλία ὑπάρχει ἕνα μικρὸ χωριό, τὸ Μέλς, τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι εἶνε οἱ πιὸ εὐτυχισμένοι, ἀλλὰ κι' οἱ πιὸ ὀπισθοδρομικοὶ ἄνθρωποι τῆς ὑφηλίου. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ κερδίζουν τὰ χρήματα ποὺ τοὺς χρειάζονται γιὰ νὰ ζήσουν, ἐκμεταλλευόμενοι συνεταιρικῶς ἕνα λατομεῖο καὶ ἕνα γαιανθρακορυχεῖο ποὺ βρίσκονται στὴν περιφέρειά τους. Εἶνε ἀμείλικτοι ἐχθροὶ κάθε προόδου καὶ ζοῦν ἀπαράλλακτα, ὅπως ἐζοῦσαν οἱ πρόγονοί τους πρὸ πέντε καὶ δέκα αἰώνων. Τὰ σακκάκια, τὰ πανταλόνια, τὰ κολλάρα καὶ ὅλα τὰ μοντέρνα εἴδη ρουχισμοῦ εἶνε πρᾶγμα ἄγνωστο σ' αὐτούς. Ὄχι μόνον ἠλεκτρισμὸ δὲν θέλουν γιὰ τὸ χωριό τους καὶ γιὰ τὰ σπίτια τους, ἀλλὰ οὔτε κὰν πετρέλαιο. Τὸ μόνον μέσον φωτισμοῦ ποὺ χρησιμοποιοῦνε εἶνε τὰ πανάρχαια λυχνάρια μὲ λάδι καὶ μὲ φυτῆλι. Ἄλλωστε δὲν τοὺς χρειάζεται καὶ πολὺ φῶς, γιατὶ κοιμοῦνται κυριολεκτικὰ μὲ τὶς κόττες. Ποδήλατο, ραδιόφωνο, γραμμόφωνο, αὐτοκίνητο καὶ κάθε ἄλλο πρᾶγμα δὲν θὰ ἰδῇ ποτὲ κανεὶς στὸ μέρος τους. Ἐδῶ καὶ μερικὲς ἑβδομάδες παρ' ὀλίγον νὰ γίνῃ ἐπανάστασις στὸ Μέλς. Ὁ δήμαρχος τοῦ χωριοῦ, μαζὺ μὲ πέντε-ἕξ ἄλλους κατοίκους ὑπέβαλαν αἴτησι στὸ Ὑπουργεῖο τῶν Τ.Τ.Τ. κι' ἐζήτησαν νὰ ἐγκατασταθῇ τηλεφωνικὸ κέντρο στὸ χωριό τους, ὅπως ἔχουν καὶ ὅλα τὰ ἄλλα γειτονικὰ χωριά. Ἡ αἴτησις ἔγινε δεκτὴ κι' ἐστάλη ἕνα συνεργεῖο ἐργατῶν γιὰ νὰ κάνῃ τὴν ἐγκατάστασι. Ἀλλὰ ὅταν εἶδαν τοὺς ἐργάτες κι' ἔμαθαν περὶ τίνος πρόκειται, οἱ ὀπισθοδρομικοὶ χωριάτες ἐξεμάνησαν. Λίγο δὲ ἔλειψε νὰ λυντσάρουν τοὺς ἐργάτες καὶ πρὸ πάντων τὸν δήμαρχο καὶ τοὺς ἄλλους φίλους του, ποὺ εἶχαν ὑπογράψει τὴν αἴτησι. Ἔτσι τὸ συνεργεῖο ἔφυγε ἄπρακτο καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ Μέλς θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ μὴν ἔχουν τηλέφωνο.

* * *

Ἡ Βιέννη ἔχει τοὺς περισσοτέρους ζητιάνους ἀπ' ὅλες τὶς πρωτεύουσες καὶ τὶς ἄλλες μεγαλουπόλεις τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Ὕστερα ἀπὸ μιὰ σχετικὴ ἔρευνα, ποὺ ἔκαμαν τελευταῖα ἡ Αὐστριακὲς ἐφημερίδες, ἀπεκαλύφθησαν πράγματα καταπληκτικά. Ἐν πρώτοις, οἱ ζητιᾶνοι τῆς Βιέννης ἀνέρχονται σὲ πολλὲς δεκάδες χιλιάδων. Δεύτερον, εἶνε οἱ εὐφυέστεροι ζητιᾶνοι τῆς ὑφηλίου κι' ἔχουν ὀργανώσει μεθοδικὰ τὴ δουλειά τους, σὰν πραγματικοὶ μεγαλοεπιχειρηματίαι. Οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς ἔχουν μόνιμη πελατεία. Ὁ καθένας περνάει μιὰ φορὰ τὸν μῆνα ἀπὸ τοὺς πελάτες του καὶ εἰσπράττει τὸ μηνιαῖο ἐπίδομα ποὺ τοῦ ἔχουν ὁρίσει. Ἕνας μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς ἁπλοποίησε ἀκόμα περισσότερο τὴ δουλειά του. Γιὰ νὰ μὴν κουράζεται, τριγυρίζοντας ὁ ἴδιος καὶ γιὰ ν' ἀπαλλάσσῃ καὶ τοὺς πελάτες του ἀπ' τὴν ἐνόχλησι τῆς παρουσίας του, ἔχει κάνει μαζύ τους μιὰ περίεργη συμφωνία: Συμφώνησε δηλαδὴ νὰ καταθέτῃ ὁ καθένας τους, κάθε μῆνα, τὸ ὡρισμένο ποσόν, στὸ ταχυδρομεῖο ἐπ' ὀνόματί του. Κι' ἔτσι ὁ μοντέρνος αὐτὸς ζητιᾶνος δὲν κουράζεται, παρὰ μόνον μιὰ φορὰ τὸν μῆνα, τὴν ὥρα ποὺ πηγαίνει στὸ ταχυδρομεῖο κι' ἐξαργυρώνει τὶς ἐπιταγὲς ποὺ εἶχαν τὴν ἀφέλεια νὰ τοῦ στείλουν οἱ πελάτες του.

Ἕνας ἄλλος πάλι ζητεῖ δι' ἐπιστολῶν ἐλεημοσύνη ἀπ' τοὺς πελάτες του. Ἡ πελατεία του ὅμως εἶνε τόσο μεγάλη, ὥστε δὲν προφτάνει νὰ γράφῃ μόνος του τὴν σχετικὴ ἀλληλογραφία. Γι' αὐτό, ὅπως ἀπεκάλυψε μιὰ ἐφημερὶς τῆς Βιέννης, στὴν ἐπαυλί του, μιὰ ἀπ' τὶς ὡραιότερες ἐπαύλεις τῶν προαστείων, ἔχει τρεῖς μόνιμες δακτυλογράφους γραμματεῖς ποὺ τοῦ γράφουν τὰ γράμματά του πρὸς τοὺς πελάτες του. Ἡ τρεῖς αὐτὲς δακτυλογράφοι του παίρνουν μισθὸ ζηλευτόν.

Τέλος ἀπεκαλύφθη ὅτι πολλοὶ ἀπ' τοὺς πλανοδίους πωλητὰς ποὺ γυρίζουν στὰ κέντρα τῆς Βιέννης καὶ πουλοῦνε χαρτὶ ἐπιστολῶν, κὰρτ ποστάλ, κορδόνια γιὰ τὰ παπούτσια, κουμπιὰ μανικετιῶν κλπ. εἶνε ἁπλούστατα ὑπάλληλοι ἑνὸς μεγαλοζητιάνου.

Ὁ μεγαλοζητιᾶνος αὐτὸς προμηθεύει τὰ ἐμπορεύματα στοὺς πλανοδίους πωλητὰς καὶ, ἀντὶ μισθοῦ, τοὺς δίνει ποσοστὰ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων.

Ὁ μέγας κρασοπατέρας Μπισσὸν

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

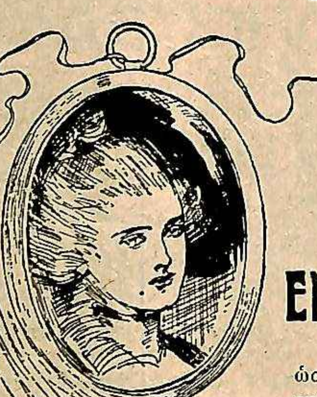

ΠΩΣ Μ' ΕΣΩΣΕ ΕΝΑ ΛΙΟΝΤΑΡΙ

ΤΟΥ RAOUL DE NAJAC

ΕΙΜΑΙ παντρεμμένος καὶ δὲν εἶμαι... Ἢ μᾶλλον εἶμαι μισοπαντρεμμένος... Ἤ, ἂν θέλετε, δὲν εἶμαι καθόλου παντρεμμένος. Ἂς εἶνε, ὅταν θὰ διαβάσετε τὴν ἱστορία μου, θὰ καταλάβετε.

Πάντως τὴ σωτηρία μου καὶ τὴν ἐλευθερία μου τὴ χρωστάω σ' ἕνα λεοντάρι. Μάλιστα, σ' ἕνα λεοντάρι!

Πρὸ ὀλίγου ἀκόμα καιροῦ, ἤμουν τρελλὰ ἐρωτευμένος. Μὰ πῶς νὰ μὴν εἶμαι; Ἡ Λώρα Μαρτινὼ τὸ ἀντικείμενο τῆς λατρείας μου, ἦταν ἕνα πλᾶσμα τόσο γοητευτικό...

Ἦταν μόλις εἴκοσι ἐτῶν, εἶχε μάτια ζαφειρένια, μαλλιὰ χρυσᾶ καὶ χαμόγελο ἀγγελικό... Καὶ φαινότανε τόσο ἐρωτευμένη κι' αὐτὴ μαζύ μου...

Οἱ γονεῖς της βλέπανε μ' εὐμένεια τὸν ἔρωτά μας... Καὶ ὅταν, μιὰ μέρα, τοὺς ζήτησα τὴν κόρη τους, μὲ πολλὴ προθυμία μὲ δέχτηκαν γιὰ γαμπρό τους. Ἔτσι ἀρραβωνιαστήκαμε ἡ Λώρα κι' ἐγώ, κι' εἴμαστε τόσο εὐτυχισμένοι.

Οἱ γάμοι μας θὰ γινόντουσαν μετὰ ἕνα μῆνα. Ὁ μῆνας αὐτὸς πέρασε πολὺ γρήγορα, γεμᾶτος ἐρωτικὲς ἐκστάσεις καὶ ὄνειρα γλυκὰ γιὰ τὸ μέλλον, γεμᾶτος ἐρωτόλογα, γεμᾶτος φιλιά, χάδια καὶ τρυφερότητες...

— Σὲ λατρεύω, μοῦ ἔλεγε ἡ Λώρα καὶ εἶμαι πρόθυμη νὰ θυσιάσω τὴ ζωή μου γιὰ σένα...

— Ὄχι, θησαυρέ μου, τῆς ἀπαντοῦσα, ἐγὼ θὰ θυσιαστῶ γιὰ σένα.

— Ὄχι! Ὄχι! ἐπέμενε ἐκείνη. Σὲ μιὰ στιγμὴ κινδύνου ἐγὼ θὰ δώσω τὸ αἷμα μου γιὰ νὰ σὲ σώσω...

Τὰ λόγια αὐτὰ τῆς ἀγαπημένης μου μὲ συγκινοῦσαν βαθύτατα. Ἤμουν τρισευτυχισμένος καὶ ὑπερήφανος γιατὶ εἶχα ἀγαπηθεῖ μὲ τόσο πάθος ἀπὸ τὸ θαυμάσιο αὐτὸ πλᾶσμα.

Τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου μας, ἡ Λώρα ἦταν ὡραία ὅσο ποτὲ μέσα στὸ λευκό της φόρεμα καὶ τοὺς αἰθέριους πέπλους. Δὲν χόρταινα νὰ τὴν κυττάζω ἐκστατικὸς ἀπὸ ἔρωτα καὶ θαυμασμό...

Ὁ γάμος μας θὰ γινότανε πρῶτα στὸ δημαρχεῖο καὶ ὕστερα στὴν ἐκκλησία.

Ὁ δήμαρχος μᾶς ὑποδέχτηκε αὐτοπροσώπως στὴν εἴσοδο τοῦ δημαρχείου, ζωσμένος μὲ μιὰ τρίχρωμη ἐσάρπα, καὶ συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν γραμματέα του.

Αὐτὸ ἀποτελοῦσε μιὰ ἐξαιρετικὴ τιμή, γιατί ἤμουν ἀπὸ τοὺς πλουσιωτέρους τῆς πόλεως.

Μᾶς ὡδήγησαν στὴν αἴθουσα τῶν γάμων, ἡ ὁποία ἦταν ἰσόγεια, μεγάλη, εἶχε τρία παράθυρα καὶ μιὰ μόνο πόρτα. Στὴ μέση βρίσκεται ἕνα τραπέζι, κι' ὁλόγυρα δυὸ σειρὲς ἀπὸ καρέκλες.

Τὴ Λώρα κι' ἐμένα μᾶς ἔβαλαν νὰ καθήσουμε στὴ μέση τῆς πρώτης σειρᾶς. Πλάϊ μας κάθησαν οἱ μάρτυρες, καὶ πίσω μας ὁ πεθερός μου, ἡ πεθερά μου καὶ δυὸ ἐξαδέλφια τῆς Λώρας.

Ὁ γραμματεὺς μᾶς διάβασε κάποια ἔγγραφα, ἀπαραίτητα φαίνεται γιὰ τὴν ἕνωσί μας, καὶ ὁ δήμαρχος, ἀφοῦ μᾶς διάβασε ἕνα κεφάλαιο ἀπὸ τὸν Ἀστικὸ Κώδικα, γύρισε πρὸς ἐμένα καὶ μοῦ εἶπε μὲ πολὺ σοβαρότητα:

— Ἰούλιε—Βαλεντῖνε Γκρενά, δέχεσαι ὡς σύζυγό σου τὴ Μαρία—Λώρα Μαρτί...

Μὰ οὔτε ὁ δήμαρχος πρόφτασε νὰ πῆ ὁλόκληρο τὸ ἐπίθετο τῆς Λώρας, οὔτε κι' ἐγὼ τὸ «ναί».

Γιατί;... Γιατί ἕνα λεοντάρι, μάλιστα ἕνα λεοντάρι, ἕνα ζωντανό, φοβερὸ λεοντάρι μὲ πυκνὴ χαίτη, μὲ τρίχρωμα κοκκινωπό, καὶ μάτια ἄγρια, φλογερά, πήδηξε μέσα στὴν αἴθουσα ἀπὸ ἕνα παράθυρο.

Ἀμέσως ἡ Λώρα, τρέμοντας σύγκορμη, ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά μου. Δὲ σκέφτηκα τίποτα ἄλλο, παρὰ πῶς νὰ τὴν προφυλάξω μὲ τὸ σῶμα μου. Οἱ ἄλλοι ὅλοι πάλι δὲ σκέφτηκαν παρὰ πῶς νὰ σώσουν τὸν ἑαυτό τους, κι' ἔφευγαν τρέχοντας καὶ πανικόβλητοι ἀπὸ τὴν πόρτα κι' ἀπὸ τὰ παράθυρα. Στὸ τέλος, μόνο ἐγὼ κι' ἡ Λώρα εἴχαμε ἀπομείνει στὴν αἴθουσα, μόνοι μὲ τὸν βασιλέα τῶν ζώων...

Αὐτός, μὲ βήματα σιγανά, προχώρησε πρὸς τὴν πόρτα. Γιὰ μιὰ στιγμὴ νόμισα ὅτι θὰ ἔφευγε, καὶ θὰ ἔτρεχε πίσω ἀπὸ τοὺς φυγάδες. Ἀλλά, δυστυχῶς δὲν ἔγινε αὐτὸ πρὺ ἔλπιζα. Ὅταν ἔφτασε στὸ κατῶφλι τῆς πόρτας, τὸ θηρίο ξαπλώθηκε κάτω καὶ ἀπόμεινε ἀκίνητο, μὲ τὸ ρύγχος του ἀκουμπισμένο ἐπάνω στὰ μπροστινά του πόδια...

Καθὼς φαίνεται, δὲν μᾶς εἶχε ἀντιληφθεῖ. Μολαταῦτα εἴμαστε αἰχμάλωτοί του. Δὲ μπορούσαμε νὰ φύγουμε ἀπὸ τὴν πόρτα, οὔτε ἀπὸ τὰ παράθυρα, γιατί ὁ παραμικρὸς θόρυβος μποροῦσε νὰ ἑλκύση τὴν προσοχὴ τοῦ θηρίου.

Ὁ μῆνας αὐτὸς πέρασε πολὺ γρήγορα, γεμᾶτος ἔρωτα, μέσα σὲ φιλιά, σὲ χάδια καὶ τρυφερότητες...

Κατάλαβα σὲ λίγο ὅτι ἦταν ἀδύνατο νὰ σωθοῦμε καὶ οἱ δύο μας. Ἡ ζωὴ τοῦ ἑνὸς ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τὴ θυσία τοῦ ἄλλου.

Εἶχα ἀκούσει νὰ λένε ὅτι ἕνα μεγάλο σαρκοβόρο ζῶο εἶνε ἀπαραίτητο νὰ φάη δεκάξη λίβρες κρέας ὠμὸ τὴν ἡμέρα, γιὰ νὰ χορτάση. Ἂν καὶ δὲν εἴμαστε πολὺ χονδροὶ ἡ Λώρα κι' ἐγώ, ὡστόσο ὁ ἕνας ἀπὸ μᾶς μποροῦσε νὰ προμηθεύση στὸ λεοντάρι τὴν ποσότητα κρέατος ποὺ χρειαζόταν γιὰ νὰ χορτάση. Ἀλλὰ ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυό μας θὰ ἔκανε τὴ θυσία αὐτή; Ἡ Λώρα ἢ ἐγώ;

Ἤμουν βέβαιος ὅτι καὶ οἱ δυό μας θὰ εἴμαστε πρόθυμοι νὰ θυσιαστοῦμε ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο καὶ ὅτι ἡ Λώρα θὰ ἤθελε νὰ ἐπωφεληθῆ ἀπὸ αὐτὴ τὴν εὐκαιρία, γιὰ νὰ μοῦ ἀποδείξη πόσο μ' ἀγαποῦσε.

Κόλλησα λοιπὸν τὰ χείλη μου στὸ αὐτί της καὶ ψιθύρισα:

— Πρέπει τὸ λεοντάρι νὰ φάη τὸν ἕνα ἀπὸ μᾶς. Θὰ φάη ἐμένα...

Ἀμέσως τὸ παραμορφωμένο ἀπὸ τὸν τρόμο πρόσωπο τῆς Λώρας, πῆρε μιὰ ἔκφρασι χαρᾶς καὶ μ' εὐχαρίστησε μ' ἕνα δυνατὸ σφίξιμο τοῦ χεριοῦ της.

Ὁ ἐγωϊσμὸς αὐτὸς ποὺ δὲν τὸν περίμενα καθόλου ἐκ μέρους της, μὲ κατέπληξε καὶ μὲ ἀπογοήτευσε. Ἡ Λώρα δὲ μ' ἀγαποῦσε, δὲ μ' ἀγάπησε ποτέ, ἀφοῦ μὲ τόση εὐκολία παραδεχότανε νὰ μὲ ἰδῆ ἐξαφανιζόμενο μέσα στὸ τρομερὸ στόμα τοῦ λεονταριοῦ.

Τὴν εἶδα μάλιστα νὰ χαμογελάη... Ναί, νὰ χαμογελάη...

Ἔτσι λοιπὸν ἐπρόκειτο νὰ παντρευτῶ μ' ἕνα τέρας;

Φρίκη...

Ἂν δὲν ἐρχότανε ἔξαφνα τὸ λεοντάρι, θὰ γινόμουν ὁ σύζυγος ἑνὸς τρομεροῦ πλάσματος, τὸ ὁποῖο χαμογελοῦσε μὲ τὴν ἰδέα, ὅτι θὰ σπαραζόμουν ζωντανός.

Κι' ἐνῶ πρὸ ὀλίγου ἔστελνα στὸ διάβολο τὸ λεοντάρι, τώρα τὸ εὐλογοῦσα. Ἡ εὐγνωμοσύνη μου σ' αὐτὸ δὲν εἶχε ὅρια. Δὲν ἤξερα μόνο μὲ τί τρόπο νὰ τοῦ τὴν ἐκδηλώσω... Τὸν βρῆκα ὅμως καὶ τὸν τρόπο αὐτό... Δὲν εἶχα παρὰ νὰ τοῦ προσφέρω τὴ Λώρα. Τὴν ἅρπαξα λοιπὸν ἀπότομα ἀπ' τὴ μέση... Ἐκείνη κατάλαβε.

— Σὲ ἱκετεύω!... μοῦ ψιθύρισε. Μὴ μὲ παραδώσης στὸ λεοντάρι!

Καὶ μὲ κύτταζε ἱκετευτικὰ μὲ τὰ ὡραῖα της μάτια, γεμᾶτα δάκρυα.

Ἐγὼ γιὰ μιὰ στιγμὴ δίστασα...

— Εἶσαι καλός, μοῦ εἶπε τότε ἐκείνη. Μ' ἀγαπᾶς... Θὰ μὲ σώσης.

Ἡ ὑποκρίτρια!...

— Ὄχι, εἶμαι κακός, τῆς ἀπάντησα. Δὲν σ' ἀγαπῶ καὶ θὰ μὲ σώσης ἐσύ.

— Πότε;

— Τώρα, ἀμέσως!...

Τότε ἡ Λώρα, θέλοντας ἴσως νὰ κερδίση καιρό, κι' ἐλπίζοντας πὼς ἐντωμεταξὺ θὰ μᾶς ἐρχόταν καμμιὰ βοήθεια, μοῦ ζήτησε τὴν ἄδεια νὰ ἐξεμολογηθῆ πρὶν πεθάνει.

Ἐγὼ τῆς τὸ ἐπέτρεψα. Ἔτσι μοῦ εἶπε ὅτι δὲν μ' ἀγαποῦσε, ἀλλὰ ὅτι εἶχε ἀποφασίσει νὰ μὲ πάρη, γιατί ἤμουν πλούσιος, κι' ὅτι ἀγαποῦσε ἕνα ἀπὸ τοὺς ἐξαδέλφους της.

Τότε κατάλαβα γιατὶ δὲν ἐνδιαφερότανε καθόλου γιὰ τὴ ζωή μου. Ἀλλὰ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἔμαθα ὅτι ἀγαπᾶ ἕνα ἄλλον, κι' ὅτι μποροῦσε νὰ γίνη εὐτυχισμένη μαζύ του, δὲν εἶχα πειὰ τὸ θάρρος νὰ τὴν παραδώσω στὸ λεοντάρι, κι' ἀποφάσισα νὰ κινδυνεύσω γιὰ τὴν εὐτυχία της. Αὐτὸ ὅμως μ' ἔκανε νὰ φερθῶ ἀχάριστα πρὸς τὸ δυστυχισμένο λεοντάρι...

Πῆρα λοιπὸν μιὰ καρέκλα γιὰ νὰ τὸ χτυπήσω μ' αὐτὴ στὸ κεφάλι καὶ νὰ τὸ ζαλίσω. Ἀλλὰ τὸ θηρίο οὔτε σάλεψε καθόλου, παρ' ὅλο τὸ θόρυβο ποὺ ἔκανα. Ἀπόρησα γι' αὐτὸ καὶ πῆγα κοντά του... Ἐκεῖνο ὅμως ἐξακολουθοῦσε νὰ μένη ἀκίνητο. Τότε ριψοκινδύνεψα μέχρι βαθμοῦ νὰ τοῦ δώσω μιὰ κλωτσιά, μὰ πάλι ἔμενε πάντα ἀσάλευτο. Ἔσκυψα, τοῦ σήκωσα τὸ κεφάλι, μὰ ξανάπεσε βαρὺ ἀπὸ τὰ χέρια μου. Ἔβαλα τὸ χέρι μου στὸ στῆθος του κι' εἶδα πὼς ἡ καρδιά του χτυποῦσε ἐλαφρά... Τότε κατάλαβα πὼς τὸ δυστυχισμένο ζῶο εἶχε λιποθυμήσει.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἡ σάλα γέμισε ἀπὸ ἀνθρώπους ὡπλισμένους, πίσω ἀπ' τοὺς ὁποίους ἐρχόντουσαν οἱ γονεῖς τῆς Λώρας, οἱ φίλοι μας, ὁ δήμαρχος, ὁ γραμματεὺς καὶ δυὸ κακοντυμένοι ἄνδρες, τοὺς ὁποίους δὲν ἤξερα καθόλου.

— Σκοτῶστε το!... Σκοτῶστε το γρήγορα!... φώναζαν περίτρομοι οἱ γονεῖς τῆς Λώρας.

— Ἂν θὰ τὸ σκοτώσετε, θὰ τὸ πληρώσετε, τοὺς ἀπάντησαν οἱ δυὸ ἄγνωστοι.

Ἐνῶ ἡ Λώρα καὶ οἱ γονεῖς της ἀγκαλιαζόντουσαν καὶ φιλιόντουσαν, ἐγὼ μάθαινα ὅτι τὸ λεοντάρι ἀνῆκε στοὺς δυὸ ἀγνώστους, οἱ ὁποῖοι διηύθυναν ἕνα ἱπποδρόμιο, ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι...

Εἶχε ξεφύγει ἀπὸ τὸ κλουβί του, πέρασε τρέχοντας ἀπὸ τὸ δάσος, χωρὶς νὰ συναντήση κανένα καὶ ὅταν ἔφτασε στὴν πόλι, κατέφυγε στὸ πρῶτο κτίριο ποὺ βρέθηκε μπροστά του, στὸ δημαρχεῖο. Ἦταν ὅμως πολὺ ἐξαντλημένο, ἐπειδὴ τελευταῖα δὲν τὸ ἔτρεφαν καλά, καὶ λιποθύμησε ἀπὸ τὴν πολλὴ κούρασι καὶ τὴν νηστεία.

Προσπαθήσαμε νὰ τὸ κάνουμε νὰ συνέλθη μὲ αἰθέρα, κι' ἔτσι, στὸ τέλος, ἄνοιξε τὸ ἕνα του μάτι.

Ὕστερα τοῦ ἔφεραν ἕνα μεγάλο κομμάτι κρέας. Ἦταν ὅμως τόσο ἀδύνατο τὸ δυστυχισμένο θηρίο, ὥστε τὸ ἔφαγε σιγὰ-σιγά... Ἔτσι συνῆλθε ἀκόμα περισσότερο καὶ μπόρεσε νὰ σταθῆ στὰ πόδια του.

Τότε, πειθήνιο κι' ὑπάκουο σὰν σκυλάκι, ἀκολούθησε τοὺς κυρίους του, οἱ ὁποῖοι τὸ ἔσυραν μ' ἕνα μόνο λουρί.

Χάρις στὴ γενναιοδωρία μου, ὁ σωτήρ μου δὲν πείνασε πειά. Ἔδωσα γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἀρκετὰ χρήματα στοὺς διευθυντὰς τοῦ ἱπποδρομίου, τοῦ ὁποίου ἡ δουλειὲς δὲν πηγαίνανε καὶ τόσο καλά.

Πῶς τὰ διορθώνει κανεὶς ὅλα ὡραῖα, ὅταν ἔχει χρήματα...

Ἔδωσα ἐπίσης μιὰ ἀρκετὰ σημαντικὴ προικοῦλα στὴ Λώρα, καὶ ἀνάγκασα τὸν ἐξάδελφό της νὰ τὴν παντρευτῆ.

Ὅσον ἀφορᾶ ἐμένα τὸν ἴδιο, δοξάζω τὸ Θεὸ καὶ τὸ... λεοντάρι γιατί σώθηκα...

ΕΝΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΦΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΥ

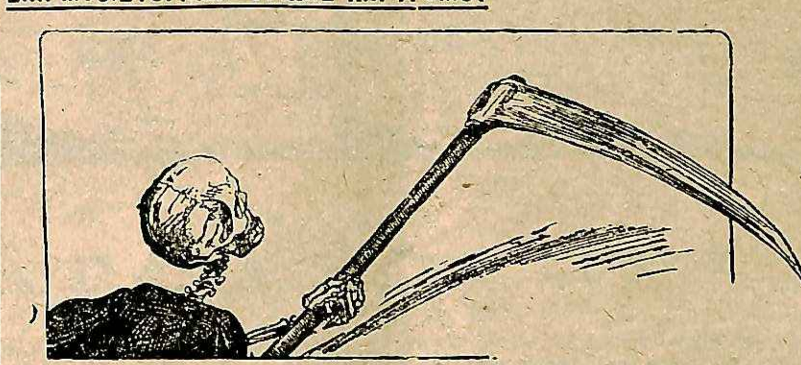

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΩΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΩΝ

ΤΟΥ ΑΛΕΞΗ ΤΟΛΣΤΟΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΣΤΕΚΟΜΟΥΝ περιμένοντας μὲ ἀγωνία στὴν γκρεμισμένη πόρτα τοῦ παρεκκλησίου... Ὁ Μιλὸς ποὺ στεκόταν δίπλα μου, κύτταζε κάθε τόσο ἔξω τρομαγμένος. Τὸ σκοτάδι ἦταν τόσο πυκνό, ὥστε δὲν διέκρινα τίποτε σὲ ἀπόστασι ἑνὸς μέτρου μπροστά μου...

Μὰ ἔξαφνα μέσ' στὸ πυκνὸ αὐτὸ σκοτάδι ξεχώρισα δυὸ φωτιές, δυὸ φωτιὲς ποὺ λὲς τὸ τρυποῦσαν κι' ἔπεφταν ὥς ἐμένα... Ἦταν τὰ μάτια τοῦ βρυκόλακα, ὁ ὁποῖος γύριζε, ἀφοῦ μᾶς ἔπνιξε πρῶτα τὰ ἄλογα.

Συγκράτησα ἕν' ἀκατανίκητο ρῖγος ποὺ μοῦ διέσχισε τὸ κορμὶ καὶ ἐπρότεινα τὸ φυλαχτό μου. Τὸ ἴδιο ἔκανε κι' ὁ Μιλός.

Ὁ βρυκόλακας ἐντωμεταξὺ πλησίαζε ὁλοένα, καρφώνοντας ἀπάνω μας τὰ φριχτά του μάτια...

Μὰ ἔξαφνα ἔβγαλ' ἕνα ἄγριο οὐρλιαχτὸ καὶ στάθηκε σὲ ἀρκετὴ ἀκόμα ἀπόστασι ἀπὸ μᾶς...

Ἐγὼ ἑτοιμαζόμουν νὰ ὁρμήσω ἐναντίον του, ὅταν ἔννοιωσα πίσω μου ἕνα χέρι ποὺ μὲ συγκρατοῦσε...

Ἦταν ὁ ἀδελφὸς Ἰάκωβος, ὁ ὁποῖος μοῦ εἶπε:

—Μὴν κινηθῆτε ἀπὸ δῶ!... Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ριψοκινδυνεύσουμε μέσ' στὰ σκοτάδια καὶ τὴ θύελλα... Μᾶς φτάνει γι' ἀπόψε τὸ ὅτι σώσαμε τὴ δυστυχισμένη Βάνκα. Πρέπει νὰ μείνουμε ὅλοι κοντά της γιὰ νὰ τὴν προστατεύσουμε ἀπὸ κάθε καινούργιο κίνδυνο... Ἐξ ἄλλου ἡ φτωχὴ κόρη ἔχει ἀνάγκη τῶν περιποιήσεών μας... Ἀφῆστε τὸν βρυκόλακα!... Θὰ τὸν ξαναβροῦμε ἄλλη φορά...

Ἐντωμεταξὺ ὁ Γκόρσας ἐξακολουθοῦσε νὰ οὐρλιάζη ἀπαίσια κι' ἀνατριχιαστικά, ἑνώνοντας τὶς φωνές του μὲ τοὺς θόρυβους τῆς καταιγίδος.

Κάθε τόσο μάλιστα ἐκάγχαζε σαρκαστικά, σὰν νὰ μᾶς ἀπειλοῦσε καὶ νὰ μᾶς εἰρωνευόταν...

Μὰ δὲν ἀπομακρυνόταν καθόλου ἀπὸ κεῖ. Οὔτε ὅμως καὶ πλησίαζε πρὸς τὸ μέρος μας.

Ἡ παραμονή του κοντά μας μᾶς ἀνησύχησε στὸ τέλος, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν μᾶς ἄφινε νὰ περιποιηθοῦμε ἀπερίσπαστοι τὴ Βάνκα.

Γι' αὐτὸ στὸ τέλος ὁ ἀδελφὸς Ἰάκωβος ἄλλαξε γνώμη καὶ μοῦ εἶπε:

—Πρέπει νὰ τὸν ἀπομακρύνουμε ἀπὸ δῶ... Προχωρῆστε πρὸς τὸ μέρος του κρατῶντας τὸ φυλαχτό σας.

Πράγματι, μόλις ἔκανα μερικὰ βήματα μπροστά, εἶδα τὸ βρυκόλακα νὰ ὀπισθοχωρῆ καὶ νὰ χάνεται μέσα στὰ δέντρα. Ἐπυροβόλησα μάλιστα δυὸ φορὲς ἐναντίον του, ἂν καὶ εἶχα βεβαιωθεῖ πὼς δὲν τὸν ἔπιαναν ἡ σφαῖρες, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ τὸν ἐκφοβίσω...

Ὅταν ξαναγύρισα κοντὰ στὸν ἀδελφὸ Ἰάκωβο, τὸν εἶδα νὰ ἐξετάζη μὲ προσοχὴ στὸ φῶς ἑνὸς δαυλοῦ τὴ Βάνκα.

Ἡ φτωχὴ μικρούλα ἐξακολουθοῦσε νὰ παραμένη ἀναίσθητη κι' ἀπὸ τὴ χλωμάδα ποὺ ἦταν ἁπλωμένη στὸ πρόσωπό της θὰ τὴ νόμιζε κανεὶς ἀσφαλῶς γιὰ πεθαμμένη. Ὁ σφυγμός της ὅμως ἐξακολουθοῦσε νὰ πάλλη ἐλαφρά...

Ὁ Μιλὸς κύτταζε κάθε τόσο τρομαγμένος ἔξω...

—Ἡ κατάστασίς της εἶνε πολὺ κρίσιμη, μοῦ εἶπε μὲ σοβαρότητα ὁ ἀδελφὸς Ἰάκωβος. Ἔχει χάσει τὸ περισσότερο αἷμα της... Πρέπει ὅμως πρωτίστως νὰ τὴ μεταφέρουμε ἀπὸ δῶ... Ἀλλὰ μὲ ποιὸ μέσον;... Τὰ ἄλογά μας μᾶς τὰ ἔπνιξε ὁ καταραμένος αὐτὸς βρυκόλακας... Πρέπει κάποιος ἀπὸ μᾶς νὰ πάη στὸ σπίτι τοῦ πατέρα της καὶ νὰ φέρη ἀπὸ κεῖ τὸ ἁμάξι του.

—Θὰ πήγαινα ἐγώ, τοῦ ἀπάντησα ἀμέσως, μὰ δὲν ξέρω καλὰ τοὺς δρόμους καὶ φοβᾶμαι μήπως χαθῶ...

Τότε ὁ Μιλός, τοῦ ὁποίου τὴ γενναιότητα καὶ τὸ θάρρος μοῦ εἶχε δοθεῖ πολλὲς φορὲς εὐκαιρία νὰ ἐκτιμήσω ὥς τότε, εἶπε μὲ φωνὴ σταθερή:

—Πηγαίνω ἐγώ.

—Ἄκουσε, παιδί μου, τοῦ ἀπάντησε ὁ ἀδελφὸς Ἰάκωβος, ἀπὸ τὸ βρυκόλακα βέβαια δὲν διατρέχεις κανένα κίνδυνο, γιατὶ ἔχεις τὸ φυλαχτό, ἀλλὰ ὑπάρχουν ἄλλοι κίνδυνοι μέσα στὸ δάσος μὲ μιὰ τέτοια θύελλα... Ὑπάρχουν οἱ λύκοι...

—Ἔχω τὴν καραμπίνα μου, εἶπε ὁ Μιλός.

Καί, χωρὶς νὰ χάνη περισσότερο τὸν καιρό του σὲ κουβέντες, τὸ γενναῖο παλληκάρι, ἐξαφανίστηκε μέσ' στὸ σκοτάδι ἀπὸ τὴν ἀντίθετη διεύθυνσι ποὺ εἶχε πάρει ὁ βρυκόλακας.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησί του, ἐμεῖς ἀφοσιωθήκαμε στὴν περιποίησι τῆς Βάνκας. Μαζέψαμε μερικὰ ξύλα ἀπὸ γύρω κι' ἔτσι ἀνάψαμε μιὰ γερὴ φωτιὰ μέσα στὸ παρεκκλῆσι γιὰ νὰ ζεσταθῆ λίγο ἡ φτωχὴ μικρούλα, ἡ ὁποία κόντευε πειὰ νὰ παγώση. Μὰ κι' ἐμεῖς οἱ ἴδιοι εἴχαμε ἀνάγκη θερμότητος μέσα στὸ ἄγριο ἐκεῖνο κρύο.

Ἔξαφνα, ἀκούσαμε πάλι τὰ οὐρλιαχτὰ τοῦ βρυκόλακα, πιὸ ἄγρια, πιὸ σαρκαστικὰ ἀπὸ πρίν... Συγχρόνως ὅμως ἀκούσαμε καὶ κάτι ἄλλα οὐρλιαχτά, οὐρλιαχτὰ θηρίων, λύκων...

Πράγματι δέ, ὅταν κυττάξαμε ἔξω, εἴδαμε μ' ἀνησυχία ὅτι μᾶς εἶχε περικυκλώσει ἕνα κοπάδι λύκων, μπρὸς στὸ ὁποῖο, σὰν νὰ τὸ διηύθυνε, στεκόταν ὁ Γκόρσας.

Εὐτυχῶς ἡ φωτιὰ ποὺ εἴχαμε ἀνάψει τοὺς ἐμπόδιζε νὰ μᾶς πλησιάσουν, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον. Πάντως ἡ θέσις μας ἦταν πολὺ κρίσιμη, γιατὶ μέσ' στὸ παρεκκλῆσι, ὅπου βρισκόμαστε, ἦταν τὸ ἴδιο σὰν νὰ βρισκόμαστε στὸ ὕπαιθρο.

Μόλις θὰ ἔσβυνε ἡ φωτιά, οἱ λύκοι θὰ ὡρμοῦσαν μέσα ἀπὸ τὶς γκρεμισμένες του πόρτες καὶ τὰ χαλασμένα του παράθυρα καὶ θὰ μᾶς κατασπάραζαν.

Γι' αὐτό, ἀποσπῶντας τὰ ἑτοιμόρροπα δοκάρια ἀπὸ τὴν ὀροφὴ τοῦ χτιρίου καὶ τὰ σάπια σανιδώματα ἀπὸ τὰ παράθυρα, τὰ ρίχναμε στὴ φωτιὰ γιὰ νὰ τὴ δυναμώσουμε...

Ὡστόσο, οἱ πιὸ τολμηροὶ λύκοι προχωροῦσαν ὥς τὴν εἴσοδο τοῦ παρεκκλησίου κι' ἀναγκαστήκαμε δυὸ-τρεῖς φορὲς νὰ πυροβολήσουμε γιὰ νὰ τοὺς διώξουμε...

Ὁ ἀέρας ποὺ φυσοῦσε ἄγριος δυνάμωνε τὴ φωτιά μας, μὰ συντελοῦσε συγχρόνως ὥστε νὰ καίγωνται γρηγορώτερα τὰ ξύλα, πρᾶγμα ποὺ δὲν μᾶς συνέφερε καθόλου...

Πέρασε μιὰ ὥρα περίπου κ' οἱ λύκοι ἐξακολουθοῦσαν νὰ μᾶς ἔχουν περικυκλωμένους, ἀλιχτῶντας ἄγρια. Μόλις ἔβλεπαν τὴ φωτιὰ νὰ λιγοστεύη λίγο, γινόντουσαν τολμηρότεροι καὶ δυὸ-τρεῖς μάλιστα τοὺς σκοτώσαμε μέσα στὸ παρεκκλῆσι...

Τώρα ἡ θέσις μας εἶχε ἐπιδεινωθεῖ ἀκόμα περισσότερο... Τὰ ξύλα εἶχαν σωθεῖ πειὰ κι' ἡ φωτιὰ ἀνάδινε τὶς τελευταῖες ἀναλαμπές της.

Τότε ὁ ἀδελφὸς Ἰάκωβος, προβλέποντας ὅτι σὲ λίγο οἱ λύκοι θὰ ὡρμοῦσαν μέσα, μᾶς εἶπε νὰ φράξουμε γρήγορα μὲ μεγάλες πέτρες τ' ἀνοίγματα τοῦ παρεκκλησίου.

Ἀρχίσαμε τὴν ἐργασία αὐτὴ μὲ μεγάλη βία καὶ σὲ λίγη ὥρα εἴχαμε κατορθώσει νὰ φράξουμε ὅλες τὶς τρύπες καὶ τ' ἀνοίγματα. Δὲν μᾶς ἔμενε παρὰ νὰ φράξουμε τὴν εἴσοδο τοῦ παρεκκλησίου... Μὰ ἦταν ἀργὰ πειά...

Ἡ φωτιά μας λιποψυχοῦσε κι' οἱ λύκοι μὴ βλέποντας πειὰ τὴ λάμψι της, εἶχαν συγκεντρωθεῖ ὅλοι μπρὸς στὴν εἴσοδο.

Δὲν προφταίναμε πειὰ νὰ κάνουμε τίποτε...

Γι' αὐτὸ πήραμε τὰ ὅπλα μας καὶ πήγαμε καὶ σταθήκαμε μπροστὰ στὴν πόρτα, ἀποφασισμένοι νὰ ἐξαντλήσουμε καὶ τὸ τελευταῖο μας φυσίγγι πρὶν μᾶς κατασπαράξουν τὰ μαινόμενα θηρία.

Ἡ πρώτη ὁμοβροντία μας τ' ἀνάγκασε ν' ἀποτραβηχτοῦν ἀφίνοντας μπροστά μας τὰ πτώματα μερικῶν συντρόφων τους.

Μὰ ἀμέσως ξαναγύρισαν πιὸ ἄγριοι ἀκόμα.

Ὁ Γκόρσας στεκόταν ἀνάμεσα στὰ μανιασμένα θηρία καὶ μὲ ἀγρίους ὠρυγμοὺς τὰ ἐξωθοῦσε νὰ ριχτοῦν ἀπάνω μας καὶ νὰ μᾶς κατασπαράξουν.

Ἡ ὁμοβροντίες μας τώρα δὲν ἔφερναν κανένα ἀποτέλεσμα, γιατὶ τὸ κοπάδι τῶν λύκων ἦταν ἀτελείωτο καὶ νόμιζε κανεὶς πὼς διαρκῶς κατέφθαναν καὶ ἄλλα θηρία.

Σὲ λίγο θὰ μέναμε πειὰ χωρὶς κανένα φυσίγγιο... Τὸ μοιραῖο πλησίαζε τραγικὸ καὶ ἀναπόφευκτο...

Καμμιὰ ἐλπίδα σωτηρίας δὲν ὑπῆρχε...

Καὶ ὅμως...

Ἐνῶ ρίχναμε μιὰ ἀκόμα ὁμοβροντία ἐναντίον τοῦ μαινομένου κοπαδιοῦ, ἀκούσαμε ἔξαφνα καὶ μι' ἄλλη ὁμοβροντία...

(Ἀκολουθεῖ)

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΑΓΡΙΩΝ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΜΑΤΑΒΕΛΕ

'Η ζωὴ ἑνὸς μαύρου μονάρχου. Τὰ προγεύματά του καὶ τὰ γεύματά του. Πῶς ἁλάτιζε τὰ φαγητά του. 'Η μαγεία καὶ τὸ «διαβολοζοῦμι». Πῶς ὁ Λοβεγγούλα προκαλοῦσε τὴ βροχὴ καὶ τὸν κεραυνό. Τὸ πιάτο τοῦ βασιλέως. Τὰ συνεχῆ ταξείδια του. 'Ο μεγάλος χορὸς τῆς φυλῆς. 'Η δικαιοσύνη τοῦ Λοβεγγούλα. 'Η τιμωρία ἑνὸς ἰθαγενοῦς, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Στὰ ἐνδότερα τῆς 'Αφρικῆς, μεταξὺ τῶν ἄλλων ἡμιαγρίων καὶ ἀπολίτιστων φυλῶν, ὑπάρχουν καὶ οἱ Ματαβέλε, οἱ ὁποῖοι κατοικοῦν μέσα στὰ παρθένα δάση καὶ σπανίως ἔρχονται σ' ἐπικοινωνία μὲ τὸν πολιτισμένο κόσμο.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ περασμένου αἰῶνος, βασιλεὺς τῆς φυλῆς αὐτῆς, ἡ ὁποία εἶνε πολυάριθμη, ἦταν ὁ Λοβεγγούλα, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ἀσφαλῶς ἕνας ἀπ' τοὺς πρωτοτυποτέρους μαύρους ἡγεμόνας. Τὸν Λοβεγγούλα τὸν γνώρισαν ἀπὸ κοντὰ πολλοὶ εὐρωπαῖοι ἐξερευνηταὶ καὶ τοῦ ἀφιέρωσαν ἀρκετὲς σελίδες στὰ 'Απομνημονεύματά τους.

'Ιδοὺ πῶς περιγράφει ἕνας ἀπ' τοὺς ἐξερευνητὰς αὐτοὺς τὴ δίαιτα ποὺ ἀκολουθοῦσε στὸ φαγητό του ὁ περίφημος αὐτὸς μαῦρος βασιλεύς :

«Πολὺ πρωΐ, ὅταν ὁ καιρὸς εἶνε ψυχρός, πίνει ἕνα ὁλόκληρο... κανάτι καφὲ μὲ πολλὴ ζάχαρι. Ἔπειτα, στὶς ἕντεκα, πίνει πρῶτα ἕνα περίδρομο μπύρα καὶ κατόπιν παίρνει τὸ πρόγευμά του, ποὺ ἀποτελεῖται συνήθως ἀπὸ ψητὸ τῆς σχάρας ἢ καπνιστὸ βωδινό, τὸ ὁποῖο καταβρέχει πάλι μὲ μπύρα. Τὶς περισσότερες φορὲς γευματίζει στὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα καὶ δειπνάει στὶς ἑφτὰ τὸ βράδυ. Πρὶν ἀπὸ τὸ φαγητὸ πλένει τὰ χέρια του καὶ τὸ πρόσωπό του μὲ σαποῦνι μέσα σὲ μιὰ λεκάνη ποὺ τοῦ κρατεῖ γονατιστὸς ἕνας δοῦλος. Τρώγει συνήθως τὰ παχύτερα κομμάτια τοῦ κρέατος καὶ ρίχνει τὰ ὑπόλοιπα στοὺς σκλάβους του. Μεταχειρίζεται μαχαίρι, ἀλλ' ἀντὶ πηρουνιοῦ χρησιμοποιεῖ τὰ χέρια του. 'Αφοῦ φάει, ἀντὶ νὰ σκουπίση τὰ λιγδιασμένα του δάχτυλα μὲ πετσέτα, τὰ τρίβει ἀπάνω στὶς κνῆμες του. 'Ο Λοβεγγούλα δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ πάρη ποτέ του τονωτικὸ γιὰ ν' ἀνοίξη ἡ ὄρεξί του. Στὰ φαγητά του σπανίως ρίχνει ἁλάτι, γιατί, καθὼς τὰ κρέατα τοῦ τὰ μαγειρεύουν ἄπλυτα, ἡ χολὴ τοῦ ζώου ποὺ σκορπίζεται στὶς σάρκες, ἀναπληρώνει θαυμάσια τὸ ἁλάτι καὶ κάνει μάλιστα τὸ κρέας πιὸ τρυφερό».

'Ο Λοβεγγούλα, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ὑψηλῶν καθηκόντων του, καταγινόταν καὶ μὲ τὴ μαγεία, στὴν ὁποία εἶχε ἀποκτήσει, κατὰ τὴ γνώμη τῶν ὑπηκόων του, μοναδικὴ εἰδικότητα. Κάθε πρωΐ σηκωνόταν πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου καὶ ἀφοῦ ἐπιθεωροῦσε τὶς ἀγέλες τῶν ζώων του, ἀποσυρόταν στὸ ἰδιαίτερό του διαμέρισμα γιὰ ν' ἀσχοληθῆ μὲ τὴ μαγεία.

'Εκεῖ μαγείρευε τὶς περισσότερες φορὲς τὸ «διαβολοζοῦμι». Τὴ συσκευασία αὐτὴ μὲ τὸν ἐκφραστικώτατο τίτλο, τὴν ἑτοίμαζε μὲ σηκότι κροκοδείλου, ξύγκι ἱπποποτάμου, δέρμα φειδιοῦ, ράμφος πουλιοῦ, πόδια βατράχων καὶ ἄλλα παρόμοια εἴδη καὶ τὰ χρησιμοποιοῦσε γιὰ νὰ ἐξουδετερώνη τὶς ἐνέργειες τῶν ἐχθρῶν του. 'Ενῶ ὁ Λοβεγγούλα καταγινόταν μὲ τὴν ἑτοιμασία τοῦ διαβολοζουμιοῦ, ἐπεκαλεῖτο συγχρόνως τοὺς θεοὺς γιὰ τὴν εὐόδωσι τῶν σκοπῶν του.

Μιὰ ἀπὸ τὶς ἐπισημότερες ὑποχρεώσεις τοῦ βασιλέως ὡς μάγου, ἦταν καὶ τὸ... νὰ προκαλῆ τὴ βροχή. Στὴν τέχνη αὐτὴ ὁ Λοβεγγούλα ἦταν πράγματι ἀμίμητος. 'Εκτὸς αὐτοῦ ὅμως, οἱ ὑπήκοοί του πίστευαν πὼς εἶχε τὴ δύναμι νὰ προκαλῆ τὴν ἀστραπὴ καὶ τὸν κεραυνό, ἔστω κι' ἂν ὁ καιρὸς ἦταν ξηρός.

«Μιὰ φορά, διηγεῖται ἕνας περιηγητής, *μερικοὶ ἰθαγενεῖς συνέλαβαν ἕναν πύθωνα, καὶ τὸν ἔφεραν ζωντανὸ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. Σχετικῶς πρέπει νὰ σημειωθῆ ὅτι τιμωρεῖται μὲ θάνατο ἐκεῖνος ποὺ θὰ βρῆ στὸ δρόμο του τὸ τρομερὸ αὐτὸ ἑρπετὸ καὶ δὲν θὰ σπεύση νὰ τὸ πιάση καὶ νὰ τὸ παρουσιάση ζωντανὸ στὸ βασιλέα. 'Ο βασιλεύς, πῆρε ἀμέσως τὸν πύθωνα καί, ἐνῶ ἦταν μήνας 'Ιούνιος, ἀπομακρύνθηκε λέγοντας ὅτι ...θἄφερνε βροχή ! Κατόπιν διέταξε κι' ἔγδαραν τὸν πύθωνα, τοῦ ἔβγαλαν τὸ σηκότι καὶ τὸ ἐξέθεσαν στὸ ὕπαιθρο. Ἔτσι ὁ Λοβεγγούλα πίστευε ὅτι θὰ βρέξη... Περιέργως δέ, λίγο πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, τὸ στερέωμα σκεπάστηκε ἀπὸ σύννεφα καὶ σὲ λίγο ξέσπασε ραγδαιοτάτη βροχή. Τὴν ἄλλη μέρα μὲ κάλεσε ὁ βασιλεὺς καὶ μὲ ρώτησε μὲ καμάρι ἂν θὰ μποροῦσε κανένας λευκὸς νὰ κάμη τὰ ἴδια μ' αὐτόν. Τότε ἀναγκάστηκα νὰ τοῦ ἀποκριθῶ ὅτι ἦταν ἀπαράμιλλος σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα καὶ ὅτι, ἂν εἶχε κτήματα στὴν Εὐρώπη, θἄκανε τὴν τύχη του, ἀφοῦ θὰ κανόνιζε τὴ βροχὴ σύμφωνα μὲ τὶς ἀνάγκες του».*

Ὅταν ἐπικρατοῦσε συνεχὴς ξηρασία κ' ἐπρόκειτο νὰ κάνη ὁ βασιλεὺς παράκλησι στοὺς θεοὺς γιὰ νὰ βρέξη, τότε σφαζόντουσαν ὁλόκληρα κοπάδια ζώων καὶ δεκάδες ὑπηκόων του, οἱ ὁποῖοι—γιὰ τὸν ἕναν καὶ γιὰ τὸν ἄλλο λόγο ἦσαν ὕποπτοι στὸ βασιλέα...

Μεταξὺ τῶν ἄλλων, στὴν αὐλὴ τοῦ Λοβεγγούλα ἐπικρατοῦσε ἡ συνήθεια νὰ μὴ πλένουν ποτὲ τὸ ξύλινο πιάτο τοῦ βασιλέως, τὸ ὁποῖο ἔτσι εἶχε πάντοτε ἀκαθαρσία πάχους ἑνὸς δακτύλου ! 'Εκτὸς αὐτοῦ, ὁ βασιλεύς, ἀπὸ φόβο μήπως τὸν μαγέψουν, ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ κάνη διαρκῶς ταξείδια γιὰ νὰ ἀποφεύγη τὴν ἐπήρεια τῶν κακῶν πνευμάτων.

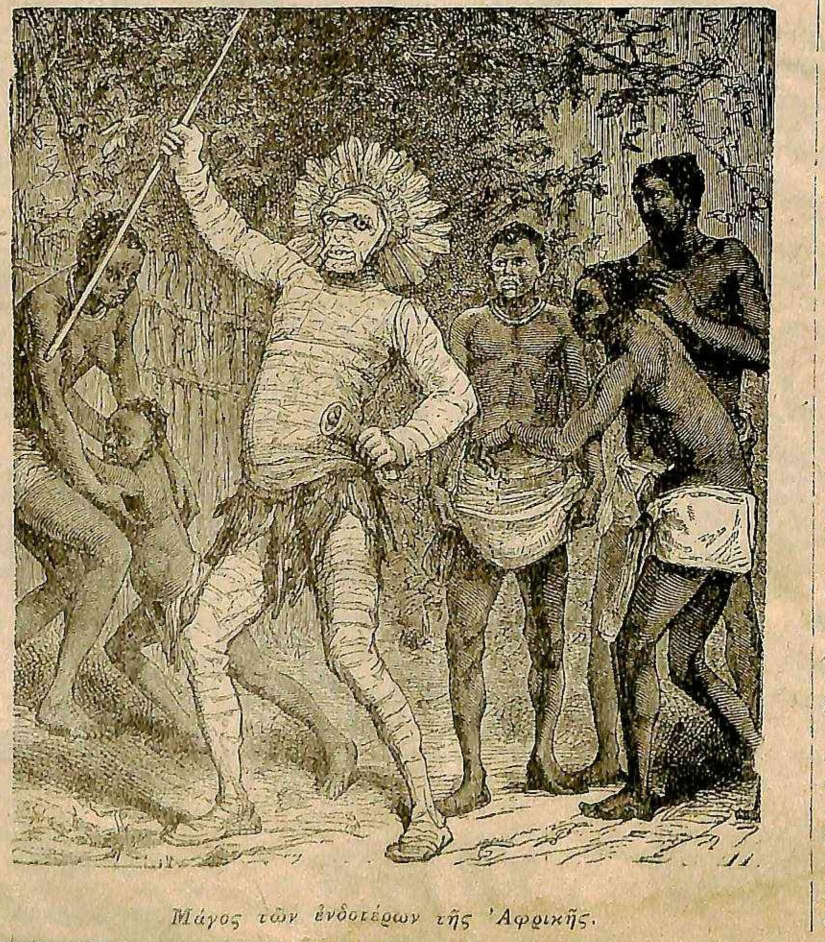

Μάγος τῶν ἐνδοτέρων τῆς 'Αφρικῆς.

Ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα θεάματα τῆς φυλῆς τῶν Ματαβέλε ἦταν καὶ ὁ μεγάλος χορός των ποὺ ἔδιναν κάθε χρόνο, τὸ Φεβρουάριο, ὅταν ἔβγαινε τὸ καινούργιο φεγγάρι. Κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ χοροῦ, μαζεύονταν ὅλα τὰ στρατεύματα τῆς φυλῆς, τὰ ὁποῖα ἀνήρχοντο σὲ ὀχτὼ μὲ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν. Μὲ τὸ ἕνα χέρι κρατοῦσαν τὶς ἀσπίδες καὶ τὰ ξίφη των καὶ μὲ τὸ ἄλλο τὰ σεῖστρα, μὲ τὰ ὁποῖα χτυποῦσαν ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ τὶς ἀσπίδες των, κρατῶντας ἔτσι τὸ ρυθμὸ τοῦ χοροῦ.

Κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ μεγάλου χοροῦ, ὁ Λοβεγγούλα ἔπρεπε νὰ παρευρίσκεται διαρκῶς στὴ μεγάλη πλατεῖα τῆς πρωτευούσης του καὶ νὰ χορεύη ὁ ἴδιος ἢ νὰ παρακολουθῆ τὸ χορό. 'Επίσης στὸ χορὸ ἔπρεπε νὰ μετέχουν καὶ ἡ γυναῖκες τῆς φυλῆς, ἡ ὁποῖες ἀποτελοῦσαν ἕνα ὡραιότατο θέαμα μὲ τὶς ποικιλόχρωμες φορεσιές των.

'Ο Λοβεγγούλα ἦταν δίκαιος ἀπέναντι τῶν ὑπηκόων του, ἀλλὰ ὁσάκις ἔκαναν ἕνα ἔγκλημα ἢ ἕνα σφάλμα, ἐννοοῦσε νὰ τοὺς τιμωρῆ αὐστηρότατα, μὲ τρόπο πραγματικὰ ἄγριο καὶ ἀνατριχιαστικό.

«'Ενῶ μιὰ μέρα περίμενα νὰ μὲ δεχτῆ σὲ ἀκρόασι, διηγεῖται ἕνας περιηγητής, *εἶδα νὰ ὁδηγοῦν στὸ βασιλικὸ διαμέρισμα ἕναν ἰθαγενῆ, ὁ ὁποῖος κατηγορεῖτο ὅτι ἤπιε ἀπὸ τὴ μπύρα τοῦ βασιλέως. Τὰ μάτια του εἶχαν βγεῖ σχεδὸν ἔξω ἀπὸ τὶς κόγχες τους καὶ τὰ γόνατά του χτυπιόντουσαν ἀπὸ τὸν τρόμο. 'Ο βασιλεὺς διάταξε νὰ τὸν πιάσουν σφιχτὰ καὶ κυττάζοντάς τον ἀπ' τὸ κεφάλι ὥς τὰ πόδια, τοῦ εἶπε :*

—Ἔχεις μύτη καὶ στόμα, δυὸ μάτια καὶ δυὸ αὐτιά. Ἔβαλες τὴ μύτη σου γιὰ νὰ μυριστῆς τὴ μπύρα τοῦ βασιλέως σου καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ σοῦ τὴν κόψουν !...

'Αμέσως δὲ οἱ δήμιοι ἔκοψαν τὴ μύτη τοῦ δυστυχοῦς ἰθαγενοῦς, ὁ ὁποῖος οὔρλιαζε φριχτά. Ἔπειτα ὁ βασιλεὺς ἐξακολούθησε :

—Ἄνοιξες τὸ στόμα σου γιὰ νὰ πιῇς τὴ μπύρα τοῦ βασιλέως. ***Κόψτε του τὸ στόμα !***

'Αφοῦ ἔγινε κι' αὐτό, ὁ Λοβεγγούλα εἶπε :

— ***Εἶχες*** *ἀκούσει ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ πιῇς τὴ μπύρα τοῦ βασιλέως. Τ' αὐτιὰ λοιπὸν δὲν σοῦ χρησιμεύουν σὲ τίποτε.* ***Κόψτε τα κι' αὐτά.***

'Αφοῦ τοῦ ἔκοψαν καὶ τ' αὐτιά, ὁ βασιλεὺς ἔρριξε ἕνα βλέμμα στὰ κατατρομαγμένα μάτια τοῦ ἐνόχου καὶ φώναξε :

— Τὰ μάτια σου ! Σκεπάστε του τὰ μάτια !...

'Αμέσως οἱ δήμιοι ἔγδαραν τὸ δέρμα τοῦ μετώπου του καὶ τὸ ἄφησαν νὰ κρέμεται πρὸς τὰ κάτω κατὰ ἕναν τρόπο φρικαλέο, σκεπάζοντάς του ἔτσι τὰ μάτια.

Κατόπιν ὁ βασιλεύς, κυριευμένος ἀπὸ μανία, διάταξε νὰ δείρουν μὲ γερὰ ραβδιὰ τὸ δυστυχισμένο ἰθαγενῆ, ὁ ὁποῖος ἐν τούτοις μετὰ τὴ φριχτή του τιμωρία, βρῆκε τὴ δύναμι νὰ γλυστρήση σὰν συντριμμένο φεῖδι καὶ νὰ πάη νὰ πλύνη τὶς πληγές του στὸ γειτονικὸ ρέμμα».

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

ΤΟΥ Α. BOUTIQUE

ΠΟΛΥ ΑΡΓΑ !...

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΡΟΒΕΡΤΟΣ, 35 ἐτῶν. ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ, 30 ἐτῶν.

(Στὴ γωνιὰ ἑνὸς σαλονιοῦ, ὁ Ροβέρτος καὶ ἡ Μαγδαληνὴ συνομιλοῦν σιγά).

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Μαγδαληνή...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Κύριε Ροβέρτε.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Ὤ... μὴ μὲ λὲς «κύριε»... Ξέχασες λοιπὸν τὰ περασμένα, Μαγδαληνή...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ μὲ λέτε : «Μαγδαληνή».

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— 'Αλλὰ πῶς πρέπει νὰ σὲ λέω ;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Κυρία Φερβάν.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Μὲ συγχωρεῖς...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Καὶ νὰ μὴ μοῦ μιλᾶτε στὸν ἑνικό.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ — Μά !... Πῶς εἶνε δυνατόν ; Τόσο λοιπὸν γρήγορα τὰ ξέχασες ὅλα ;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Λοιπόν, κύριε Ροβέρτε Ντὲ Βαρέζ, πῶς περάσατε στὸ τελευταῖο σας ταξεῖδι ; Λείπατε στὴν 'Ιαπωνία, ἂν δὲν κάνω λάθος...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Ἄφησέ τα αὐτά, Μαγδαληνή, ἄφησέ τα... Δὲν σοῦ πάει ἡ ὑποκρισία. Καὶ δὲ ξέρεις νὰ λὲς ψέμματα... Μαγδαληνή, ἡ τύχη μ' ἔφερε πάλι κοντά σου. Μὴ μὲ διώχνεις.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Μὰ ἐπὶ τέλους !.. Τί θέλετε ἀπὸ μένα, κύριε Ντὲ Βαρέζ ;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Θέλω νὰ θυμηθῆς τὰ περασμένα. Τὸ γλυκό μας παρελθόν.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Τὸ παρελθὸν εἶνε νεκρὸ πειά... Δὲν μ' ἐνδιαφέρει τώρα παρὰ μόνο τὸ παρόν.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Νεκρὸ τὸ παρελθόν, Μαγδαληνή ; Ἕνα παρελθὸν σὰν τὸ δικό μας, μπορεῖ νὰ πεθάνη ποτέ ; Μὰ ἐγὼ δὲν ζῶ παρὰ σ' ἐκείνη τὴν ἐποχή... Δὲν ἀκούω παρὰ τὰ λόγια ποὺ μοῦ ἔλεγες τότε, δὲ βλέπω παρὰ μόνο τὰ μάτια σου ποὺ μ' ἐκύτταξαν μ' ἔρωτα... Καὶ τώρα... Ὤ, εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ μ' ἀγαπᾷς πειὰ καθόλου... Χτές, ὅταν μὲ εἶδες γιὰ πρώτη φορὰ ἔπειτα ἀπὸ τόσο καιρό, χλώμιασες, φάνηκες πολὺ ταραγμένη... Καὶ ὅταν ἀναγκάστηκες νὰ μοῦ μιλήσης μπροστὰ στὸν κόσμο, τὰ χείλη σου ἔτρεμαν... Ναί, τὰ εἶδα ποὺ ἔτρεμαν, Μαγδαληνή !...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Ἴσως νὰ ἔτρεμα ἀπὸ μῖσος.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ. *— Ξέχασες λοιπὸν τὰ περασμένα, Μαγδαληνή ;...*

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Μὲ μισεῖς λοιπόν, Μαγδαληνή ; Ὤ !... προτιμῶ νὰ μὲ μισῇς παρὰ νὰ μὲ περιφρονῇς...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Μὰ τί εἶπα ; Ὄχι ! Οὔτε σᾶς ἀγαπῶ, οὔτε σᾶς μισῶ ! Μοῦ εἶστε πειὰ ἐντελῶς ἀδιάφορος...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Καὶ ὅμως μ' ἀγαποῦσες κάποτε, Μαγδαληνή.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Τὸ ἔχω ξεχάσει πειά... 'Η ἀγάπη σου μοῦ φαίνεται σὰν ἕνας κακὸς ἐφιάλτης. Ροβέρτε...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Μὴ προσποιεῖσαι, Μαγδαληνή ! Σοῦ εἶπα ὅτι δὲν σοῦ πάει ἡ ψευτιά.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Κύριε Ντὲ Βαρέζ, σᾶς παρακαλῶ...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Πές μου τὴν ἀλήθεια... Εἶσαι εὐτυχισμένη, Μαγδαληνή;

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Εἶμαι πολύ, πάρα πολὺ εὐτυχισμένη...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Καὶ ὅμως, ἐγὼ ἔμαθα ὅτι εἶσαι πολὺ δυστυχής... 'Ο ἄντρας σου εἶνε γέρος καὶ ἄσχημος. Τοῦ εἶσαι βέβαια πιστή, μὰ δὲν τὸν ἀγαπᾷς.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Τί ψευτιές !... Ποιὸς σᾶς τὰ εἶπε αὐτά ;...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Ἔμαθα ἀκόμα πὼς εἶσαι πάντα μελαγχολική, γιατί θυμᾶσαι πάντα ἐμένα.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Ὅλ' αὐτὰ εἶνε ψέμματα ! 'Ο ἄντρας μου εἶνε ὁ πιὸ ἀξιαγάπητος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, κι' ἐγὼ εἶμαι ἡ πιὸ εὐτυχισμένη γυναῖκα. Ὅσο γιὰ σᾶς, σᾶς ἔχω ξεχάσει πειὰ ἐντελῶς... Δὲν σᾶς θυμᾶμαι ποτέ...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Φτωχή μου ἀγάπη, μὴ προσπαθεῖς νὰ μοῦ κρύψης τὴν ἀλήθεια...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— 'Επὶ τέλους ! Τί σᾶς ἐνδιαφέρει, ἂν εἶμαι εὐτυχὴς ἢ ὄχι ; Τί σᾶς ἐνδιαφέρει ; Τώρα θυμηθήκατε νὰ ἐνδιαφερθῆτε γιὰ μένα ; Τώρα ποὺ μὲ ξαναείδατε ; Τόσα χρόνια γιατί δὲ μὲ θυμηθήκατε ; Γιατί δὲν ἀπαντούσατε στὰ γράμματά μου ; Γιατί μ' ἐγκαταλείψατε ;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— 'Ομολογῶ ὅτι φέρθηκα ἄνανδρα ἀπέναντί σου, ὅτι μ' ἐπηρέασε ἡ ἄρνησις τῶν γονέων μου καὶ γι' αὐτὸ δὲν σᾶς παντρεύτηκα...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Βέβαια... Οἱ γονεῖς σας τὸ θεωροῦσαν πολὺ ταπεινωτικὸ νὰ πάρετε μιὰ κόρη φτωχὴ σὰν κι' ἐμένα, ἔστω καὶ ἂν ἦταν ἁγνὴ σὰν ἄγγελος, ὅταν τὴ γνωρίσατε.. Ἔστω κι' ἂν καταχραστήκατε τὴν ἀπειρία της καὶ τὴν ἀγάπη της, τὴν τρελλή της ἀγάπη γιὰ σᾶς...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Σοῦ ζητῶ συγνώμην γιὰ ὅλ' αὐτά, Μαγδαληνή.

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Καὶ μ' ἐγκαταλείψατε ἀπότομα, μ' ἀφήσατε ὁλομόναχη, χωρὶς νὰ μοῦ στείλετε ποτὲ οὔτ' ἕνα γράμμα...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Συχώρεσέ με, Μαγδαληνή. Πρέπει ὅμως νὰ ξέρης ὅτι πάντα σ' ἀγαποῦσα, ὅτι σὲ συλλογιζόμουν διαρκῶς, κι' ὅτι τώρα ποὺ σὲ ξαναεῖδα ἔξαφνα, πιὸ ὡραία ἀπὸ πρίν, καὶ τόσο ἀγέρωχη, νοιώθω πάλι νὰ μοῦ καίη τὴν καρδιὰ τὸ πρῶτο μου πάθος γιὰ σένα...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Πολὺ ἀργά... Πολὺ ἀργά...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Ὄχι, δὲν εἶνε πολὺ ἀργά... Εἴμαστε ἀκόμα τόσο νέοι κι' οἱ δυό, καὶ τὸ μέλλον εἶνε δικό μας..

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Μὰ δὲν σκέπτεσθε ὅτι εἶμαι παντρεμένη ;

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Καὶ τί μ' αὐτό ; 'Ο ἄντρας σου εἶνε γέρος καὶ ἄσχημος.. Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ τὸν ἀγαπᾷς...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Ἔχετε λάθος, τὸν ἀγαπῶ... Ναί... Μὴ μὲ κυττάζετε μὲ ἀπορία !... Τὸν ἀγαπῶ. 'Ο ἄνθρωπος αὐτὸς μὲ γνώρισε μόνη κι' ἔρημη καὶ πολὺ δυστυχισμένη, ὅταν μ' ἐγκαταλείψατε σεῖς... Καὶ ὅταν ὅλοι μὲ περιφρονοῦσαν, ὅταν γιὰ ὅλους ἤμουν ἕνα χαμένο πλᾶσμα, ἐκεῖνος μὲ πόνεσε, μ' ἀγάπησε, μοῦ ἔδωσε τὴν καρδιά του καὶ τ' ὄνομά του... Μ' ἔσωσε ἀπὸ τὸ θάνατο κι' ἀπὸ τὴν ἀτιμία... Μοῦ τὰ συχώρεσε ὅλα, μ' ἔννοιωσε, μὲ πῆρε πονεμένη καὶ ἄρρωστη στὸ σῶμα καὶ στὴν ψυχὴ ἀπὸ τὴ δική σου ἐγκατάλειψι. Καὶ σιγὰ—σιγὰ μ' ἔκανε νὰ ποθήσω πάλι τὸ φῶς τῆς ἡμέρας... Ξέρεις πόσο καιρὸ αὐτὸς ὁ γέρος, αὐτὸς ὁ ἄσχημος, ἔσκυβε τρυφερὰ ἐπάνω ἀπ' τὴν πληγωμένη μου καρδιά, προσπαθῶντας νὰ τὴ γιατρέψη ; Κι' ἐγὼ γιὰ πολὺν καιρὸ δὲν ἔλεγα τίποτε ἄλλο, παρὰ μόνο τ' ὄνομά σου.... Μὰ ἐκεῖνος τὰ ὑπέφερε ὅλα καὶ δὲν σκεφτότανε τίποτε ἄλλο, παρὰ πῶς νὰ μὲ σώση, πῶς νὰ βαλσαμώση τὶς πληγὲς ποὺ μοῦ εἶχες ἀνοίξει ἐσὺ στὴ φτωχή μου καρδιά... Ἔτσι, σιγὰ—σιγά, βρῆκα πάλι τὴν ὑγεία τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς μου, βρῆκα τὴν πρώτη μου ἠρεμία, τὴ γαλήνη ποὺ μοῦ εἶχες πάρει ἐσύ... Καὶ νὰ τώρα ποὺ ἔρχεσαι πάλι νὰ μὲ ταράξης, ἔρχεσαι νὰ μοῦ πάρης τὴ γαλήνη μου, νὰ καταστρέψης τὸ ἔργο αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου... Ἔ, λοιπόν, μάθε ὅτι δὲν θὰ κατορθώσης τίποτε... Κι' ἂν ἀκόμα σ' ἀγαποῦσα, ποτὲ δὲν θὰ φαινόμουν ἀχάριστη σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, ποτὲ δὲν θὰ πλήρωνα μὲ προδοσία καὶ μὲ ψευτιὰ τὶς θυσίες του γιὰ μένα... Θὰ ἐπέβαλα σιωπὴ στὴν καρδιά μου καὶ θὰ σ' ἔδιωχνα ὅπως σὲ διώχνω καὶ τώρα ποὺ δὲν σ' ἀγαπῶ...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ.— Μαγδαληνή, ἔλεος ! Μὴ μὲ κάνεις ν' ἀπελπιστῶ !...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Φύγε ! Φύγε ἀμέσως !...

ΡΟΒΕΡΤΟΣ, *(ἱκετευτικά).*— Μαγδαληνή !...

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.— Φύγε ἀμέσως !... Φύγε σοῦ εἶπα !...

('Ο Ροβέρτος φεύγει μὲ σκυμμένο κεφάλι.)

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ., *(μόνη).*— Ἔτσι ἔπρεπε. Νὰ τὸν διώξω. Καὶ ὅμως.. Τὸν ἀγαπῶ πάντα αὐτὸν τὸν ἄθλιο, τὸν ἄνανδρο !... Ναί, τὸν ἀγαπῶ... *(Ξεσπάει σὲ λυγμούς.)*

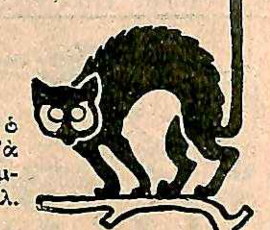

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΨΥΧΩΝ

ΤΟ ΓΑΝΤΙ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Τὰ γάντια κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους. Ἡ ἑλληνικὴ προέλευσις τῶν γαντιῶν. Τί γράφει ὁ Ὅμηρος γιὰ τὰ γάντια τοῦ Λαέρτη. Τὰ γάντια τῶν Ρωμαίων. Τὰ πρῶτα πλεχτὰ γάντια. Τὰ γάντια τῶν ἱπποτῶν. Πῶς προκαλοῦσαν σὲ μονομαχία τοὺς ἀντιπάλους των. Τὸ γάντι ὡς σύμβολο. Πῶς ἔπαιρνε κανεὶς τὴν ἄδεια νὰ χτίση μιὰ πόλι. Τὰ γάντια τῶν ρουσφετιῶν, κτλ. κτλ.

Ὅπως ὅλα τὰ πράγματα, ἔτσι καὶ τὸ γάντι ἔχει τὴν ἱστορία του. Ἡ ἱστορία αὐτὴ βέβαια δὲν φτάνει ὥς τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους, ὅπως τοῦ παπουτσιοῦ ἢ τοῦ φορέματος, ποὺ εἶνε σχεδὸν σύγχρονα μὲ τὴν ἐμφάνισι τοῦ ἀνθρώπου στὴ γῆ, ἀλλὰ ὁπωσδήποτε καὶ τοῦ γαντιοῦ ἡ γενεαλογία ἀνάγεται σὲ ἀρκετὲς ἑκατοντάδες ἐτῶν.

Ἡ γυναῖκες τῆς Βίβλου ἀγνοοῦσαν ἐντελῶς τὰ γάντια. Ἔτσι, ἡ βασίλισσα τοῦ Σαββᾶ πῆγε κι' ἔκανε τὴν ἐπίσκεψί της στὸν Σολομῶντα, χωρὶς νὰ φοράη χειρόκτια, ἡ δὲ Κλεοπάτρα, παρ' ὅλη τὴν πολυτέλεια ποὺ εἶχε στὸ ντύσιμό της, δὲν ἐγνώριζε κι' αὐτὴ τὸ ἀπαραίτητο αὐτὸ γιὰ κάθε σημερινὴ γυναῖκα ἐξάρτημα τῆς τουαλέττας.

Ἐπίσης ἡ ἱστορία τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς δὲν μᾶς ἀναφέρει τίποτε γιὰ γάντια. Οἱ Πέρσαι, εἶχαν βέβαια μακρυὰ μανίκια στὰ φορέματά τους, τὰ ὁποῖα σκέπαζαν τὰ χέρια τους, ἀλλὰ τὰ γάντια δὲν τὰ γνώριζαν. Ἐξ ἄλλου, στὴν Ἄπω Ἀνατολὴ γενικὰ καὶ σήμερα ἀκόμα τὸ γάντι εἶνε πρᾶγμα σχεδὸν ἄγνωστο καὶ μόνο στοὺς μεγάλους λιμένας καὶ στὶς διάφορες πρωτεύουσες, ὅπου ἔχουν ἐπικρατήσει τὰ εὐρωπαϊκὰ ἤθη καὶ ἔθιμα, βλέπει κανεὶς κυρίους ἢ κυρίες νὰ φοροῦν γάντια.

Τὸ γάντι ἔχει προέλευσι εὐρωπαϊκὴ καὶ μάλιστα ἑλληνική. Ναί, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἤξεραν τὰ γάντια. Τὰ φοροῦσαν ὅμως μόνο γιὰ νὰ προφυλάξουν τὰ χέρια τους, ὅταν ἔκαναν χοντροδουλειές. Ἔτσι ὁ Ὅμηρος στὴν «Ὀδύσσεια» ἀναφέρει ὅτι ὁ Λαέρτης φοροῦσε γάντια ὅταν καλλιεργοῦσε τὸν κῆπο του γιὰ νὰ μὴν πληγώση τὰ χέρια του στ' ἀγκάθια:

«Ἀπὸ τοὺς βάτους φύλαγε τὰ χέρια μὲ χειρίδες....».

(Ὀδ. Ω. 230.)

Ἡ συνήθεια ὅμως αὐτὴ δὲν ἦταν πολὺ διαδεδομένη στοὺς Ἕλληνας καὶ μάλιστα ἐθεωρεῖτο θηλυπρεπὲς νὰ φοράη κανεὶς γάντια. Τὴν ἴδια ἰδέα γιὰ τὰ γάντια εἶχαν καὶ οἱ Ρωμαῖοι. Μολαταῦτα ἀργότερα, ὅταν ἡ πολυτέλεια τῆς ἐνδυμασίας ἄρχισε νὰ γίνεται μεγάλη, γενικεύθηκε στοὺς Ρωμαίους ἡ χρῆσις τῶν γαντιῶν.

Στὴν ἀρχὴ τὰ γάντια τῶν Ρωμαίων ἦταν κομμένα ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα τοῦ χιτῶνος καὶ καρφωνόντουσαν ἐπάνω σ' αὐτόν, ἀφίνοντας τὰ δάχτυλα ἐλεύθερα. Ἄλλωστε τὸ γάντι τὴν ἐποχὴ ἐκείνη εἶχε τὴν ἁπλούστερη μορφὴ ποὺ εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπάρξη, γιατί ἦταν καμωμένα ἀπὸ χοντρὸ ἀκατέργαστο δέρμα καὶ ἄλλα παρόμοια ὑλικά. Μὲ τὸν καιρὸ ὅμως ἄρχισαν νὰ χρησιμοποιοῦν γιὰ τὴν κατασκευή τους καλυτέρας ποιότητος ὑφάσματα κι' ἔτσι τὰ γάντια ἔγιναν κομψότερα.

Τὰ ἔφτιαναν ἀπὸ κατεργασμένα δέρματα ἐλαφιοῦ, μοσχαριοῦ καὶ ἀρνιοῦ καὶ σιγὰ-σιγὰ τὰ ἐπιτήδευαν γυναικεῖα χέρια ποὺ ἐγνώριζαν νὰ γνέθουν σὲ λεπτὲς κλωστὲς τὸ μαλλὶ καὶ τὸ λινάρι, ἔμαθαν νὰ κατασκευάζουν πλεχτὰ ζεστὰ γάντια γιὰ τοὺς συζύγους των καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό τους.

Μὲ τὸν καιρὸ μάλιστα τὰ πέτσινα γάντια, τὰ ὁποῖα δὲν εἶχαν προηγουμένως κανένα δάχτυλο, ἀπέκτησαν πρῶτα ἕνα μεγάλο δάχτυλο καὶ ἔπειτα καὶ τὰ ἄλλα τέσσερα. Ἡ γυναῖκες ὅμως ἐξακολουθοῦσαν νὰ φοροῦν γάντια χωρὶς δάχτυλα.

Συγχρόνως, τὴν ἴδια ἐποχή, ἄρχισε νὰ θεωρῆται ὡς πρόστυχο καὶ ταπεινωτικὸ τὸ νὰ ἔχη ἕνας εὐγενὴς γυμνὰ τὰ χέρια του.

* * *

Ὅταν κατέρρευσε ἡ Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία καὶ ἄρχισε ὁ Μεσαίων μὲ τὴν ἐπικράτησι τῶν μοναχῶν καὶ τῶν φεουδαρχῶν, ἡ ἱστορία τοῦ γαντιοῦ μπῆκε σ' ἕνα νέο στάδιο καὶ τὸ χειρόκτιο ἀνυψώθηκε σὲ σύμβολο.

Κανένας ἱππότης, κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, δὲν πήγαινε νὰ παλέψη, χωρὶς νὰ εἶνε συμπληρωμένος ὁ ἐξοπλισμός του μ' ἕνα ζευγάρι σιδερένια γάντια. Ποτὲ ἐπίσης δὲν ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του σὲ συνεδρίασι ἢ σὲ ἀγῶνες χωρὶς νὰ φοράη γάντια τὰ ὁποῖα ἄλλωστε ἦταν ἕτοιμος σὲ κάθε στιγμὴ νὰ πετάξη μπροστὰ στὰ πόδια ὁποιουδήποτε γιὰ νὰ τὸν προκαλέση σὲ μονομαχία.

Τότε ἐκεῖνος, πρὸς τὸν ὁποῖον πεταγόταν τὸ γάντι, ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ τὸ σηκώση ἀπὸ κάτω, εἰς ἔνδειξιν ὅτι δέχεται τὴν προτεινομένη μονομαχία.

Τὸ γάντι κατὰ τὸν μεσαίωνα ἐθεωρεῖτο ὡς σύμβολον εὐγενείας καὶ ἀνωτερότητος καὶ γι' αὐτὸ κι' ἡ ἐκκλησία ἀκόμα τὸ παραδέχτηκε καὶ ἐπέβαλε στοὺς ἐπισκόπους, ὅταν λειτουργοῦσαν, νὰ φοροῦν γάντια.

Τὸ γάντι ἦταν ἀκόμα καὶ σύμβολο βασιλικῆς εὐνοίας. Ἔτσι, ἀπὸ τὰ πρῶτα χρόνια τοῦ μεσαίωνος, βλέπουμε στὴν ἱστορία ὅτι κανένας δὲν μποροῦσε νὰ χτίση ἕνα χωριὸ ἢ μιὰ νέα πολιτεία, ἂν δὲν λάβαινε ἀπὸ τὸν βασιλέα ἕνα δεξὶ γάντι, εἰς ἔνδειξιν ὅτι τοῦ ἐδίδετο ἡ σχετικὴ ἄδεια. Ὤφειλε δὲ τὸ γάντι αὐτὸ νὰ τὸ κρεμάση στὴ μέση τῆς ἀγορᾶς τῆς νέας πόλεως, κάτω ἀπὸ ἕναν σταυρό, γιὰ νὰ δείξη ὅτι τὴν χτίζει σύμφωνα μὲ τὴν θέλησι τοῦ βασιλέως του!... Εἶχαν δηλαδὴ τότε τὴν ἰδέα ὅτι μὲ τὸ σύμβολον τοῦ σταυροῦ καὶ τοῦ γαντιοῦ ὑπεδηλοῦτο ἡ ἐκκλησιαστικὴ καὶ ἡ κοσμικὴ ἐξουσία.

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτήν, τὸ γάντι εἶχε καὶ πολλὲς ἄλλες συμβολικὲς σημασίες. Ἐθεωρεῖτο ὡς ἐπισφράγισις μιᾶς φιλίας καὶ ἔπαιζε μεγάλο ρόλο σ' ὅλες τὶς ἐμπορικὲς καὶ λοιπὲς δοσοληψίες. Σύμφωνα μὲ μιὰ παληὰ συνήθεια, εὐρύτατα διαδεδομένη, ὅταν ἤθελε κανεὶς νὰ τοῦ γίνη ἕνα ρουσφέτι ἢ μιὰ ὁποιαδήποτε χάρι, ἔστελνε στὸ πρόσωπο ποὺ θὰ τοῦ ἔκανε τὸ ρουσφέτι μερικὰ ζευγάρια γάντια γεμισμένα μὲ ἀσῆμι ἢ μὲ χρυσάφι, ἀναλόγως τῆς περιουσίας του.

Τὰ γάντια ἐπίσης ἐθεωροῦντο ὡς σύμβολον μνηστείας, ὅπως καὶ τὸ δαχτυλίδι, καὶ σήμερα δὲ ἀκόμα, σὲ μερικὲς ἐπαρχίες τῆς Γερμανίας, καὶ στὶς περισσότερες ἐπαρχίες τῆς Ἀγγλίας, ὁ νονὸς ποὺ θὰ βαφτίση ἕνα παιδί, χαρίζει σὲ ὅλες τὶς παριστάμενες κυρίες ἀπὸ ἕνα ζευγάρι πολυτελῆ γάντια γιὰ μαρτυριάτικα.

Κατὰ τὸν ὄγδοο καὶ ἔννατο αἰῶνα, τὰ χρυσοκεντημένα γάντια καὶ τὰ στολισμένα μὲ πετράδια, μονάχα ἀπὸ βασιλεῖς, πρίγκηπες καὶ ἀνωτέρους κληρικοὺς φοριόντουσαν καὶ ἐθεωροῦντο ὡς ἔμβλημα τοῦ ἀξιώματός τους.

Περίεργο σχετικῶς εἶνε ὅτι ἡ χρῆσις τῶν γαντιῶν στὶς γυναῖκες δὲν γενικεύθηκε παρὰ μετὰ τὸν δέκατο τρίτο αἰῶνα. Στὴν ἀρχὴ τὰ γυναικεῖα γάντια ἦσαν καμωμένα ἀπὸ πανὶ κι' ἔφταναν ὥς τὸν ἀγκῶνα, ὕστερα γινόντουσαν πλεχτὰ καὶ πολὺ ἀργότερα χρησιμοποιήθηκαν τὰ πέτσινα. Κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἐθεωρεῖτο ὡς ἔνδειξις ἀφοσιώσεως πρὸς μιὰ κυρία, ὅταν ἕνας ἱππότης εἶχε καρφώσει τὸ γάντι της στὴν περικεφαλαία του.

Μόλις, κατὰ τὴν περίοδο τῆς βασιλείας τοῦ Λουδοβίκου, ἄρχισαν τὰ γάντια νὰ γίνωνται κομψότερα καὶ πιὸ καλοκαμωμένα καὶ πῆραν τὸ σημερινό τους σχῆμα. Τότε μάλιστα, ξεπερνῶντας τὰ ὅρια τῆς Γαλλίας, ἔγιναν γνωστὰ σ' ὁλόκληρη τὴν Εὐρώπη. Στὴν Γερμανία καὶ στὴν Ἀγγλία γενικεύθηκε ἡ χρῆσις τῶν πέτσινων γαντιῶν μετὰ τὴν Γαλλικὴ Ἐπανάστασι καὶ τὴν μόδα αὐτὴ τὴν διέδωσαν οἱ Γάλλοι «ἐμιγκρέ».

Σήμερα τὸ γάντι ἔχει χάσει κάθε συμβολικὴ σημασία. Ἔχει ὅμως ἀποζημιωθεῖ πληρέστατα γιὰ τὴν ἀπώλεια αὐτὴ μὲ τὴν κοσμοκρατορία ποὺ ἀπέκτησε.

Μολονότι κι' αὐτὸ ὑπάγεται στὶς ἰδιοτροπίες τῆς μόδας, ὡστόσο ἡ διάδοσίς του μεγαλώνει ὁλοένα καὶ κάθε μέρα γίνεται κομψότερο καὶ πιὸ περιποιημένο. Γι' αὐτὸ δὲ δικαίως θεωρεῖται ὡς τὸ ἀπαραίτητο συμπλήρωμα τῆς τουαλέττας κάθε καλοντυμένου ἀνθρώπου καὶ ὡς ἔνδειξις πολιτισμοῦ.

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ὁ Γάλλος μυθιστοριογράφος Ρενὲ Μπουαλὲβ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο ΘΙΕΡΣΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ

Ὁ περίφημος Γάλλος πολιτικὸς Θιέρσος, μολονότι ἐθεωρεῖτο ὡς ριζοσπάστης καὶ φιλοπρόοδος, ἦταν ἐντούτοις ἀμείλικτος ἐχθρὸς τοῦ σιδηροδρόμου καὶ δὲν ἔχανε εὐκαιρία νὰ καταφέρεται ἐναντίον του. Ὡς πρόεδρος μάλιστα τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, ἔβγαλε, κατὰ τὸ 1846, τὸν ἑξῆς λόγο στὴν γαλλικὴ Βουλή, ἐναντίον τῆς νέας ἐφευρέσεως, τὴν ὁποία θεωροῦσε βασανιστικὴ καὶ κυριολεκτικῶς ξεθεωτικὴ γιὰ τοὺς ταξειδεύοντας:

—Μόλις ἀρχίσουν νὰ λειτουργοῦν οἱ σιδηρόδρομοι, ἡ λαιμητόμος θὰ καταργηθῆ ἀμέσως. Στὸ μέλλον οἱ ἐγκληματίαι, ἀντὶ νὰ καταδικάζωνται εἰς θάνατον, θὰ καταδικάζωνται νὰ ταξειδεύουν ἐπὶ χίλιες ὧρες μὲ τὸν σιδηρόδρομο. Ὅταν ὑπάρχουν ἐλαφρυντικαὶ περιπτώσεις, ὁ κατηγορούμενος θὰ καταδικάζεται σὲ πεντακοσίων ὡρῶν ταξεῖδι μὲ τὸ σιδηρόδρομο. Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι οἱ κατάδικοι θὰ προτιμοῦν τὴν λαιμητόμο ἀδιστάκτως.

Αὐτὴ ἦταν ἡ γνώμη τοῦ μεγάλου Γάλλου πολιτικοῦ γιὰ τὴν μελλοντικὴ ἐξέλιξι τοῦ σιδηροδρόμου.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ Νικολ. Β. Δαμιανοῦ, Λεωφόρος Ἀλεξάνδρας 209. Ἀναλαμβάνονται παντὸς εἴδους ἀστικαὶ ὑποθέσεις παρ' ἅπασι τοῖς ἐν Ἀθήναις Δικαστηρίοις. Εἰδικότης: Φορολογικαί, Διοικητικαὶ καὶ ἐν γένει Οἰκονομικαὶ ὑποθέσεις. Ὧραι γραφείου 8—9 π.μ. καὶ 4—6 μ.μ.

Η ΣΕΛΙΣ ΤΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

ΑΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ ΣΤΙΣ ΕΠΑΡΧΙΕΣ

ΑΓΡΙΝΙΟΝ.—Τὴν Κυριακὴν 27ην Σεπτεμβρίου συνηντήθησαν ἐνταῦθα αἱ ποδοσφαιρικαὶ ὁμάδες «Παναιτωλικὸς» Ἀγρινίου καὶ «Ἐθνικὸς» Πατρῶν. Κι' ἡ δύο ὁμάδες παρουσιάσθησαν ἀρκετὰ ἰσχυρές, καὶ ἀγωνίσθηκαν σκληρὰ γιὰ τὴ νίκη. Νικητὴς ἀνεδείχθη ὁ «Παναιτωλικὸς» διὰ τερμάτων 3 ἔναντι 2.

Τὴν νικήτριαν ὁμάδα ἀπετέλουν οἱ κ.κ. Καραθανάσης (τερματοφύλαξ), Παπαϊωάννου, Ζουρίδης, Καραπᾶνος, Παπασίκας, Δομουξόπουλος, Κατμερτζῆς, Διαμαντόπουλος, Ἀλεξανδρῆς, Κατσάρας (ἀρχηγὸς τῆς ὁμάδος) καὶ Μαρίτσης.

Ὁ «Ἐθνικὸς» ἀφ' ἑτέρου κατῆλθεν ὑπὸ τὴν ἀκόλουθον σύνθεσιν: Ἀνδρεόπουλος (τερματοφύλαξ), Μπιρμπίλης, Βρανᾶς, Κακὸς Π, Ἠλιόπουλος, Γιαννᾶτος, Κακὸς Ι., Ζαφειρίου, Μπίκινης, Πισπιρῖγκος καὶ Τσούκουλας.

ΑΜΑΖΩΝ

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ.—Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν συνηντήθησαν εἰς τὸ γήπεδον «Χάνδαξ» ἡ μικτὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμὰς ἐπισήμων Ἡρακλέων μὲ τὴν ἰσχυροτάτην ἀνεπίσημον ὁμάδα «Ἑρμῆς». Νικήτρια, κατόπιν σκληροτάτου ἀγῶνος, ἀνεδείχθη ἡ πρώτη μὲ τέρματα 5—1. Πάντως τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε τιμητικώτατον διὰ τὸν «Ἑρμῆ», ἐφόσον, μεταξὺ τῶν παικτῶν του, συμπεριλαμβάνονται καὶ παιδιὰ 15—18 ἐτῶν, ἐκ τῶν ὁποίων διεκρίθη ἰδιαιτέρως ὁ 16ετὴς Τζοχατζῆς καὶ ὁ τερματοφύλαξ.

Κ. ΠΡΟΔΡΟΜΙΔΗΣ

ΖΑΚΥΝΘΟΣ.—Τὴν Κυριακὴν 27ην Σεπτεμβρίου συνηντήθησαν ἐνταῦθα καὶ ἐν τῷ γηπέδῳ τῆς «Ἀθλητ. Ἑνώσεως Ζακύνθου» ἡ ὁμώνυμος ὁμὰς μετὰ τῆς ὁμάδος «Φαλῖνος».

Κατόπιν ὡραίου ἀγῶνος νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ «Ἕνωσις» διὰ τερμάτων 2—1. Τὰ γκὸλ τῆς «Ἑνώσεως» ἐπέτυχαν οἱ κ.κ. Γεωργιάδης καὶ Λαμπίρης. Ἄριστα ἐπίσης ἔπαιξαν οἱ τερματοφύλακες ἀμφοτέρων τῶν ὁμάδων.

ΝΙΚΟΛ. ΛΑΜΠΙΡΗΣ

ΠΡΕΒΕΖΑ.—Τὴν Κυριακὴν 28ην τρέχοντος συνηντήθησαν εἰς φιλικὸν ἀγῶνα αἱ ποδοσφαιρικαὶ ὁμάδες τῆς πόλεώς μας «Ὀλυμπιακὸς» καὶ «Ἀετός». Νικητὴς ἀνεδείχθη ὁ «Ὀλυμπιακὸς» μὲ τέρματα 5 ἔναντι 1.

ΔΗΜ. ΣΠΑΝΟΥΔΗΣ

ΒΟΛΟΣ.—Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν συνηντήθησαν εἰς ποδοσφαιρικὸν μὰτς αἱ ὁμάδες «Μακεδονικὸς» Θεσσαλονίκης καὶ «Νίκη» Βόλου. Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ «Νίκη» διὰ τερμάτων ἑνὸς ἔναντι μηδενός.

Τὴν νικήτριαν ὁμάδα ἀπετέλουν οἱ κ.κ. Κατσαλῆς τερματοφύλαξ, Σουγιουλτσόπουλος, Μαγουλᾶς, Νιάχος, Κωτσαμανίδης, Βερνικᾶς, Τσιπνῆς, Παντελίδης Ι, Χρυσάφης, Τσερβενιώτης, καὶ Ψαθᾶς.

ΣΤΥΛ. ΒΑΛΣΑΜΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ.—Ἡ πρωταθλήτρια ὁμὰς τοῦ Ἀγγλικοῦ πολεμικοῦ «Βασίλισσα Ἐλισσάβετ» ἔδωσε τὴν 27 παρελθόντος τὴν πρώτην της συνάντησιν μετὰ τῆς ὁμάδος τοῦ «Ἄρεως». Ἐθαυμάσθη τὸ παιγνίδι τῶν Ἄγγλων παικτῶν ἀλλὰ ἐν τέλει ἡττήθησαν ἀπὸ τὴν ὁμάδα τοῦ «Ἄρεως» διὰ 2—1. Τὰ τέρματα τοῦ «Ἄρεως» τὰ ἐσημείωσεν ὁ Μαρκάκης.

Ἄλλη ὁμὰς τοῦ ἰδίου πολεμικοῦ συνηντήθη τὸ Σάββατον μὲ τὴν ὁμάδα τῆς «Νίκης». Ἡ ὁμὰς τῶν Ἄγγλων ἡττήθη μὲ 4—2. Ἐκ τῆς νικητρίας διεκρίθησαν οἱ κ.κ. Ματθαῖος Τζίν, Παραδέκας καὶ Κρητικόπουλος.

Τὸν δεύτερον ἀγῶνα της ἡ πρωταθλήτρια τῆς «Β. Ἐλισσάβετ» τὸν ἔδωσε μετὰ τῆς ὁμάδος τοῦ «Παλλεσβιακοῦ», ὁ ὁποῖος ἡττήθη μὲ τέρματα 3-0.

Ἐπίσης στὸ γήπεδο τοῦ «Ἄρεως» ἡ μικτὴ «Β. Ἐλισσάβετ—Μπίγκλ», ἔδωσε τὸν τελευταῖον της ἀγῶνα μὲ τὸν «Ἄρην», ἀλλὰ καὶ πάλιν ἡττήθη ὑπὸ τοῦ «Ἄρεως» μὲ 4—2.

Δ. ΠΙΤΕΛΛΗΣ

ΠΕΝΤΑΠΟΛΙΣ.—Τὴν 27ην Σεπτεμβρίου συνηντήθησαν εἰς φιλικὸν ἀγῶνα αἱ ὁμάδες Φ. Ν. Π. καὶ «Ἀστὴρ Νέου Σκοποῦ». Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμὰς τῆς Φ. Ν. Π. διὰ τερμάτων 5 ἔναντι μηδενός.

Σ. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

* * *

Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς τὸ γήπεδον Νέων Σφαγείων συνηντήθησαν εἰς φιλικὸν ἀγῶνα αἱ ὁμάδες Β'. «Ἑνώσεως Ἁγ. Βασιλείου» καὶ Β'. «Ἑνώσεως Νέων Σφαγείων». Κατόπιν τεχνικοῦ ἀγῶνος νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ πρώτη διὰ τερμάτων 3—2. Ἐκ τῆς νικητρίας διεκρίθησαν οἱ Δερβός, Μορφονειός, Πολίτης καὶ Χρηστοφῆς.

Ε. Χ. Ζ.

□ □ □ ΟΙ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΤΑΙ ΜΑΣ □ □ □

Ἡ ἰσχυρὰ ποδοσφαιρικὴ ὁμὰς «Ὀλυμπιακὸς» Πατρῶν.

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ

ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΜΑΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

Μικρούλην. Κάϊρον. Εὐχαριστοῦμεν γιὰ τὸ ποίημά σας, μὰ ὄχι δημοσιεύσιμο δυστυχῶς. Β. Καμπυλαυκᾶν, Τρίπολιν. Μᾶς γράφετε στὴν φιλικὴ ἐπιστολή σας:

«Κύριε ἀρχισυντάκτα.-- Δὲν ξέρω ἂν ἡ ἀξίωσίς μου εἶνε ἀδιάκριτη, πάντως λαμβάνω τὸ θάρρος ὡς παλαιὸς φίλος τοῦ ἀγαπητοῦ μου περιοδικοῦ σας καὶ ποιοῦμαι πρὸς ὑμᾶς θερμὴν τὴν παράκλησί μου ἵνα κατ' ὀλίγον παραβλέψητε καὶ δημοσιεύσητε τὸ σταλὲν ποίημά μου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἔλα» δὲν ἐμφοροῦμαι ἀπὸ τὴν μεγαλομανίαν ἐκείνων οἵτινες θεωροῦν δόξαν καὶ τρόπαιον τὴν δημοσίευσιν ἑνὸς οἱουδήποτε ἐμμέτρου ἢ πεζοῦ των δημιουργήματός των, ἀλλὰ ἐπειδὴ Ἐκείνη, ἀπέκτησε τὴν συνήθειαν τὴν ὁποίαν τῆς μετέδωσα νὰ εἶνε τακτικὸς ἀναγνώστης τῆς «Οἰκογενείας», δι' αὐτὸ θέλω, ἀφοῦ ἐξέχασε τὰ πάντα, γι' αὐτὸ θέλω νὰ τῆς πῶ διὰ μέσου τοῦ ἀγαπητοῦ μου περιοδικοῦ, θέλω νὰ τῆς πῶ νὰ ξανάρθη καὶ πάλι κοντά μου πρὶν μᾶς βρεῖ ἡ βαρυχειμωνιὰ τῆς ζωῆς μας, πρὶν μείνει ὁ δρόμος τῆς ἀγάπης μας ἀφώτιστος, ἀφοῦ ἡ βαρυχειμωνιὰ θὰ φέρη τὰ σκοτεινὰ ἐκεῖνα σύννεφα ποὺ θὰ μᾶς κρύψουν κάθε ἀστέρι.

»Νά, γι' αὐτὸ ἔγραψα, καὶ ἔγραψα αὐτό, κλπ., κλπ.».

Ὅλα καλὰ καὶ ἅγια ὅσα μᾶς γράφετε, ἀγαπητὲ φίλε, ἀλλὰ τὸ ποίημα ποὺ στέλνετε, τὸ μὲ τὸν τίτλο «Ἔλα», δὲν εἶνε δικό σας, δυστυχῶς. Μᾶς ἔκαμε νὰ τὸ ὑποψιαστοῦμε αὐτὸ ἡ διαφορὰ ἡ τρομακτικὴ μεταξὺ τῆς ἐπιστολῆς σας καὶ τῶν στίχων σας. Ἡ ἐπιστολὴ λανθασμένη ἐν πολλοῖς. Τὸ ποίημα ἄψογον. Τὸ διαβάσαμε λοιπὸν στοὺς συγκεντρωμένους στὸ γραφεῖο μας φίλους λογίους. Καὶ μᾶς ἐπληροφόρησαν ὅτι πράγματι οἱ στίχοι (σας) θυμίζουν κάποιο τραγοῦδι τοῦ κ. Σημηριώτη. Κι' ἔτσι εἶνε ἀναμφιβόλως. Πρόκειται περὶ ποιήματος γνωστοῦ Ἕλληνος ποιητοῦ, παραποιημένο λιγάκι. Γιατί τώρα τὸ ἐκάματε αὐτό; Τὸ ἔχουμε τονίσει χίλιες φορὲς ὅτι οὐδὲν ἀξιοκατακριτώτερον τῆς λογοκλοπίας. Γράφετε λοιπὸν δικά σας πράγματα. Τοὺς ξένους στίχους νὰ τοὺς διαβάζετε μόνον. Ε. Κάλλον, Ἐνταῦθα. Οὐδὲν τὸ τρομακτικόν, τὸ πρωτοφανὲς καὶ τερατῶδες. Τὸ διήγημα μετεφράσθη κατὰ σύμπτωσιν κι' ἀπὸ τὰ δυὸ περιοδικὰ τὴν ἴδια ἑβδομάδα κι' ἀπὸ τὸ ἴδιο ξένο περιοδικό. Τὸ σπουδαῖο εἶνε ποιὸ περιοδικὸ τὸ εἶχε λογοτεχνικώτερα μεταφρασμένο. Τὰ φύλλα τοῦ 1930 πωλοῦνται 3 δρχ. ἕκαστον. Ι. Χ. Τὸ τετράστιχό σας στὸν «Ὀλυμπιακὸ» γιὰ τὴν ἧτταν ποὺ ὑπέστη κατὰ τὸ τελευταῖο του μὰτς μὲ τὸν «Ἀπόλλωνα», ὄχι ἐπιτυχές. Μίκυ Μάους. Δυστυχῶς δὲν γνωρίζουμε τὴν ἀκριβῆ διεύθυνσιν τοῦ κ. Μαρίκου. Γράψτε του πάντως στὴν Ἐπαγγελματικὴ Σχολὴ Θεάτρου, «Ἐθνικὸν Θέατρον». Ὁ κ. Μαρῖκος εἶν' ἐκεῖ καθηγητής. Δ. Σπανούδην, Πρέβεζαν. Εὐχαριστοῦμεν. Ἡ ἀνταπόκρισίς σας δημοσιεύεται. Ε. Κωτλίκογλου, Θεσσαλονίκην. Μᾶς γράφετε:

«Πληροφορούμενοι ἐκ τοῦ περιοδικοῦ σας «Οἰκογένεια», ὅτι ἀγοράζετε βιβλία παντὸς εἴδους, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ὅπως εὐαρεστούμενοι γράψητε λεπτομερῶς τοὺς ὅρους μὲ τοὺς ὁποίους τὰ δέχεσθε».

Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ!... Τί θέλετε νὰ πῆτε στὸ γράμμα σας αὐτό; Χωρὶς νὰ μᾶς στείλετε κατάλογο, μᾶς ρωτᾶτε τοὺς ὅρους τῆς ἀγορᾶς τῶν βιβλίων σας. Στεῖλτε πρῶτα κατάλογο τῶν πρὸς πώλησιν βιβλίων σας. Καὶ θὰ σᾶς γράψουμε τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖο δίνουμε. Κατόπιν θὰ ταχυδρομήσετε τὰ βιβλία καὶ θὰ λάβετε, μόλις φτάσουν στὸ γραφεῖο μας, ταχ. ἐπιταγήν. Ἐννοήσατε τώρα;... Β. Καμπυλαυκᾶν, Τρίπολιν. Σᾶς γράφουμε καὶ παραπάνω. Ἀπαντᾶμε ἐδῶ καὶ στὴν νέα σας ἐπιστολή, στὴν ὁποία μᾶς γράφετε: *«Παρὰ τὴν ὑπόσχεσί μου νὰ μὴ σᾶς ἐνοχλήσω, ἐν τούτοις ἔρχομαι καὶ πάλιν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν κρίσιν σας ΤΟΥΣ ΚΑΤΩΤΕΡΟΥΣ μου στίχους».*

Μᾶς στέλνετε δὲ πέντε νέα ποιήματα. Τί νὰ σᾶς ποῦμε ὅμως; Ἐπιμένουμε σ' αὐτὸ ποὺ σᾶς γράφουμε καὶ παραπάνω. Ὅτι τὰ ποιήματα αὐτὰ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ εἶνε δικά σας. Δεινὴ ἡ κατηγορία πρὸς ἕνα φίλο ἀναγνώστη μας, ἀλλὰ τὴν βασίζουμε σὲ σοβαρὰ ντοκουμέντα. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς δημοσιεύουμε στὴν ἀρχὴ τῆς παρούσης στήλης μέρος τῆς ἐπιστολῆς σας. Ὅστις κάμει σχετικὴν σύγκρισιν μεταξὺ ἐπιστολῆς καὶ ποιημάτων, εἶνε ἀδύνατον νὰ σᾶς ἀδικήση. Πάντως διαφωτίσατέ μας. Σᾶς παρακαλοῦμεν μάλιστα.

ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ

ΑΝΕΠΙΣΗΜΟΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

Τὸ πρωΐ τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ἐδόθησαν τέσσαρες ποδοσφαιρικαὶ συναντήσεις εἰς τὸ γήπεδον τοῦ Καλλιθαϊκοῦ, τὸ ὁποῖον ἔχει γίνει ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα κέντρα μὰτς τῶν προαστείων μας.

Ἔπαιξαν ὁ «Ἑλληνορωσσικὸς» μετὰ τῶν «Ὀλυμπίων» Ἀθηνῶν μὲ ἀποτέλεσμα τὴν νίκην τῆς πρώτης διὰ τερμάτων 1—0.

Κατόπιν συνηντήθησαν ἡ α' ὁμὰς τοῦ «Καλλιθαϊκοῦ» μετὰ τοῦ «Πανιωνίου» Κοκκινιᾶς, ἀναδειχθεῖσαι κατόπιν τεχνικοῦ παιγνιδιοῦ ἰσόπαλοι.

Ἡ τρίτη συνάντησις ἦτο μεταξὺ τῆς Μικτῆς ἐργατικῆς ὁμάδος Ἀθηνῶν μετὰ τῆς Μικτῆς ἐπίσης Πειραιῶς, ὅπου ἐνίκησεν ἡ πρώτη μὲ τέρματα 3—1.

Τελευταῖα ἔπαιξαν ἡ ὁμὰς «Συγγρὸς» μετὰ τῆς β' ὁμάδος τοῦ «Καλλιθαϊκοῦ». Ἐνίκησεν ἡ πρώτη μὲ τέρματα 4—2.

Κατὰ τὸ παίξιμο τῶν δύο πρώτων ὁμάδων ἐσημειώθη καὶ μία... ἀτραξιὸν ἐκτὸς προγράμματος. Εἰς σχετικὴν δηλαδὴ παρεξήγησιν ἐπενέβη ὁ ἀδελφὸς τοῦ διαιτητοῦ, ὁ ὁποῖος ἐρράπισε τὸν ἴδιον καὶ ἕνα σύμβουλον τῆς ἑτέρας τῶν ὁμάδων, θέσας τοιουτοτρόπως ἐν ἀπρόοπτον τέρμα εἰς τὸ παιγνίδι.

Χ. Λ. Ψ.

Ἐπίσης τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν 6ην Σεπτεμβρίου συνηντήθησαν εἰς ἀγῶνα βόλεϋ—μπώλ, εἰς τὸ γήπεδον τῆς «Σφαίρας» ἡ ὁμώνυμος ὁμὰς μετὰ τοῦ Συλλόγου «Πρωτεὺς» Πετραλώνων

Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ «Σφαῖρα» μὲ 15)13, 12)15 καὶ 15)9.

Τὴν νικήτριαν ὁμάδα ἀπετέλουν οἱ κ.κ. Καραγεώργης, Χριστιανός, Τσούρτσουλας, Κατέρης, Γουναρίδης καὶ Σγουρώφ.

ΔΗΜ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗΣ

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΝΕΑ ΧΤΕΝΙΣΜΑΤΑ

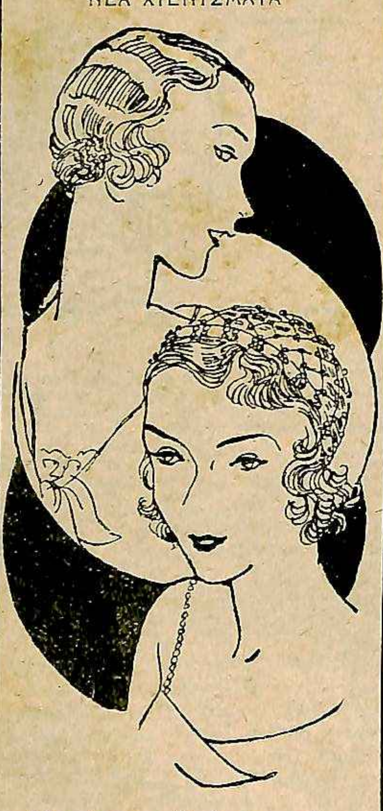

Ἐπάνω: Χτένισμα, μὲ μικρὸ σινιὸν πρόσθετο χαμηλὰ στὸ σβέρκο. Κάτω: Χτένισμα βραδυνό, μὲ μικρὲς μπουκλίτσες καὶ ἀσημένιο διχτυωτὸ μὲ μικρὰ μαργαριτάρια.

Η Α. Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΟΥΜΕ

(Ἄρθρο τῆς βαρώνης ντὲ Κλεσσὺ)

—Ἡ περισσότερες λεπτομέρειες ποὺ θὰ ἰδοῦμε στὰ φορέματα τῆς σαιζὸν 1931—1932, θὰ εἶνε ἐξαιρετικὰ χαριτωμένες.

—Θὰ ἰδοῦμε, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἀμπιεσμάν, τὰ ὁποῖα θὰ φτάνουν πολὺ χαμηλὰ στὸ κορσάζο, καὶ τὰ ὁποῖα, πολὺ συχνά, θὰ εἶνε κομμένα ὁλόγυρα σὲ φεστὸν μυτερὰ ἢ τετράγωνα.

—Ἄλλα ἀμπιεσμὰν πάλι θὰ συνέχωνται μὲ τὰ μανίκια, θὰ εἶνε δηλαδὴ κομμένα ἔτσι, ὥστε ν' ἀποτελοῦν ἕνα κομμάτι μὲ τὰ μανίκια.

—Μερικὰ ἀμπιεσμὰν τέλος θὰ συνεχίζωνται ἐμπρὸς σὲ μιὰ στενὴ μπάντα, ἡ ὁποία θὰ φτάνη σὰν ποδιά, ὥς τὰ μισὰ τῆς φούστας.

—Τὰ ἀμπιεσμὰν αὐτὰ θὰ γίνωνται συνήθως ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα τοῦ φορέματος. Ἂν δὲ τὸ ὕφασμα εἶνε σκωτσέζικο, τότε τὰ ἀμπιεσμὰν θὰ κόβωνται λοξά.

—Πολλὰ κορσάζα θὰ εἶνε γαρνιρισμένα μὲ μπάντες ἐνκρουστέ, ἔτσι, ὥστε νὰ κάνουν τὴν ἐντύπωσι μπολερό.

—Ὅσα μπολερὸ θὰ εἶνε μακρυὰ ἐμπρὸς καὶ κοντὰ πίσω, θὰ κουμπώνουν πίσω στὴν πλάτη, μὲ μιὰ σειρὰ ἀπὸ κουμπιά, καὶ θὰ γαρνίρωνται ἐμπρὸς μὲ σειρὲς ἀπὸ γκαλόν.

—Θὰ ἰδοῦμε ἐφέτος καὶ πολλὰ ἀνσάμπλ ἀπὸ βελοῦδο, δηλαδὴ φορέματα καὶ ἐπανωφόρια—ἢ ζακέττες—βελούδινα.

—Συχνὰ τὸ ἀμπιεσμὰν καὶ τὰ μανίκια τῶν βελούδινων αὐτῶν φορεμάτων, θὰ εἶνε ἀπὸ σατέν, καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ σατὲν ἀνοιχτόχρωμο καὶ ἄσπρο.

—Τὸ ἄσπρο σατὲν πηγαίνει πολύ, πρὸ πάντων στὸ μαῦρο βελοῦδο, καὶ δίνει πολλὴ χάρι καὶ σὶκ στὴν τουαλέττα.

—Ἡ βελούδινη μαύρη ζακέττα θὰ ντουμπλάρεται μὲ ἄσπρο σατέν, καὶ θὰ γαρνίρεται μὲ γοῦνα γκρίζα ἢ ἄσπρη.

—Μὲ παρόμοια γοῦνα θὰ γαρνίρωνται καὶ τὰ βελούδινα μαῦρα ἐπανωφόρια.

—Θὰ εἶνε ἀκόμα πολὺ τῆς μόδας ἐφέτος καὶ τὸ σκοῦρο πράσινο, τὸ βυσσινί, καὶ τὸ ρουΐγ—δηλαδὴ χρώματος σκουριᾶς—βελοῦδο.

—Τὰ χρώματα ὅμως αὐτά, πηγαίνουν μᾶλλον σὲ βραδυνὰ ἐπανωφόρια.

—Θὰ ἰδοῦμε ἐπίσης ἐφέτος, μανίκια, ἀποτελούμενα ἀπὸ δυὸ καὶ τρία ἴσια βολάν, καὶ μανίκια πολὺ ἐφαρμοστὰ στὸ χέρι, τὰ ὁποῖα θὰ κουμπώνουν μὲ σειρὰ ἀπὸ κουμπιά, ἀσορτὶ μὲ τὸ φόρεμα.

—Τὰ μανίκια αὐτά, ὅταν θὰ εἶνε κλειστά, θὰ δίνουν πολλὴ σοβαρότητα στὸ φόρεμα, ἀλλ' ἂν θέλουμε νὰ μεταβάλουμε τὸ φόρεμά μας σὲ μιὰ τουαλέττα πιὸ χτυπητή, θὰ μποροῦμε νὰ τ' ἀφίνουμε ἀνοιχτὰ μέχρι τοῦ ἀγκῶνος ἢ καὶ περισσότερο. Ἔτσι, ἕνα φόρεμα περιπάτου θὰ μεταβάλλεται σὲ μιὰ στιγμὴ σὲ ἀπογευματινό.

—Κι' ἐφέτος θὰ συνηθίζωνται πολὺ στὰ σκοῦρα φορέματα τ' ἀνοιχτόχρωμα γιακαδάκια, τὰ ὁποῖα τοὺς δίνουν ἕνα ζωηρὸ τόνο.

—Δὲν θὰ εἶνε ἐφέτος «ἀν-βόγκ» τὰ τυπικά, ὁμοιόμορφα καὶ στὰ δυὸ μέρη γιακαδάκια. Π.χ. ἕνα γιακαδάκι θὰ εἶνε πλατὺ δεξιὰ καὶ στενὸ ἀριστερά. Ἡ μικρὴ αὐτὴ λεπτομέρεια θὰ δίνη μιὰ πολὺ μοντέρνα ὄψι στὸ κορσάζο.

—Τὰ ἐπανωφόρια ἀπὸ ντρᾶ, ποὺ θὰ τὰ φορέσουμε μὲ τὰ πρῶτα κρύα, θὰ γαρνίρωνται μὲ μικρὲς πελερίνες, ἡ ὁποῖες θὰ σχηματίζουν πλατειὰ μανίκια, φθάνοντα μέχρι τοῦ ἀγκῶνος.

—Ἡ πελερίνες αὐτές, θὰ εἶνε ἁπλὲς ἢ θὰ γαρνίρωνται μὲ ἴσια γοῦνα, ὅπως, π.χ. μὲ μπραϊτζφάνς, μὲ ἀστρακάν, ἢ μὲ καστώρ.

—Κάποτε, ἡ πελερίνα θὰ λείπη καὶ τότε τὰ πλατειὰ μανίκια, θὰ πέφτουν ἀπὸ τοὺς ὤμους ὥς τοὺς ἀγκῶνες.

—Τὰ ἐπανωφόρια τῆς ντεμισαιζόν, αὐτὰ δηλαδὴ ποὺ φοριοῦνται τώρα, δὲν ἔχουν γιακᾶ μὲ γοῦνα, ἀλλὰ συμπληρώνονται μὲ ἐσάρπα ἀπὸ γοῦνα ἴσια, δεμένη στὸ πλάϊ.

—Καπέλλα θὰ ἰδοῦμε ἐφέτος διαφόρων εἰδῶν, κάθε χρώματος καὶ μὲ διάφορες γαρνιτοῦρες.

—Θὰ φορεθοῦν ἐφέτος καπέλλα κάθε ρυθμοῦ καὶ κάθε ἐποχῆς. Ἔτσι θὰ ἰδοῦμε καπέλλα γαρνιρισμένα μὲ φτερά, καὶ ἄλλα γαρνιρισμένα μόνο μὲ κορδέλλα, ἐργασμένη μὲ σοῦρες ἢ μὲ πιέτες.

—Ἕν' ἀπὸ τὰ τελευταῖα μοντέλλα καπέλλων, εἶνε καὶ μιὰ τόκα ἀπὸ φέτρο μπλὲ-μαρέν, γαρνιρισμένη ὁλόγυρα μὲ φτερὰ ἴσια, ἕνα καπελλάκι ἀπὸ φέτρο μαῦρο πλισσέ, γαρνιρισμένο μὲ φτερὸ στρουθοκαμήλου ποὺ πέφτει ὥς τὸν ὦμο, μιὰ τόκα ἀπὸ βελοῦδο καφέ, γαρνιρισμένη μὲ κόκκινα φτερά, κι' ἕνα καπελλάκι σὲ σχέδιο «Ἀμαζόνος» ἀπὸ φέτρ πράσινο, γαρνιρισμένο ἁπλούστατα ὁλόγυρα, μὲ μιὰ κορδέλλα πράσινη.

— Χρόνια τώρα ἡ μόδα ἀγωνίζεται νὰ ἐπιβάλη καὶ πάλι τὰ μανσόν. Ἀλλὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, πολὺ λίγες κυρίες τὰ παραδέχτηκαν.

—Τὰ μανσὸν ὅμως, ποὺ θέλει νὰ μᾶς ἐπιβάλη ἐφέτος ἡ μόδα, εἶνε τόσο κομψά, τόσο χαριτωμένα, ὥστε εἶνε πολὺ πιθανὸν νὰ ἐπικρατήσουν.

—Τὰ μοντέρνα μανσὸν θὰ εἶνε συνήθως ἀσορτὶ μὲ τὰ καπέλλα. Π.χ. ἕνα καπελλάκι ἀπὸ πράσινο βελοῦδο, γαρνιρισμένο μ' ἕνα κεφάλι πουλιοῦ, θὰ συνοδεύεται ἀπὸ μανσόν, καμωμένο ἀπὸ τὸ ἴδιο πράσινο βελοῦδο, καὶ γαρνιρισμένο στὴ μέση, μ' ἕνα μικρὸ κεφάλι πουλιοῦ.

—Μαζὺ μὲ τὶς διάφορες λεπτομέρειες τῆς παληᾶς μόδας, θὰ μᾶς ἔρθουν πάλι καὶ τὰ βελουδάκια καὶ ἡ κορδέλλες γύρω στὸ... λαιμό.

—Θὰ εἶνε πρὸ πάντων «ἀν-βόγκ» ἡ κορδέλλες ἡ ἀσορτὶ μὲ τὸ φόρεμα. Ἡ γαρνιτούρα αὐτή, κολακεύει πολὺ τὸ πρόσωπο.

—Στὶς κορδέλλες αὐτὲς θὰ προσαρμόζουμε κάποτε καὶ μικρὰ μενταγιόν.

Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ

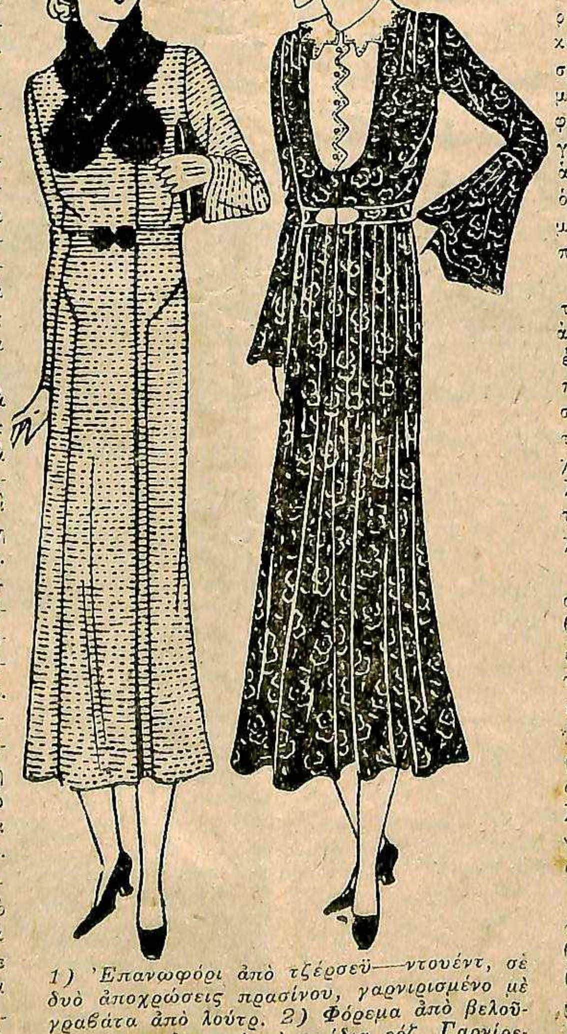

1) Ἐπανωφόρι ἀπὸ τζέρσεϋ—ντουέντ, σὲ δυὸ ἀποχρώσεις πρασίνου, γαρνιρισμένο μὲ γραβάτα ἀπὸ λούτρ. 2) Φόρεμα ἀπὸ βελοῦδο μαῦρο, ἐμπριμὲ μὲ σχέδια ρόζ. Γαρνίρεται μὲ ζιλὲ ἀπὸ ὀτομὰν ρόζ.

Ο,ΤΙ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΚΙΝΕΖΙΚΗ ΣΟΦΙΑ

Οἱ Κινέζοι ἔχουν ἕνα ἱερὸ βιβλίο ὀνομαζόμενο «Λὶ-Κὶ», τὸ ὁποῖο περιέχει διάφορα παλαιότατα ῥητά. Ἰδοὺ μερικὰ ἀπ' αὐτά:

—Νὰ εἶσαι φρόνιμος σὰν τὸ φεῖδι, ἀτάραχος σὰν τὴ χελώνα καὶ σιωπηλὸς σὰν τὴ νύχτα.

—Ὅποιος δαμάζει τὴ γλῶσσα του γλυτώνει τὸ κεφάλι του.

—Ὅποιος περπατεῖ γρήγορα κουράζεται καὶ γρήγορα.

—Ἡ πληγὲς τῶν βελῶν γιατρεύονται κάποτε, ἀλλὰ τῆς γλώσσας ποτέ.

—Ὁ λόγος βγαίνει ἀπὸ ἕνα στόμα καὶ μπαίνει σὲ χίλια αὐτιά.

—Ἡ πιὸ εὐτυχισμένη μητέρα κοριτσιῶν εἶνε ἐκείνη ποὺ ἔχει μονάχα... ἀγόρια.

—Ἡ πόρτα τοῦ δωματίου τῶν παρθένων πρέπει νὰ εἶνε ἀόρατη.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

Ὁ δικαστὴς πρὸς τὸν πατέρα νεαροῦ κλέπτου:

—Καὶ πῶς δὲν ἐπέστησες ἐσὺ τὴν προσοχὴ τοῦ γυιοῦ σου στὰ κακὰ ἀποτελέσματα τῆς κλεψιᾶς;

—Νομίζετε πῶς δὲν τὸ ἔκανα κι' αὐτό, κύριε δικαστά; Πόσες φορὲς τοῦ εἶπα νὰ προσέχη νὰ μὴν τὸν πιάσουν ὅταν... κλέβη;

***

Στὸ ἐργαστήριο ἑνὸς γλύπτου:

—Κύτταξε ἐδῶ αὐτὴ τὴν ὡραία γυναῖκα ποὺ ἔχω φτιάξει.

—Εἶνε πραγματικὰ τέλεια. Μονάχα ἡ μιλιὰ τῆς λείπει...

—Μὰ αὐτοῦ ἀκριβῶς ἔγκειται ἡ τελειότης της, καϋμένε!...

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ **Νικολ. Β. Δαμιανοῦ, Λεωφόρος Ἀλεξάνδρας 209. Ἀναλαμβάνονται παντὸς εἴδους ἀστικαὶ ὑποθέσεις παρ' ἅπασι τοῖς ἐν Ἀθήναις Δικαστηρίοις. Εἰδικότης: Φορολογικαί, Διοικητικαὶ καὶ ἐν γένει Οἰκονομικαὶ ὑποθέσεις. Ὧραι γραφείου 8—9 π.μ. καὶ 4—5 μ.μ.**

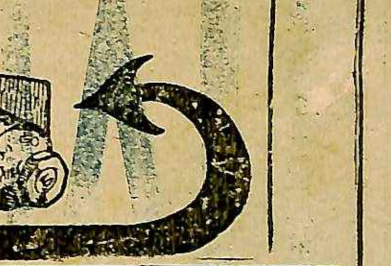

Δόντια ὁλόλευκα καὶ στόμα ἀρωματισμένο γίνονται μὲ τὴν ὀδοντόπαστα

ΣΜΑΝΤΟΔΟΝΤ

ΚΥΡΙΑΙ! ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ!

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Ἐὰν θέλετε νὰ ἐνδυθῆτε μὲ ἄφθαστο γοῦστο, μὲ Παρισινὸν chic cachet, μὲ κοπτικήν, ἐφαρμογὴν ἀσυναγώνιστον καὶ οἰκονομίαν, σπεύσατε διὰ τὰ φορέματά σας εἰς τὸν οἶκον τῆς φημισμένης καλλιτέχνιδος

Κας ΑΝΔΡΟΝΙΚΗΣ

Διπλωματούχου τῆς Ἀκαδημίας τῆς Κοπτικῆς τῶν Παρισίων καὶ ἐπὶ 15ετίαν ραπτρίας τῆς ἄλλοτε Αὐτοκρατορικῆς Αὐλῆς καὶ ἀνωτέρας κοινωνίας Κωνσταντινουπόλεως.

Εἰκοσαετὴς πεῖρα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ—ΠΑΡΙΣΙΟΙ—ΑΘΗΝΑΙ

Εἰδικότης «Costumes tailleur». **ΡΑΠΤΙΚΑ** ἀπὸ 300 δρ. καὶ ἄνω Τακτικὴ παραλαβὴ νέων croquis Ἀκριβὴς καὶ ταχεῖα ἐκτέλεσις παραγγελιῶν.

Μία ἐπίσκεψις θὰ σᾶς πείσῃ.

ΑΘΗΝΑΙ, ὁδὸς ΝΙΚΗΣ 26.

ΣΤΟ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟ ΛΟΥΤΡΟ ΣΑΣ

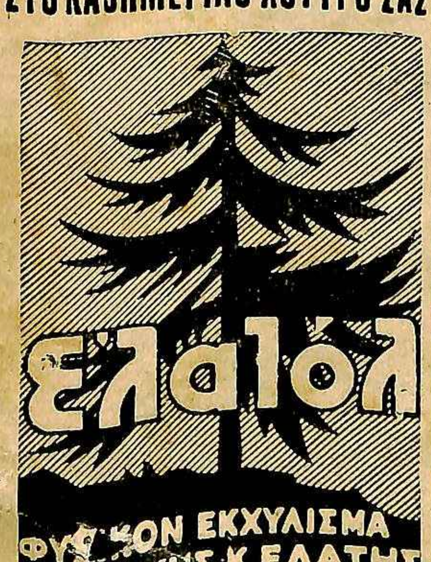

Δυναμώνει τὰ νεῦρα.
Ξεκουράζει τὸ σῶμα.
Ἀπαλλάσσει ἀπὸ τὸν ἱδρῶτα.

Α. Κ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ ΑΘΗΝΑΙ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

ΘΕΡΜΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΟΥΤΡΑ

Ο "ΦΟΙΝΙΞ,,

Ἀποφεύγετε τὰ πολυδάπανα ταξείδια εἰς τὰς διαφόρους ἰαματικὰς πηγάς, προτιμῶντες νὰ λαμβάνετε ταῦτα εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Ὑδροθεραπευτήριον «ΦΟΙΝΙΞ», ΙΩΝΟΣ 5, παραπλεύρως θεάτρου Κοτοπούλη. Τὰ ἰαματικὰ τεχνητὰ Λουτρὰ τῶν διαφόρων Λουτροπόλεων **ΑΙΔΗΨΟΥ—ΜΕΘΑΝΩΝ—ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ—ΥΠΑΤΗΣ**, μὲ βάσιν τὸ θαλάσσιον ὕδωρ, ἀναπληροῦν τελείως τὰ ἰαματικὰ λουτρὰ τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ἰαματικῶν πηγῶν. Ἰατρικαὶ συμβουλαὶ δωρεάν. Τελεία ἀνακαίνισις.

Ὧραι **ΕΡΓΑΣΙΑΣ** 7 π. μ.—8 μ. μ.

ΑΡΤΗΡΙΟΣΚΛΗΡΩΣΙΣ

ΑΡΘΡΙΤΙΣ, ρευματισμοί, οὐρικὴ διάθεσις, ἰσχιαλγία, νευρασθένεια, κλπ. μόνον μὲ τὴν νεωτάτην Γερμανικὴν ἐφεύρεσιν

BADIOSCLERIN

μὲ βάσιν τὸ Ράδιον, ἥτις ἀντικαθιστᾶ τὰς πηγὰς Castein, Wisbaden, κλπ.
Ζητήσατε ὁδηγίας δωρεὰν
Α. ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ
Κάνιγγος 12, Ἀθῆναι.

«ΚΗΡΥΞ»

Ο ΔΙΑΒΗΤΗΣ

θεραπεύεται τελείως, χωρὶς δίαιταν, μὲ τὴν Διαβητηλίνην, τὴν ὁποίαν συνιστοῦν οἱ διασημότεροι ἰατροὶ ἐν Γερμανίᾳ.

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ Φαρμακεῖα.

ΔΗΜ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

Διευθυντὴς τοῦ Ὀδοντοϊατρικοῦ τμήματος τοῦ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ» ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 3. ΩΡΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ 8—10 π. μ. 3—9 μ. μ.

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ.

ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ τοῦ Πὼλ Φεβὰλ Ἐσωτερ. Δρ. 60, Ἐξωτερικοῦ Δρ. 80.
ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ τοῦ Μπρὰμ Στόουκερ Ἐσωτερ. Δρ. 30, Ἐξωτερ. Δρ. 40.
ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ (2 τόμοι) τοῦ Ἔδγαρ Πόε ἕκαστος τόμος Ἐσωτ. Δρ. 15, Ἐξωτερ. Δρ. 20.
ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ τοῦ Ὀνορὲ Μπαλζὰκ Ἐσωτερ. Δρ. 20, Ἐξωτερικοῦ Δρ. 30.
ΣΦΙΓΞ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ τοῦ Ἰουλίου Βὲρν Ἐσωτερ. Δρ. 20, Ἐξωτ. Δρ. 30.
Η ΣΟΝΙΑ τῆς Ἑρρ. Γκρεβὶλ Ἐσωτ. Δρ. 15, Ἐξωτερ. Δρ. 20.
Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ τοῦ Στήβενσον Ἐσωτερ. Δρ. 15, Ἐξωτερ. Δρ. 20.
Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ τῆς Σέλμας Λάγκερλεφ Ἐσωτερ. Δρ. 15, Ἐξωτερ. Δρ. 20.
Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ τοῦ Μυρζὲ Ἐσωτ. Δρ. 15, Ἐξωτερ. Δρ. 20.
Η ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΗ Ἐσωτερ. Δρ. 15, Ἐξωτερ. Δρ. 20.
ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΓΙΑΣΕΜΙΑ τοῦ Π. Ροδοκανάκη Ἐσωτ. Δρ. 5, Ἐξωτ. Δρ. 8.

Ἅπαντα τ' ἀνωτέρω ἐκλεκτὰ βιβλία εὑρίσκονται καὶ πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ», ὁδὸς Λέκα 7.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκία τριόροφος νεόδμητος, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀχαρνῶν 152, ἐκ μπετὸν ἀρμέ. Ἄνω ὄροφος δωμάτια 8, δεύτερος ὄροφος δωμάτια 6 καὶ τρίτος ὄροφος δωμάτια 5 μὲ χὼλλ μεγάλα, αὐλήν, κλπ. καὶ μὲ ὅλα τὰ χρειώδη. Τιμὴ 1.200.000. Πληροφορίαι ἔναντι καφενείου.

Συνιστῶμεν τὴν **ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ** τοῦ κ. **ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ**, Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

Μενάνδρου 27 Ἀθῆναι, τηλ. 1-68

ΑΝΑΝΕΩΣΙΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΤΗΡΙΟΣΚΛΗΡΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΡΘΡΙΤΙΔΟΣ

Τὸ καλλίτερον φάρμακον διὰ τὴν θεραπείαν τῆς ἀρτηριοσκληρώσεως καὶ ἀρθρίτιδος ἀπεδείχθη ὅτι εἶνε ἡ Arteriovaccine Dr Cilimbaris. Ἡ ἀρτηριοσκλήρωσις θεραπεύεται ταχέως διὰ τῆς ἀρτηριοβαξίνης Τσιλιμπάρη, ἄνευ διαίτης καὶ ἀφαιμάξεων, ἐπίσης καὶ ἡ ἀρθρῖτις ἄνευ λουτρῶν.

Τὴν συνιστοῦν οἱ διαπρεπέστεροι ἰατροὶ τῆς Εὐρώπης.

Εἶνε ἐγκεκριμένη ὑπὸ τοῦ Ἰατροσυνεδρίου τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑπὸ τοῦ Διεθνοῦς Ἰατροσυνεδρίου τῆς Βέρνης. Εὑρίσκεται εἰς τὰ φαρμακεῖα.

Ἀντιπρόσωπος:
Σ. ΒΟΣΥΝΙΩΤΗΣ
Φαρμακοποιός, Ἁγίου Κωνσταντίνου 15, Ἀθῆναι.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΝΙΚΟΛ. Β. ΔΑΜΙΑΝΟΥ
ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ 209

Ἀναλαμβάνονται παντὸς εἴδους ἀστικαὶ ὑποθέσεις παρ' ἅπασι τοῖς ἐν Ἀθήναις Δικαστηρίοις.

Εἰδικότης: Φορολογικαί, Διοικητικαὶ καὶ ἐν γένει Οἰκονομικαὶ ὑποθέσεις. Ὧραι γραφείου 8—9 π. μ. καὶ 4—5 μ. μ.

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ

Ἰατρὸς δερματολόγος. Ἐπὶ δεκαεξαετίαν Ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γεωργ. Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ἑκάστην ὁδὸς Κεφαλληνίας καὶ Τεγέας 1. Ὧραι 9—11 π. μ. καὶ 4—7 μ. μ.
Ἀριθ. τηλεφ.: 7-62.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σὲ ἐξαιρετικῶς καλὰς τιμὰς βιβλία καὶ ὁλοκλήρους βιβλιοθήκας, χειρόγραφα παλαιὰ καὶ εἰκόνας (χαλκογραφίας, λιθογραφίας τῆς Ἐπαναστάσεως κ.τ.λ.). Ἐπίσης περιοδικὰ ἐκδοθέντα πρὸ τοῦ [illegible], ἐφημερίδας, βιβλία ξένων γλωσσῶν κτλ. κτλ. Πληροφορίαι στὰ γραφεῖα μας.

ΚΥΝΗΓΟΙ!

ΣΤΟ ΠΙΚΕΡΜΙ θὰ εὕρητε κάθε ἄνεσι καὶ τιμὰς λίαν προσιτὰς διὰ κάθε βαλάντιον στὸ ξενοδοχεῖον **ΠΑΝΑΓ. ΣΑΡΙΚΑΚΗ**, πρώην Διαγγελάκη. Μία ἐπίσκεψις ἀρκεῖ διὰ νὰ πεισθῆτε.

ΠΑΙΔΙΚΑ

Κουτσογιάννης καί Χρήστου
Σταδίου καί Ἐμμ. Μπενάκη

Καί εἰς τάς πέντε Ἠπείρους πλένουν μέ Persil!

Πωλεῖται εἰς ἅπαντα τὰ ἐδωδιμοπωλεῖα.

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡ, ΤΖΟΥΡΟΣ & ΚΑΡΡΑΣ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ 9. ΑΡΙΘ. ΤΗΛ. 53—87.

Embrodanya

Ἀφαιρεῖ τὸ πάχος εἰς οἱονδή ποτε μέρος τοῦ σώματος

Διατηρεῖ τὴν λεπτὴν γραμμὴν τοῦ σώματος

Χρῆσις ἐξωτερική

πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεῖα

ἀντιπροσ. παρακαταθ.
Φ. ΜΑΡΧ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ 7 ΑΘΗΝΑΙ
Διά τὴν Μακεδ. κ Θράκην
Γ. ΧΡ. ΠΕΝΤΖΟΣ
ΠΛ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Ζητήσατε ὁδηγίας ἀπό τά Φαρμακεῖα κ τόν Ἀντιπρός

Η, ΥΠΕΡΤΡΙΧΩΣΙΣ

Ἀσχημίζει καὶ τὸ ὡραιότερον πρόσωπον. Διὰ τοῦ παγκοσμίου φήμης καλλυντικοῦ

RAPIDENTH

ἐξαλείφεται ΗΓΓΥΗΜΕΝΩΣ ΔΙΑ ΠΑΝΤΟΣ τὸ περιττὸν τρίχωμα τοῦ προσώπου καὶ οἱουδήποτε μέρους τοῦ σώματος ΜΕ ΤΗΝ ΡΙΖΑΝ. Ἀποκλειστικὴ πώλησις Ἀθηνῶν καὶ ἐπαρχιῶν, Ἕρμαν Μάρχ, Στοὰ Φέξη 7. Ἀθῆναι.

Ζητοῦνται σοβαροὶ ἀντιπρόσωποι διὰ τὰς ἐπαρχίας. Προτιμοῦνται Φαρμακοποιοί.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΠΙΠΕΔΟΝ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΝ

ΓΙΟΧΑΝΙΣΜΠΕΡΓΚ

εἰς τιμὴν εὐκαιρίας
Πληροφορίαι εἰς τὰ Γραφεῖα μας, Λέκα 7

Συνιστῶμεν τὴν ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ τοῦ κ. ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ, Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,,

		Ἐσωτερικ.	Ἐξωτερικ.
ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ	τοῦ Πὼλ Φεβάλ	Δρ. 60	Δρ. 80
ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ	τοῦ Μπρὰμ Στόουκερ	» 30	» 40
ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ (2 τόμοι)	τοῦ Ἔδγαρ Πόε ἕκαστος τόμος	» 15	» 20
ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ	τοῦ Ὀνορὲ Μπαλζὰκ	» 20	» 30
ΣΦΙΓΞ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ	τοῦ Ἰουλίου Βὲρν	» 20	» 30
Η ΣΟΝΙΑ	τῆς Ἐρρ. Γκρεβὶλ	» 15	» 20
Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ	τοῦ Στήβενσον	» 15	» 20
Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ	τῆς Σέλμας Λαγκερλὲφ	» 15	» 20
Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ	τοῦ Μυρζὲ	» 15	» 20
Η ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΗ		» 15	» 20
ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΓΙΑΣΕΜΙΑ	τοῦ Π. Ροδοκανάκη	» 5	» 8

Ἅπαντα τ' ἀνωτέρω ἐκλεκτὰ βιβλία εὑρίσκονται καὶ πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ», ὁδὸς Λέκα 7.

Ἡ καθε chic γυναικα προσέχει νὰ μὴ γυαλίζῃ ἡ κάλτσα της, γιατὶ αὐτὸ προδίδει πὼς εἶνε ἀπὸ χόρτο (μετάξι τεχνητό).

Τὸ φυσικὸ μετάξι, ἐκτος τῆς ἐγγυήσεως ἀντοχῆς, δίδει φινέτσα καὶ ὡραία γραμμὴ στὸ πόδι.

Maison de Bas
ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ-ΜΕΓΑΡΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ